

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 11'2020

**Київ
2020**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 11'2020

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ – 2020

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

ЗБІРНИК РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР (12 випусків на рік) – містить інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, ЗВО. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується у авторській редакції з указанням умов розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа.

БЮЛЕТЕНЬ РЕЄСТРАЦІЇ НДР ТА ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці.

НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ (4 випуски на рік) – науковий фаховий журнал, у якому висвітлюються взаємопов'язані питання науково-технічної діяльності, інтелектуальної власності, науково-технічної експертизи, державної політики у сфері інноваційного розвитку та проблеми впровадження наукових досягнень у виробництво. Журнал входить до Переліку наукових фахових видань України – з економічних наук. ISSN 2520-6524.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

Розрахунковий рахунок IBAN: UA518201720313201001201097044

у ДКСУ м. Києва, код ЄДРПОУ 40814998, ПІН 408149926502, код платежу 25010100

З питань придбання: Відділ аналізу інформації та сприяння розвитку інноваційної діяльності, тел.: (044) 521-00-39, e-mail: uintei.ua@gmail.com, sale@uintei.kiev.ua

З інших питань: Відділ створення електронних інформаційних ресурсів, тел.: (044) 521-00-68, e-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 20.11.2020 р. Формат 60x84 1/8. Ум.- друк. арк. 27,55

Тираж 40 прим. Зам. 022

Адреса редакції: вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150

©УкрІНТЕІ

00 СУСПІЛЬНІ НАУКИ В ЦІЛОМУ

00.08 Суспільні науки та ідеологія

00.11.20.0001/0219U100582

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.11.20.0002/0219U100582

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.11.20.0003/0219U100598

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І.

Вернадського; Керівник Скакун Юлія Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК , 3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

00.09 Історія суспільних наук

00.11.20.0004/0219U100582

Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка Кримського варіанта: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Казарін Володимир Павлович - ДР 0118U100065, УДК 3; 32.019.52, 3; 32.019.52, 3(091)

107

Метою дослідження є системний аналіз причин виникнення, прийомів та наслідків «гібридної війни» на прикладі Автономної Республіки Крим.

00.21 Організація науково- дослідної роботи в галузі суспільних наук

00.11.20.0005/0219U100598

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Скакун Юлія Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК , 3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

02 ФІЛОСОФІЯ

02.41 Соціальна філософія

02.11.20.0006/0219U100545

Регіональна специфіка соціоструктурних процесів в Україні.: Заключний звіт/Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Докаш Віталій Іванович - ДР 0114U003499, УДК 316.34

27

Дослідити особливості та тенденції розвитку соціоструктурних процесів в сучасній Україні на регіональному рівні. Визначити регіональну специфіку зміни соціальної структури суспільства.

02.91 Історія філософії

02.11.20.0007/0419U000294

Бутко Юлія Леонідівна Концепція духовної трансгресії в даоській антропомістиці: Дис...Кандидат філософських наук/ Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 1(09)

185 с. - Бібліогр.:188 назв

Дисертація присвячена концепції духовної трансгресії в даоській антропомістиці. У роботі висвітлені основні джерела формування трансгресії в даоській китайській традиції. Встановлені та досліджені етапи розвитку даоської антропомістичної традиції. Особливе місце

виділено висвітленню суспільного та індивідуального у трансгресії даосизму в контексті української філософії та виявлені прояви феномену даоської трансгресії в концепціях європейського постструктуралізму. Показано, що даосизм як філософсько-релігійна течія має значний вплив на сучасну культуру країн Східної Азії, історична спадщина яких генетично пов'язана з китайською традицією. Навіть в Україні з'явилася величезна безліч клубів, спеціальних шкіл дослідження східної філософії, духовної культури, які мають суттєвий вплив на формування ментальності сучасної людини. З'ясовано, що актуальність дослідження даоської духовної антропомістики засобами постструктуралістського і постмодерністського аналізу випливає безпосередньо з географічного розташування нашої країни на перетині кордонів між західним і східним світом, що висуває потребу філософського обґрунтування синтезу всіх духовних надбань різних культур і духовних практик. Новизна дисертаційного дослідження полягає в уточненні сутності даоської антропомістики шляхом детального розгляду основних її складових, вирішальною з яких є трансгресія, яка виступає феноменом подолання неусувного бар'єру між можливим та неможливим, раціональним та ірраціональним. У роботі на основі аналізу першоджерел експліковано концепт трансгресії в контексті історії філософії як один з методологічних орієнтирів особистісної трансформації людини та досліджено основні тенденції соціокультурних трансформацій трансгресії, головними серед яких є вроджені сили організму людини, визначені як внутрішні божества, що вбудовані в систему кіноварних полів людського організму. У дослідженні уточнено та обґрунтовано концепт духовної трансгресії в контексті даоського вчення. При цьому, окрім традиційного уявлення даосів розглянуто трансформацію такого концепту в західно-європейській філософській думці. Розглянуті основні історичні віхи розвитку

філософської думки в контексті розповсюдження ідей духовної трансгресії. Спираючись на філософські надбання Ж.Батая, М.Фуко, М.Бланшо, Ж.Дерріда та інших визнаних філософів виокремлено концепцію дао в якості підґрунтя категоріального апарату даосизму. Систематизовано та узагальнено роль духовної трансгресії в ідеях антропомістичної даоської філософії. Особливу увагу зосереджено на духовних практиках як прикладному аспекті реалізації концепції духовної трансгресії, притаманній даоським вченням. Відзначено, що східна моральна і етична спадщина розробила свій власний концептуальний апарат щодо трансгресії. Проведено системний аналіз даоської концепції антропомістичного простору і «внутрішніх божеств». Зв'язок між людиною і зовнішнім світом у роботі показаний за допомогою дослідження антропомістичної особливості феномену трансгресії, як прагнення певного необмеженого ресурсу, спрямованого на прорив від дискретно детермінованого світу до сфери трансцендентності, що спричиняє множинність ідентичності людини. Ця множинність ідентичності є особливістю, найбільш характерною для даосизму. Уявлення про неї на протязі більш ніж двох тисячоліть розвивалось у тісній взаємодії з іншими великими традиціями Китаю, зокрема конфуціанством, буддизмом, етнічними переконаннями і народною релігією. Й дотепер релігія складається з безлічі переконань і практик, що є серйозною проблемою для вчених, які намагаються охопити те, до чого прагнули даоси. Відтак, цей виклик, а також взагалі розвиток самої релігії можна зрозуміти як безперервну взаємодію двох сил диференціації та інтеграції, що сприяє переходу від прагнення створити враження стабільності і безперервності дійсності завдяки створенню стійких систем вірувань, ритуалів і дійсних міфів до прийняття новітніх форм і моделей інтерпретації світоустрою з позиції розгляду певних історичних подій, рушійних економічних і політичних змін у світовому суспільстві.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.11.20.0008/0419U000164

Вишня Ірина Андріївна Українсько-молдовські відносини у 1991-2014 рр.: Дис...Кандидат історичних наук/ Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України» - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 94"19/..."

256 с. - Бібліогр.:392 назв

Представлена робота є комплексним дослідженням історії українсько-молдовських відносин у контексті їх політичного, економічного та соціокультурного розвитку. Встановлено, що українсько-молдовське співробітництво упродовж 1991-2014 рр. набуло характеру стратегічного партнерства. З'ясовано, що усі суперечливі питання Україна та Молдова вирішували на взаємовигідній основі. Доведено, що Україна активно долучалась до процесу врегулювання придністровського конфлікту. Проведено порівняльний аналіз придністровського конфлікту та конфлікту на Донбасі та встановлено їх спільні та відмінні риси. Встановлено, що активне співробітництво у рамках ініціатив та програм ЄС і НАТО є запорукою продовження в Україні та РМ ефективних реформ. З'ясовано, що основною формою співробітництва України та Республіки Молдова є формат двосторонніх взаємин.

03.19 Історія окремих країн

03.11.20.0009/0219U100614

Українське пограниччя як соціокультурний феномен: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Овсіюк Оксана Володимирівна - ДР 0117U000616, УДК 94(477)

15

Метою проекту є дослідити основні закономірності соціокультурних практик у межових ситуаціях в їхній історичній динаміці. Завдання, на вирішення яких спрямовано проект: 1. Зібрати в ході польових та кабінетних досліджень першоджерельний матеріал щодо порубіжних ситуацій у просторі, часі, культурі та соціумі. 2. Розшифрувати, класифікувати і систематизувати першоджерельний матеріал в локальні бази даних. 3. Здійснити наукову аналітику та створити теоретичну модель соціокультурного пограниччя за такими головними темами: "Український фронтір в історичній динаміці", "Межа та розмивання меж щоденних культурних практиках", "Теоретичні засади пограниччя як соціокультурного феномену: історія наукових розробок, методологія, практичний інструментарій".

03.11.20.0010/0219U100628

Структури українського повсякдення ранньомодерної доби: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Ворончук Ірина Олексіївна - ДР 0117U000540, УДК 94(477)

23

Метою проекту є забезпечення джерельної бази дослідження, що відкриватиме перспективи для вивчення мотиваційних засад поведінкових стратегій, прагнень, інтересів, переживань і радостей життя як окремих людей, так і більших соціальних груп, а також загальних повсякденних тенденцій структурних новацій і змін

03.11.20.0011/0419U000019

Розлуцький Назарій Васильович Боротьба радянського режиму проти українського визвольного руху на території Станіславської області (1944 – 1956 рр.): військовий аспект.: Дис...Кандидат історичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 94(477)

294 с. - Бібліогр.:494 назв

У дисертації комплексно узагальнено аспекти збройного протистояння між структурами радянського режиму на території Станіславської області та формуваннями українського визвольного руху, представленого формаціями ОУН і УПА. Досліджено структуру радянських органів, причетних до збройної ліквідації визвольного руху, з'ясовано роль спеціальних та допоміжних радянських формувань (агентурно-бойові групи, винищувальні батальйони, групи охорони громадського порядку, та ін.). Вивчено еволюцію структури формувань українського Руху Опору та її причини. Висвітлено основні форми і методи проведення військових операцій та збройних акцій обох сторін протистояння. Розроблено періодизацію збройного протистояння на території Станіславської області, яку застосовано при написанні третього та четвертого розділів дослідження. Досліджено перебіг та наслідки збройного протистояння в різних адміністративних одиницях ОУН та в області. Виявлено фактори, які мали значний вплив на протистояння на різних його етапах. З'ясовано, що головними чинниками радянської перемоги у збройному протистоянні з українськими націоналістами були колосальна перевага радянської сторони у військових та матеріальних ресурсах, стабілізація геополітичного становища у світі після завершення Другої світової війни та відсутність систематичної допомоги українському визвольному руху ззовні.

03.11.20.0012/0419U000069

Качан Юлія Вікторівна Еволюція селянської сім'ї південноукраїнського регіону в контексті модернізаційних процесів кінця ХІХ – першої чверті ХХ ст.: Дис...Кандидат історичних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 94(477)

298 с. - Бібліогр.:487 назв

Об'єкт дослідження: українська селянська сім'я південноукраїнського регіону кінця ХІХ – першої чверті ХХ ст. Мета дослідження: визначити міру впливу на формування і функціонування селянської сім'ї таких факторів як традиція, політика держави, вплив церкви, освіта. Предмет дослідження: зміни, що відбулися в інституті української селянської сім'ї під впливом модернізаційних процесів кінця ХІХ – першої чверті ХХ ст., трансформація сімейних стосунків в південноукраїнському селі. Результати дослідження: здійснено комплексний аналіз змін, що відбулися в інституті української селянської сім'ї під впливом модернізаційних процесів кінця ХІХ – першої чверті ХХ ст. на Півдні України. Трансформація шлюбно-сімейних відносин подається у категоріях чітких статистичних показників народжуваності, шлюбності, розлучності та смертності, а також розмірів селянської сім'ї. Показано сімейні відносини очима самих селян, що збільшує пізнавальний потенціал дослідження. Розкрито найрізноманітніші аспекти сімейного життя південноукраїнського селянства кінця ХІХ – першої чверті ХХ ст. Простежено життєві стратегії кількох поколінь мешканців українського степового регіону. Досліджено ступінь адаптації селянської родини до змін суспільного буття першої чверті ХХ століття. Виявлено тенденцію до спрощення сімейної обрядовості протягом кінця ХІХ – початку ХХ ст. зі збереженням основних етапів родинних обрядів. Доведено, що в період кінця ХІХ – початку ХХ ст. селянська сім'я чинила опір штучним спробам консервації з боку держави та православної церкви, а після

революційних подій 1917 року – спробам руйнування традиційного укладу з боку компартійної влади. Простежено трансформаційні зрушення в бік збільшення особистої свободи та ініціативи членів сім'ї, лібералізація стосунків всередині селянської родини. Сфера використання: застосування положень, висновків дисертації, актуалізованих джерел при підготовці спеціальних та узагальнюючих праць, навчальних курсів з історії України, гендерної історії, соціальної історії, соціальної антропології у системі вищої освіти.

03.11.20.0013/0419U000076

Балухтіна Олена Миколаївна Господарчо-майновий ресурс православної церкви в другій половині ХІХ століття – 1917 р. (на матеріалах Півдня України): Дис...Кандидат історичних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 94(477)

329 с. - Бібліогр.:318 назв

Об'єкт дослідження: православна церква в системі суспільних відносин на Півдні України в другій половині ХІХ ст. – 1917 році. Мета дослідження: дослідити складові господарчо-майнового ресурсу, шляхи його формування, вплив на матеріальне забезпечення православного духовенства та на розширення суспільного впливу церкви на Півдні України в другій половині ХІХ ст. – 1917 році. Предмет дослідження: складові господарчо-майнового ресурсу, а саме – рухоме та нерухоме майно, господарська діяльність православної церкви на Півдні України в другій половині ХІХ ст. – 1917 році. Результати дослідження: вивчено джерела формування та складові господарчо-майнового ресурсу православної церкви на Півдні України в другій половині ХІХ століття – 1917 р., а також його впливу на матеріальне становище православного духовенства. З'ясовано, що основу господарчо-майнового комплексу РПЦ в

південноукраїнських єпархіях становили монастирські та церковні господарства. Представлено основні джерела та структуру доходів парафіяльних церков, монастирів, білого та чорного духовенства. Досліджено механізм реалізації продукції свічних заводів. Доведено активну господарську діяльність РПЦ. Здійснено порівняльний аналіз церковного і монастирського землеволодіння та землекористування, визначено їх особливості окремо по губерніях та на регіональному рівні. Сфера використання: подальша розробка тематики дослідження, написання узагальнюючих праць, навчальних посібників, під час читання вузівських курсів історії України, історії церкви в Україні.

03.41 Археологія

03.11.20.0014/0419U000096

Погоральський Ярослав Володимирович
Слов'янське житло другої половини I тисячоліття н. е. на Прикарпатті і Західній Волині: Дис...Кандидат історичних наук/
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 94(477); 902

185 с. - Бібліогр.:306 назв

Об'єкт: слов'янське житло другої половини I тисячоліття н. е. на Прикарпатті та Волині в контексті його витоків, розвитку традицій і прийомів будівництва, реконструкції екстер'єру та інтер'єру. Мета: комплексному аналіз й реконструкція житла слов'ян Прикарпаття і Волині другої половини I тисячоліття н. е. Методи: аналіз і синтез, індукція, дедукція, порівняльний, типологічний, формалізовано-статистичний, кореляційний, ретроспективний, картографічний, історичних аналогій, стратиграфічний, планіграфічний, описовий. Результати: уперше систематизовано і комплексно проаналізовано матеріали досліджень

понад 600 жител другої половини I тисячоліття н. е. на Прикарпатті і Волині; проведено статистичний аналіз основних емпірично фіксованих ознак на підставі значної кількості розкопаних споруд, встановлено їхні кількісні та якісні показники, динаміку їхнього розвитку; з'ясовано спільні та відмінні риси житлобудівельної культури слов'ян як у регіональному розрізі, так і в порівнянні з сусідніми територіями; розроблено модель просторової орієнтації житла, виділено фактори, які визначали цей показник; запропоновано положення про перевагу зрубної, а не каркасно-стовпової конструкції стін у будівлях на підставі статистичного аналізу кількості й розміщення стовпових ямок та інших ознак; удосконалено інформативну базу щодо житлового будівництва слов'ян, алгоритм опису залишків заглиблених споруд, типологічні схеми у характеристиці жител та їхніх елементів, підходи до використання спеціальної термінології. Сфера використання: при написанні узагальнюючих праць зі середньовічної історії України, наукових та навчальних (підручників, посібників) робіт, підготовці експозицій історико-краєзнавчих та археологічних музеїв, для розробки нормативних і спеціальних курсів у вищих навчальних закладах, методичних посібників, вивчення етногенезу українського народу в ранньому середньовіччі.

03.61 Етнологія, етнографія й історична антропологія

03.11.20.0015/0419U000083

Аблаєва Ульвіє Османівна Традиційні головні убори кримських татар XVII – початку XXI століть: Дис...Кандидат історичних наук/ Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 39(4/9)

183 с. - Бібліогр.:260 назв

Об'єкт: багатокомпонентний комплекс традиційних головних уборів кримських татар. Мета: історико-етнографічна реконструкція і різнобічна наукова характеристика комплексу традиційних головних уборів, представлених у чоловічому, жіночому, дитячому костюмах кримських татар в хронологічних межах XVII – поч. XXI ст. Методи: порівняльно-історичний, міждисциплінарний і структурно-функціональний аналіз, польові дослідження, компаративний, опитування, анкетування, описова фіксація. Результати: вперше реконструйовано формування і функціонування головних уборів; здійснено комплексний аналіз головних уборів; визначено еволюцію чоловічих, жіночих, дитячих уборів з XVII до XXI ст.; залучено етнографічний матеріал щодо дитячих уборів; до наукового обігу введено нові етнографічні і експедиційні матеріали; доведено побутування жіночих фесок у національній культурі з поч. XVII ст. і унікальність комплексу головних уборів; досліджено традиційні зачіски за статево-віковими ознаками; укладено словник національних термінів за традиційними зачісками; удосконалено методику аналізу етнографічного матеріалу за видами та способами декорування головних уборів; систему дослідження обрядових функцій жіночих шалей і хусток; словник «Традиційні головні убори кримських татар». Сфера використання: при дослідженні інших ділянок матеріальної культури, етнічної історії, етногенезу кримських татар, при написанні праць з історії Криму, краєзнавчих видань, енциклопедичної, довідкової літератури; популяризації етнотрадицій у медійній сфері і кінематографії.

03.11.20.0016/0419U000342

Боженко Анастасія Олегівна Формування міського способу життя у другій половині XIX – на початку XX ст. (на матеріалах м. Харкова): Дис...Кандидат історичних наук/

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 94(477); 394

253 с. - Бібліогр.:484 назв

Об'єкт дослідження: формування міського способу життя Харкова у другій половині XIX – на початку XX ст. Мета дослідження: дослідити формування міського способу життя в Російській імперії у другій половині XIX – на початку XX ст. на прикладі Харкова. Методи: статистичний, картографування, контент-аналіз, методи аналізу та синтезу. Наукова новизна – вперше: досліджено взаємодію індустриальних об'єктів та фізичного простору Харкова; простежено сукупну динаміку розвитку комунальної інфраструктури Харкова за допомогою здійснення порівняльного аналізу розвитку міста та розвитку інших губернських міст європейської частини Росії; розглянуто просторовий розвиток соціальної інфраструктури; порівняно соціальну структуру центральних і периферійних частин міста. Практичне значення: матеріали дисертації можна використовувати у загальних курсах з історії України, у спецкурсах з історичної урбаністики, соціальної історії Російської імперії, історії повсякденності, а також при підготовці наукових посібників тощо. Сфера використання: вищі навчальні заклади освіти.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.11.20.0017/0419U000027

Панькова Світлана Михайлівна Публіцистика Михайла Грушевського як джерело дослідження суспільно-політичної думки в Україні кінця XIX – початку XX ст.: Дис...Кандидат історичних наук/ Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 930.2; 930.1

308 с. - Бібліогр.:745 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. – Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Київ, 2018. У дисертації вперше в українській історіографії проаналізовано публіцистику видатного українського історика, громадського й державного діяча М. Грушевського як джерело дослідження суспільно-політичної думки в Україні на зламі ХІХ–ХХ ст. Автором вперше акцентовано головну увагу на текстах публіцистичних виступів М.

Грушевського, які розглядаються як самодостатнє історіографічне джерело та джерело культурно-інтелектуальної й суспільно-політичної історії України. Інші комплекси – від офіційних до особистих – залучаються для джерелознавчого дослідження публіцистичних праць, взаємодії різнопланових матеріалів, висвітлення широкого поля соціальних, політичних, культурних контекстів. У зв'язку з цим для реалізації мети і завдань дисертації запропоновано комплексний підхід до розкриття інформаційного потенціалу головного джерельного корпусу. Ключові слова: Михайло Грушевський, публіцистика, український рух, суспільно-політична думка, історіографія, джерелознавчі аспекти, рецепція, полеміка, цензура.

03.11.20.0018/0419U000024

Сачко Дар'я Вікторівна Докія Гуменна: інтелектуальна біографія: Дис...Кандидат історичних наук/ Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 930.2; 930.1

224 с. - Бібліогр.:354 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.06 – історіографія,

джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. – Херсонський державний університет, Херсон, 2018. Дисертація присвячена реконструкції інтелектуальної біографії української письменниці Д. Гуменної (1904 – 1906). Розглянуто та систематизовано джерельну базу, визначено стан наукової розробленості проблеми. Висвітлено основні етапи життя і літературної діяльності в контексті подій вітчизняної та світової історії. Простежено зміну світоглядних позицій письменниці. Проаналізовано місце Д. Гуменної в радянському літературному процесі 1920 – 1930-х рр. Охарактеризовано особливості побутового життя та творчої діяльності письменниці в таборах для переміщених осіб у Європі та США. Визначено джерельну базу та концептуальні основи історичних студій Д. Гуменної. Стверджено, що в центрі історіософії письменниці центральне місце займає ідея тотемного минулого українського народу та гендерне питання. Окреслено особливості міфотворчості письменниці, її історичні погляди, особливості відтворення нею художніми засобами давньої історії України, радянської та діаспорної дійсності (протягом ХХ століття). Окреслено коло проблем української діаспори другої половини ХХ століття в рецепції Д. Гуменної. Ключові слова: Докія Гуменна, інтелектуальна біографія, історичні погляди, літературний процес, література, еміграція, міфотворчість, рецепція.

03.11.20.0019/0419U000027

Панькова Світлана Михайлівна Публіцистика Михайла Грушевського як джерело дослідження суспільно-політичної думки в Україні кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Дис...Кандидат історичних наук/ Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 930.2; 930.1

308 с. - Бібліогр.:745 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. – Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Київ, 2018. У дисертації вперше в українській історіографії проаналізовано публіцистику видатного українського історика, громадського й державного діяча М. Грушевського як джерело дослідження суспільно-політичної думки в Україні на зламі XIX–XX ст. Автором вперше акцентовано головну увагу на текстах публіцистичних виступів М. Грушевського, які розглядаються як самодостатнє історіографічне джерело та джерело культурно-інтелектуальної й суспільно-політичної історії України. Інші комплекси – від офіційних до особистих – залучаються для джерелознавчого дослідження публіцистичних праць, взаємодії різнопланових матеріалів, висвітлення широкого поля соціальних, політичних, культурних контекстів. У зв'язку з цим для реалізації мети і завдань дисертації запропоновано комплексний підхід до розкриття інформаційного потенціалу головного джерельного корпусу. Ключові слова: Михайло Грушевський, публіцистика, український рух, суспільно-політична думка, історіографія, джерелознавчі аспекти, рецепція, полеміка, цензура.

03.11.20.0020/0419U000024

Сачко Дар'я Вікторівна Докія Гуменна: інтелектуальна біографія: Дис...Кандидат історичних наук/ Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 930.2; 930.1

224 с. - Бібліогр.:354 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. – Херсонський державний

університет, Херсон, 2018. Дисертація присвячена реконструкції інтелектуальної біографії української письменниці Д. Гуменної (1904 – 1906). Розглянуто та систематизовано джерельну базу, визначено стан наукової розробленості проблеми. Висвітлено основні етапи життя і літературної діяльності в контексті подій вітчизняної та світової історії. Простежено зміну світоглядних позицій письменниці. Проаналізовано місце Д. Гуменної в радянському літературному процесі 1920 – 1930-х рр. Охарактеризовано особливості побутового життя та творчої діяльності письменниці в таборах для переміщених осіб у Європі та США. Визначено джерельну базу та концептуальні основи історичних студій Д. Гуменної. Стверджено, що в центрі історіософії письменниці центральне місце займає ідея тотемного минулого українського народу та гендерне питання. Окреслено особливості міфотворчості письменниці, її історичні погляди, особливості відтворення нею художніми засобами давньої історії України, радянської та діаспорної дійсності (протягом XX століття). Окреслено коло проблем української діаспори другої половини XX століття в рецепції Д. Гуменної. Ключові слова: Докія Гуменна, інтелектуальна біографія, історичні погляди, літературний процес, література, еміграція, міфотворчість, рецепція.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.11.20.0021/0219U100633

Світоглядні та соціальні аспекти виникнення конфліктних ситуацій в українському суспільстві: історичні передумови, сучасний досвід та стратегії подолання: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства;

Керівник Брайченко Олена Юріївна - ДР
0118U002085, УДК 316.42

15

Мета полягає в тому, щоб на основі комплексного дослідження історичних та соціокультурних передумов виникнення конфліктів, проаналізувати культурні та побутові аспекти сучасних міграційних процесів, створити теоретичну модель попередження та подолання наслідків конфліктних явищ на рівні повсякденних практик та міжкультурної комунікації.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів

04.11.20.0022/0219U100631

Моніторинг сприйняття мешкацями столиці державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції України на основі соціологічних опитувань: Заключний звіт/Комунальна науково-дослідна установа "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Залізняк Ганна Миколаївна - ДР 0118U100279, УДК 316.65

165

Оцінка поінформованості жителів м. Києва з питань євроатлантичної інтеграції України за сучасних геополітичних умов

04.11.20.0023/0419U000059

Дзюба Наталія Валеріївна Гендерні стереотипи населення України при прийнятті електоральних рішень: Дис...Кандидат соціологічних наук/ Класичний приватний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 316.33

229 с. - Бібліогр.:221 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2018. У дисертаційній роботі здійснено аналіз актуальної проблеми, пов'язаної із специфікою гендерної поведінки населення сучасної України в електоральних процесах. Виділено та описано соціально-демографічну модель електоральної поведінки та особливості її застосування при вирішенні проблем виборчих кампаній з урахуванням гендерних аспектів їх проведення. Основним предметом дослідження є гендерні стереотипи, що впливають на прийняття електоральних рішень, їх сутність, функції, основні різновиди. Показано, що саме їх функціонування, поряд із слабким проявом такого явища, як «гендерна близькість» в електоральних процесах, виступає як ключова причина недостатнього представництва жінок у виборних органах управління країною вищого рівня. Здійснені в ході виконання роботи соціологічні дослідження підтвердили наявність у масовій свідомості українців низки різноманітних гендерних стереотипів, що впливають на прийняття електоральних рішень (регуляторних, поляризованих, персоналізованих, оцінювальних) та їх активний вплив на електоральну поведінку населення.

04.11.20.0024/0419U000070

Стадник Альона Георгіївна Інформаційні війни як чинник впливу на стан громадської думки: Дис...Кандидат соціологічних наук/ Класичний приватний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 316.33

248 с. - Бібліогр.:175 назв

Дисертація присвячена дослідженню інформаційних війн як важливого чинника впливу на масову свідомість та громадську

думку населення. Виділено соціологічний підхід до аналізу проблеми, що певним чином відрізняється від найчастіше використовуваного сьогодні розгляду сучасної інформаційної війни як складової війни традиційної чи гібридної. Її розглянуто як комунікативний процес, що відбувається в суспільстві в процесі інформаційної війни та помітно впливає на формування й функціонування громадської думки населення як у країні, що стала об'єктом інформаційної війни, так і країні, що виступає як агресор. Розглянуто основні форми впливу на громадську думку в процесі інформаційної війни, а саме пропаганда, публік рилейшнз та політична реклама, а також інші засоби інформаційної зброї, зокрема ЗМІ, Інтернет, засоби наочної агітації, засоби усної пропаганди тощо, що використовують у подібній діяльності. Значну увагу приділено організації та проведенню сучасної інформаційної війни.

04.11.20.0025/0419U000077

Кречетова Віра Альбертівна Вища школа як чинник формування громадянської ідентичності студентів у сучасній Україні: Дис...Кандидат соціологічних наук/ Класичний приватний університет - Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 316.33

253 с. - Бібліогр.:228 назв

У дисертації розглянуто сутність громадянської ідентичності, проведено аналіз існуючих методологічних підходів до його дослідження; на основі емпіричних даних здійснено вимір громадянської ідентичності студентів в Україні та запропоновано модель її формування в ЗВО. Надано авторське визначення громадянської ідентичності як усвідомленості формально зафіксованої приналежності індивіда до спільноти громадян певної держави, що має для нього значущий зміст, а також зумовлює його актуальні чи потенційні громадянські практики. Розглянуті фактори макро-, мезо- та мікрорівнів впливу на формування

громадянської ідентичності студентів в Україні; доведено, що освіта діє на мезо- та мікрорівнях. Виявлено низку суперечностей у свідомості студентів щодо їх громадянської ідентичності. На основі ключових принципів (багаторівневність; фасилітаційність; активність; взаємозумовленість; конструктивність; безперервність) розроблено авторську модель формування громадянської ідентичності студентів, що включає чотири етапи: змістовно-статичний; формально-статичний; формально-динамічний; змістовно-динамічний.

04.11.20.0026/0419U000286

Семен Наталія Федорівна Російські інтернет-ресурси як чинник інформаційної війни проти України (на прикладі сайтів «Правда.Ру» та «Российский диалог»): Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 316.33

247 с. - Бібліогр.:340 назв

Об'єкт дослідження – журналістський сегмент інтернет-простору Росії як чинник інформаційної війни проти України. Мета дослідження полягає в окресленні поняття «інформаційна війна» у контексті вивчення організаційної та законодавчої бази функціонування російських інтернет-ресурсів та контент-аналізу публікацій на інтернет-ресурсах «Правда.Ру» та «Российский диалог». У даній роботі використані такі методи наукового пізнання, як системний аналіз (полягає в опрацюванні ступеня висвітлення наукової проблеми інформаційної війни), системний підхід (полягає у розгляді взаємопов'язаної системи таких елементів феномену інформаційної війни, які розробляються у певній послідовності та формують єдине ціле явище), метод інформаційного підходу (дозволив провести систематизацію подачі матеріалів з обраної проблеми), метод прогнозування (сприяв визначенню кола можливих

проблем та перспектив у боротьбі з проявами елементів інформаційної війни), метод порівняння (дозволив провести зіставлення сучасного стану інформаційної безпеки в Україні, Росії та світі і перспектив її вдосконалення), метод контент-аналізу (проявив себе у вивченні змісту матеріалів російських інтернет-ресурсів «Правда.Ру» та «Российский диалог»). Теоретичні і практичні результати. Керуючись словами Пафнутія Чебишева, який припускав безплідність теорії без практики, вважаємо, що теоретичне значення дисертації великою мірою залежить від підбиття деяких підсумків прикладних характеристик аналізованого контенту. Вивчення впливу контенту порталів на сприйняття аудиторією тих чи інших подій дозволяє дійти серйозних теоретичних висновків. Теоретичне значення даної дисертації полягає в удосконаленні соціально-комунікаційних аспектів поняття «інформаційна війна» крізь призму залучення до її проведення російських інтернет-ресурсів та в аналізі значення інформаційної війни у гібридній війні Росії проти України. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що аналіз зібраних матеріалів та їхнє теоретичне узагальнення можуть бути використані для удосконалення журналістської діяльності в умовах інформаційної війни, при розробці лекційних курсів для студентів спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 Журналістика, при виданні підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій з теорії інформаційної безпеки, інформаційного законодавства тощо. Новітність нововпроваджуваного зумовлена тлумаченням поняття інформаційної війни в науці про соціальні комунікації крізь призму функціонування інтернет-ресурсів Російської Федерації. На прикладі публікацій в інтернет-ресурсах «Правда.Ру» та «Российский диалог» доведено, що вони, як чинники інформаційної війни проти України, активно проявили себе під час подій в Криму та в ОРДЛО. Детально досліджено методи пропаганди, які використовують

автори контенту цих ресурсів, виокремлено основні ідеологеми щодо України, які мали б вплинути на свідомість читачів та навіяти ворожі настрої, запропоновано можливий комплекс заходів з протидії інформаційним атакам з боку Російської Федерації. При розв'язанні поставлених завдань у дисертації: вперше в науці про соціальні комунікації: – досліджено трактування поняття «інформаційна війна» українськими та закордонними вченими; – проаналізовано пропагандистські матеріали про події в Криму та в ОРДЛО, подані російськими інтернет-ресурсами «Правда.Ру» та «Российский диалог»; – контент про події в Криму та в ОРДЛО на російських пропагандистських ресурсах «Правда.Ру» та «Российский диалог» виокремлено у пропагандистські міфологеми; – окреслено можливі шляхи боротьби з російською пропагандою з боку України; удосконалено: – визначення поняття «інформаційна війна»; – класифікацію маніпулятивних прийомів, які застосовують інтернет-медіа; набули подальшого розвитку: – наукові напрацювання українських та закордонних науковців у галузі вивчення явища інформаційної війни; – дослідження пропагандистського контенту інтернет-ресурсів Російської Федерації, пов'язаного із окупованим Кримом та збройним протистоянням в ОРДЛО.

05 ДЕМОГРАФІЯ

05 ДЕМОГРАФІЯ

05.11.20.0027/0419U000029

Ігнатенко Тетяна Сергіївна Політика формування середнього класу в умовах змін: Дис...Кандидат економічних наук/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 314; 330.341:316.4; 330.35:316.4; 331

239 с. - Бібліогр.:219 назв

Об'єкт дослідження: процеси формування середнього класу в Україні в умовах змін. Мета роботи: розроблення концептуальних засад політики формування середнього класу та обґрунтування науково-практичних рекомендацій і напрямів збільшення частки середнього класу в структурі суспільства України в умовах змін. Методи дослідження: діалектичний, об'єктивістський, конструктивний та системний підходи, категоріальний, статистичний та структурно-функціональний аналіз, логічний та історичний методи, регресійно-кореляційний та компаративний аналіз. Наукова новизна: вперше запропоновано концептуально-системологічні засади політики формування та розвитку середнього класу в Україні із розробленням структурно-логічної схеми вирішення проблеми його низької частки в соціальній структурі; удосконалено: класифікацію функцій середнього класу; систематизацію передумов формування і розвитку середнього класу; набули подальшого розвитку: трактування поняття «середній клас»; змістовне наповнення поняття «політика формування середнього класу»; змістовно-кількісні ознаки ідентифікації середнього класу; науково-практичні рекомендації і напрями щодо збільшення частки середнього класу в Україні в умовах змін.

05.11 Загальні проблеми народонаселення

05.11.20.0028/0219U100630

Аналітичне супроводження проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності м. Києва за 2017 рік: Заключний звіт/Комунальна науково-дослідна установа "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович - ДР 0118U100336, УДК 314:330.12, 314.17

97

Виявлення закономірностей і окремих тенденцій зміни показників, які використовуються при розрахунку індексу конкурентоспроможності м. Києва, та підготовка пропозицій щодо поліпшення стану справ за визначеними напрямками.

05.11.20.0029/0219U100630

Аналітичне супроводження проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності м. Києва за 2017 рік: Заключний звіт/Комунальна науково-дослідна установа "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович - ДР 0118U100336, УДК 314:330.12, 314.17

97

Виявлення закономірностей і окремих тенденцій зміни показників, які використовуються при розрахунку індексу конкурентоспроможності м. Києва, та підготовка пропозицій щодо поліпшення стану справ за визначеними напрямками.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.01 Загальні питання економічних наук

06.11.20.0030/0219U100583

Проблеми міжкультурної ділової комунікації у світлі сучасних модернізаційних процесів: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Вергун Лариса Іванівна - ДР 0114U001074, УДК 330.007

90

Провести теоретичне узагальнення проблем міжкультурної ділової комунікації у світлі сучасних модернізаційних процесів; визначити складові комунікативної культури як складової компетентності фахівця ЗЕД; проаналізувати особливості міжкультурної комунікативної бізнес-компетентності, а також визначити місце фахового економічного перекладу у професійній мовній підготовці спеціалістів з міжнародної економіки і менеджменту.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.11.20.0031/0219U000732

Сучасні методи та фінансово-економічні механізми управління суб'єктами господарювання регіону: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Сокиринська Ірина Геннадіївна. - ДР 0117U002349, УДК 330.46

244

Розкриття та обґрунтування фінансово-економічних засад збалансованого розвитку підприємств та формування комплексної системи критеріїв прийняття фінансових рішень фінансово-економічного розвитку суб'єктів господарювання регіонів

06.11.20.0032/0219U100585

Розробка математичних моделей та інструментальних засобів глобального моделювання економічних процесів розвитку та управління економічними системами: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Іващук Олег Тимофійович - ДР 0114U001080, УДК 330.46

416

Обґрунтування теоретико-методологічних засад та тенденцій економіко-математичного моделювання фінансово-економічних процесів і явищ властивих банківській, податковій, бюджетній, виробничій, соціальній та глобальній системам. Розробка системи моделей та математичного інструментарію розвитку та функціонування виробничо-економічної системи; оптимального формування ресурсної бази банку; стратегій глобального розвитку економічних систем; дослідження міжбюджетних відносин та динаміки фінансових потоків; застосування CGL- моделей для прогнозування динаміки розвитку економічних систем.

06.11.20.0033/0519U000028

Кремень Вікторія Михайлівна
Методологічні засади розвитку фінансового нагляду в Україні: Дис...Доктор економічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 338; ;

536 с. - Бібліогр.:498 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукової проблеми розвитку теоретико-методологічних і методичних засад розбудови фінансового нагляду в Україні. У дисертації уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження фінансового нагляду, обґрунтовано концептуальні відмінності фінансового нагляду від інших функцій держави у фінансовому секторі, запропоновано класифікацію фінансового нагляду, визначено умови досягнення фінансової стійкості як мети фінансового нагляду, обґрунтовано концептуальні засади стратегічного розвитку фінансового нагляду, розроблено науково-методичний підхід щодо визначення відповідності нагляду міжнародним принципам, запропоновано науково-методичний підхід щодо оцінювання незалежності наглядових органів, розроблено періодизацію розвитку фінансового нагляду в Україні, розроблено

методичне підґрунтя комплексного оцінювання і порівняння дотримання вимог банківської діяльності, досліджено особливості нагляду за діяльністю небанківських фінансових посередників в Україні, розроблено моделі прогнозування фінансового стану фінансових посередників та науково-методичні підходи до визначення максимально граничного значення нормативу достатності регулятивного капіталу банків, оцінювання системної важливості фінансових посередників, визначення системного ризику фінансового сектору та аналізу взаємозв'язку між стійкістю фінансового сектора та розвитком фінансового сектора й соціально-економічним розвитком країн.

06.39 Наука управління економікою

06.11.20.0034/0219U100607

Стратегування економічної політики для України: Заключний звіт/Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України; Керівник Іванов Юрій Борисович - ДР 0116U006999, УДК 338.22.021.4

286

Розробка теоретико-методологічного забезпечення формування стратегічно орієнтованої економічної політики для України

06.51 Світове господарство. Міжнародні економічні відносини

06.11.20.0035/0219U004002

Розроблення організаційно-економічного механізму функціонування та розвитку аналітично-практичного видання "Успішний бізнес": Заключний звіт/Українська академія друкарства;

Керівник Палига Євген Миколайович - ДР 0116U008227, УДК 658.011.46

92

Розроблення організаційно-економічного механізму функціонування та перспективного розвитку видання "Успішний бізнес" шляхом вирішення наступних завдань: обґрунтування організаційно-економічної доцільності створення видання на основі результатів проведення аналізу підприємницької діяльності Львівської області; визначення видавничо-поліграфічних параметрів видання, розроблення комплексу організаційних заходів, його видавничої підготовки, поліграфічного виконання та розповсюдження; розрахунок показників економічної ефективності видання та розроблення прогнозу його розвитку з метою поширення на загальнодержавному рівні.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.11.20.0036/0419U000029

Ігнатенко Тетяна Сергіївна Політика формування середнього класу в умовах змін: Дис...Кандидат економічних наук/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 314; 330.341:316.4; 330.35:316.4; 331

239 с. - Бібліогр.:219 назв

Об'єкт дослідження: процеси формування середнього класу в Україні в умовах змін. Мета роботи: розроблення концептуальних засад політики формування середнього класу та обґрунтування науково-практичних рекомендацій і напрямів збільшення частки середнього класу в

структурі суспільства України в умовах змін. Методи дослідження: діалектичний, об'єктивістський, конструктивний та системний підходи, категоріальний, статистичний та структурно-функціональний аналіз, логічний та історичний методи, регресійно-кореляційний та компаративний аналіз. Наукова новизна: вперше запропоновано концептуально-системологічні засади політики формування та розвитку середнього класу в Україні із розробленням структурно-логічної схеми вирішення проблеми його низької частки в соціальній структурі; удосконалено: класифікацію функцій середнього класу; систематизацію передумов формування і розвитку середнього класу; набули подальшого розвитку: трактування поняття «середній клас»; змістовне наповнення поняття «політика формування середнього класу»; змістовно-кількісні ознаки ідентифікації середнього класу; науково-практичні рекомендації і напрями щодо збільшення частки середнього класу в Україні в умовах змін.

06.56 Суспільно-економічна структура

06.11.20.0037/0219U000733

Національна економіка в умовах європейської інтеграції: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник - ДР 0116U001148, УДК 334.012.62/.64; 334.7.012.62/.64

183

Дослідження національної економіки в умовах європейської інтеграції

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.11.20.0038/0419U000241

Олійник Аліна Сергіївна Управління витратами фермерських господарств: Дис...Кандидат економічних наук/ Полтавська державна аграрна академія - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 338.512; 338.51; 658

285 с. - Бібліогр.:216 назв

Метою дослідження є обґрунтування і поглиблення теоретичних і методичних засад та розробка практичних рекомендацій удосконалення організаційно-економічних інструментів системи управління господарськими витратами в контексті аналізу і оцінки та раціонального їх формування за обсягами і структурою у фермерів, які займаються скотарством.

06.61 Територіальна структура економіки. Регіональна і міська економіка

06.11.20.0039/0219U100613

Формування стратегій розвитку розумних міст в Україні: Заключний звіт/Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України; Керівник Ярошенко Ігор Васильович - ДР 0117U007020, УДК 332.1(1-21)

144

Розробка науково-методичного забезпечення формування стратегій розвитку розумних міст в Україні.

06.11.20.0040/0219U001726

Механізми фінансової стабілізації та підвищення капіталізації регіонів в умовах децентралізації України: Заключний звіт/Луцький національний технічний університет; Керівник - ДР 0116U001532, УДК 332.1; 332.122(1-21)

розробка наукових і практичних рекомендацій щодо формування та реалізації дієвих механізмів фінансової стабілізації і підвищення капіталізації регіонів в умовах децентралізації України, що визначатимуть фінансові передумови для досягнення соціо-еколого-економічного благополуччя держави

06.11.20.0041/0419U000051

Бабій Григорій Ярославович Механізми активізації інвестиційно-інноваційних процесів в українсько-польському транскордонному регіоні: Дис...Кандидат економічних наук/ Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 332.122

212 с. - Бібліогр.:165 назв

Об'єкт дослідження: інвестиційно-інноваційні процеси в українсько-польському транскордонному регіоні. Мета: обґрунтування теоретико-методичних засад та заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування механізмів активізації інвестиційно-інноваційних процесів в українсько-польському транскордонному регіоні на сучасному етапі європейської інтеграції. Методи: монографічний, економічні порівняння, соціологічні дослідження, аналіз та синтез, економетрика, наукове спостереження, наукові узагальнення, графічна візуалізація. Новизна: вперше систематизовано механізми активізації інвестиційно-інноваційних процесів у транскордонному регіоні за критерієм їх функціональної спрямованості, результатом чого стало виділення п'яти основних механізмів активізації інвестиційно-інноваційних процесів у транскордонному регіоні: організаційно-економічного, фінансового, ринкового, інформаційного та соціального; удосконалено науковий інструментарій

дослідження впливу окремих елементів суспільно-психологічного середовища на розгортання інвестиційно-інноваційних процесів у транскордонному регіоні; концептуальні засади стимулювання розвитку інноваційних форм транскордонного співробітництва між сусідніми прикордонними регіонами України та Польщі, ґрунтовані, на відміну від існуючих, на досягненнях економіки знань, зокрема щодо впровадження в соціально-економічний простір українсько-польського транскордонного регіону системоутворюючих елементів креативної економіки з метою забезпечення якісних змін у трансфері інноваційних технологій, розвитку відновлюваної енергетики, комерціалізації інновацій, формуванні та функціонуванні сучасних транскордонних інноваційних інституцій тощо. Сфера використання: в діяльності департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації при розробці програмних документів та проведенні ділових зустрічей з підприємцями із сусідніх прикордонних воєводств Польщі, а також на міжнародних економічних форумах; Яворівської районної ради Львівської області при плануванні заходів транскордонного співробітництва на районному рівні; Львівської торгово-промислової палати при роботі з господарюючими суб'єктами регіону з метою нарощування їх інноваційного потенціалу на основі активізації інвестиційного співробітництва з польськими підприємцями; Агенції місцевого економічного розвитку Яворівщини при реалізації міжнародного проекту «Розвиток підприємництва шляхом покращення доступу до інвестиційних ділянок у м. Любачів та гміні Любачів, а також відновлення деградованих земель Яворівського району та м. Новий Розділ».

06.11.20.0042/0419U000050

Ткаченко Олександр Олександрович Потенціал просторової інтеграції бізнесу у забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону: Дис...Кандидат

економічних наук/ Державна установа
"Інститут регіональних досліджень імені
М.І.Долішнього НАН України" -
Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 332.122

195 с. - Бібліогр.:265 назв

Об'єкт дослідження: процеси формування і реалізації потенціалу просторової інтеграції бізнесу в регіональній економічній системі. Мета: поглиблення теоретико-методичних засад розвитку просторової інтеграції бізнесу та обґрунтування практичних рекомендацій щодо вдосконалення регулювання просторової організації бізнесу на основі підвищення потенціалу інтеграції в забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону. Методи: аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, структурно-функціональний, статистичний та факторний аналіз, інтегральне оцінювання, багатфакторний регресійний аналіз та економіко-математичне моделювання, стратегічний аналіз і системний підхід, графічний. Новизна: вперше запропоновано концептуальний підхід до дослідження розвитку форм просторової організації бізнесу за допомогою побудови просторової матриці як інструменту тетралатерального позиціонування форм просторової організації бізнесу в системі координат інтеграційних взаємодій; удосконалено понятійно-термінологічний апарат дослідження процесів просторової організації бізнесу, а саме: визначення просторової інтеграції бізнесу, що розглядається як процес упорядкування і стан взаємодії підприємницьких структур та інституційних суб'єктів організації ділової активності, що інтегруються в якісно нову просторову екосистему більш високого рівня для досягнення взаємовигідних 4 просторових ефектів, методичні підходи до інтегрального оцінювання потенціалу просторової інтеграції бізнесу в регіоні, методологічний інструментарій регіонального розвитку в частині формування концептуальних засад регулювання просторової організації

бізнесу. Сфера використання: в діяльності Асоціації міст України – Всеукраїнської Асоціації органів місцевого самоврядування (Львівське регіональне відділення) при підготовці та актуалізації завдань програм соціально-економічного розвитку міст Західного регіону України, Запорізької торгово-промислової палати під час подання пропозицій до регіональних програм розвитку, Департаменту з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України під час оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад, у навчальному процесі Тернопільського національного економічного університету при викладанні курсів «Макроекономіка» та «Економіка підприємства».

06.11.20.0043/0419U000073

Романишин Ольга Василівна
Удосконалення економічного механізму функціонування та розвитку ринку м'яса в регіоні: Дис...Кандидат економічних наук/
Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 332.122

229 с. - Бібліогр.:201 назв

Об'єкт – процес функціонування та розвитку ринку м'яса на регіональному рівні. Мета – розробка теоретико - методичних та організаційних засад удосконалення економічного механізму функціонування і розвитку ринку м'яса, обґрунтування напрямів подальшої його трансформації на регіональному рівні. Методи – системний, абстрактно-логічний, економіко-статистичний, кореляційно-регресійний аналіз, монографічний, розрахунково-конструктивний, балансовий та термінологічний підхід. Результати використано шляхом реалізації розроблених рекомендацій, що сприяють підвищенню ефективності функціонування

м'ясопродуктового комплексу на регіональному рівні та вдосконалення системи відносин між суб'єктами господарювання. Новизна полягає у обґрунтуванні теоретичних засад й розробленні методичного інструментарію щодо удосконалення економічного механізму функціонування та розвитку ринку м'яса в регіоні. Впроваджено у діяльність Департаменту агропромислового розвитку Хмельницької обласної державної адміністрації, Департаменту агропромислового розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації, Департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Хмельницької обласної державної адміністрації, сільськогосподарського ТзОВ «Вікторія» Сфера використання – місцеві органи Державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства агропромислового сектору.

06.71 Галузева структура економіки

06.11.20.0044/0419U002974

Лубковський Сергій Анатолійович
Прибуткове оподаткування в сфері гармонізації приватних та суспільних інтересів: Дис...Кандидат економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 6.-.-0.2018

УДК: ;

203 с. - Бібліогр.:224 назв

У дисертації розкрито взаємозв'язок приватних та суспільних інтересів у сфері прибуткового оподаткування. Ідентифіковано й систематизовано їх види, а також визначено напрями гармонізації цих інтересів та принципи оподаткування, на основі яких вона може бути реалізована. Досліджено ключову проблематику функціонування прибуткових податків та їх фіскально-регулюючу роль. Обґрунтовано теоретико-методичні

підходи й проведено оцінку впливу оподаткування доходів і прибутків на відносини розподілу доданої вартості між виробничими факторами – працею й капіталом, а також рівня гармонізації приватних та суспільних інтересів у сфері прибуткового оподаткування на основі розроблених показників оцінки міри реалізації відповідних інтересів та комплексного (інтегрального) індексу їх гармонізації у вказаній сфері. Сформульовано загальні рекомендації щодо вдосконалення механізму прибуткового оподаткування. Запропоновано модель узгодження приватних та суспільних інтересів у сфері оподаткування доходів населення на основі прогресивного підходу, а також розширення переліку витрат, що дають право на податкову знижку з ПДФО. Розроблено механізм інвестиційного податкового кредиту з ППП як інструмент гармонізації податкових й інвестиційних інтересів суб'єктів господарювання і суспільства в сучасних умовах.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.11.20.0045/0219U100575

Фінанси України: сучасність та перспективи: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Погріщук Галина Борисівна - ДР 0114U001083, УДК 336.1; 336.22

333

Мета НДР - детальний і всебічний аналіз функціонування сучасних фінансів України та розробка практичних рекомендацій щодо перспектив їх розвитку

06.11.20.0046/0419U002974

Лубковський Сергій Анатолійович
Прибуткове оподаткування в сфері

гармонізації приватних та суспільних інтересів: Дис...Кандидат економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 6.-0.2018

УДК: ;

203 с. - Бібліогр.:224 назв

У дисертації розкрито взаємозв'язок приватних та суспільних інтересів у сфері прибуткового оподаткування. Ідентифіковано й систематизовано їх види, а також визначено напрями гармонізації цих інтересів та принципи оподаткування, на основі яких вона може бути реалізована. Досліджено ключову проблематику функціонування прибуткових податків та їх фіскально-регулюючу роль. Обґрунтовано теоретико-методичні підходи й проведено оцінку впливу оподаткування доходів і прибутків на відносини розподілу доданої вартості між виробничими факторами – працею й капіталом, а також рівня гармонізації приватних та суспільних інтересів у сфері прибуткового оподаткування на основі розроблених показників оцінки міри реалізації відповідних інтересів та комплексного (інтегрального) індексу їх гармонізації у вказаній сфері. Сформульовано загальні рекомендації щодо вдосконалення механізму прибуткового оподаткування. Запропоновано модель узгодження приватних та суспільних інтересів у сфері оподаткування доходів населення на основі прогресивного підходу, а також розширення переліку витрат, що дають право на податкову знижку з ПДФО. Розроблено механізм інвестиційного податкового кредиту з ППП як інструмент гармонізації податкових й інвестиційних інтересів суб'єктів господарювання і суспільства в сучасних умовах.

06.11.20.0047/0519U000001

Васильчишин Олександра Богданівна
Фінансова безпека банківської системи України: Дис...Доктор економічних наук/
Тернопільський національний

економічний університет - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 336.1; 336.22;

501 с. - Бібліогр.:473 назв

Об'єкт – є процеси забезпечення та управління фінансової безпеки банківської системи. Мета – є систематизація наукових поглядів на дослідження фундаментальних основ фінансової безпеки банків та розробка і обґрунтування концептуальних, теоретико-методологічних й методико-прикладних засад забезпечення фінансової безпеки банківської системи України. Методи – діалектичний; історико-логічний; системно-структурний аналіз; синтезу; кількісних та якісних порівнянь; експертних оцінок, прогнозний; регресійного аналізу; інформаційно-статистичні; економіко-математичного аналізу; SWOT-аналізу; моделювання та екстраполяції. Результати – сформульовано концепцію управління фінансовою безпекою банківської системи України, теоретично обґрунтовано її змістовну сутність, й інституційний формат, побудовано інтегральний показник фінансової безпеки банківської системи України, а також обґрунтовано стратегічні напрями забезпечення належного рівня фінансової безпеки національної банківської системи. Новизна – вперше: сформовано концепцію управління фінансової безпеки банківської системи України, як цілісне бачення завдань, принципів, методів та інструментів управління у їх взаємозв'язку, що спрямовані на створення умов для досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку вітчизняної банківської системи; обґрунтовано вплив концентрації банківської діяльності на фінансову безпеку банківської системи; висунуто і доведено гіпотезу про вплив банків з іноземним капіталом на фінансову безпеку банківської системи з позицій диференціювання за функціонально-організаційними моделями та структурними особливостями діяльності; розроблено науково-методичний підхід до побудови інтегрального індикатора

фінансової безпеки банківської системи шляхом агрегування п'яти груп індикаторів, що включають платоспроможність, ліквідність, прибутковість, якість активів банківської системи та кон'юнктуру зовнішніх і внутрішніх ринків. Такий індикатор відображає динаміку зміни рівня фінансової безпеки банківської системи впродовж її історичного розвитку, є сигналом накопичення загроз в економіці та базою для прогнозування, розроблення стратегій управління, удосконалення функціонування вітчизняних банків. удосконалено: науковий підхід до трактування сутності поняття «фінансова безпека банківської системи», «фінансова безпека банку», «системний банк»; методологічний інструментарій побудови системи показників оцінки фінансової безпеки банківської системи; концептуальний підхід щодо оцінки фінансової безпеки банківської системи. отримали подальший розвиток: аргументація щодо індивідуалізації понять «банківська система» та «банківський сектор»; визначення особливостей аналізу процесів тіньової економіки на засадах теорій раціоналізму злочинності, інституціоналізму та економічної тератології в контексті визначення загроз для фінансової безпеки банківської системи, що дозволяють розширити науковий світогляд у цій сфері шляхом аналізу історичної логіки формування вітчизняних економічних відносин, об'єктивності розвитку трансфертного ціноутворення, втечі капіталу, зростання масштабів тіньового валютного ринку та їх впливу на зниження обсягів ресурсної бази, активів і прибутковості банків як основних об'єктів їх фінансової безпеки; науково-методичні підходи до розробки критеріїв визначення системної важливості банку Впроваджено у діяльність: Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Верховної Ради України, Асоціації українських банків, ПрАТ «Українська міжбанківська валютна біржа», Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Департаменту фінансів Тернопільської обласної державної адміністрації, ПАТ «Банк Кредит Дніпро»,

ПАТ Акціонерно-комерційний банк «Львів», філії Тернопільського обласного управління АТ «Ощадбанк», а також у навчальному процесі Тернопільського національного економічного університету та DKLexAcademy. Сфера використання – Комітет з питань економічної політики Верховної Ради України та Національний банк України

06.11.20.0048/0419U000002

Думікян Артур Камосевич Фінансове забезпечення поточних видатків бюджетних установ: Дис...Кандидат економічних наук/ Київський національний торговельно-економічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 336.1; 336.22;

234 с. - Бібліогр.:264 назв

Розкрито сутність фінансового забезпечення поточних видатків бюджетних установ як інструменту регулювання суспільного розвитку, що передбачає використання сукупності заходів фінансового прогнозування, планування, бюджетного регулювання, контролю та аудиту ефективності здійснених асигнувань з метою формування умов для підвищення рівня добробуту населення, досягнення соціальної стабільності і ендогенної підтримки процесів економічного зростання. Систематизовано та узагальнено досвід фінансового забезпечення бюджетних установ у країнах із розвинутою та трансформаційною економікою. Розвинуто положення щодо формування власних надходжень бюджетних установ. Обґрунтовано пріоритетні напрями розвитку системи фінансування бюджетних установ. Удосконалено підходи щодо визначення етапів становлення і розвитку вітчизняної системи фінансового забезпечення поточних видатків бюджетних установ; методологічні засади формування видатків бюджетних установ, які ґрунтуються на принципах системності, комплементарності взаємодії складових

бюджетної архітекτονіки; положення щодо підвищення рівня бюджетної результативності шляхом запровадження механізму оцінювання соціальної та економічної ефективності видатків бюджетних установ на стадії їх планування, використання інституту державного цільового замовлення суспільних послуг.

06.11.20.0049/0419U000005

Онищук Вікторія Олегівна Грошові перекази трудових мігрантів в системі доходів домогосподарств: Дис...Кандидат економічних наук/ Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 336.1; 336.22;

239 с. - Бібліогр.:233 назв

Об'єкт – формування доходів домогосподарств України. Мета – розвиток теоретико-концептуальних засад грошових переказів трудових мігрантів та розроблення практичних рекомендацій щодо активізації їх впливу на зростання доходів домогосподарств в сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки. Методи – логічний, діалектичний, метод аналогії, теоретичного моделювання, системно-структурний, групування, вибірки, порівняльного аналізу, синтезу, статистичного аналізу, порівняння, спостереження, графічний, табличний. Результати – обґрунтовано теоретичні та методичні підходи надходження грошових переказів трудових мігрантів та здійснено розробку заходів практичного спрямування щодо підвищення їх впливу на зростання доходів домогосподарств. Новизна – обґрунтовано теоретико-концептуальні підходи до визначення системи доходів домогосподарств як сукупності усіх видів надходжень у грошовій або матеріальній формах, які надходять до членів домогосподарств, сформовані за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел та під впливом екзогенних і ендогенних факторів, збільшуючи при цьому загальну вартість

чистих активів домогосподарств; удосконалено науково-методичні підходи до систематизації доходів домогосподарств, які, на відміну від наявних, передбачають виокремлення серед класифікаційних ознак доходів домогосподарств доходів від трудової міграції як альтернативного джерела формування доходів українських домогосподарств у сучасних умовах; розвинуто концептуальні засади щодо трактування сутності поняття «грошові перекази трудових мігрантів», які запропоновано розуміти як приватні трансферти (як правило, антикризового характеру), що надсилаються трудовими мігрантами на добровільній основі офіційними та неофіційними каналами конкретним домогосподарствам з метою збільшення їхніх доходів та зростання рівня добробуту на батьківщині; поглиблено науково-теоретичні підходи до оптимізації (з позиції трудового мігранта та членів його домогосподарства) каналів переказу зароблених за кордоном коштів з урахуванням основних параметрів здійснення грошових переказів (суми, вартості послуг, часу доставки, мережі агентів тощо); набули подальшого розвитку науково-теоретичні підходи до розмежування понять «грошові перекази трудових мігрантів», «міграційний капітал», «трансферти трудових мігрантів», «приватні грошові перекази», «грошові потоки трудових мігрантів», «фінансові потоки, що пов'язані з трудовою міграцією» з виокремленням їхніх спільних і відмінних рис та етимологічних особливостей, що дасть можливість уніфікувати понятійний апарат та ідентифікувати обсяги надходжень грошових переказів трудових мігрантів в Україну; розвинуто класифікацію моделей трансфертної поведінки трудових мігрантів (залежно від мотивів здійснення грошових переказів) з виокремленням її інноваційної моделі, яка акцентує на доцільності упровадження новачійних трендів передового зарубіжного досвіду в організацію та ведення власного бізнесу на батьківщині з одночасним забезпеченням його необхідними фінансовими ресурсами. Це сприятиме раціоналізації трансфертної

поведінки українських трудових мігрантів та ефективному використанню домогосподарствами отриманих з-за кордону коштів; розвинуто концептуальні підходи до трактування сутності тарифної політики міжнародних платіжних систем та банківських установ, що здійснюють грошові перекази трудових мігрантів, як комплексу цілеспрямованих заходів організаційного, інформаційного, аналітичного та економічного характеру, а також принципів формування оптимального тарифу (як для посередника, так і споживача) за надані послуги і методів його регулювання. Це сприятиме реалізації системного підходу до встановлення оптимальних цін на такі послуги; удосконалено теоретико-методичні підходи до формування алгоритму трансформації грошових переказів трудових мігрантів у інвестиційні ресурси, що сприятиме їх раціональному використанню та ефективному залученню до економічних процесів і матиме позитивний ефект для: конкретного домогосподарства, суб'єктів підприємницької діяльності та країни в цілому. Впроваджено у діяльність Управління міжнародних зв'язків та фандрайзингу Тернопільської обласної державної адміністрації, ПАТ «Універсал банк» в Тернопільській області, Головного управління статистики у Тернопільській області, а також у навчальний процес Тернопільського національного економічного університету. Сфера використання – діяльність Національного банку України, Комітету Верховної ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни

06.11.20.0050/0219U001720

Концепція трансформації системоутворюючих факторів бухгалтерського обліку: теоретико-методологічний аспект: Заключний

звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Павликівська Ольга Іванівна - ДР 0115U002453, УДК 336.717.6; 658.012.2; 311.316

215

Розробка теоретичних та практичних положень, методичних підходів, обґрунтування необхідності посилення галузевих ознак обліку та визначення шляхів напрямів формування його організаційно-методологічних аспектів, сформованих на підвищення ефективності управління підприємством

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.11.20.0051/0419U000029

Ігнатенко Тетяна Сергіївна Політика формування середнього класу в умовах змін: Дис...Кандидат економічних наук/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 314; 330.341:316.4; 330.35:316.4; 331

239 с. - Бібліогр.:219 назв

Об'єкт дослідження: процеси формування середнього класу в Україні в умовах змін. Мета роботи: розроблення концептуальних засад політики формування середнього класу та обґрунтування науково-практичних рекомендацій і напрямів збільшення частки середнього класу в структурі суспільства України в умовах змін. Методи дослідження: діалектичний, об'єктивістський, конструктивний та системний підходи, категоріальний, статистичний та структурно-функціональний аналіз, логічний та історичний методи, регресійно-кореляційний та компаративний аналіз. Наукова новизна: вперше запропоновано концептуально-системологічні засади політики формування та розвитку середнього класу в Україні із

розробленням структурно-логічної схеми вирішення проблеми його низької частки в соціальній структурі; удосконалено: класифікацію функцій середнього класу; систематизацію передумов формування і розвитку середнього класу; набули подальшого розвитку: трактування поняття «середній клас»; змістовне наповнення поняття «політика формування середнього класу»; змістовно-кількісні ознаки ідентифікації середнього класу; науково-практичні рекомендації і напрями щодо збільшення частки середнього класу в Україні в умовах змін.

06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством

06.11.20.0052/0219U000740

Розробка концептуальних засад організації та розвитку промислового підприємництва в Україні: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Педько Андрій Борисович - ДР 0116U008363, УДК 658.5; 658.012.2

73

Розробка концептуальних засад організації та розвитку промислового підприємництва в Україні на підставі вирішення низки практичних завдань.

06.11.20.0053/0419U000040

Крючок Сергій Іванович Управління стійким економічним розвитком сільськогосподарських підприємств: Дис...Кандидат економічних наук/ Дніпровський державний аграрно-економічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 658

177 с. - Бібліогр.:257 назв

Досліджено теоретико-методичні та практичні аспекти формування й реалізації

організаційно-економічного інструментарію управління стійким економічним розвитком сільськогосподарських підприємств. Удосконалено понятійно-категоріальний апарат у частині уточнення сутності економічних категорій «стійкість» та «стійкий розвиток», «стійкий економічний розвиток сільськогосподарських підприємств». Здійснено оцінку впливу ресурсного забезпечення на стійкість економічного розвитку сільськогосподарських підприємств та виявити чинники, що негативно на неї впливають. Ідентифіковано основні проблеми, які перешкоджають забезпеченню стійкості економічного розвитку сільськогосподарських підприємств. Удосконалено методичний підхід формування асортиментної політики сільськогосподарських підприємств з урахуванням вагової частки факторів впливу.

06.11.20.0054/0419U000041

Савка Юлія Василівна Планування розвитку підприємств паливно-енергетичного комплексу в умовах ринкових трансформацій: Дис...Кандидат економічних наук/ Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 658

273 с. - Бібліогр.:179 назв

Дисертаційна робота присвячена розробленню теоретико-методичних положень та обґрунтуванню практичних рекомендацій щодо планування розвитку енергетичних підприємств в умовах ринкових трансформацій. Уточнено поняття ринкових трансформацій у паливно-енергетичному комплексі на основі визначення ринкових змін у діяльності підприємств ПЕК. Сформовано концептуальні положення побудови моделі планування розвитку енергетичних підприємств. Запропоновано напрями розширення застосування проектної діяльності з урахуванням можливостей

залучення зацікавлених у реалізації проектів сторін. Запропоновано механізм удосконалення планування розвитку підприємств, який базується на комплексному застосуванні інструментів такого планування, дозволяє залучати до процесів планування розвитку усіх зацікавлених сторін та забезпечує стійкість їх розвитку на основі створення доданої вартості. Запропоновано методичний підхід до визначення рівня зрілості проектної діяльності підприємств ПЕК. Виділено чинники, які дозволяють покращити застосування проектного підходу в плануванні розвитку підприємствами ПЕК. Запропоновано методичний підхід до оцінювання стійкості розвитку підприємств, проаналізовано чутливість результатів планування розвитку енергетичних підприємств.

06.11.20.0055/0519U000031

Шкода Тетяна Никодимівна Стратегічне управління людським капіталом авіатранспортних підприємств: Дис...Доктор економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 314; ; 658

584 с. - Бібліогр.:638 назв

Дисертацію присвячено розробці теоретико-методологічних, методичних засад та наукового-прикладних інструментів стратегічного управління людським капіталом підприємств в умовах трансформації соціально-трудова відносин. Обґрунтовано фундаментальні положення рефлексивно-знанневої парадигми стратегічного управління людським капіталом, в якості ядра якої визначено імператив людського розвитку, що забезпечує досягнення результативної взаємодії рефлексивно-превентивного, соціально-комерціалізаційного та професійно-творчого напрямів діяльності. Індикаторами такої взаємодії встановлено еластичність стратегічного управлінського

рішення, додана вартість, арт-ефект, які необхідно враховувати проявляються при узгодженні інтересів її партнерів та подолання дефіциту інтелектуальних ресурсів праці у полісуб'єктному середовищі соціально-трудова сфери. Розроблено організаційно-економічний механізм стратегічного управління людським капіталом підприємства, функціонування якого спрямоване на обґрунтування стратегічних рішень щодо виду стратегії, її цілей і завдань для вибору методів управлінського впливу. Доведено доцільність впровадження сценарного підходу через побудову тривимірної моделі вибору стратегії, що дозволяє диференціювати стратегічні орієнтири у політиці управління людським капіталом.

06.11.20.0056/0419U000151

Пряхіна Катерина Андріївна Модернізація кадрового забезпечення машинобудівних підприємств: Дис...Кандидат економічних наук/ Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 658

312 с. - Бібліогр.:221 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці напрямів та методів модернізації кадрового забезпечення машинобудівних підприємств на маркетингових засадах в умовах дискретного процесу виробництва. У роботі з'ясовано змістовне навантаження поняття «кадрове забезпечення» машинобудівного підприємства з урахуванням маркетингового підходу. Синтезовано специфічні риси кадрового забезпечення машинобудівних підприємств у контексті поєднання просторово-часових та технологічних детермінант. Побудовано інструментарій діагностики кадрового забезпечення машинобудівних підприємств. Визначено кореляцію кадрового забезпечення відповідно до потреб виробництва. Типізовано посади за ознаками «вектор руху» та «інтенсивність руху». Оцінено професійно-кваліфікаційну

відповідність якостей працівника потребам роботодавця шляхом визначення інтегрального показника професійно-кваліфікаційної відповідності.

Впроваджено дискретний підхід до кадрового забезпечення машинобудівних підприємств, що дозволило розрахувати кадрову потребу відповідно до портфелю замовлень. Здійснено моніторинг якостей наявного персоналу відповідно до потреби та запропоновано заходи щодо забезпечення їх відповідності потребам виробництва.

06.92 Економічна безпека

06.11.20.0057/0419U000055

Сугак Тетяна Олександрівна
Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємств гірничо-промислового комплексу: Дис...Кандидат економічних наук/ Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК:

271 с. - Бібліогр.:227 назв

Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню теоретико-методологічних та практичних аспектів системи ЕБП. Зокрема, розроблено нові науково-методологічні підходи і надані практичні рекомендації щодо вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємств. Запропоновано алгоритм удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємств, який передбачає поетапну реалізацію визначених дій щодо ідентифікації факторів впливу середовища на економічну безпеку підприємства, визначення чинників для обрання способів, прийомів, технологій обліку; розроблення, ранжування, оцінку ефективності системи заходів з інформаційно-аналітичного забезпечення

фінансової складової системи економічної безпеки підприємств. Удосконалено підходи до оптимізації взаємодії між зацікавленими сторонами та суб'єктом господарювання щодо задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом розроблення моделі інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємств, що сприяє зменшенню ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності. Запропоновано структурно-логічну схему побудови інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи ЕБП. Ідентифіковано чинники впливу середовища, досліджено механізм впливу облікової політики на інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємств. Розроблено методичний підхід до оцінки рівня економічної безпеки на прикладі ПАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат». Запропоновано методичний підхід до розробки інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової складової системи економічної безпеки підприємства для підвищення якості управління із застосуванням методу проектування DMADV концепції «Шість сигм» шляхом використання різних методів та інструментів проектування, удосконалення й управління процесами.

10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО.

ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34

10.01 Загальні питання

10.11.20.0058/0419U000103

Степанова Сніжана Володимирівна
Європейські стандарти права на справедливий суд та їх імплементація у національне законодавство України: конституційно-правове дослідження:

Дис...Кандидат юридичних наук/
Державний вищий навчальний заклад
"Ужгородський національний університет"
- Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 342; 340.13/.14

216 с. - Бібліогр.:91 назв

Дисертація присвячена комплексному конституційно-правовому дослідженню особливостей імплементації та реалізації європейських стандартів права на справедливий суд на рівні національної правової системи. Показано, що конституційні права і свободи людини і громадянина мають ряд властивостей і рис, які не тільки виділяють їх із загальної системи прав, а й зумовлюють їх вирішальну роль у визначенні правового статусу особи в суспільстві і державі. Вони відрізняються від інших прав за змістом та формою закріплення, оскільки права та свободи набувають статусу конституційних лише після закріплення їх Конституцією України. При цьому конституційні права і свободи людини і громадянина є основними за змістом, оскільки за їх допомогою глибоко і повно проявляються і регулюються найбільш важливі відносини між державою і громадянином.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.11.20.0059/0419U000316

Безуса Юлія Олегівна Систематизація підзаконних нормативно-правових актів в Україні (теоретико-правовий аспект):
Дис...Кандидат юридичних наук/
Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 340.1; 321.01

199 с. - Бібліогр.:218 назв

Дисертаційне дослідження присвячено аналізу феноменології систематизації підзаконних нормативно-правових актів

(виданих вищими та центральними органами виконавчої влади).

Охарактеризовано еволюцію вітчизняної наукової думки у царині систематизації підзаконних нормативно-правових актів. Узагальнено модерні науково-теоретичні підходи з тематики систематизації підзаконних нормативно-правових актів. Розкрито принципи систематизації підзаконних нормативно-правових актів. Наведено класифікаційну характеристику форм та способів систематизації підзаконних нормативно-правових актів.

10.09 Історія держави і права

10.11.20.0060/0419U000115

Федорова Тетяна Сергіївна Господарська юстиція в системі інститутів сучасної держави: Дис...Кандидат юридичних наук/
Міжнародний гуманітарний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 321(091); 34(091)

259 с. - Бібліогр.:376 назв

У дисертації здійснено комплексний аналіз інституту господарської юстиції в Україні. На основі принципу методологічного плюралізму, з використанням системи різноманітних підходів, методів, прийомів сформульовано поняття господарської юстиції, висвітлено її роль у забезпеченні господарського правопорядку у сучасній державі. Охарактеризовано основні та додаткові функції господарської юстиції. Механізм господарської юстиції визначено як цілісну, динамічну систему державних (господарські суди) і недержавних (третейський суд, арбітраж та ін.) органів, що виконує функції та реалізує завдання господарської юстиції.

10.11.20.0061/0519U000052

Грицай Ірина Олегівна Принцип гендерної рівності та механізм його забезпечення: теоретико-правовий аспект: Дис...Доктор юридичних наук/ Дніпропетровський

державний університет внутрішніх справ -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 32.001(091); 340.1(091); 321(091);
34(091)

544 с. - Бібліогр.:1007 назв

У дисертації проведено теоретико-правове дослідження принципу гендерної рівності та механізму його забезпечення. За допомогою міждисциплінарного та міжгалузевого підходів розкрито зміст принципу гендерної рівності у його взаємозв'язку з іншими суміжними явищами; здійснено комплексний аналіз доктринальних здобутків вітчизняних та зарубіжних вчених у цій сфері; визначено методологічну основу дослідження принципу гендерної рівності та механізму його забезпечення. Розроблено теорію механізму забезпечення принципу гендерної рівності: сформульовано його поняття, ознаки. Охарактеризовано зміст нормативно-правової та інституційної (організаційно-правової) складових механізму забезпечення принципу гендерної рівності. Окреслено сучасні проблеми та тенденції розвитку гендерної політики в Україні. Розкрито проблеми забезпечення принципу гендерної рівності у парламенті; залучення жінок й особливості їх перебування на військовій службі у Збройних Силах України. Проаналізовано особливості застосування гендерного бюджетування, основним компонентом якого визначено гендерний бюджетний аналіз. Досліджено питання реалізації гендерно-правової експертизи у вітчизняній практиці; запропоновано етапи реалізації гендерно-правової експертизи. Розкрито теоретико-правові аспекти гендерно обумовленого насильства в Україні загалом та в її Східній частині зокрема. Проаналізовано механізм протидії гендерно обумовленому насильству в зарубіжних країнах. Виокремлено сучасні проблеми та шляхи їх вирішення, тенденції розвитку забезпечення принципу гендерної рівності на рівні місцевого самоврядування у різних сферах. Визначено роль громадських організацій у забезпеченні принципу гендерної рівності.

Проаналізовано практику Європейського суду з прав людини та розкрито проблеми у діяльності органів судової влади України у забезпеченні принципу гендерної рівності.

10.11.20.0062/0519U000063

Пасічник Василь Миколайович Теоретико-методологічні засади формування державної політики національної безпеки в контексті української національної ідеї: Дис...Доктор наук з державного управління/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 321(091); 34(091); 35.01; 351.862.4

518 с. - Бібліогр.:815 назв

Дисертацію присвячено теоретико-методологічним і практичним аспектам формування державної політики національної безпеки України на основі української національної ідеї та вироблення методологічних підходів щодо стратегії подолання системної кризи українського суспільства в умовах постіндустріального розвитку. У дисертаційній роботі визначено головні загрози національній безпеці, які постали перед Україною на сучасному етапі, а також теоретично обґрунтовано шляхи модернізації державного управління з метою їх нейтралізації. Здійснено комплексний аналіз, узагальнено та систематизовано теоретико-методологічні засади дослідження державної політики національної безпеки. Розкрита роль національної ідеї як теоретико-методологічної основи державної політики національної безпеки. Визначено зміст базових категорій та понять у сфері національної безпеки. Обґрунтовано духовну парадигму державної політики національної безпеки та державного управління. Розкрито роль української національної ідеї в формуванні цивілізаційного проекту України. Обґрунтовано стратегічну мету державної політики національної безпеки, яка

полягає в подолання кризи матеріалістичної цивілізації шляхом побудови духовної цивілізації. Окреслено напрямки реформування державного управління на засадах української національної ідеї. Розкрито теоретико-методологічні засади формування геополітичної стратегії України. Визначено місце та роль України на міжнародній арені в умовах глобалізації та на зламі історичних епох.

10.11.20.0063/0419U000315

Бадахов Юрій Назірович Організаційно-правові засади діяльності органів державної безпеки УРСР у період Другої Світової війни: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 321(091)(4/9); 34(091)(4/9)

200 с. - Бібліогр.:327 назв

Аналізується специфіка субординації в управлінській вертикалі, де спецслужби відігравали роль слухняного виконавця волі партійного центру; особливості формування правового поля, в якому вони функціонували, а також мотиваційні чинники, що обумовлювали ті чи інші рішення керівництва СРСР, спрямовані на вдосконалення побудови органів державної безпеки та результативне виконання поставлених перед ними завдань. Простежуються зміни в конструюванні органів держбезпеки, що знайшли вияв у кількарізній реорганізації Наркоматів державної безпеки і внутрішніх справ; лінії дублювання і накладання їхніх повноважень. Розкриваються підходи вирішення проблеми кадрів шляхом мобілізації працівників та їх підготовки у навчальних закладі на курсах.

10.11.20.0064/0419U000314

Логвиненко Євгенія Сергіївна Становлення та розвиток інституту покарання в праві держав Стародавнього

світу: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 321(091)(4/9); 34(091)(4/9)

189 с. - Бібліогр.:376 назв

Дисертація присвячена комплексному історико-правовому дослідженню становлення та розвитку інституту покарання в праві країн Стародавнього світу, виявленню закономірностей та особливостей цього процесу. Визначено теоретико-методологічні основи дослідження, здійснено історико-юридичний аналіз джерел з означеної проблеми. Показано особливості розуміння сутності покарання в країнах Стародавнього світу. З'ясовано характерні риси становлення інституту покарань та їхні особливості в окремих державах Давнього Сходу та Східного Середземномор'я часів античності.

10.11 Історія політичних і правових вчень

10.11.20.0065/0519U000052

Грицай Ірина Олегівна Принцип гендерної рівності та механізм його забезпечення: теоретико-правовий аспект: Дис...Доктор юридичних наук/ Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 32.001(091); 340.1(091); 321(091); 34(091)

544 с. - Бібліогр.:1007 назв

У дисертації проведено теоретико-правове дослідження принципу гендерної рівності та механізму його забезпечення. За допомогою міждисциплінарного та міжгалузевого підходів розкрито зміст принципу гендерної рівності у його взаємозв'язку з іншими суміжними явищами; здійснено комплексний аналіз доктринальних здобутків вітчизняних та зарубіжних вчених у цій сфері; визначено

методологічну основу дослідження принципу гендерної рівності та механізму його забезпечення. Розроблено теорію механізму забезпечення принципу гендерної рівності: сформульовано його поняття, ознаки. Охарактеризовано зміст нормативно-правової та інституційної (організаційно-правової) складових механізму забезпечення принципу гендерної рівності. Окреслено сучасні проблеми та тенденції розвитку гендерної політики в Україні. Розкрито проблеми забезпечення принципу гендерної рівності у парламенті; залучення жінок й особливості їх перебування на військовій службі у Збройних Силах України. Проаналізовано особливості застосування гендерного бюджетування, основним компонентом якого визначено гендерний бюджетний аналіз. Досліджено питання реалізації гендерно-правової експертизи у вітчизняній практиці; запропоновано етапи реалізації гендерно-правової експертизи. Розкрито теоретико-правові аспекти гендерно обумовленого насильства в Україні загалом та в її Східній частині зокрема. Проаналізовано механізм протидії гендерно обумовленому насильству в зарубіжних країнах. Виокремлено сучасні проблеми та шляхи їх вирішення, тенденції розвитку забезпечення принципу гендерної рівності на рівні місцевого самоврядування у різних сферах. Визначено роль громадських організацій у забезпеченні принципу гендерної рівності. Проаналізовано практику Європейського суду з прав людини та розкрито проблеми у діяльності органів судової влади України у забезпеченні принципу гендерної рівності.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.11.20.0066/0419U000108

Гринь Андрій Анатолійович
Конституційні гарантії прав людини при здійсненні негласних слідчих дій:
Дис...Кандидат юридичних наук/

Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
- Захищена; 1--0.2019

УДК: 342.4; 342

196 с. - Бібліогр.:179 назв

Дисертація присвячена визначенню конституційних гарантій недоторканності житла та іншого володіння особи, таємниці комунікацій та кореспонденції особи, права на особисте та сімейне життя, додержання системи відповідних процесуальних гарантій прав людини при здійсненні негласних слідчих дій, згідно зі здобутками сучасної доктрини конституціоналізму та усталеної практики Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також діяльності поліції та спецслужб.

10.11.20.0067/0419U000105

Кудин Яна Миколаївна Праксеологія парламентського контролю: порівняльно аналітичне дослідження: Дис...Кандидат юридичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1--0.2019

УДК: 342.4; 342

261 с. - Бібліогр.:346 назв

Дисертацію присвячено комплексному порівняльно-аналітичному дослідженню суспільних відносин, що виникають у сфері здійснення парламентського контролю як важливої функції парламенту і складової збалансованої роботи усіх гілок влади в правовій державі. Обґрунтовано необхідність вдосконалення конституційно-правової регламентації парламентського контролю в Україні із застосуванням досвіду зарубіжних країн у цій сфері, зокрема Франції та Чехії. Проаналізовано законодавство України, Франції та Чехії, що закріплює інститут парламентського контролю та організацію його здійснення. Виявлено ряд елементів, спільних для вказаних держав. Зокрема,

автором зроблено висновок, що втілення контрольних повноважень парламентами Франції та Чехії відбувається на дотриманні принципу юридичної безпеки, що вимагає перевірки якості законодавства. При цьому сформульовано авторське визначення категорій «юридична безпека», «парламентський контроль» та «мета парламентського контролю».

10.11.20.0068/0419U000092

Шорський Павло Олександрович
Адміністративно-правовий механізм забезпечення виборчих прав громадян України: Дис...Кандидат юридичних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 342.8; 342.84; 342.9

265 с. - Бібліогр.:289 назв

Дисертацію присвячено аналізу адміністративно-правового механізму забезпечення виборчих прав громадян України. В роботі характеризуються виборчі права громадян як об'єкт адміністративно-правового забезпечення. Визначається сутність та особливості адміністративно-правового механізму забезпечення виборчих прав громадян в Україні. Окреслюється структура адміністративно-правового механізму забезпечення виборчих прав громадян. Характеризуються особливості правового регулювання забезпечення виборчих прав громадян в Україні та з'ясовується місце в ньому адміністративного законодавства. Встановлюється коло суб'єктів забезпечення виборчих прав громадян в Україні та розкриваються особливості їх адміністративно-правового статусу. Окреслюється поняття та особливості притягнення до адміністративної відповідальності за порушення виборчих прав громадян в Україні. Систематизуються напрями взаємодії суб'єктів забезпечення виборчих прав громадян в Україні. Узагальнюється зарубіжний досвід забезпечення виборчих прав громадян та визначаються

можливості його використання в Україні. Пропонуються напрями удосконалення адміністративно-правового механізму забезпечення виборчих прав громадян в Україні. Ключові слова: виборчі права, адміністративно-правове забезпечення, адміністративно-правовий механізм, адміністративно-правове регулювання, суб'єкти, повноваження, компетенція, адміністративно-правовий статус, адміністративно-правові форми, адміністративно-правові методи, адміністративна відповідальність.

10.11.20.0069/0419U000103

Степанова Сніжана Володимирівна
Європейські стандарти права на справедливий суд та їх імплементація у національне законодавство України: конституційно-правове дослідження: Дис...Кандидат юридичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 342; 340.13/.14

216 с. - Бібліогр.:91 назв

Дисертація присвячена комплексному конституційно-правовому дослідженню особливостей імплементації та реалізації європейських стандартів права на справедливий суд на рівні національної правової системи. Показано, що конституційні права і свободи людини і громадянина мають ряд властивостей і рис, які не тільки виділяють їх із загальної системи прав, а й зумовлюють їх вирішальну роль у визначенні правового статусу особи в суспільстві і державі. Вони відрізняються від інших прав за змістом та формою закріплення, оскільки права та свободи набувають статусу конституційних лише після закріплення їх Конституцією України. При цьому конституційні права і свободи людини і громадянина є основними за змістом, оскільки за їх допомогою глибоко і повно проявляються і регулюються найбільш важливі відносини між державою і громадянином.

10.11.20.0070/0419U000108

Гринь Андрій Анатолійович
Конституційні гарантії прав людини при
здійсненні негласних слідчих дій:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Державний вищий навчальний заклад
"Ужгородський національний університет"
- Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 342.4; 342

196 с. - Бібліогр.:179 назв

Дисертація присвячена визначенню конституційних гарантій недоторканості житла та іншого володіння особи, таємниці комунікацій та кореспонденції особи, права на особисте та сімейне життя, додержання системи відповідних процесуальних гарантій прав людини при здійсненні негласних слідчих дій, згідно зі здобутками сучасної доктрини конституціоналізму та усталеної практики Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також діяльності поліції та спецслужб.

10.17 Адміністративне право

10.11.20.0071/0419U000061

Гальонкін Сергій Анатолійович
Адміністративно-правове забезпечення
апеляційного провадження в Україні:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Сумський державний університет -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

232 с. - Бібліогр.:398 назв

У дисертації наводиться теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності та особливостей адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні та окресленні напрямків його вдосконалення.

З'ясовуються сутність та особливості апеляційного провадження як об'єкта адміністративно-правового забезпечення. Характеризуються правові засади апеляційного провадження в Україні та встановлюється місце серед них адміністративно-правового регулювання. Систематизуються принципи та види адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Розкриваються сутність та структура механізму адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Встановлюються напрямки та предмет адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні, його форми та методи. Окреслюється коло суб'єктів адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Характеризується зарубіжний досвід правового забезпечення апеляційного провадження та визначаються можливості його використання в Україні. Пропонуються напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує апеляційне провадження в Україні. Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, апеляція, апеляційне провадження, правові засади, адміністративно-правові засади, принципи, напрямки, форми, методи, суб'єкти, організаційні засади.

10.19 Інформаційне право

10.11.20.0072/0419U000061

Гальонкін Сергій Анатолійович
Адміністративно-правове забезпечення
апеляційного провадження в Україні:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Сумський державний університет -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

232 с. - Бібліогр.:398 назв

У дисертації наводиться теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні

сутності та особливостей адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні та окресленні напрямків його вдосконалення. З'ясовуються сутність та особливості апеляційного провадження як об'єкта адміністративно-правового забезпечення. Характеризуються правові засади апеляційного провадження в Україні та встановлюється місце серед них адміністративно-правового регулювання. Систематизуються принципи та види адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Розкриваються сутність та структура механізму адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Встановлюються напрямки та предмет адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні, його форми та методи. Окреслюється коло суб'єктів адміністративно-правового забезпечення апеляційного провадження в Україні. Характеризується зарубіжний досвід правового забезпечення апеляційного провадження та визначаються можливості його використання в Україні. Пропонуються напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує апеляційне провадження в Україні. Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, апеляція, апеляційне провадження, правові засади, адміністративно-правові засади, принципи, напрямки, форми, методи, суб'єкти, організаційні засади.

10.11.20.0073/0419U000062

Миргород-Карпова Валерія Валеріївна
Адміністративно-правовий механізм
забезпечення контролю за міжнародними
фінансами в Україні: Дис...Кандидат
юридичних наук/ Сумський державний
університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

260 с. - Бібліогр.:352 назв

Дисертацію присвячено аналізу
адміністративно-правового механізму

забезпечення контролю за міжнародними
фінансами в Україні. Здійснено
дослідження історико-правових основ
розвитку фінансової системи України.
Охарактеризовано поняття, ознаки та
структуру фінансової системи України.
Розкрито юридичну природу міжнародних
фінансів як складової фінансової системи
держави. Встановлено адміністративно-
правовий механізм залучення та
використання міжнародних фінансів в
Україні. Визначено правовий механізм
контролю за міжнародними фінансами в
Україні. Узагальнено особливості
запровадження та реалізації нагальних
контрольних заходів за міжнародними
фінансами в Україні. З'ясовано зарубіжний
досвід організації контрольних функцій
держави за міжнародними фінансами.
Запропоновано шляхи впровадження
міжнародного досвіду та оптимізації
адміністративно-правового механізму
здійснення контролю в Україні.
Аргументовано необхідність прийняття
таких нормативно-правових актів: Закону
України «Про міжнародну фінансову
допомогу», Закону України «Про
Національне бюро залучення міжнародної
фінансової допомоги України», Закону
України «Про Національне бюро
фінансової безпеки України», Стратегії
залучення, використання та здійснення
контролю за міжнародною допомогою в
Україні. Ключові слова: фінансова
система, міжнародні фінанси, міжнародні
фінансові відносини, фінансовий контроль,
контроль за міжнародними фінансами,
міжнародна фінансова допомога,
міжнародні договори.

10.11.20.0074/0419U000065

Бухарев Владислав Вікторович
Адміністративно-правові засади
забезпечення кібербезпеки України:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Сумський державний університет -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

221 с. - Бібліогр.:225 назв

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні сутності та особливостей адміністративно-правових засад забезпечення кібербезпеки України, а також опрацюванні напрямків удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює забезпечення кібербезпеки в Україні. Визначається поняття та з'ясовуються особливості кібербезпеки як об'єкта адміністративно-правової охорони. Здійснюється історико-правовий аналіз розвитку та становлення правового інституту кібербезпеки. Встановлюються види об'єктів кібербезпеки та кіберзахисту. Характеризуються правові засади забезпечення кібербезпеки України та з'ясовується місце серед них адміністративно-правового забезпечення. Окреслюється коло суб'єктів забезпечення кібербезпеки України та особливості їх адміністративно-правового статусу. Систематизуються адміністративно-правові форми та методи забезпечення кібербезпеки України. Виокремлюються види та особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері кібербезпеки України. Узагальнюється зарубіжний досвід забезпечення кібербезпеки та пропонуються можливості його використання в Україні. Опрацьовуються напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регулює забезпечення кібербезпеки в Україні. Пропонуються способи оптимізації системи суб'єктів забезпечення кібербезпеки України та напрямки вдосконалення взаємодії між ними. Ключові слова: кібербезпека, кіберзахист, адміністративно-правова охорона, правовий інститут, адміністративно-правові засади, суб'єкти забезпечення кібербезпеки, адміністративно-правовий статус, юридична відповідальність, форми, методи, взаємодія.

10.11.20.0075/0419U000097

Барікова Анна Анатоліївна Систематизація права електронних комунікацій: адміністративно-правове дослідження:

Дис...Кандидат юридичних наук/
Київський національний університет імені
Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

255 с. - Бібліогр.:436 назв

Дисертація є комплексним правовим дослідженням, у якому окреслено теоретичні та практичні проблеми механізму систематизації права електронних комунікацій. У роботі розкрито механізм і форми процедури систематизації права електронних комунікацій в синергетичному ракурсі в частині технологічно зумовленого аутопойезису інформаційних об'єктів. За результатами дослідження обґрунтовано нові концептуальні теоретичні та прикладні положення й висновки щодо інституціоналізації процесу систематизації права електронних комунікацій за умови впливу євроінтеграційних процесів. Дисертаційне дослідження розкриває позитивістську спрямованість наднаціонального права Європейського Союзу як основу систематизації права електронних комунікацій. Проілюстровано догматизацію процедур систематизації права електронних комунікацій через практику Європейського суду з прав людини.

10.11.20.0076/0419U000116

Бондар Олег Валентинович Правове регулювання надання адміністративних послуг у сфері морського транспорту: Дис...Кандидат юридичних наук/
Міжнародний гуманітарний університет -
Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 342.9; 347.73;

210 с. - Бібліогр.:193 назв

Обґрунтовано поняття адміністративної послуги у сфері морського транспорту як публічно-сервісної діяльності, що здійснюється уповноваженим суб'єктом публічної адміністрації у сфері морського транспорту, надається у заявному порядку

шляхом провадження передбачених законодавством послідовних дозвільних чи інших процедур, спрямована на задоволення потреб населення і суспільного виробництва у перевезеннях морським транспортом за умови недопущення монополізації у цій сфері та забезпечення національної безпеки.

10.21 Фінансове право

10.11.20.0077/0219U100629

Методика формування середньострокового прогнозу потреби у фахівцях, робітничих, наукових і науково-педагогічних кадрів на ринку праці міста Києва: Заключний звіт/Комунальна науково-дослідна установа "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович - ДР 0119U100015, УДК 351.72; 349:336.5

81

Розробка методики для визначення середньострокового прогнозу потреби у фахівцях, робітничих, наукових і науково-педагогічних кадрах на ринку праці міста Києва (та її апробація) з метою формування регіонального замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів за кошти бюджету міста Києва.

10.23 Господарське право

10.11.20.0078/0419U000101

Загородня Наталя В'ячеславівна Джерела господарського процесуального права: Дис...Кандидат юридичних наук/ Інститут економіко-правових досліджень Національної академії наук України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 346

263 с. - Бібліогр.:365 назв

Дисертацію присвячено дослідженню джерел господарського процесуального права (далі – ГПП). У роботі проаналізовано фактори, які впливають на розвиток та становлення джерел ГПП, виявлено особливості становлення джерел ГПП (з урахуванням ступеня його галузевого оформлення в певний історичний період). Досліджено теоретичні напрацювання щодо визначення джерел ГПП та запропоновано сучасне визначення джерел ГПП. Розглянуто основні параметри дії джерел ГПП: в часі, у просторі та за колом осіб та уточнено правила та межі дії господарського процесуального закону. Проаналізовано теоретичні підходи щодо визначення поняття та особливостей системи джерел ГПП та запропоновано визначення поняття системи джерел ГПП. Досліджено поняття структури системи джерел ГПП. З позиції горизонтальних та вертикальних зв'язків конкретизовано структуру системи джерел ГПП. Проаналізовано та доопрацьовано загальні положення щодо системи господарського процесуального законодавства. Досліджено інтеграційні процеси, які впливають на розвиток і формування нових джерел ГПП. Визначено місце джерел міжнародного права в розвитку ГПП. Проаналізовано та визначено способи імплементації джерел міжнародного права в систему ГПП. Обґрунтовано вплив рішень Європейського суду з прав людини на систему джерел ГПП.

10.11.20.0079/0519U000022

Іванюта Наталя Валеріївна Функції господарського процесуального права: теоретико-практичні аспекти: Дис...Доктор юридичних наук/ Інститут економіко-правових досліджень Національної академії наук України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 346

538 с. - Бібліогр.:744 назв

Дисертацію присвячено дослідженню теоретико-практичних аспектів функцій

господарського процесуального права. У роботі проаналізовано та доопрацьовано загальні положення щодо функції господарського процесуального права як правового явища, виявлено та конкретизовано визначення поняття, сутності та ролі функцій в забезпеченні ефективності господарського процесуального права. Доопрацьовано питання систематики функції господарського процесуального права. Доопрацьовано питання щодо реалізації функцій господарського процесуального права в контексті правотворчості. Обґрунтовано пропозиції щодо реалізації функцій господарського процесуального права в межах та за межами господарського судочинства. Обґрунтовано концептуальні засади вдосконалення та розвитку господарського процесуального права завдяки реалізації його функцій та запропоновано напрями модернізації господарсько-процесуального законодавства.

10.11.20.0080/0419U000141

Сопова Катерина Андріївна Предмет і засоби доказування у справах щодо прав на торговельну марку: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 346

235 с. - Бібліогр.:202 назв

У роботі висвітлено проблеми доказування у справах щодо прав на торговельну марку, що є актуальним для правильного визначення предмету та меж доказування в окремих підкатегорії справ, залучення належних та допустимих доказів, удосконалення спеціального законодавства щодо торговельних марок та практики його застосування у судовому процесі. У дисертації розкрито особливості справ щодо прав на торговельну марку, питання судової юрисдикції, запропоновано поняття та класифікація спорів про права на торговельну марку та причини їх

виникнення. Значну увагу приділено особливостям предмету доказування у справах щодо прав на торговельну марку та виділено обставини, що входять до предмету доказування в окремих групах справ. Детально розглянуті засоби доказування, необхідні докази у справах щодо прав на торговельну марку, а також надані рекомендації щодо призначення, проведення та оцінки основного засобу доказування – висновку експерта. Розкрито помилки правозастосування норм матеріального права при розгляді справ про оспорення та порушення прав на торговельну марку, які виникають на підставі схожості торговельних марок настільки, що їх можна сплутати. Сформовано науково-обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення процесуального законодавства та національного законодавства у сфері охорони та захисту прав на торговельні марки з метою гармонізації зі стандартами ЄС.

10.27 Цивільне право

10.11.20.0081/0219U100673

Цивільно-правовий захист прав фізичних та юридичних осіб.: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Паньонко Ігор Михайлович - ДР 0114U005252, УДК 347.5

169

Дослідження цивільно-правового захисту прав фізичних та юридичних осіб, розробка методів та форм цивільно-правового захисту.

10.11.20.0082/0419U000109

Весна Наталія Олександрівна Зміна та розірвання договору як цивільне правовідношення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права - Захищена; 1-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

229 с. - Бібліогр.:239 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено аналіз правового регулювання та наукових підходів до розуміння зміни та розірвання договору як цивільного правовідношення. Доведено необхідність відмежування правової природи пропозиції розірвати (змінити) договір та пропозиції укласти договір. Запропоновано пропозицію змінити договір визначати як трансформативну оферту, а пропозицію розірвати договір як деструктивну оферту. Запропоновано критерії істотності невиконання договору та ознаки оферти по зміні та розірванню договору. Обґрунтовано позицію про те, що договором може визнаватися не лише домовленість сторін, а й правова форма визначення відносин між ними. Доведено доцільність відступлення від концепції визначення істотних умов договору, що є традиційною для національного правопорядку, зважаючи на практику визначення змісту та видів умов договору, що усталена в практиці міжнародного комерційного обороту. Проведено класифікацію об'єктного та суб'єктного складу правовідношення по зміні та розірванню договору. Доведено, що зміна обставин є істотною, якщо обставини суттєво змінюють рівновагу сторін та їх настання не могло бути розумно передбачено стороною. Зміст істотної зміни обставин характеризується двома елементами – зміною та істотністю, які в сукупності утворюють складний юридичний факт. Автором визначено відмову від договору як односторонній правочин, що направлений на зміну чи розірвання договірного відношення та є обов'язковим для іншої сторони договірного правовідношення. Ключові слова: зміна договору, розірвання договору, відмова від договору, цивільне правовідношення, оферта, акцепт, свобода договору, боржник, кредитор.

10.11.20.0083/0419U003705

Панова Світлана Ігорівна Пам'ятки архітектури як об'єкт цивільних прав.: Дис...Кандидат юридичних наук/

Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 8-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

201 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертація є першим у науці цивільного права України спеціальним комплексним дослідженням цивільно-правового режиму пам'яток архітектури як об'єкта цивільних прав. У дисертації розкрито поняття об'єктів культурної спадщини та здійснено їх класифікацію. Визначено та охарактеризовано суб'єктів майнових прав на об'єкти культурної спадщини, зокрема на пам'ятки архітектури. Сформульоване поняття пам'яток архітектури та здійснено їх класифікацію. З'ясовано особливості набуття, здійснення та припинення права власності на пам'ятки архітектури. Розглянуто обмеження права власності на пам'ятки архітектури. Визначено правову природу охоронного договору та охарактеризовано цивільно-правові наслідки його порушення. Розглянуто проблемні питання, що виникають при судовому розгляді спорів, пов'язаних з пам'ятками архітектури, та надано теоретично обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення. Сформульовано пропозиції про вдосконалення чинного законодавства України щодо правового режиму пам'яток архітектури як об'єктів цивільних прав.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.11.20.0084/0419U000109

Весна Наталія Олександрівна Зміна та розірвання договору як цивільне правовідношення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права - Захищена; 1-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

229 с. - Бібліогр.:239 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено аналіз правового регулювання та наукових підходів до розуміння зміни та розірвання договору як цивільного правовідношення. Доведено необхідність відмежування правової природи пропозиції розірвати (змінити) договір та пропозиції укласти договір. Запропоновано пропозицію змінити договір визначати як трансформативну оферту, а пропозицію розірвати договір як деструктивну оферту. Запропоновано критерії істотності невиконання договору та ознаки оферти по зміні та розірванню договору. Обґрунтовано позицію про те, що договором може визнаватися не лише домовленість сторін, а й правова форма визначення відносин між ними. Доведено доцільність відступлення від концепції визначення істотних умов договору, що є традиційною для національного правопорядку, зважаючи на практику визначення змісту та видів умов договору, що усталена в практиці міжнародного комерційного обороту. Проведено класифікацію об'єктного та суб'єктного складу правовідношення по зміні та розірванню договору. Доведено, що зміна обставин є істотною, якщо обставини суттєво змінюють рівновагу сторін та їх настання не могло бути розумно передбачено стороною. Зміст істотної зміни обставин характеризується двома елементами – зміною та істотністю, які в сукупності утворюють складний юридичний факт. Автором визначено відмову від договору як односторонній правочин, що направлений на зміну чи розірвання договірного відношення та є обов'язковим для іншої сторони договірного правовідношення. Ключові слова: зміна договору, розірвання договору, відмова від договору, цивільне правовідношення, оферта, акцепт, свобода договору, боржник, кредитор.

10.11.20.0085/0419U003705

Панова Світлана Ігорівна Пам'ятки архітектури як об'єкт цивільних прав.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 8.-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

201 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертація є першим у науці цивільного права України спеціальним комплексним дослідженням цивільно-правового режиму пам'яток архітектури як об'єкта цивільних прав. У дисертації розкрито поняття об'єктів культурної спадщини та здійснено їх класифікацію. Визначено та охарактеризовано суб'єктів майнових прав на об'єкти культурної спадщини, зокрема на пам'ятки архітектури. Сформульоване поняття пам'яток архітектури та здійснено їх класифікацію. З'ясовано особливості набуття, здійснення та припинення права власності на пам'ятки архітектури. Розглянуто обмеження права власності на пам'ятки архітектури. Визначено правову природу охоронного договору та охарактеризовано цивільно-правові наслідки його порушення. Розглянуто проблемні питання, що виникають при судовому розгляді спорів, пов'язаних з пам'ятками архітектури, та надано теоретично обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення. Сформульовано пропозиції про вдосконалення чинного законодавства України щодо правового режиму пам'яток архітектури як об'єктів цивільних прав.

10.11.20.0086/0419U000100

Романюк Віталія Анатоліївна Позовна давність у цивільному праві: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

217 с. - Бібліогр.:195 назв

У дисертації визначено правову природу позовної давності, охарактеризовано види строку позовної давності, з'ясовано вимоги, на які поширюється позовна давність, та вимоги, захист яких не обмежений строками позовної давності. Наведено класифікації цивільно-правових строків за різними критеріями, визначено місце строків позовної давності в системі

цивільно-правових строків, встановлено спільні та відмінні ознаки строку позовної давності порівняно з іншими строками захисту цивільних прав та інтересів. Всебічно розглянуто особливості обчислення строку позовної давності та охарактеризовано правила і критерії визначення початку перебігу строків позовної давності. Значну увагу у роботі приділено визначенню початку перебігу позовної давності для окремих вимог. Надано характеристику сутності правових категорій зупинення, переривання та поновлення строків позовної давності, а також визначено підстави та правові наслідки їх застосування. Досліджено можливості договірної встановлення позовної давності як щодо збільшення, так і щодо зменшення строків її перебігу. Сформульовано пропозиції та рекомендації з питань удосконалення законодавчого регулювання відносин, пов'язаних із застосуванням позовної давності. Ключові слова: позовна давність, вимога, строк позовної давності, строки захисту цивільних прав, загальний та спеціальний строки позовної давності, зупинення, переривання та поновлення строків позовної давності, зміна строку позовної давності.

10.47 Сімейне право

10.11.20.0087/0419U000109

Весна Наталія Олександрівна Зміна та розірвання договору як цивільне правовідношення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права - Захищена; 1-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

229 с. - Бібліогр.:239 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено аналіз правового регулювання та наукових підходів до розуміння зміни та розірвання договору як цивільного правовідношення. Доведено необхідність відмежування правової природи пропозиції розірвати

(змінити) договір та пропозиції укласти договір. Запропоновано пропозицію змінити договір визначати як трансформативну оферту, а пропозицію розірвати договір як деструктивну оферту. Запропоновано критерії істотності невиконання договору та ознаки оферти по зміні та розірванню договору. Обґрунтовано позицію про те, що договором може визнаватися не лише домовленість сторін, а й правова форма визначення відносин між ними. Доведено доцільність відступлення від концепції визначення істотних умов договору, що є традиційною для національного правопорядку, зважаючи на практику визначення змісту та видів умов договору, що ustalена в практиці міжнародного комерційного обороту. Проведено класифікацію об'єктного та суб'єктного складу правовідношення по зміні та розірванню договору. Доведено, що зміна обставин є істотною, якщо обставини суттєво змінюють рівновагу сторін та їх настання не могло бути розумно передбачено стороною. Зміст істотної зміни обставин характеризується двома елементами –змінною та істотністю, які в сукупності утворюють складний юридичний факт. Автором визначено відмову від договору як односторонній правочин, що направлений на зміну чи розірвання договірного відношення та є обов'язковим для іншої сторони договірного правовідношення. Ключові слова: зміна договору, розірвання договору, відмова від договору, цивільне правовідношення, оферта, акцепт, свобода договору, боржник, кредитор.

10.11.20.0088/0419U003705

Панова Світлана Ігорівна Пам'ятки архітектури як об'єкт цивільних прав.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 8-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

201 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертація є першим у науці цивільного права України спеціальним комплексним дослідженням цивільно-правового режиму пам'яток архітектури як об'єкта цивільних прав. У дисертації розкрито поняття об'єктів культурної спадщини та здійснено їх класифікацію. Визначено та охарактеризовано суб'єктів майнових прав на об'єкти культурної спадщини, зокрема на пам'ятки архітектури. Сформульоване поняття пам'яток архітектури та здійснено їх класифікацію. З'ясовано особливості набуття, здійснення та припинення права власності на пам'ятки архітектури. Розглянуто обмеження права власності на пам'ятки архітектури. Визначено правову природу охоронного договору та охарактеризовано цивільно-правові наслідки його порушення. Розглянуто проблемні питання, що виникають при судовому розгляді спорів, пов'язаних з пам'ятками архітектури, та надано теоретично обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення. Сформульовано пропозиції про вдосконалення чинного законодавства України щодо правового режиму пам'яток архітектури як об'єктів цивільних прав.

10.11.20.0089/0419U000088

Кашканова Наталія Геннадіївна Цивільно-правове регулювання медико-біологічних експериментів на людях: Дис...Кандидат юридичних наук/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України - Захищена; 1--0.2019

УДК: 347; 347.61/.64; 341.9

194 с. - Бібліогр.:252 назв

Дисертаційне дослідження присвячено системному аналізу цивільно-правового регулювання застосування медико-біологічних експериментів на людях. У роботі наведено генезис правового регулювання відносин, що виникають при застосуванні медико-біологічних експериментів на людях в Україні. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертація є одним із перших комплексних наукових досліджень правового регулювання застосування

медико-біологічних експериментів на людях в Україні. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто автором.

10.63 Трудове право

10.11.20.0090/0519U000025

Куцевич Максим Петрович Проблеми захисту трудових прав працівника засобами кримінального права.: Дис...Доктор юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 1--0.2019

УДК: 349.2; 349.3; 343.2/.7; 343.9; 343.8

445 с. - Бібліогр.:380 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню актуальних теоретичних і практичних проблем захисту трудових прав працівників засобами кримінального права. Сформульовано концепцію системи захисту трудових прав працівника засобами кримінального права. У роботі проаналізовано соціально-правові основи становлення трудових прав працівника на теренах сучасної України та засобів їх кримінально-правового захисту, здійснено соціально-кримінологічну характеристику злочинів проти трудових прав працівника, визначено проблеми формування сучасної концепції захисту трудових прав працівника засобами кримінального права. Виокремлено проблеми кваліфікації злочинів проти трудових прав працівника за КК України. Приділено увагу позитивному зарубіжному досвіду захисту трудових прав працівника засобами кримінального права і вказано на шляхи його запозичення.

10.11.20.0091/0519U000033

Стасевич Рішард Казимирович Розвиток науково-технічних основ керування безпекою технологічних процесів вилучення та утилізації вуглеводневих газів: Дис...Доктор технічних наук/

Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 331.45

343 с. - Бібліогр.:196 назв

Ключові слова: безпека технологічних процесів, вуглеводневі гази, інформатизація, когенерація, параметри метаноповітряної суміші, структурно технологічні і функціональні схеми.Об'єкт досліджень – процеси керування безпекою та енергоефективністю при видобутку і утилізації вуглеводневих газів. Предмет досліджень – закономірності та критерії безпечної, безаварійної і ефективної роботи устаткування та інформаційної, ресурсозберігаючої технології вилучення та утилізації вуглеводневих газів. Мета і задачі дослідження. Метою роботи є розвиток науково-технічних основ керування безпекою, зниження аварійності та підвищення енергоефективності технологічних процесів вилучення і утилізації вуглеводневих газів та охороною праці на всіх стадіях. Методи досліджень. Для вирішення поставлених задач використовували комплексні методи, що включають: метод сигнатурної математики для розв'язання крайових задач в інформаційно-керуючих системах; метод розв'язання диференціальних рівнянь із застосуванням теорії комплексної змінної; метод математичного моделювання динамічних процесів у геотехнічних і промислових системах; метод аналітичної та експертної оцінки результатів наукових досліджень вибухонебезпечності метаноповітряної суміші; метод евристичного і конструкторського пошуку нових рішень; метод експериментальних досліджень у промислових умовах. У роботі встановлено закономірності та критерії, що визначають вибухобезпечні межі співвідношення концентрації кисню і метану при видобутку газу з ізольованих об'ємів шахт, дегазаційних свердловин і при підготовці до утилізації на газозмішувальних регуляторних пунктах, згасання факела від розрідження в топці,

попадання отруйних газів в приміщення ТЕЦ від тиску та утворення отруйних газів в топці від концентрації кисню, виміряної за пароперегрівачем, що дозволило розробити структурно-функціональні схеми, інформаційне забезпечення та загальносистемні рішення станцій інформаційного контролю, керування і захисту «ДІА» для утилізаційних котлоагрегатів, СОУ- П «Правила безпеки керування станцією «ДІА», котлоагрегатами для утилізації газів вугільних шахт ДП «Торецьквугілля», а також отримати фактичний економічний ефект в розмірі 20,7 млн. грн, і забезпечити виконання вимог охорони праці на всіх стадіях технологічного процесу.

10.11.20.0092/0419U000214

Авраменко Олександр Іванович Правове регулювання робочого часу працівників органів прокуратури в Україні та країнах ЄС: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 349.2; 349.3

199 с. - Бібліогр.:195 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури в Україні та країнах ЄС. У роботі розкрито поняття та ознаки робочого часу працівників органів прокуратури. З'ясовано специфіку генезису правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури. Охарактеризовано сучасний стан правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури. Проаналізовано види джерел права Європейського Союзу про робочий час працівників органів прокуратури. Розглянуто правовий механізм імплементації європейських норм про робочий час працівників органів прокуратури у національне трудове право України. Сформульовано проблеми правового регулювання робочого часу працівників прокуратури та надано

пропозиції щодо законодавчого їх вирішення. Виділено напрями запозичення в Україну позитивного досвіду країн ЄС стосовно правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури.

10.67 Право соціального забезпечення

10.11.20.0093/0519U000025

Куцевич Максим Петрович Проблеми захисту трудових прав працівника засобами кримінального права.: Дис...Доктор юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 349.2; 349.3; 343.2/.7; 343.9; 343.8

445 с. - Бібліогр.:380 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню актуальних теоретичних і практичних проблем захисту трудових прав працівників засобами кримінального права. Сформульовано концепцію системи захисту трудових прав працівника засобами кримінального права. У роботі проаналізовано соціально-правові основи становлення трудових прав працівника на теренах сучасної України та засобів їх кримінально-правового захисту, здійснено соціально-кримінологічну характеристику злочинів проти трудових прав працівника, визначено проблеми формування сучасної концепції захисту трудових прав працівника засобами кримінального права. Виокремлено проблеми кваліфікації злочинів проти трудових прав працівника за КК України. Приділено увагу позитивному зарубіжному досвіду захисту трудових прав працівника засобами кримінального права і вказано на шляхи його запозичення.

10.11.20.0094/0419U000214

Авраменко Олександр Іванович Правове регулювання робочого часу працівників органів прокуратури в Україні та країнах ЄС: Дис...Кандидат юридичних наук/

Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 349.2; 349.3

199 с. - Бібліогр.:195 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури в Україні та країнах ЄС. У роботі розкрито поняття та ознаки робочого часу працівників органів прокуратури. З'ясовано специфіку генезису правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури. Охарактеризовано сучасний стан правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури. Проаналізовано види джерел права Європейського Союзу про робочий час працівників органів прокуратури. Розглянуто правовий механізм імплементації європейських норм про робочий час працівників органів прокуратури у національне трудове право України. Сформульовано проблеми правового регулювання робочого часу працівників прокуратури та надано пропозиції щодо законодавчого їх вирішення. Виділено напрями запозичення в Україну позитивного досвіду країн ЄС стосовно правового регулювання робочого часу працівників органів прокуратури.

10.11.20.0095/0519U000045

Вакарюк Людмила Василівна Система правових режимів у трудовому праві України: Дис...Доктор юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 349.2; 349.3

503 с. - Бібліогр.:699 назв

Дисертація присвячена комплексному розкриттю правової природи і сутнісних властивостей правових режимів у трудовому праві України в їх системному функціонуванні. На підставі аналізу методологічних підходів до розуміння

категорії «правовий режим» та сформульованих в межах теорії права, галузей права визначень правового режиму та його властивостей вироблено узагальнений підхід до його розуміння і сутності, що дало змогу розкрити на цій підставі поняття трудо-правового режиму в об'єктивному та суб'єктивному розумінні та виокремити його специфічні ознаки, які обумовлені природою, завданнями і функціями трудового права як галузі. Обґрунтовується, що всі види режимів знаходяться в межах трудо-правового режиму, який є загальним для трудових відносин, первинним, родовим відносно всіх видів режимів сфери трудового права. Розкриваються ті правові засоби, які є свого роду чинниками у визначенні і спрямуванні функціонування трудо-правового режиму та визначають його специфіку. Для ефективного і результативного правового регулювання суспільних відносин у сфері найманої праці пропонується типова модель трудо-правового режиму, сутність якої повинна проявлятися в поєднанні соціального інтересу – з боку працівника та виробничого інтересу – з боку роботодавця. Сформульовані конкретні пропозиції щодо удосконалення правового регулювання трудових відносин.

10.71 Правоохоронні органи

10.11.20.0096/0419U000349

Коцкулич Вероніка Вікторівна
Формування професійної правосвідомості судді та суддівського розсуду: організаційний та праксеологічний аспекти: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2-.-0.2019

УДК: 347.97/.99; 347.98; 347.99; 347.963; 347.965

230 с. - Бібліогр.:301 назв

У дисертаційному дослідженні розглядаються організаційний та

праксеологічний аспекти формування професійної правосвідомості судді та суддівського розсуду. Автором розкривається сутність, зміст та структура категорії правової свідомості судді на сучасному етапі розвитку державно-правових та соціальних інститутів в Україні. Надається авторське визначення поняття «професійна правосвідомість судді». В рамках дослідження розроблено концепцію трансформації правової свідомості судді як процесу, що являє собою послідовну, логічну зміну станів його правової свідомості. Визначено поняття, ознаки, межі та принципи здійснення суддівського розсуду, розглянуто поняття «дискреційні права» та «дискреційні обов'язки» судді, запропоновано розмежування понять «дискреційна поведінка» та «правова поведінка», здійснено співвідношення понять «правова свідомість судді», «суддівський розсуд» та «внутрішнє переконання судді». Проведено комплексний аналіз незалежності судді як умови прийняття правомірного рішення суду. Розкриваються відмінності в аспекті незалежності між судьями національного рівня та судьями міжнародних судів. На основі аналізу документів зарубіжних держав, що регламентують питання дотримання судової етики, запропоновано рекомендації для удосконалення положень Кодексу суддівської етики в Україні. Здійснено дослідження теоретико-прикладних аспектів професійного навчання суддів та відбору кандидатів на суддівські посади, розроблено низку пропозицій, щодо забезпечення ефективності таких процедур.

10.11.20.0097/0419U000347

Бережанський Геннадій Іванович
Організаційно-правові засади реалізації права на справедливий суд: порівняльно-правовий аспект: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2-.-0.2019

УДК: 347.97/.99; 347.98; 347.99; 347.963; 347.965

250 с. - Бібліогр.:319 назв

У дисертаційному дослідженні розглянуто організаційно-правові засади реалізації права на справедливий суд у порівняльно-правовому аспекті. Здійснено огляд наукових підходів щодо дефініціювання поняття права на справедливий суд та організаційно-правових засад його реалізації. Класифіковано елементи права на справедливий суд за видами (змістовні, інституційні, матеріальні, процесуальні). Проведено аналіз історіографії та сучасного наукового стану розробки організаційно-правових засад права на справедливий суд у правовій доктрині, що дало можливість простежити тенденції визначення розвитку права на справедливий суд в різні періоди історії, встановити його характерні риси. Проаналізовано механізми та організаційно-правові засади реалізації права на справедливий суд в англо-американській правовій сім'ї, проаналізовано законодавство Франції, Канади, Німеччини, Іспанії та інших країн щодо реалізації права на справедливий суд. Розглянуто проблемні питання гармонізації українського законодавства із вимогами ЄС та нормативно-правового забезпечення права на справедливий суд в українському законодавстві. Досліджено сучасний стан нормативно-правового забезпечення організаційно-правових засад реалізації права на справедливий суд в Україні та зазначено, що він максимально наблизився до міжнародних стандартів, проте, як демонструє практика ЄСПЛ, зберігається певна прогалинність в механізмах реалізації правових норм. Запропоновано шляхи вирішення основних проблемних питань правового регулювання механізмів забезпечення й реалізації права на справедливий суд в Україні.

10.11.20.0098/0419U000349

Коцкулич Вероніка Вікторівна
Формування професійної правосвідомості судді та суддівського розсуду:
організаційний та праксеологічний
аспекти: Дис...Кандидат юридичних наук/

Київський національний університет імені
Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 347.97/.99; 347.98; 347.99; 347.963;
347.965

230 с. - Бібліогр.:301 назв

У дисертаційному дослідженні розглядаються організаційний та праксеологічний аспекти формування професійної правосвідомості судді та суддівського розсуду. Автором розкривається сутність, зміст та структура категорії правової свідомості судді на сучасному етапі розвитку державно-правових та соціальних інститутів в Україні. Надається авторське визначення поняття «професійна правосвідомість судді». В рамках дослідження розроблено концепцію трансформації правової свідомості судді як процесу, що являє собою послідовну, логічну зміну станів його правової свідомості. Визначено поняття, ознаки, межі та принципи здійснення суддівського розсуду, розглянуто поняття «дискреційні права» та «дискреційні обов'язки» судді, запропоновано розмежування понять «дискреційна поведінка» та «правова поведінка», здійснено співвідношення понять «правова свідомість судді», «суддівський розсуд» та «внутрішнє переконання судді». Проведено комплексний аналіз незалежності судді як умови прийняття правомірного рішення суду. Розкриваються відмінності в аспекті незалежності між судьями національного рівня та судьями міжнародних судів. На основі аналізу документів зарубіжних держав, що регламентують питання дотримання судової етики, запропоновано рекомендації для удосконалення положень Кодексу суддівської етики в Україні. Здійснено дослідження теоретико-прикладних аспектів професійного навчання суддів та відбору кандидатів на суддівські посади, розроблено низку пропозицій, щодо забезпечення ефективності таких процедур.

10.77 Кримінальне право

10.11.20.0099/0419U000014

Чорнуха Олександр Сергійович
Кримінально-правове забезпечення
охорони добросовісної конкуренції в
Україні: Дис...Кандидат юридичних наук/
Харківський національний університет
внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 343.2/.7

250 с. - Бібліогр.:387 назв

Дисертацію присвячено кримінально-правовому аналізу дій у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності та передбачені статтями 229, 231 та 232 КК України, підставам і засобам диференціації кримінальної відповідальності за недобросовісну конкуренцію, а також проблемам віднесення контрафакта до предметів наведеної групи злочинів. Розглянуто зміст відносин, у яких беруть участь суб'єкти господарювання у зв'язку з недобросовісною конкуренцією, та його значення у механізмі забезпечення суспільних інтересів, інтересів конкурентів і споживачів як пріоритетних у захисті від проявів недобросовісної конкуренції. Вивчено зарубіжний досвід правового забезпечення охорони конкурентних відносин. Надано оцінку наявних прогалин та недоліків у встановленні підстав кримінальної відповідальності за порушення відносин, в яких беруть участь суб'єкти господарювання у зв'язку з недобросовісною конкуренцією. Запропоновано нову редакцію статей 229, 231 та 232 КК України, а також доповнення змісту фальсифікованих лікарських засобів, як предмета злочинів, передбачених статтями 305 і 321-1 КК, вказівкою щодо їх небезпечності для життя і здоров'я особи.

10.11.20.0100/0419U000351

Марадіна Юлія Сергіївна Каткування:
соціальна обумовленість і склад злочину.:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого - Захищена; 1-.-
0.2019

УДК: 343.2/.7; 343.9; 343.8

264 с. - Бібліогр.:593 назв

Робота присвячена дослідженню соціальної обумовленості кримінальної відповідальності за катування та складу цього злочину. Проведено ретроспективний аналіз правового регламентування заборони катування, виявлено позитивний досвід законотворчості окремих зарубіжних країн щодо встановлення кримінальної відповідальності за катування, визначено систему та зміст факторів соціальної обумовленості кримінальної відповідальності за катування, надано кримінально-правову характеристику складу катування, встановлено системні зв'язки норми про кримінальну відповідальність за катування з іншими кримінально-правовими нормами, розроблено рекомендації щодо кваліфікації катування, надано пропозиції щодо вдосконалення норми, закріпленої у ст. 127 КК України.

10.11.20.0101/0419U000127

Михальченко Наталія Миколаївна Згода потерпілого у кримінальному праві України: Дис...Кандидат юридичних наук/
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України - Захищена; 1-.-
0.2019

УДК: 343.2/.7; 343.9; 343.8

233 с. - Бібліогр.:360 назв

Дисертацію присвячено проблемі згоди потерпілого у системі норм кримінального права України. Складність і неоднозначність вирішення проблеми згоди потерпілого в системі кримінального права України обумовлена тим, що згода потерпілого розглядається переважно як одна з умов правомірності у межах інших обставин, що виключають злочинність діяння, а також в Особливій частині КК

України. Систематизовано ознаки, які є конститутивними для згоди особи як обставини, що виключає злочинність діяння. Запропоновано визначення понять «обставина, що виключає злочинність діяння», «згода особи». Згода особи може виступати позитивною або негативною властивістю ознаки складу злочину. Обґрунтовано зміни до Кримінального кодексу України, зокрема до статей 36, 134, 141-143, 145, 155, 159, 163, 182, 232, 315, 323, а також запропонована редакція статті 431 «Згода особи».

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.11.20.0102/0419U000028

Ковалевська Євгенія Валеріївна
Використання спеціальних медичних знань під час розслідування злочинів:
Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 343.1; 343.98; 340.6

283 с. - Бібліогр.:384 назв

У дисертації на основі вивчення положень вітчизняного законодавства, наукових праць, літературних джерел, результатів узагальнення слідчої, судової практики та офіційної статистики викладено комплекс проблемних питань, що виникають при використанні спеціальних медичних знань під час досудового розслідування, в тому числі, при проведенні судово-медичної експертизи.

10.11.20.0103/0419U000087

Оксюта Тарас Григорович
Процесуальний статус запасного судді у судовому провадженні України: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний

університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 343.1; 343.98; 340.6

241 с. - Бібліогр.:353 назв

Підготовка дисертації здійснювалась у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна». Захист дисертації відбудеться у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних, правових і прикладних проблем участі запасного судді у кримінальному судочинстві України. Окреслено сучасний стан та методологічні засади наукового дослідження статусу запасного судді у кримінальному провадженні України; охарактеризовано зарубіжний досвід і міжнародні стандарти здійснення кримінального судочинства за участю запасного судді; охарактеризовано гарантії повноважень запасного судді, з'ясовано підстави та процесуальний порядок його призначення; визначено зміст повноважень запасного судді, наслідки його призначення, а також особливості дослідження обставин кримінального провадження та їх оцінки запасним суддею. Загалом у дисертації вирішено наукове завдання щодо розробки теоретичних засад, правових і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення правового статусу запасного судді у судовому провадженні України, сформульовано висновки, пропозиції та рекомендації, що відповідають вимогам наукової новизни.

10.11.20.0104/0419U000089

Козаченко Вікторія Іванівна
Засада законності у кримінальному процесі Федеративної Республіки Німеччини та України.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Товариство з обмеженою відповідальністю "Академія адвокатури України" - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 343.1; 343.13(4/9)

259 с. - Бібліогр.:510 назв

У дисертації на основі аналізу наукових праць вітчизняних та німецьких учених, порівняльно-правового дослідження законодавства України та ФРН, а також практики його застосування, узагальнення емпіричних даних, здійснено комплексне дослідження засади законності та механізму її реалізації в кримінальному процесі. Розкрито сутність засади законності в кримінальному процесі зазначених держав, виокремлено відмінності в її розумінні німецькими та українськими науковцями, сформульовано поняття засади законності в кримінальному провадженні, узагальнено сутнісні елементи засади законності, визначено відмінність засади законності в контексті кримінально-процесуальної діяльності за кримінальним процесуальним законодавством ФРН та України, охарактеризовано суб'єктів забезпечення засади законності. На основі слідчої та судової практики досліджено та проаналізовано процесуальний порядок реалізації засади законності під час дослідження обставин кримінального провадження, застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Виявлено причини порушення засади законності в кримінальному процесі ФРН та України. Сформульовано низку науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення положень КПК України.

10.81 Кримінологія

10.11.20.0105/0219U100634

Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у сфері проведення операцій з об'єктами нерухомого майна: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України; Керівник Расюк Анастасія Олександрівна - ДР 0117U001064, УДК 343.85

36

Розробка методичних рекомендацій "Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у сфері проведення операцій з об'єктами нерухомого майна"

10.11.20.0106/0519U000006

Шеремет Олег Семенович Органи місцевого самоврядування як суб'єкт запобігання злочинам: Дис...Доктор юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 343.9

503 с. - Бібліогр.:571 назв

Дисертація є першим в Україні комплексним науковим дослідженням, в якому з урахуванням законодавства, досягнень теорії і практики, висунуто низку концептуальних у теоретичному та прикладному аспектах положень і висновків, які визначають поняття органів місцевого самоврядування як суб'єкту запобігання злочинам, розкривають їх місце, роль та функції. Показано причинно-наслідковий зв'язок між показниками злочинності та участю органів місцевого самоврядування у запобіганні злочинам. Констатовано, що охорона громадського порядку та профілактика правопорушень на регіональному рівні повинні бути віднесені до числа питань місцевого значення, що відповідало б положенням Конституції України. На цій основі запропоновано доцільність наділення органів місцевого самоврядування організаційною та координуючою функціями, щодо діяльності правоохоронних органів, що зможе обмежити пріоритет відомчих інтересів, усунути виникаючі протиріччя та неузгодженості в роботі. Доводиться доцільність використання муніципальної поліції при запобіганні окремих видів злочинів. Обґрунтовано необхідність взаємодії органів місцевого самоврядування, державної кримінально-виконавчої служби та органів пробації.

10.11.20.0107/0519U000008

Мозоль Станіслав Анатолійович
Кримінологічна безпека в Україні:
феномен та наукові засади забезпечення:
Дис...Доктор юридичних наук/
Харківський національний університет
внутрішніх справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 343.9

481 с. - Бібліогр.:653 назв

Дисертація є першим в Україні дослідженням, в якому комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень правової науки на системному рівні аналізу та узагальнення виявлено, описано і пояснено феномен кримінологічної безпеки, а також визначено наукові засади її забезпечення в умовах сьогодення. Досліджено сучасний стан теоретичних досліджень проблем кримінологічної безпеки. Сформульовано поняття, зміст та ознаки кримінологічної безпеки. Визначено методологію дослідження кримінологічної безпеки. Проаналізовано інтегративні властивості кримінологічної безпеки у структурі кримінологічних знань. Досліджено міжнародне співробітництво у сфері забезпечення кримінологічної безпеки. Надано характеристику та окреслено види об'єктів кримінологічної безпеки. Здійснено класифікацію рівнів кримінологічної безпеки. Проаналізовано сучасні загрози кримінологічній безпеці. Розглянуто правові засади забезпечення кримінологічної безпеки. Визначено цілі та принципи забезпечення кримінологічної безпеки. Охарактеризовано суб'єктів забезпечення кримінологічної безпеки. Досліджено форми й методи забезпечення кримінологічної безпеки. Розглянуто напрями та заходи забезпечення кримінологічної безпеки. Здійснено характеристику існуючих моделей забезпечення кримінологічної безпеки. Сформовано концепцію національної моделі забезпечення кримінологічної безпеки. Досліджено інформаційно-аналітичне супроводження моделювання національної системи забезпечення

кримінологічної безпеки. Визначено підходи до оцінювання ефективності функціонування моделі забезпечення кримінологічної безпеки.

10.83 Кримінально-виконавче право. Пенітанціарія

10.11.20.0108/0419U000351

Марадіна Юлія Сергіївна Катування:
соціальна обумовленість і склад злочину.:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого - Захищена; 1-.-
0.2019

УДК: 343.2/.7; 343.9; 343.8

264 с. - Бібліогр.:593 назв

Робота присвячена дослідженню соціальної обумовленості кримінальної відповідальності за катування та складу цього злочину. Проведено ретроспективний аналіз правового регламентування заборони катування, виявлено позитивний досвід законотворчості окремих зарубіжних країн щодо встановлення кримінальної відповідальності за катування, визначено систему та зміст факторів соціальної обумовленості кримінальної відповідальності за катування, надано кримінально-правову характеристику складу катування, встановлено системні зв'язки норми про кримінальну відповідальність за катування з іншими кримінально-правовими нормами, розроблено рекомендації щодо кваліфікації катування, надано пропозиції щодо вдосконалення норми, закріпленої у ст. 127 КК України.

10.11.20.0109/0419U000127

Михальченко Наталія Миколаївна Згода потерпілого у кримінальному праві України: Дис...Кандидат юридичних наук/
Інститут держави і права ім. В. М.

Корецького НАН України - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 343.2/.7; 343.9; 343.8

233 с. - Бібліогр.:360 назв

Дисертацію присвячено проблемі згоди потерпілого у системі норм кримінального права України. Складність і неоднозначність вирішення проблеми згоди потерпілого в системі кримінального права України обумовлена тим, що згода потерпілого розглядається переважно як одна з умов правомірності у межах інших обставин, що виключають злочинність діяння, а також в Особливій частині КК України. Систематизовано ознаки, які є конститутивними для згоди особи як обставини, що виключає злочинність діяння. Запропоновано визначення понять «обставина, що виключає злочинність діяння», «згода особи». Згода особи може виступати позитивною або негативною властивістю ознаки складу злочину. Обґрунтовано зміни до Кримінального кодексу України, зокрема до статей 36, 134, 141-143, 145, 155, 159, 163, 182, 232, 315, 323, а також запропонована редакція статті 431 «Згода особи».

10.11.20.0110/0419U000066

Олефір Людмила Іванівна Кримінально-виконавчі засади застосування пробації в Україні: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 343.2/.7; 343.9; 343.8

209 с. - Бібліогр.:191 назв

Дисертацію присвячено науково-обґрунтованому визначенню кримінально-виконавчих засад застосування пробації в Україні. Відображено місце соціально-правового контролю в системі пробації, запропоновано її авторське визначення. Проаналізовано практику низки зарубіжних країн щодо застосування

пробації, яка має свої організаційно-правові та функціональні особливості, що багато в чому обумовлені специфікою кримінально-виконавчої політики кожної з держав, однак цілі і засоби їх досягнення схожі. Розкрито підстави та порядок застосування пробації. Надано характеристику видів пробації в Україні. Досліджено суб'єктів застосування пробації в Україні. Наголошено на важливій ролі громадськості в реалізації пробації. Доведено, що прийнятий Верховною Радою України у 2015 р. Закон України «Про пробацію» слід вважати першим суттєвим кроком із впровадження інституту пробації у правову систему України. Надано пропозиції з удосконалення чинного законодавства України щодо діяльності уповноваженого органу з питань пробації.

10.85 Криміналістика

10.11.20.0111/0219U100570

Розробка методики судово-експертного дослідження роботи командирів (штабів) і військових формувань при підготовці та виконанні бойових (службово-бойових) завдань: Заключний звіт/Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Богданюк Ігор Васильович - ДР 0117U004753, УДК 343.98

550

Метою роботи є розробка методики судово-експертного дослідження роботи командирів (штабів) і військових формувань при підготовці та виконанні бойових (службово-бойових) завдань

10.11.20.0112/0219U100600

Розробка методичних рекомендацій експертного дослідження обліку податкового боргу, надмірно сплачених грошових зобов'язань за податками та зборами: Заключний звіт/Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса

Міністерства юстиції України; Керівник
Губанова Ірина Вячеславівна - ДР
0118U004624, УДК 343.98

72

Метою роботи є розробка методичних
рекомендацій експертного дослідження
обліку податкового боргу, надмірно
сплачених грошових зобов'язань за
податками та зборами

10.11.20.0113/0419U000017

Безкоровайний Богдан Вікторович
Криміналістична ідентифікація за уявним
образом під час пред'явлення для
впізнання: Дис...Кандидат юридичних
наук/ Національна академія внутрішніх
справ - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 343.982.3;343.982.32

210 с. - Бібліогр.:213 назв

У дисертації на основі вивчення
законодавства, літературних джерел,
результатів узагальнення слідчої та
судової практики здійснено комплексне
дослідження криміналістичної
ідентифікації за уявним образом під час
пред'явлення для впізнання. Розглянуто
історико-правовий аналіз становлення та
розвитку криміналістичної ідентифікації.
З'ясовано місце ідентифікації за уявним
образом серед інших видів
криміналістичної ідентифікації та її
значення для процесу доказування.
Розглянуто принципи пред'явлення для
впізнання як процесуальної форми
ідентифікації за уявним образом.

10.86 Судова статистика

10.11.20.0114/0519U000004

Шостаковська Антоніна Віталіївна
Формування системи контролю якості
розвитку промислових підприємств:
Дис...Доктор економічних наук/
Приватний вищий навчальний заклад

"Європейський університет" - Захищена; 1-
.-0.2019

УДК: 34:311.3

409 с. - Бібліогр.:286 назв

У дисертації сформовано методологічні
підходи до формування системи контролю
якості розвитку підприємств
промисловості, що ґрунтується на синтезі
теоретичних положень, науково-
методичних підходів і практичних
рекомендацій з побудови ефективної
системи контролю досягнення
організацією високого рівня якості
розвитку, забезпечуючи тим самим сталий
розвиток вітчизняних промислових
виробників в умовах глобалізаційних
процесів та адаптації промислового
виробництва до Європейських вимог.
Обґрунтовано наукову методологію
концепції формування системи контролю
якості розвитку промислових підприємств,
в основі якої лежить системно-
ситуаційний підхід, що створює механізм
моніторингу та аналізу контрольованих
даних, що надходять з внутрішнього та
зовнішнього середовища за рахунок
взаємодії складових елементів концепції
на організаційному, інструментальному та
результативному рівнях. Дані рівні
функціонують за рахунок розроблених в
роботі підходів з узгодження протиріч в
системі контролю, контролю ефективності
розвитку промислового підприємства на
базі параметризованих економіко-
математичних моделей та його оцінки. У
першому розділі проаналізовано наукові
погляди щодо ідентифікації та
інтерпретації понятійного апарату системи
контролю якості розвитку промислового
підприємства; проаналізовано підходи
щодо оцінки якості розвитку виробничих
процесів промислового підприємства. У
другому розділі проведено комплексний
аналіз методологічних підходів до
контролю якості розвитку промислових
підприємств; розроблено системний
підхід, досліджено ситуаційний підхід в
системі контролю якості розвитку
промислового підприємства; обґрунтовано
концептуальні положення. У третьому

розділі проаналізовано стан управління якістю розвитку промислових підприємств; визначено напрями змін якості розвитку промислового виробництва в сучасних умовах. У четвертому розділі удосконалено організаційну структуру системи контролю якості розвитку промислового підприємства; формалізовано показники контролю в умовах розвитку промислового підприємства; адаптовано систему контролю до стадії життєвого циклу промислового підприємства. У п'ятому розділі запропоновано підхід до розробки забезпечення контролю якості розвитку виробництва з урахуванням рефлексивних процесів; розроблено підхід до управління ризиками в системі контролю якості розвитку промислового підприємства; визначено особливості функціонування системи контролю якості розвитку машинобудівних підприємств.

10.87 Міжнародне право

10.11.20.0115/0419U000020

Півторак Галина Федорівна Генеза інституту реального зв'язку судна з державою прапора в міжнародному морському праві.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 341

211 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена комплексному теоретико-правовому аналізу міжнародно-правових аспектів становлення та розвитку інституту «реального зв'язку» судна з державою прапора. Проаналізована правова природа та специфіка принципу «реального зв'язку» історичні чинники його виникнення. Досліджено поняття судна в міжнародному морському праві, розглянуто сучасні критерії визначення «реального зв'язку» з державою прапора. Окрему увагу приділено діяльності Міжнародної морської організації (ІМО),

яка внесла значний вклад в розвиток та імплементацію державами конвенційних норм, що визначають зміст даного принципу. Узагальнено практику Міжнародного Суду ООН, Міжнародного трибуналу з морського права та арбітражних органів, що стосується суперечок, які виникають в процесі здійснення державами «реального зв'язку» з суднами власної національності. Деталізовано особливості поняття «реального зв'язку» судна з державою прапора, що полягає у визначенні його на основі поєднання внутрішнього права та норм міжнародного морського права. Кожне судно для свого подальшого використання, на вимогу міжнародного морського права, має бути зареєстроване під прапором певної держави. Показано, що початком зв'язку судна з державою прапора є реєстрація цього судна. Необхідність забезпечення «реального зв'язку» між державою та суднами сьогодні є однією з ключових проблем, які ще до кінця нерозв'язані в силу суперечливої практики держав. Досліджено різноманітні концепції «реального зв'язку» судна з державою прапора, що віддзеркалюють відповідну практику держав, і яка нерідко суперечить одна одній. Наведено аргументи на користь договірної концепції юрисдикції судна держави прапора порівняно з територіальною, персональною та визнання концепціями, що має сприяти дотриманню державами «реального зв'язку» з судном її національності. Доводиться, що колізія юрисдикцій держав відносно судна у міжнародному морському праві немає універсального вирішення, підлягаючи розв'язанню в кожному конкретному випадку, що має свою специфіку. Існуюча в міжнародному морському праві ієрархічна пріоритетність застосування юрисдикції у випадку колізії, все ще характеризується абстрактністю, зумовленою відсутністю в ньому достатніх спеціальних норм. Конвенція ООН з морського права 1982 р. більш детально визначила обов'язки держави прапора судна, виходячи з деталізації нею внутрішньоправових заходів технічного, адміністративного та соціального

характеру, що стала важливою новацією в розвитку принципу «реального зв'язку». Доведено необхідність прийняття міжнародно-правового акту з єдиними стандартами, що стосуються надання державою права плавання під її прапором. Для України є надзвичайно важливим питання ратифікації Конвенції про умови реєстрації суден 1986 р. (чинності ще не набула). Вона спрямована на уніфікацію умов реєстрації судна і закріплення мінімальних умов реєстрації, забезпечення і зміцнення «реального зв'язку» судна з державою прапора. В ній міститься також вимога про утворення в державі прапора компетентної національної морської адміністрації, що, безумовно, сприятиме реалізації на практиці зазначеного зв'язку.

10.11.20.0116/0419U000160

Аносова Юлія Вікторівна Юрисдикція міжнародних судових органів щодо злочину геноциду: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Києво-Могилянська академія" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 341

270 с. - Бібліогр.:368 назв

В дисертації досліджується юрисдикція міжнародних кримінальних судів та Міжнародного Суду ООН щодо злочину геноциду з позицій інтегративного підходу до відповідальності індивідів та держав згідно з міжнародним правом. Розглядаються концептуальні підходи щодо розуміння юрисдикції міжнародних судових органів. Висвітлюється комплексна природа Конвенції про геноцид. Досліджуються особливості тлумачення міжнародними кримінальними судами складу та окремих елементів злочину геноциду. Здійснюється історичний огляд процесу прийняття та характеризується змістовне наповнення юрисдикційних положень статей 6 та 9 Конвенції про геноцид. Пропонуються шляхи застосування статті 6 Конвенції для "підсилення" юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо злочину

геноциду. Досліджується юрисдикція міжнародних кримінальних судів за параметрами *ratione personae*, *ratione loci*, *ratione temporis*. В контексті юрисдикції *ratione personae* міжнародних кримінальних судів детально охарактеризовано форми відповідальності за злочин геноциду. Констатується, що Міжнародний Суд ООН, юрисдикція якого базується на "компромісній умові" статті 9 Конвенції про геноцид, є дієвим механізмом забезпечення відповідальності держав за геноцид. Детально характеризується юрисдикція Міжнародного Суду ООН за параметрами *ratione personae*, *ratione materiae*, *ratione loci*, *ratione temporis*. На підставі вищевикладеного робиться висновок про те, що в сучасному міжнародному праві спостерігається тенденція до зближення режимів відповідальності держав та індивідів за злочин геноциду.

10.11.20.0117/0419U000174

Яворський Ярослав Теодейович Правовий статус Прокурора Міжнародного кримінального суду.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Києво-Могилянська академія" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 341

197 с. - Бібліогр.:261 назв

Дисертацію присвячено дослідженню правового статусу Прокурора Міжнародного кримінального суду в доктрині та практиці Міжнародного кримінального суду: аналізу організаційної структури Офісу Прокурора та його місцю серед основних органів Міжнародного кримінального суду, обрання Прокурора та усунення його з посади, відводів та дисциплінарних заходів (стягнень), особливостей його привілеїв та імунітетів, а також проаналізовано повноваження Прокурора на кожній стадії провадження справи у Міжнародному кримінальному суді. У дослідженні особливу увагу приділено процесуальному статусу Прокурора Міжнародного кримінального

суду, зокрема окремо розглянути повноваження Прокурора на стадії порушення розслідування, розслідування кримінальної справи, попереднього кримінального провадження, судовому розгляді, апеляційному провадженні, виконанні вироку та ревізійному провадженні.

10.89 Міжнародне приватне право

10.11.20.0118/0419U000109

Весна Наталія Олександрівна Зміна та розірвання договору як цивільне правовідношення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права - Захищена; 1-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

229 с. - Бібліогр.:239 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено аналіз правового регулювання та наукових підходів до розуміння зміни та розірвання договору як цивільного правовідношення. Доведено необхідність відмежування правової природи пропозиції розірвати (змінити) договір та пропозиції укласти договір. Запропоновано пропозицію змінити договір визначати як трансформативну оферту, а пропозицію розірвати договір як деструктивну оферту. Запропоновано критерії істотності невиконання договору та ознаки оферти по зміні та розірванню договору. Обґрунтовано позицію про те, що договором може визнаватися не лише домовленість сторін, а й правова форма визначення відносин між ними. Доведено доцільність відступлення від концепції визначення істотних умов договору, що є традиційною для національного правопорядку, зважаючи на практику визначення змісту та видів умов договору, що усталена в практиці міжнародного комерційного обороту. Проведено класифікацію об'єктного та суб'єктного складу правовідношення по зміні та

розірванню договору. Доведено, що зміна обставин є істотною, якщо обставини суттєво змінюють рівновагу сторін та їх настання не могло бути розумно передбачено стороною. Зміст істотної зміни обставин характеризується двома елементами –змінною та істотністю, які в сукупності утворюють складний юридичний факт. Автором визначено відмову від договору як односторонній правочин, що направлений на зміну чи розірвання договірного відношення та є обов'язковим для іншої сторони договірного правовідношення. Ключові слова: зміна договору, розірвання договору, відмова від договору, цивільне правовідношення, оферта, акцепт, свобода договору, боржник, кредитор.

10.11.20.0119/0419U003705

Панова Світлана Ігорівна Пам'ятки архітектури як об'єкт цивільних прав.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 8-.-0.2018

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

201 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертація є першим у науці цивільного права України спеціальним комплексним дослідженням цивільно-правового режиму пам'яток архітектури як об'єкта цивільних прав. У дисертації розкрито поняття об'єктів культурної спадщини та здійснено їх класифікацію. Визначено та охарактеризовано суб'єктів майнових прав на об'єкти культурної спадщини, зокрема на пам'ятки архітектури. Сформульоване поняття пам'яток архітектури та здійснено їх класифікацію. З'ясовано особливості набуття, здійснення та припинення права власності на пам'ятки архітектури. Розглянуто обмеження права власності на пам'ятки архітектури. Визначено правову природу охоронного договору та охарактеризовано цивільно-правові наслідки його порушення. Розглянуто проблемні питання, що виникають при судовому розгляді спорів, пов'язаних з пам'ятками архітектури, та надано

теоретично обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення. Сформульовано пропозиції про вдосконалення чинного законодавства України щодо правового режиму пам'яток архітектури як об'єктів цивільних прав.

10.11.20.0120/0419U000088

Кашканова Наталія Геннадіївна Цивільно-правове регулювання медико-біологічних експериментів на людях: Дис...Кандидат юридичних наук/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 347; 347.61/.64; 341.9

194 с. - Бібліогр.:252 назв

Дисертаційне дослідження присвячено системному аналізу цивільно-правового регулювання застосування медико-біологічних експериментів на людях. У роботі наведено генезис правового регулювання відносин, що виникають при застосуванні медико-біологічних експериментів на людях в Україні. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертація є одним із перших комплексних наукових досліджень правового регулювання застосування медико-біологічних експериментів на людях в Україні. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто автором.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.01 Загальні питання політичних наук

11.11.20.0121/0419U000015

Кухар Максим Анатолійович Моделі комп'ютерної підтримки прийняття рішень

системи земельних відносин в Україні: Дис...Кандидат технічних наук/ Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 32:004

155 с. - Бібліогр.:114 назв

Об'єктом дослідження є процес підтримки прийняття рішень в багаторівневих системах. Предметом дослідження є математичні та інформаційні моделі представлення знань в системі підтримки прийняття рішень земельного адміністрування України. Метою дисертаційної роботи є підвищення ефективності прийняття рішень в системі земельного адміністрування за рахунок розробки моделей представлення знань. Методи дослідження: системного аналізу, ізотонного відображення, корпусної лінгвістики, онтологічного інжинірингу, теорії категорій, математичної логіки. Теоретичні результати дослідження: узагальнена модель багаторівневої системи адміністрування, побудована методами ізотонного відображення, узагальнена модель реалізації підтримки прийняття рішень багаторівневих систем адміністрування, узагальнена багаторівнева комутативна діаграма представлення знань в системі підтримки прийняття рішень, узагальнена багаторівнева комутативна діаграма структури бази знань системи підтримки прийняття рішень, узагальнена комутативна діаграма процедури взаємодії елементів бази знань, узагальнена модель процедури підтримки прийняття рішень багаторівневих систем адміністрування, узагальнена ієрархічна логіко-лінгвістична модель, яка представляє декларативні знання предметної галузі до елементарного лінгвістичного об'єкта, схема формування алфавіту формальної теорії, схема послідовності виведення правильно побудованих формул формальної теорії, ієрархічна логіко-семантична модель інтерпретації декларативних знань предметної галузі, узагальнена ієрархічна структурна модель, яка ілюструє

декомпозицію земельного законодавства до останнього лінгвістичного об'єкта, узагальнена модель земельних відносин, інформаційна модель функціонування теореми формальної теорії визначення деградованості земельної ділянки, інформаційна модель функціонування теореми формальної теорії визначення відповідності земельної ділянки землям водного фонду та метод побудови онтології декларативних знань багаторівневих систем адміністрування. Практичні результати дослідження представлені конкретними програмами, які були розроблені базуючись на моделях представлення знань в системах підтримки прийняття рішень. Ці програми були впровадженні на підприємствах. Наукова новизна: - вперше розроблена ієрархічна модель представлення знань для автоматизації виконання функцій і завдань адміністрування в багаторівневих системах, заснована на методах декомпозиції та математичної логіки, яка, на відміну від існуючих, представляє знання комбінованим логіко-семантичним способом, що дозволило підвищити ефективність прийняття рішень в слабкоструктурованих галузях; - отримав подальший розвиток метод перетворення декларативних знань в формальне подання для багаторівневих комп'ютерних систем, заснований на методах онтологічного інжинірингу, який, на відміну від існуючих, використовує логіку числення предикатів та корпусну лінгвістику, що дозволило розробити бази знань систем підтримки прийняття рішень при використанні суперечливих і суб'єктивних знань предметної галузі; - удосконалено структуру бази знань підтримки прийняття рішень в багаторівневих системах адміністрування, в якій, на відміну від існуючих, використовуються методи теорії категорій, що дозволяє представити суперечливі та суб'єктивні знання в системах підтримки прийняття рішень. Основні результати опубліковані у 21 науковій праці, із них 1 монографія в співавторстві, 9 статей у фахових виданнях України, чотири з них у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, одна у

періодичному іноземному фаховому виданні, 11 тез доповідей у матеріалах конференцій. Отримані результати дослідження були впровадженні в Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова, на підприємстві ТОВ "Інститут правового консалтингу" та ДП "Харківстандартметрологія". Впровадження результатів дослідження на підприємствах підвищило організаційну ефективність управлінських рішень за рахунок зменшення витрат часу на диспетчеризацію та зменшення витрат часу на роботу з даними про землю на 10-25%. Апробація підтвердила ефективність запропонованих у дисертаційному дослідженні моделей представлення знань, на прикладі земельних відносин. Сферою використання результатів дослідження є інтелектуальні інформаційні технології та земельні відносини в Україні.

11.09 Історія політичних вчень

11.11.20.0122/0519U000024

Ставченко Сергій Вікторович Управління політичною кризою в демократичних політичних системах: теоретико-методологічний аналіз: Дис...Доктор політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 32(091)

465 с. - Бібліогр.:628 назв

Об'єкт – загальна архітектоніка та процесуально-динамічні засади управління політичною кризою. Мета - розкриття теоретико-методологічних засад управління політичною кризою в умовах демократичних політичних систем. Методи - комплексна єдність циклічного, системно-кібернетичного та синергетичного підходів, теоретико-методологічний аналіз, методи структурно-функціонального аналізу, моделювання, порівняння. У дисертації

охарактеризовано епістемологічні засади дослідження політичних криз та можливостей управління ними. Розроблено інтерпретативну стратегію дослідження управління політичних криз як теоретичного концепту і політичної практики задля методологічного упорядкування різноманіття понятійно-категоріального апарату політичного кризового менеджменту та врахування досвіду демократичних політичних систем для врегулювання політичних криз у сучасній Україні. Розкрито процесуально-динамічні особливості управління політичною кризою в умовах демократичних політичних систем, з'ясовано можливості діагностики кризових явищ у фазових переходах розвитку демократичної політичної системи. Виділено та описано типи політичних криз у контексті розвитку демократичних політичних систем. Виявлено сутнісні характеристики кризи керованості як базової складової політичної кризи та розкрито стратегічні орієнтири її регулювання на різних етапах кризового управління в умовах демократичної політичної системи. Експліковано характер взаємозв'язку між учасниками кризового процесу та виявлено специфіку кризової комунікації в умовах демократичної політичної системи. Розкрито зміст превентивних технологій управління політичною кризою та встановлено можливості їх застосування в умовах транзитивних політичних систем. Виявлено специфіку медіасупроводу кризової ситуації у демократичних політичних системах та охарактеризовано його основні етапи. Сфера – управління політичною кризою, навчальний процес.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.11.20.0123/0419U000217

Мироненко Тарас Олегович Прийняття публічних політичних рішень: особливості у трансформаційних демократіях:

Дис...Кандидат політичних наук/
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 323

253 с. - Бібліогр.:286 назв

Об'єкт – процеси колегіального формування спільної політичної позиції в умовах трансформаційної демократії. Мета – розкриття специфіки прийняття публічних політичних рішень в умовах трансформаційної демократії. Методи – принципи об'єктивності, науковості, мультивекторності, послідовності, конкретності, системності, цілісності, історизму та комплексності; системного підхід; структурно-функціональний, політико-історичний, політико-інституційний методи. Встановлено структуру публічного політичного рішення. Визначено специфіку впливу демократичної публічності на процеси акцептації політичних альтернатив прийняття політичних рішень. Розкрито значення вирішального голосу у процесах демократичного ухвалення політичних рішень. Розвинуто тлумачення місця публічних політичних рішень у контексті функціонування трансформаційної демократії. Обґрунтовано аналітичну схему обговорення політичних альтернатив. Здійснено розробку підходів до оптимальної публічної презентації політичного рішення. Уточнено складники публічності демократичного політичного рішення на різних рівнях діяльності у трансформаційної демократії. Виявлено специфіку формування демократичної публічності в сучасній Україні. Сфера – оптимізації механізмів узгодження політичних позицій щодо формування компромісного середовища політичних рішень, навчальний процес.

11.11.20.0124/0419U000222

Алалі Ахмад Юсеф Технології «good governance» як чинник підвищення ефективності демократичного політичного менеджменту: Дис...Кандидат політичних наук/ Дніпровський національний

університет імені Олеся Гончара -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 323

245 с. - Бібліогр.:272 назв

Об'єкт – трансформація політичного менеджменту в умовах розвитку сучасної демократії. Мета – з'ясування специфіки технологій good governance як чинника підвищення ефективності політичного менеджменту в умовах демократії. Методи – комплексний підхід, сходження від абстрактного до конкретного, ретроспекції, системний аналіз, структурно-функціональний. Встановлено політичний зміст концепції «good governance» як парадигми реалізації належного урядування. Впроваджено алгоритм оцінювання ефективності критичного політичного менеджменту на основі парадигми «good governance». Розкрито структуру вимог ефективності політичного менеджменту. Розвинуто інтерпретацію спроможності політичних інститутів у контексті «good governance». Встановлено перелік чинників успішності інтеграції елементів «належного урядування» в політичну та адміністративну практику. Обґрунтовано концепцію міждисциплінарної інтеграції принципів «good governance». Уточнено параметри оцінювання ефективності взаємодії обраних політичних посадовців бюрократії в умовах транзитивних демократій. Уточнено оптимальну конфігурацію реформ у контексті «good governance» щодо системи політичного менеджменту України. Ідентифіковано елементи позитивного інституціонального контексту інтеграції «належного урядування» до системи політичного управління. Сфера – оптимізація дії політичної еліти, модернізація системи політичного менеджменту, навчальний процес.

11.11.20.0125/0419U000368

Каріх Ігор Володимирович Інституційно-правові засади політики національної безпеки в гуманітарній сфері:

Дис...Кандидат політичних наук/
Національний інститут стратегічних досліджень - Захищена; 2-.-0.2019

УДК: 321; 323

218 с. - Бібліогр.:242 назв

Дисертація є комплексним дослідженням інституційних та правових засад формування і реалізації політики національної безпеки України в сучасних умовах. Метою дисертаційного дослідження є визначення впливу існуючих політико-правових механізмів на стан національної безпеки України в гуманітарній сфері та вироблення рекомендацій щодо вдосконалення інституційної і нормативно-правової баз державної політики в цій сфері. Встановлено, що одним з головних недоліків інституційно-правового забезпечення політики національної безпеки України в гуманітарній сфері є брак цілісності та послідовності щодо розроблення та реалізації політики. За наявності основних елементів, необхідних для функціонування такої політики, відсутні належна координація та взаємодія між рівнями і формами її забезпечення – теоретико-концептуальним, нормативно-правовим та адміністративно-оперативним. Запропоновано підвищити ефективність гуманітарної безпекової політики в Україні шляхом побудови цілісної системи взаємодії основних суб'єктів такої політики на єдиній методологічній основі, спільних цілях і принципах функціонування, уніфікованих процедурах, творчому взаємодоповненні гуманітарних та безпекових інститутів, їх можливості гнучко реагувати на зміни середовища функціонування.

12

НАУКОЗНАВСТВО

12.09 Розвиток науки

12.11.20.0126/0419U000303

Петрученко Олексій Анатолійович
Діяльність С.Ю. Вітте (1849–1915) в
контексті розвитку залізничного
транспорту: Дис...Кандидат історичних
наук/ Державний університет
інфраструктури та технологій - Захищена;
1-.-0.2019

УДК: 001(091)

237 с. - Бібліогр.:348 назв

У дисертації подається аналіз наукової, інженерної, організаційної та громадської діяльності видатного вітчизняного залізничника, вченого в галузі залізничних тарифів С.Ю. Вітте, його історичного значення і заслуг у розвитку науки залізничного транспорту наприкінці ХІХ – поч. ХХ століть. Систематизувавши різноманітний джерельний матеріал, автор змальовує картину розвитку залізничного транспорту в Російській імперії і в Україні, співставляючи цей процес із зарубіжним. Доведено, що науковий і організаційний доробок С.Ю. Вітте став основою для розвитку нових ідей і задумів щодо подальших технічних досліджень.

12.11.20.0127/0419U000337

Сергєєва Ірина Леонідівна Професор Б.К.
Єнкен (1873-1943) – вчений, педагог,
організатор вітчизняної агрономії та
сільськогосподарської дослідної справи
першої половини ХХ століття:
Дис...Кандидат історичних наук/
Національна наукова сільськогосподарська
бібліотека - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 001(091)

229 с. - Бібліогр.:275 назв

Дисертація є фундаментальним історико-науковим дослідженням, у якому, базуючись на результатах аналізу історіографічних та архівних матеріалів і використовуючи методологічні засади, розкрито багатосторонню діяльність Б. К. Єнкена – провідного вченого, організатора вітчизняної агрономії та сільськогосподарської дослідної справи

першої половини ХХ століття.
Проаналізовано ступінь наукової розробки предмета дослідження і встановлено, що діяльність вченого, яка відзначається науковою та практичною значущістю і актуальністю, раніше не була комплексно вивчена. Проведений аналіз його наукової спадщини висвітлив його вагомий внесок у розвиток вітчизняної сільськогосподарської науки. З'ясовано напрями діяльності вченого: суспільна агрономія, селекція та насінництво, рослинництво, організація дослідної справи, запобігання звууженню генетичного різноманіття сільськогосподарських культур, збір, вивчення та збереження генетичних ресурсів рослин, виноградарство, виноробство, садівництво, городництво, тваринництво. Висвітлено значення науково-організаційної, видавничої, педагогічної та інших сторін діяльності Б. К. Єнкена. Охарактеризовано реалізацію його наукової спадщини у роботах Харківської селекційної станції, у подальшому – в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, зокрема створення та ведення Національного банку генетичних ресурсів рослин України.

12.11.20.0128/0419U000343

Шадріна Оксана Володимирівна П.І.
Гавсевич (1883–1920) – вчений та
організатор дослідництва з культури
лікарських рослин в Україні:
Дис...Кандидат історичних наук/
Національна наукова сільськогосподарська
бібліотека - Захищена; 2-.-0.2019

УДК: 001(091)

240 с. - Бібліогр.:183 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню життєвого шляху і наукової діяльності українського вченого у галузі вивчення культури лікарських рослин, державного і громадського діяча П.І. Гавсевича (1883–1920). Розкрито передумови та ключові чинники формування його наукового світогляду. Здійснено періодизацію творчого шляху вченого та аналіз його дослідної і науково-

організаційної діяльності в 1909–1920-х роках. Виділено й узагальнено основні напрями наукових пошуків П.І. Гавсевича з питань агротехніки, насінництва, зберігання, збуту тощо лікарських рослин, випробування на практиці у заснованій ним Лубенській дослідній станції лікарських рослин. Конкретизовано внесок ученого в розвиток вітчизняної аграрної галузі з питань статистики, економіки, земельної реформи, кооперації. Проаналізовано та систематизовано його наукову спадщину. Введено до предметної джерелознавчої бази маловідому фактографію із фондів архівних установ і бібліотек України стосовно еволюційного поступу вітчизняної сільськогосподарської науки.

13 КУЛЬТУРА

13.01 Загальні питання культури

13.11.20.0129/0219U100577

Розробка проекту міської цільової програми «Культура і мистецтво» на 2019-2021 роки: Заключний звіт/Комунальна науково-дослідна установа "Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста"; Керівник Петренко Ігор Миколайович - ДР 0118U100318, УДК 008:001.89

104

Аналіз стану закладів культури і мистецтв, ситуації у галузі «культура» в цілому, врахування змін, що відбулися у суспільстві і розробка проекту міської цільової програми «Культура і мистецтво» на 2019 - 2021 роки.

13.11.20.0130/0419U000046

Руденко Ярослава Василівна Творчість Раїси Кириченко у контексті музично-пісенного мистецтва Полтавщини (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Київський

національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 008; 008(091)

211 с. - Бібліогр.:415 назв

У дисертації вперше в українському мистецтвознавстві здійснено комплексне системне дослідження особливостей формування особистості і творчої діяльності Раїси Кириченко у зв'язку із регіональною специфікою музично-пісенного мистецтва Полтавського краю. На основі комплексного вивчення джерел (наукові, мемуарні, архівні, історико-біографічні, публіцистичні, електронні ресурси, інтерв'ю, спогади) в історичному й теоретичному аспектах охарактеризовано мистецький потенціал Полтавщини (традиції народної пісенності та професійного хорового мистецтва й ін.) як соціокультурне підґрунтя професійного становлення Раїси Кириченко. Виокремлено й розглянуто основні етапи творчого шляху співачки, висвітлено її репертуар, характерні ознаки вокальної майстерності, неофольклорні риси виконавського стилю, з'ясовано значення творчості Раїси Кириченко для культурно-мистецького життя Полтавщини й України.

13.09 Історія культури. Історія вивчення культури

13.11.20.0131/0419U000046

Руденко Ярослава Василівна Творчість Раїси Кириченко у контексті музично-пісенного мистецтва Полтавщини (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 008; 008(091)

211 с. - Бібліогр.:415 назв

У дисертації вперше в українському мистецтвознавстві здійснено комплексне

системне дослідження особливостей формування особистості і творчої діяльності Раїси Кириченко у зв'язку із регіональною специфікою музично-пісенного мистецтва Полтавського краю. На основі комплексного вивчення джерел (наукові, мемуарні, архівні, історико-біографічні, публіцистичні, електронні ресурси, інтерв'ю, спогади) в історичному й теоретичному аспектах охарактеризовано мистецький потенціал Полтавщини (традиції народної пісенності та професійного хорового мистецтва й ін.) як соціокультурне підґрунтя професійного становлення Раїси Кириченко.

Виокремлено й розглянуто основні етапи творчого шляху співачки, висвітлено її репертуар, характерні ознаки вокальної майстерності, неофольклорні риси виконавського стилю, з'ясовано значення творчості Раїси Кириченко для культурно-мистецького життя Полтавщини й України.

13.11.20.0132/0419U000357

Красовський Сергій Олександрович
Міжнародний туризм як чинник крос-культурної комунікації: Дис...Кандидат культурології/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 008(091)

209 с. - Бібліогр.:362 назв

У дисертації досліджено сутність, роль і можливості міжнародного туризму як чинника крос-культурної комунікації, що дає змогу усвідомити специфіку і незворотність більшості домінуючих смислових орієнтирів і принципів функціонування і взаємодії культур як явищ, в яких поєднуються матеріально-культурні цінності й індивідуально-психологічні якості людини як представника самобутнього мовно-культурного середовища. З'ясовано роль культурологічного дискурсу міжнародного туризму в царині сучасних соціогуманітарних концепцій та сформовано методологічні засади його

вивчення як соціокультурного феномена, систематизовано сукупність чинників, які визначають особливості комунікативних можливостей міжнародного туризму в крос-культурній взаємодії, зокрема крізь призму його здатності впливати на процеси культурної інтеграції, ідентифікації, на формування взаєморозуміння та добросусідських відносин у процесі діалогу культур.

13.31 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство

13.11.20.0133/0419U000125

Шендрик Ольга Олегівна Міжнародне співробітництво публічних бібліотек України (90-ті рр. XX ст. – поч. XXI ст.): Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 02; 01; 02; 002.2

225 с. - Бібліогр.:265 назв

У дисертації розроблено теоретичні та організаційно-методичні засади дослідження розвитку міжнародної співпраці публічних бібліотек України в умовах комунікаційної глобалізації. Уточнено сутність базових понять предметної сфери «міжнародне співробітництво бібліотек». Досліджено особливості державної культурної та інформаційної політики з розвитку міжнародного співробітництва книгозбірень України. З'ясовано, що міжнародні проекти, істотно впливаючи на сучасний розвиток публічних бібліотек країни, зокрема модернізацію матеріально-технічної бази, стимулюють їх вихід у світовий науковий простір. Охарактеризовано основні напрями, форми, складники та завдання системи міжнародного співробітництва публічних бібліотек, визначено перспективи їхнього подальшого розвитку та резерви підвищення ефективності. Розроблено систему заходів щодо активізації

міжнародного співробітництва публічних бібліотек України в умовах глобального комунікаційного простору. Обґрунтовано необхідність поступового компенсаторного заміщення традиційних форм міжнародної співпраці інноваційними, що базуються на застосуванні мережевих каналів комунікації. Ключові слова: міжнародне бібліотечне співробітництво, публічні бібліотеки, Україна, міжнародні бібліотечні організації, міжкультурна комунікація, міжнародний документообмін, міжнародні корпоративні бібліотечно-інформаційні мережі.

13.41 Бібліографія. Бібліографознавство

13.11.20.0134/0419U000125

Шендрик Ольга Олегівна Міжнародне співробітництво публічних бібліотек України (90-ті рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.): Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1--0.2019

УДК: 02; 01; 02; 002.2

225 с. - Бібліогр.:265 назв

У дисертації розроблено теоретичні та організаційно-методичні засади дослідження розвитку міжнародної співпраці публічних бібліотек України в умовах комунікаційної глобалізації. Уточнено сутність базових понять предметної сфери «міжнародне співробітництво бібліотек». Досліджено особливості державної культурної та інформаційної політики з розвитку міжнародного співробітництва книгозбірень України. З'ясовано, що міжнародні проекти, істотно впливаючи на сучасний розвиток публічних бібліотек країни, зокрема модернізацію матеріально-технічної бази, стимулюють їх вихід у світовий науковий простір. Охарактеризовано основні напрями, форми, складники та завдання системи

міжнародного співробітництва публічних бібліотек, визначено перспективи їхнього подальшого розвитку та резерви підвищення ефективності. Розроблено систему заходів щодо активізації міжнародного співробітництва публічних бібліотек України в умовах глобального комунікаційного простору. Обґрунтовано необхідність поступового компенсаторного заміщення традиційних форм міжнародної співпраці інноваційними, що базуються на застосуванні мережевих каналів комунікації. Ключові слова: міжнародне бібліотечне співробітництво, публічні бібліотеки, Україна, міжнародні бібліотечні організації, міжкультурна комунікація, міжнародний документообмін, міжнародні корпоративні бібліотечно-інформаційні мережі.

13.61 Охорона пам'ятників історії і культури

13.11.20.0135/0219U100627

Методика топографічного визначення території пам'ятки в залежності від її виду з прив'язкою до геопросторових даних: Заключний звіт/Український центр культурних досліджень МКіМУ; Керівник Чабанюк Віктор Савович - ДР 0118U100548, УДК 069.4:069.6

207

Формування методологічної бази для модернізації системи обліку та охорони об'єктів культурної спадщини на засадах електронного урядування, імплементація європейських та створення на їх базі національної інфраструктури даних у сфері культурної спадщини.

13.11.20.0136/0419U000228

Марченко Ірина Ярополківна Розвиток методів та засобів консервації пам'яток станкового живопису в художніх музеях України у радянський період.: Дис...Кандидат історичних наук/ Центр пам'яткознавства Національної академії

наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 069.4; 069.4:001.12; 069.44

247 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена актуальній науковій проблемі забезпечення збереження творів станкового живопису у музеях України, історичному розвитку музейної консервації. На основі опрацювання широкого кола джерел, частина яких вводиться до наукового обігу вперше, прослідковано стан практичної роботи в галузі музейної консервації у провідних художніх музеях України. Встановлено, що процес удосконалення методик зберігання станкового живопису та модернізації фондового й експозиційного устаткування музеїв проходив нерівномірно. З'ясовано, що становлення та розвиток консервації художніх колекцій є історично сформованим явищем.

13.11.20.0137/0419U000228

Марченко Ірина Ярополківна Розвиток методів та засобів консервації пам'яток станкового живопису в художніх музеях України у радянський період.:

Дис...Кандидат історичних наук/ Центр пам'ятокознавства Національної академії наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 069.4; 069.4:001.12; 069.44

247 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена актуальній науковій проблемі забезпечення збереження творів станкового живопису у музеях України, історичному розвитку музейної консервації. На основі опрацювання широкого кола джерел, частина яких вводиться до наукового обігу вперше, прослідковано стан практичної роботи в галузі музейної консервації у провідних художніх музеях України.

Встановлено, що процес удосконалення методик зберігання станкового живопису та модернізації фондового й експозиційного устаткування музеїв проходив нерівномірно. З'ясовано, що становлення та розвиток консервації художніх колекцій є історично сформованим явищем.

13.11.20.0138/0419U000228

Марченко Ірина Ярополківна Розвиток методів та засобів консервації пам'яток станкового живопису в художніх музеях України у радянський період.:

Дис...Кандидат історичних наук/ Центр пам'ятокознавства Національної академії наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 069.4; 069.4:001.12; 069.44

247 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена актуальній науковій проблемі забезпечення збереження творів станкового живопису у музеях України, історичному розвитку музейної консервації. На основі опрацювання широкого кола джерел, частина яких вводиться до наукового обігу вперше, прослідковано стан практичної роботи в галузі музейної консервації у провідних художніх музеях України. Встановлено, що процес удосконалення методик зберігання станкового живопису та модернізації фондового й експозиційного устаткування музеїв проходив нерівномірно. З'ясовано, що становлення та розвиток консервації художніх колекцій є історично сформованим явищем.

13.11.20.0139/0419U000237

Ясинецька Олена Андріївна Пам'ятки культурної спадщини XI–XII ст. у Польщі в контексті її династичних взаємин з Київською Руссю.: Дис...Кандидат історичних наук/ Центр пам'ятокознавства Національної академії наук України і

Українського товариства охорони пам'яток історії та культури - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 069.4; 069.4:001.12; 069.4.009(100)

358 с. - Бібліогр.:652 назв

Дисертація є першим комплексним міждисциплінарним науковим дослідженням, присвяченим пам'яткам культурної спадщини Польщі в контексті династичних взаємовідносин Київської Русі та Польщі в XI–XII ст. Вперше в українській пам'яткознавчій науці виявлено, вивчено та досліджено об'єкти русько-польської династичної історії XI–XII ст. Доведено причетність 15 династичних пар до фундації, відновлення та функціонування 77 об'єктів культурної спадщини XI–XII ст. у Польщі. Запропоновано авторські реконструкції родоводів київських князівен, зокрема – Добронегі-Марії, дружини правителя Польщі Казимира I Відновителя.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.11.20.0140/0519U000081

Шевченко Людмила Станіславівна
Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів технологій до інноваційної педагогічної діяльності: Дис...Доктор педагогічних наук/ Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського - Захищена; 2.-0.2019

УДК: 37; 378

703 с. - Бібліогр.:780 назв

У дисертації науково аргументовано й розроблено концептуально-методологічні засади підготовки майбутніх учителів технологій до інноваційної педагогічної діяльності. Доведено, що їхня підготовка набуває ефективності, якщо здійснюється відповідно до визначених теоретичних і методичних засад дослідження, із врахуванням основних напрямів реформування системи вищої педагогічної освіти в контексті інноваційного розвитку України. Розкрито сутність і зміст готовності майбутніх учителів технологій до інноваційної педагогічної діяльності, визначено компоненти (мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-технологічний та креативно-рефлексивний), критерії, показники та рівні її сформованості.

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.11.20.0141/0419U000012

Адарюкова Людмила Борисівна
Формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців з кібербезпеки у технічних університетах: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 377.5; 37

325 с. - Бібліогр.:335 назв

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх фахівців із кібербезпеки в закладах вищої освіти; мета: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки в процесі професійної підготовки в технічних університетах; методи: аналіз і систематизація наукової літератури, нормативних документів, узагальнення концептуальних положень, анкетування, бесіда, тестування, педагогічне

спостереження, експертне оцінювання, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: науково обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки, визначено та змістовно схарактеризовано структурні складники самоосвітньої компетентності фахівців із кібербезпеки, обґрунтовано критерії, показники та рівні її сформованості; результати: розроблено програму й навчально-методичне забезпечення спецкурсу „Самоосвіта та професійний успіх” для студентів спеціальності „Кібербезпека”, методичні рекомендації для викладачів з формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки, комплекс діагностичних матеріалів; хмаро-базований банк візуалізованих навчальних матеріалів з дисциплін професійної та загальної підготовки; методичні матеріали для щодо використання хмаро-базованих освітніх сервісів для оптимізації самостійної роботи студентів; галузь: теорія і методика професійної освіти

14.11.20.0142/0419U000327

Шевчук Олександра Валеріївна
Формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 371; 373.1; 37; 574

293 с. - Бібліогр.:293 назв

Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури. Шляхом теоретичного аналізу уточнено сутність поняття «екологічна поведінка учнів початкової школи» як безпосередній або опосередкований процес взаємодії дітей 6-10-літнього віку з природними

системами, об'єктами й ресурсами, що обумовлюється внутрішніми і зовнішніми детермінантами, піддається спостереженню і проявляється у діях, вчинках, висловлюваннях та емоціях. Визначено і схарактеризовано детермінанти екологічної поведінки учнів початкової школи. Уточнено структурні компоненти екологічної поведінки учнів початкових класів (когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінково-діяльнісний), визначено критерії та відповідні показники такої поведінки, схарактеризовано її типи (екологічно доцільний, екологічно ситуативний, екологічно індиферентний, екологічно деструктивний). У дисертаційному дослідженні проаналізовано потенціал української етнічної культури щодо формування екологічної поведінки учнів початкових класів. Вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено методику формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури.

14.07 Загальна педагогіка

14.11.20.0143/0419U000013

Іванова Наталія Олександрівна
Психодіагностика мазохізму в процесі глибинного познання психіки будучим психологом.: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 1.-.0.2018

УДК: 37.03

200 с. - Бібліогр.:231 назв

Дисертаційна робота доводить спроможність психодинамічної парадигми, у форматі, на якій базується використаний в дисертації метод АСПП, що спроможній забезпечити пізнання глибинних витоків мазохізму, як і нівелювання його деструктивних наслідків, що позначаються на особистісно-професійній готовності

майбутнього психолога до фахової діяльності. Досліджено глибинні передумови виникнення мазохізму, які пов'язані з едіпальними залежностями суб'єкта та їхніми наслідками: почуттям вини, тенденції «до психологічної смерті», «психологічним імпотуванням», «самодепривуванням», самопокаранням. Мазохізм розглядається як парадоксальний спосіб вирішення «незавершених справ дитинства», що зумовлені порушенням взаємин із первинними лібідними об'єктами (батьками). Розкрито особливості процесуальної психодіагностики, що спирається на спонтанність поведінки учасників АСПП, діалогічну взаємодію та інтерпретацію поведінкового матеріалу в його сукупності. Основу доказової бази в роботі представляють стенограми діагностико-корекційної роботи з майбутніми психологами та їх структурно-семантичний аналіз. Доведено необхідність здійснення глибинної психокорекції як обов'язкової передумови становлення майбутнього психолога шляхом виявлення в його психіці деструктивних тенденцій з мазохістичним ухилом.

14.11.20.0144/0419U000022

Асманов Алим Расимович Виховання почуття Батьківщини в старшокласників у процесі вивчення кримськотатарської літератури: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 37.013

213 с. - Бібліогр.:255 назв

У дисертації теоретично обґрунтовано проблему виховання почуття Батьківщини в старшокласників під час вивчення кримськотатарської літератури, що дозволило створити модель формувального процесу, розробити й експериментально перевірити методику та педагогічні умови виховання почуття Батьківщини в старшокласників засобами кримськотатарської літератури. Мета

дослідження полягає в теоретичній розробці та обґрунтуванні методичної системи виховання почуття Батьківщини в старшокласників у процесі вивчення творів кримськотатарської літератури, а також експериментальній перевірці її ефективності. Об'єкт дослідження: патріотичне виховання учнів у шкільному курсі кримськотатарської літератури (старша школа). Предмет дослідження: зміст, форми, методи, засоби виховання почуття Батьківщини в старшокласників під час вивчення ліричних творів кримськотатарської літератури. Для виконання завдань використано такі методи дослідження: теоретичні – пошуково-бібліографічний (для систематизації філософських, культурологічних, літературознавчих, психолого-педагогічних, методичних та ін. джерел); аналізу й синтезу, порівняння, узагальнення та конкретизації, систематизації та класифікації (для опрацювання джерел, розробки й обґрунтування методичної системи, формулювання завдань дослідження та висновків за його результатами); історико-ретроспективний (для розгляду етапів розвитку методичної науки з досліджуваної проблеми); проблемно-прогностичний (для визначення та використання в дослідженні надбань методичної науки та шкільної практики); категоріальний (для уточнення педагогічних термінів і понять); емпіричні – спостереження за навчально-виховним процесом на уроках кримськотатарської літератури; усне й письмове опитування вчителів та учнів з досліджуваної проблеми; розробка, проведення, аналіз та оцінювання учнівських контрольних робіт у ході експериментальної роботи; метод статистичної обробки експериментальних даних педагогічного експерименту з метою одержання кількісно-якісних характеристик ефективності пропонованої методичної системи Наукова новизна результатів дослідження: уперше: розроблено й науково обґрунтовано методичну систему виховання почуття Батьківщини в старшокласників під час вивчення кримськотатарської літератури, що містить методи, форми, засоби та

педагогічні умови і базується на філософських засадах людиноцентризму в освіті, єдності свідомості й почуттів, ціннісної настанови; психологічних теоріях розвитку особистості в навчально-виховному процесі, з урахуванням особливостей сприймання художнього твору та вікових психо-розумових особливостей старшокласників; педагогічних ідей духовного розвитку і патріотичного виховання, технологізації освіти в контексті особистісно орієнтованої парадигми та компетентісно-діяльнісного підходу до навчання і виховання, операційного підходу до формування почуттів, інтерсуб'єктного навчання та виховання читацької культури; визначено критерії з показниками (літературні знання: обізнаність із програмовими творами та їх авторами; визначення основних образних компонентів виучуваних текстів; читацькі вміння: здатність визначати в тексті художні картини та пояснювати їх значення; вміння аналізувати весь твір; особистісно ціннісні ставлення: здатність до естетичного сприйняття твору; особистісне ставлення до цінностей, виражених митцем) й рівні вихованості почуття Батьківщини в старшокласників унаслідок засвоєння ідейно-особистісного потенціалу вивчених ліричних творів; уточнено і поглиблено поняття «Батьківщина», «патріотизм», «патріотичне виховання», схарактеризовано сутність феномена «виховання почуття Батьківщини в старшокласників під час вивчення кримськотатарської літератури»; набули подальшого розвитку педагогічні ідеї особистісно орієнтованого, технологізованого, діяльнісного і компетентісного навчання та виховання в шкільному курсі кримськотатарської літератури. Практична значущість результатів дослідження полягає в розробці апробованої системи навчально-виховних завдань для виховання почуття Батьківщини в старшокласників засобами кримськотатарської літератури, а також методичних рекомендацій щодо навчально-виховного процесу в шкільному курсі кримськотатарської літератури

(старша школа). Ступінь упровадження – висока. Сфера (галузь використання) – педагогічна, загальноосвітні заклади.

14.11.20.0145/0419U000037

Симоненко Наталія Олександрівна
Організація самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

338 с. - Бібліогр.:447 назв

Дисертація є комплексним дослідженням, в межах якого цілісно визначено особливості організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. З'ясовано теоретичні основи дослідження організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. Схарактеризовано нормативні основи організації досліджуваного процесу. Виявлено курикулярні основи організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. Визначено методичні основи організації самостійної роботи у вищих медичних навчальних закладах США. Обґрунтовано можливості творчого використання елементів позитивного американського досвіду організації самостійної роботи студентів в Україні.

14.11.20.0146/0519U000012

Кир'ян Тетяна Іванівна
Теорія і практика розвитку вищої медичної освіти в Україні (XX – початок XXI століття): Дис...Доктор педагогічних наук/ Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

527 с. - Бібліогр.:424 назв

У дослідженні запропоновано цілісний ретроспективний аналіз теоретичних засад і практики розвитку вищої медичної освіти в Україні протягом ХХ – початку ХХІ ст. На підставі опрацювання історико-педагогічних джерел вивчено ступінь наукового розроблення проблеми, виокремлено етапи становлення й розвитку вищих медичних навчальних закладів України, систематизовано внесок вітчизняних учених у наукову рефлексію порушеної проблеми. Науково обґрунтовано етапи еволюційних змін у системі вищої медичної освіти періоду ХХ – початку ХХІ ст.: I етап – зародження (відкриття перших освітніх закладів на межі ХІХ – початку ХХ ст.); II етап – становлення й розширення мережі вищих і середніх медичних закладів (I половина ХХ ст.); III етап – удосконалення змісту, організаційних форм, методів і засобів навчання в закладах вищої медичної освіти (II половина ХХ ст.); IV етап – модернізація вищої медичної освіти на рубежі ХХ – початку ХХІ ст. Узагальнено досвід функціонування вищих медичних навчальних закладів України (медичних факультетів, класичних університетів, медичних університетів, інститутів, академій і коледжів), описано організаційні форми, методи, технології й засоби навчання, схарактеризовано викладацький та студентський склад закладів вищої медичної освіти відповідно до диференційованих етапів їхнього розвитку, окреслено шляхи підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я.

14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія

14.11.20.0147/0519U000012

Кир'ян Тетяна Іванівна Теорія і практика розвитку вищої медичної освіти в Україні (ХХ – початок ХХІ століття): Дис...Доктор педагогічних наук/ Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

527 с. - Бібліогр.:424 назв

У дослідженні запропоновано цілісний ретроспективний аналіз теоретичних засад і практики розвитку вищої медичної освіти в Україні протягом ХХ – початку ХХІ ст. На підставі опрацювання історико-педагогічних джерел вивчено ступінь наукового розроблення проблеми, виокремлено етапи становлення й розвитку вищих медичних навчальних закладів України, систематизовано внесок вітчизняних учених у наукову рефлексію порушеної проблеми. Науково обґрунтовано етапи еволюційних змін у системі вищої медичної освіти періоду ХХ – початку ХХІ ст.: I етап – зародження (відкриття перших освітніх закладів на межі ХІХ – початку ХХ ст.); II етап – становлення й розширення мережі вищих і середніх медичних закладів (I половина ХХ ст.); III етап – удосконалення змісту, організаційних форм, методів і засобів навчання в закладах вищої медичної освіти (II половина ХХ ст.); IV етап – модернізація вищої медичної освіти на рубежі ХХ – початку ХХІ ст. Узагальнено досвід функціонування вищих медичних навчальних закладів України (медичних факультетів, класичних університетів, медичних університетів, інститутів, академій і коледжів), описано організаційні форми, методи, технології й засоби навчання, схарактеризовано викладацький та студентський склад закладів вищої медичної освіти відповідно до диференційованих етапів їхнього розвитку, окреслено шляхи підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я.

14.11.20.0148/0419U000037

Симоненко Наталія Олександрівна Організація самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

338 с. - Бібліогр.:447 назв

Дисертація є комплексним дослідженням, в межах якого цілісно визначено особливості організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. З'ясовано теоретичні основи дослідження організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. Схарактеризовано нормативні основи організації досліджуваного процесу. Виявлено курикулярні основи організації самостійної роботи студентів у вищих медичних навчальних закладах США. Визначено методичні основи організації самостійної роботи у вищих медичних навчальних закладах США. Обґрунтовано можливості творчого використання елементів позитивного американського досвіду організації самостійної роботи студентів в Україні.

14.15 Система освіти

14.11.20.0149/0519U000060

Барбашова Ірина Анатоліївна Дидактична система сенсорного розвитку молодших школярів: Дис...Доктор педагогічних наук/ Інститут педагогіки НАПН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 371; 37.02; 371

404 с. - Бібліогр.:813 назв

У дисертації подано результати теоретико-експериментального дослідження дидактичної системи сенсорного розвитку молодших школярів. Розкрито зміст провідних категорій – понять сенсорного розвитку і сенсорного вміння як його функціональної одиниці. Розроблено концепцію дидактичної системи сенсорного розвитку молодших школярів, яка базується на положеннях про її об'єктивність, неперервність, комплементарність, процесуальність, результативну спрямованість. Сконструйовано модель системи у взаємозалежності цільового,

концептуального, суб'єктного (суб'єктно-вчительського і суб'єктно-учнівського), змістового, нормативного, підручничового, операційно-діяльнісного, навчально-середовищного й оцінювально-результативного компонентів. Визначено організаційно-методичні умови ефективності змодельованої системи – готовність учителя до розв'язання завдань сенсорного розвитку молодших школярів; урахування індивідуально-типологічних відмінностей чуттєвих процесів дітей; розроблення координованих стратегій, тактик і оперативних алгоритмів організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії в навчанні сприймання; періодичність моніторингу якості навчально-перцептивної діяльності. Дослідну перевірку дидактичної системи сенсорного розвитку спроектовано за міжгруповим різномірним планом для двох експериментальних і однієї контрольної груп учнів, відповідно до варіанта А (поєднання моно- і полісенсорних напрямів розвитку чуттєвих процесів, високий ступінь інтенсивності вхідного стимулу) і варіанта Б (реалізація моносенсорних ліній удосконалення перцепції, помірний ступінь інтенсивності вхідного впливу). Виокремлено управлінські етапи імплементації системи в процес навчання: мотиваційно-орієнтувальний (перший рік навчання, варіант Б для обох експериментальних груп); виконавсько-перетворювальний із фазами формування розгорнутих і згорнутих перцептивних дій (другий і третій рік навчання, варіант А для першої експериментальної групи, варіант Б – для другої); контроль-коректувальний (четвертий рік навчання, варіанти А, Б). Констатовано позитивну динаміку формування в молодших школярів сенсорних умінь. Показники якості перцептивних дій виявилися вищими в експериментальних групах, особливо в першій із них, у порівнянні з контрольною групою. Відмінності середніх значень емпіричних даних контрольної та експериментальних груп є статистично значущими, що свідчить про ефективність розробленої дидактичної системи. Підготовлено й апробовано ресурсне

забезпечення експериментальної дидактичної системи. До його складу включено навчально-перцептивні завдання для учнів 1–4 класів, програму варіативного курсу і навчальний посібник «Сенсорний розвиток молодшого школяра».

14.11.20.0150/0419U000327

Шевчук Олександра Валеріївна
Формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 371; 373.1; 37; 574

293 с. - Бібліогр.:293 назв

Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури. Шляхом теоретичного аналізу уточнено сутність поняття «екологічна поведінка учнів початкової школи» як безпосередній або опосередкований процес взаємодії дітей 6-10-літнього віку з природними системами, об'єктами й ресурсами, що обумовлюється внутрішніми і зовнішніми детермінантами, піддається спостереженню і проявляється у діях, вчинках, висловлюваннях та емоціях. Визначено і схарактеризовано детермінанти екологічної поведінки учнів початкової школи. Уточнено структурні компоненти екологічної поведінки учнів початкових класів (когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінково-діяльнісний), визначено критерії та відповідні показники такої поведінки, схарактеризовано її типи (екологічно доцільний, екологічно ситуативний, екологічно індиферентний, екологічно деструктивний). У дисертаційному дослідженні проаналізовано потенціал української етнічної культури щодо формування екологічної поведінки учнів початкових класів. Вперше теоретично обґрунтовано,

розроблено та експериментально перевірено методику формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури.

14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка

14.11.20.0151/0419U000333

Дихта-Кірфф Вікторія Леонідівна
Формування у старших дошкільників креативності в центрах розвитку дитини.: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 373.2

283 с. - Бібліогр.:229 назв

Дисертацію присвячено актуальній темі формування у старших дошкільників креативності в центрах розвитку дитини. Шляхом аналізу психолого-педагогічних джерел уточнено сутність поняття «креативність дітей старшого дошкільного віку» як особливу здатність особистості породжувати незвичайні ідеї, відхилятися у мисленні від традиційних схем, швидко розв'язувати проблемні ситуації, що обумовлює прагнення розмірковувати, вербально комбінувати, висловлювати варіанти вирішення проблеми; виявлення перетворювальної активності дитини. Уточнено структуру (когнітивний, емоційно-ціннісний, практично-діяльнісний компоненти), критерії (продукування гіпотез та ідей з метою вирішення поставлених завдань, бажання і натхнення у вирішенні поставлених завдань, застосування різноманітних стратегій при вирішенні проблем) з відповідними показниками та рівні сформованості креативності дітей старшого дошкільного віку (високий, середній, низький). У роботі розкрито потенціал центрів розвитку дитини, вперше теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально

перевірено педагогічні умови формування креативності старших дошкільників у центрах розвитку дитини (створення розвивального середовища, сприятливого для формування креативності; спрямування змісту практичної діяльності вихованців на розвиток їх креативності (впровадження в освітній процес завдань творчого характеру); підвищення компетентності педагогів центрів розвитку дитини та батьків вихованців з проблеми формування креативності у старших дошкільників) і відповідне змістово-методичне забезпечення.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.11.20.0152/0219U100606

Модернізація змісту шкільної освіти в Україні: стан та перспективи розвитку: Заключний звіт/Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Кодлюк Ярослава Петрівна - ДР 0114U003075, УДК 373.1

95

На основі аналізу теорії і практики змісту шкільної освіти в Україні виявити тенденції його модернізації та шляхи реалізації основних компонентів цього змісту у відповідних нормативних документах (навчальних програмах, підручниках та навчальних посібниках).

14.11.20.0153/0419U000327

Шевчук Олександра Валеріївна Формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 371; 373.1; 37; 574

293 с. - Бібліогр.:293 назв

Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури. Шляхом теоретичного аналізу уточнено сутність поняття «екологічна поведінка учнів початкової школи» як безпосередній або опосередкований процес взаємодії дітей 6-10-літнього віку з природними системами, об'єктами й ресурсами, що обумовлюється внутрішніми і зовнішніми детермінантами, піддається спостереженню і проявляється у діях, вчинках, висловлюваннях та емоціях. Визначено і схарактеризовано детермінанти екологічної поведінки учнів початкової школи. Уточнено структурні компоненти екологічної поведінки учнів початкових класів (когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінково-діяльнісний), визначено критерії та відповідні показники такої поведінки, схарактеризовано її типи (екологічно доцільний, екологічно ситуативний, екологічно індиферентний, екологічно деструктивний). У дисертаційному дослідженні проаналізовано потенціал української етнічної культури щодо формування екологічної поведінки учнів початкових класів. Вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено методику формування екологічної поведінки учнів початкової школи засобами української етнічної культури.

14.11.20.0154/0419U000321

Чужа Наталія Петрівна Формування естетичного досвіду молодших школярів засобами українських народних паремій: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 373.1.02

261 с. - Бібліогр.:254 назв

Дисертацію присвячено актуальній темі формування естетичного досвіду молодших школярів засобами українських народних паремій. Шляхом теоретичного аналізу уточнено сутність поняття «естетичний досвід молодших школярів» як внутрішньо суб'єктно засвоєний, інтегрований континуум діяльнісно-творчого освоєння дійсності. Складовими естетичного досвіду є: естетичні знання, почуття та емоції, смаки, інтереси, ідеали. Уточнено компоненти естетичного досвіду молодших школярів (когнітивний, емоційно-ціннісний та практичний); визначено критерії (пізнавально-інформативний, емоційно-оцінний, діяльнісно-творчий), показники і рівні сформованості означеного феномену (високий, середній, низький). У роботі розкрито естетико-виховні можливості українських народних паремій, вперше теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено методичку і педагогічні умови формування естетичного досвіду молодших школярів засобами українських народних паремій (визначення оптимального обсягу знань для молодших школярів про українські народні паремії; створення позитивної емоційної атмосфери під час сприймання та вивчення молодшими школярами українських народних паремій; методичне забезпечення опанування молодшими школярами українських народних паремій).

14.29 Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія

14.11.20.0155/0219U100591

Теоретико-методичні засади навчання дітей з порушеннями слуху в умовах модернізації освіти: Заключний звіт/Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України; Керівник Литовченко Світлана Віталіївна - ДР 0118U003346, УДК 376

49

Теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити зміст та нові технології навчання дітей з порушеннями слуху в умовах реформування освіти.

14.33 Середня професійна освіта. Педагогіка середньої професійної освіти

14.11.20.0156/0419U000012

Адарюкова Людмила Борисівна
Формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців з кібербезпеки у технічних університетах: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 377.5; 37

325 с. - Бібліогр.:335 назв

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх фахівців із кібербезпеки в закладах вищої освіти; мета: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки в процесі професійної підготовки в технічних університетах; методи: аналіз і систематизація наукової літератури, нормативних документів, узагальнення концептуальних положень, анкетування, бесіда, тестування, педагогічне спостереження, експертне оцінювання, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: науково обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки, визначено та змістовно схарактеризовано структурні складники самоосвітньої компетентності фахівців із кібербезпеки, обґрунтовано критерії,

показники та рівні її сформованості; результати: розроблено програму й навчально-методичне забезпечення спецкурсу „Самоосвіта та професійний успіх” для студентів спеціальності „Кібербезпека”, методичні рекомендації для викладачів з формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців із кібербезпеки, комплекс діагностичних матеріалів; хмаро-базований банк візуалізованих навчальних матеріалів з дисциплін професійної та загальної підготовки; методичні матеріали для щодо використання хмаро-базованих освітніх сервісів для оптимізації самостійної роботи студентів; галузь: теорія і методика професійної освіти

14.11.20.0157/0419U000009

Ищенко Вікторія Сергіївна Формування аналітичної компетентності майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін:

Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 377.5; 378

292 с. - Бібліогр.:299 назв

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності; мета:

теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування аналітичної компетентності майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін у ЗВО; методи: аналіз, контент-аналіз, систематизація, класифікація, синтез, узагальнення, анкетування, тестування, експертна оцінка, самооцінка, педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано й експериментально підтверджено ефективність педагогічних умов формування аналітичної компетентності

майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності; результати: розроблено: блок теоретичного матеріалу для контекстного включення в лекційні курси („Документознавство”, „Діловодство”, „Організація референтської та офісної діяльності”, „Кореспонденція та діловодство” та ін.); комплекс завдань для формування аналітичних умінь та навичок на основі кейс-методу, проектного навчання, тренінгових завдань; рекомендації для викладачів фахових дисциплін щодо методу структурно-функційного моделювання та методу кейс-стаді як засобів формування аналітичної компетентності та їхніх можливостей як інструментів інформаційної аналітики в майбутній професійній діяльності випускника; комплекс діагностичних матеріалів з проблеми дослідження; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.11.20.0158/0419U000035

Морозова Марія Миколаївна Формування економічної компетентності у студентів гуманітарних спеціальностей у навчально-виховному процесі ВНЗ: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 377.5; 378

312 с. - Бібліогр.:268 назв

Об'єкт: процес формування економічної компетентності в студентів гуманітарних спеціальностей у навчально-виховному процесі закладу вищої освіти; мета: теоретичне обґрунтування й розробка педагогічних умов формування економічної компетентності в студентів гуманітарних спеціальностей та експериментальна перевірка їхньої ефективності в навчально-виховному процесі вишу; методи: структурно-системний аналіз, узагальнення філософської, педагогічної, психологічної і навчально-методичної літератури, педагогічного досвіду вищої освіти, педагогічний експеримент, спостереження,

опитування, анкетування, тестування, бесіди, оцінювання, методи моніторингу, методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано та розроблено педагогічні умови формування економічної компетентності у студентів гуманітарних спеціальностей у навчально-виховному процесі закладу вищої освіти; результати: розроблено програму і навчально-методичне забезпечення спецкурсу „Економічна культура” для студентів гуманітарних спеціальностей, додаткові теми (модулі) у структурі навчальних дисциплін „Філософія”, „Педагогіка”, „Психологія”, „Інформаційні технології”, тематику проектних завдань та поза аудиторних виховних заходів; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.11.20.0159/0419U000044

Білик Олександр Вікторович Формування самоосвітньої компетентності майбутніх техніків-електриків у процесі фахової підготовки: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 377.5; 378

267 с. - Бібліогр.:280 назв

Представлено теоретико-методичні основи формування самоосвітньої компетентності майбутніх техніків-електриків у процесі фахової підготовки у технічному коледжі. Встановлено наукові підходи та структуру, уточнено сутність самоосвітньої компетентності майбутнього техника-електрика; обґрунтовано педагогічні умови та засоби, сконструйовано модель формування самоосвітньої компетентності майбутніх техніків-електриків у процесі фахової підготовки.

14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи

14.11.20.0160/0219U000722

Розробка методичного та модельно-інформаційного забезпечення інституційної автономії ВНЗ: Заключний звіт/Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Раєвська Олена Валентинівна - ДР 0117U000429, УДК 378.02:372.8

509

Розбудова та подальше удосконалення теоретико-методичного та модельно-інформаційного підґрунтя системи інституційної автономії вищого навчального закладу задля створення передумов його інноваційно-активного розвитку в умовах конкурентного середовища національного та світового освітнього ринку

14.11.20.0161/0419U000708

Білоус Наталя Петрівна Формування професійно-комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів авіаційної галузі: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Льотна академія Національного авіаційного університету - Захищена; 3.-.-0.2018

УДК: 378

250 с. - Бібліогр.:263 назв

Роботу присвячено дослідженню проблеми формування професійно-комунікативної компетентності (ПКК) в майбутніх перекладачів авіаційної галузі у процесі фахової підготовки в авіаційному закладі вищої освіти. У дисертації доведено актуальність формування професійно-комунікативної особистості перекладача на засадах компетентнісного підходу з огляду на належність фаху до соціономічних професій; потребу виконання міжнародних програм (програма «Сталого розвитку 2016-2030», рамкова програма Європейського Союзу «Горизонт 2020»). Доцільність виконання цього дослідження зумовлена також необхідністю подолання суперечностей у фаховій підготовці вітчизняних викладачів

до професійної діяльності в авіаційній галузі (між вимогами міжнародних та європейських організацій щодо стандартів професійної діяльності перекладача, критеріїв визначення якості перекладу, диференціації його видів і функцій професійних перекладачів та відсутністю в системі вітчизняної вищої освіти затвердженого Міністерством освіти і науки України галузевого стандарту підготовки фахівців з перекладу; між очікуваннями суспільства щодо підготовки у закладах вищої освіти перекладача із сформованою професійною компетентністю та недостатнім рівнем її практичної сформованості у студентів, які оволоділи фахом перекладача; між потребами ринку перекладацьких послуг щодо компетентного перекладача із сформованою готовністю до професійно-комунікативної діяльності та відсутністю у випускників філолого-перекладацької спеціальності здатності до ефективної фахової взаємодії; між спеціальними вимогами галузей народногосподарського комплексу, зокрема сфери цивільної авіації, щодо підготовки перекладачів у закладах вищої освіти для роботи в них та універсальністю й уніфікованістю змісту фахового навчання майбутніх перекладачів). Схарактеризовано тимчасову освітньо-професійну програму й тимчасову освітньо-кваліфікаційну характеристику майбутнього філолога-перекладача, виокремлено навчальні дисципліни як нормативної, так і варіативної частин навчального плану, які можуть бути використані для формування всіх субкомпетентностей (лінгвістичної, інтерперсональної, інтеркультурної, технологічної), що є складовими професійно-комунікативної компетентності майбутнього перекладача авіаційної галузі. Запропоновано авторське тлумачення ключового поняття «професійно-комунікативна компетентність перекладача авіаційної галузі» (інтегративний ресурс, який реалізується вторинною мовною особистістю в умовах ефективної міжкультурної взаємодії з урахуванням національних цінностей і норм для вирішення авіаційно-фахових завдань

шляхом поєднання предметного змісту професії та іншомовних навичок). Визначено та обґрунтовано педагогічні умови, які сприяють ефективному формуванню цієї компетентності (зорієнтованість науково-педагогічної діяльності на формування ПКК у майбутніх перекладачів авіаційної галузі; комплексність застосування загальнонаукових підходів, які оптимізують процес оволодіння фахом, у поєднанні із специфічними підходами щодо підготовки перекладачів; використання найбільш доцільних для активізації професійно-комунікативної активності студентів форм організації навчання, засобів, методів і прийомів). Приділена увага обґрунтуванню необхідності використання як загальнонаукових (комунікативного, компетентнісного, професійно зорієнтованого) методологічних підходів, так і особливих підходів, які є важливими для підготовки перекладачів (рецептивного, соціокогнітивного, лінгвокогнітивного, мультидисциплінарного). Визначено специфічні для ефективної комунікативно-компетентнісної підготовки перекладача саме авіаційної галузі методи (свідомо-контрастивний, комунікативний, термонтографічний, метод подкастів, метод процесу орієнтованих фреймів). Важливими є спеціальні технічні прийоми, які порушують формальну подібність перекладу оригіналу, але забезпечують досягнення більш високого рівня еквівалентності. Це прийоми переміщення, додавання і вилучення лексичних одиниць в процесі перекладу. Обґрунтовано й упроваджено структурно-функціональну модель формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх перекладачів авіаційної галузі у фахову підготовку студентів авіаційного закладу вищої освіти та експериментально доведено її ефективність.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.11.20.0162/0519U000021

Літвінова Марина Борисівна Методична система адаптивного навчання фізики у закладах вищої технічної освіти: Дис...Доктор педагогічних наук/ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 374.02; 37.013

517 с. - Бібліогр.:461 назв

Мета дослідження: обґрунтування методичної системи адаптивного навчання фізики у закладах вищої технічної освіти, що враховує особливості сучасної організації освітнього процесу. Об'єктом дослідження є освітній процес з фізики у закладах вищої технічної освіти. Предмет дослідження - методична система адаптивного навчання фізики у закладах вищої технічної освіти. У ході дослідження використано комплекс теоретичних, емпіричних і статистичних методів. Обґрунтовано актуальність проблеми адаптації у освітньому процесі та визначено бінарну спрямованість процесу адаптації. Розроблено модель адаптивного навчання фізики у закладах вищої технічної освіти, що містить цільовий, змістовно-процесуальний та діагностично-результативний компоненти і враховує новітні умови організації освітнього процесу та мозаїчно-кліпове мислення студентів на засадах адаптивного, особистісно-діяльнісного, компетентнісного, технологічного, ергономічного та системного підходів. Обґрунтовано педагогічні умови й впроваджено в освітній процес модель організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, що забезпечують інтегроване навчання фізико-математичних дисциплін у закладах вищої технічної освіти в межах STEM-освіти. Розроблено нові технології адаптивного проведення лекційних, практичних занять та модульного контролю знань студентів з фізики та застосування контамінованої форми проведення занять. У ході

педагогічного експерименту перевірено ефективність методичної системи адаптивного навчання. Результати дослідження можуть бути використані викладачами фізики й інших дисциплін у закладах вищої освіти, магістрами.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.11.20.0163/0519U000322

Ребуха Лілія Зіновіївна Теоретичні і методичні засади фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників: Дис...Доктор педагогічних наук/ Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія - Захищена; 5.-.-0.2018

УДК: 378; 37:36

529 с. - Бібліогр.:659 назв

У дисертації розкрито концепцію фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти, яка базується на методологічних підходах, закордонному і вітчизняному досвіді професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах сучасної парадигми вищої освіти. Обґрунтовано педагогічну систему фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників засобами інтегративної тренінгово-інформаційної технології та розроблено її структурно-функціональну модель, що складається з цільового, концептуально-методологічного, теоретично-змістового, методично-практичного, результативно-оцінювального блоків. Дієвість функціонування системи забезпечено педагогічними умовами, що сприяли створенню мотиваційно-ціннісного освітнього середовища; спрямованості вивчення дисциплін циклу професійної підготовки на фундаменталізацію знань; використання фахово зорієнтованих ситуацій у професійній підготовці; направленості самоосвітньої діяльності майбутніх соціальних працівників на

фундаменталізацію професійної підготовки.

14.11.20.0164/0419U000011

Сергієнко Тетяна Миколаївна Соціально-педагогічна профілактика дезадаптації курсантів молодших курсів вищих військових навчальних закладів: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК:

447 с. - Бібліогр.:241 назв

Об'єкт: процес профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів вищих військових навчальних закладів; мета: теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність системи соціально-педагогічної профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів вищих військових навчальних закладів; методи: аналіз наукової літератури, систематизація та класифікація наукових положень, моделювання, анкетування, аналіз документації, бесіди, спостереження, діагностичні методики, соціально-педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: розроблено систему соціально-педагогічної профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів ВВНЗ; удосконалено зміст, форми, методи та технології соціально-педагогічної профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів ВВНЗ; набули подальшого розвитку наукові уявлення про сутність і зміст понять адаптації, дезадаптації, соціально-педагогічної профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів ВВНЗ; результати: розроблено та впроваджено програму та методичні рекомендації щодо профілактики дезадаптації курсантів молодших курсів ВВНЗ для представників адміністрації ВВНЗ, керівників структурних підрозділів, які відповідають за профілактику дезадаптації курсантів

молодших курсів ВВНЗ, курсових офіцерів, кураторів навчальних груп, викладачів, батьків; галузь – соціальна педагогіка

14.11.20.0165/0419U000075

Поліщук Олена Андріївна Трудова реабілітація осіб з обмеженими можливостями здоров'я в умовах реабілітаційних центрів: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК:

268 с. - Бібліогр.:264 назв

Об'єкт: процес трудової реабілітації осіб з обмеженими можливостями здоров'я; мета: науково обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити результативність системи трудової реабілітації осіб з обмеженими можливостями здоров'я в умовах регіональних реабілітаційних центрів; методи: системно-структурний аналіз, синтез, узагальнення, моделювання, соціально-педагогічний педагогічний експеримент, спостереження, опитування, анкетування, тестування, бесіди, методи математичної статистики; новизна: науково обґрунтовано й експериментально перевірено результативність системи трудової реабілітації осіб з обмеженими можливостями здоров'я в діяльності реабілітаційних центрів, спрямованої на надання особам з інвалідністю можливості брати участь у соціальному та економічному житті; результати: розроблено методичне забезпечення системи трудової реабілітації для осіб з обмеженими можливостями здоров'я в діяльності реабілітаційних центрів, зокрема авторську регіональну комплексну Програму діяльності реабілітаційних центрів; інформаційно-методичних матеріалів для працівників реабілітаційних центрів та представників громадськості щодо використання інноваційних форм і методів соціально-педагогічної роботи з

людьми з інвалідністю; соціально-педагогічні технології реалізації процесу трудової реабілітації та професійної орієнтації осіб з обмеженими можливостями здоров'я; галузь – соціальна педагогіка

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.11.20.0166/0419U000202

Бедан Вікторія Борисівна Індивідуально-типологічні особливості схильності особистості до переживання самотності: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)

319 с. - Бібліогр.:304 назв

У контексті континуально-ієрархічного підходу створена схема структури схильності особистості до переживання самотності. Створено (у співавторстві) комплекс оригінальних методик, що спрямовані на вивчення показників схильності особистості до переживання самотності. Емпірично виокремлено типи схильності особистості до переживання самотності та з'ясовано психологічні характеристики осіб, які різняться за емоційним, когнітивним, конативно-регулятивним типом переживання самотності та за типом функціональної спрямованості переживання самотності - самотворчим, адаптивним та саморуйнівним. Доведено наявність відмінностей виділених типів, що виявляються в індивідуально-психологічних особливостях переживання самотності.

15.11.20.0167/0419U000225

Іванова Янна Володимирівна Адаптивність як психологічний чинник пасіонарності особистості: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)

250 с. - Бібліогр.:304 назв

Побудовано модель, що розкриває функціональні прояви адаптивності в системі феноменологічних, структурних, динамічних характеристик пасіонарності. Розроблено (у співавторстві) психодіагностичну методіку для вивчення компонентів пасіонарності. Виділено і описано індивідуально-психологічні характеристики осіб з високим і низьким рівнем пасіонарності. Встановлено, що адаптивність є психологічним чинником пасіонарності і в цій якості впливає на зміни інтенсивності, комбінацію компонентів й індивідуальну специфіку пасіонарності.

15.11.20.0168/0419U000200

Каргіна Наталья Вікторівна Ресурси та чинники психологічного благополуччя особистості: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)

270 с. - Бібліогр.:365 назв

Описані та емпірично вивчені структурні компоненти психологічного благополуччя. Розроблено психодіагностичну методіку спрямовану на виявлення особливостей психологічного благополуччя. Теоретичне обґрунтовано та емпірично підтверджено наявність та співвідношення ресурсів і чинників психологічного благополуччя. Виявлено психологічні особливості осіб, що розрізняються рівнем вираженості

психологічного благополуччя, показано специфічність їх ресурсів та чинників.

15.21 Загальна психологія

15.11.20.0169/0219U100571

Теоретико-методологічні засади розвитку і формування соціальної толерантності:
Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет;
Керівник Фурман Анатолій Васильович - ДР 0114U001086, УДК 159.922

142

Теоретико-методологічне обґрунтування феномену соціальної толерантності, виявлення особливостей його розвитку та формування в організованому соціальному довіллі.

15.11.20.0170/0419U000168

Семененя Олексій Ігорович Часова перспектива як складова конструкту життєвих прагнень особистості:
Дис...Кандидат психологічних наук/
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 159.922

24 с. - Бібліогр.:215 назв

Мета дослідження: теоретико - емпіричним шляхом встановити особливості впливу часової перспективи особистості на її життєві прагнення.Об'єкт дослідження — життєві прагнення як компонент мотиваційної сфери особистості. Предмет дослідження — особливості часової перспективи як складової конструкту життєвих прагнень особистості. Методи дослідження. З метою вирішення поставлених дослідницьких задач в роботі використані: теоретичні методи (проблемно-логічний метод, індукція, абстрагування, узагальнення, систематизація), що застосовувалися для узагальнення теоретико-методологічних основ; методи психологічної діагностики

та математичної обробки даних. Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що вперше: з'ясовано особливості структури життєвих прагнень особистості працівників МНС за провідною часовою орієнтацією; виявлено та емпірично підтверджено психологічний зміст Его-функції зрілої особистості як основного параметру життєвих прагнень працівників МНС; розроблено чотирьохкомпонентні моделі взаємовпливу Его-функцій життєвих прагнень працівників МНС із різними типами часової орієнтації; встановлено, що за критерієм важливості і вірогідності внутрішні (особистісний зріст, здоров'я) і зовнішні (популярність, фізична привабливість, багатство) життєві прагнення працівників МНС вище за середньогрупову норму; -використано нові інтегральні чинники, що значно збільшило простір визначення формування життєвих прагнень і доповнило структуру процесу досягнення; з'ясовано, що працівники МНС із орієнтацією на минулий та теперішній час за всіма параметрами виявляли значний рівень зорієнтованості у сенсах власного життя, персональної ефективності, спрямованості у досягненні успіхів власного розвитку, професійного та соціального положення; продемонстровано розбіжності між реальними та ідеальними життєвими прагненнями у працівників МНС за всіма показниками; показано перевагу часових перспектив «Негативне минуле» та «Фаталістичне теперішнє» в самосвідомості працівників МНС; встановлено, що нерозвинені навички аналізу подій та рішень у минулому досить ускладнюють сьогоденне життя працівників МНС; продемонстровано, що працівники МНС наповнюють змістовним сенсом теперішній час та життя у майбутньому, черпаючи його із минулого; показано, що реалістичні цілі працівників МНС не надають їх життю сенс; доповнено дослідження щодо впливу минулої часової перспективи на життєві прагнення; дістало подальшого розвитку: погляд на життєві прагнення особистості в рамках мотиваційних процесів, пов'язаних із змістом внутрішньої і зовнішньої мотивації, життєстійкістю,

сенсожиттєвими орієнтаціями та часовою орієнтацією(минуле та майбутнє).Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

15.11.20.0171/0419U000225

Іванова Янна Володимирівна Адаптивність як психологічний чинник пасіонарності особистості: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" - Захищена; 1--0.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)

250 с. - Бібліогр.:304 назв

Побудовано модель, що розкриває функціональні прояви адаптивності в системі феноменологічних, структурних, динамічних характеристик пасіонарності. Розроблено (у співавторстві) психодіагностичну методику для вивчення компонентів пасіонарності. Виділено і описано індивідуально-психологічні характеристики осіб з високим і низьким рівнем пасіонарності. Встановлено, що адаптивність є психологічним чинником пасіонарності і в цій якості впливає на зміни інтенсивності, комбінацію компонентів й індивідуальну специфіку пасіонарності.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.11.20.0172/0419U000107

Кузнєцова Марія Маратівна Оптимізм в структурі психічної саморегуляції навчальної діяльності студентів: Дис...Кандидат психологічних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 1--0.2019

УДК: 159.922; 159.922.6; 159.923

354 с. - Бібліогр.:483 назв

Об'єкт – оптимізм особистості студента; мета – виявити специфіку прояву оптимізму в когнітивному, емоційно-вольовому, мотиваційному та поведінковому компонентах саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів; методи – теоретичні (систематизація та узагальнення), емпіричні (спостереження, бесіда, тестування, формувальний експеримент), математико-статистичні методи обробки даних; новизна – уперше виявлені особливості прояву оптимізму у якості ресурсної бази психічної саморегуляції навчально-професійної діяльності успішних та неуспішних студентів; уперше встановлено, що оптимізм в структурі саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів забезпечує більш виражену доступність інтелектуальних, емоційно-вольових та мотиваційних ресурсів, а також актуалізацію здатності до довільної та раціональної організації навчальних дій; уперше виявлено прояв оптимізму у системі психологічних предикторів психічної саморегуляції навчально-професійної діяльності у студентів з різною успішністю; уточнені порівняльні внески двох рівнів оптимізму (стратегічного та операційно-тактичного) у функціонування когнітивних, емоційно-вольових, поведінкових та мотиваційних механізмів саморегуляції навчання у студентів з урахуванням рівня їх успішності; розширено уявлення про оптимізм стратегічного (особистісного) та операційно-тактичного (суб'єктного) рівнів у студентському віці; розширено уявлення про когнітивні, емоційно-вольові, мотиваційні та поведінкові компоненти системи психічної саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів; дістали подальшого розвитку засоби психологічного супроводу розвитку саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів методом соціально-психологічного тренінгу з урахуванням розвитку оптимізму; результати – розкрито психологічну сутність впливу оптимізму на функціонування когнітивних, емоційно-вольових, поведінкових та мотиваційних механізмів саморегуляції навчальної

діяльності студентів; експериментально показано специфіку стратегічного та операційно-тактичного оптимізму як предикторів саморегуляції навчальної діяльності студентів; визначено та уточнено когнітивні, емоційно-вольові, мотиваційні та поведінкові компоненти системи психічної саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів; розроблено й апробовано програму психологічного супроводу розвитку саморегуляції навчально-професійної діяльності студентів методом соціально-психологічного тренінгу з урахуванням розвитку оптимізму. Основні положення роботи й отримані результати можуть бути використані в ході професійної підготовки та підвищення професійного рівня практичних психологів при викладанні навчальних курсів «Вікова психологія» «Педагогічна психологія», «Психодіагностика», «Загальна психологія», «Психологічне консультування». Результати дисертаційного дослідження впроваджені у навчальний процес закладів вищої освіти України; галузь – психологія

15.11.20.0173/0419U000224

Можаровська Тетяна Вікторівна
Психологічні особливості розвитку екологічної свідомості підлітків з деструктивних сімей: Дис...Кандидат психологічних наук/ Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 159.922; 159.922.6; 159.923;
159.9:37.015.3

220 с. - Бібліогр.:247 назв

Теоретично обґрунтовано та емпірично апробовано структурно-динамічну модель розвитку екологічної свідомості особистості. Встановлено, що чинником розвитку екологічної свідомості підлітка виступає сім'я, з її системою внутрішніх ставлень, які складають основу системи ставлень особистості до Світу. Досліджено вікові, статеві, типологічні та специфічні

особливості розвитку екологічної свідомості підлітків з повних та неповних деструктивних сімей. Розроблено та апробовано програму психологічного сприяння розвитку екологічної свідомості особистості підліткового віку з деструктивної сім'ї.

15.41 Соціальна психологія

15.11.20.0174/0419U000192

Близнюкова Олена Миколаївна Соціально-психологічні чинники фасилітації розвитку особистості підліткового віку:
Дис...Кандидат психологічних наук/
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 316.37

203 с. - Бібліогр.:270 назв

Об'єкт: фасилітація розвитку особистості; мета: теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити соціально-психологічні чинники процесу фасилітації розвитку особистості підліткового віку в умовах спільної діяльності; методи: аналіз, експеримент; новизна: розкрито сутнісно-функціональні соціально-психологічні чинники процесу фасилітації розвитку особистості підліткового віку; результати дослідження: програмно-цільовий проект процесу фасилітації розвитку особистості підліткового віку; галузь: психологія.

15.11.20.0175/0419U000187

Піддубняк Сергій Васильович Особливості особистісної диференціації та соціально-психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді:
Дис...Кандидат психологічних наук/
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 316.37

258 с. - Бібліогр.:275 назв

Об'єкт: аутоагресивна поведінка молоді; мета: визначити особливості особистісної диференціації та соціально-психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді; методи: аналіз, анкетування, експеримент; новизна: виокремлено особливості особистісної диференціації та соціально-психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді; результати дослідження: розроблено програму корекції аутоагресивної поведінки молоді в умовах сучасного соціуму; галузь: психологія.

15.11.20.0176/0419U000188

Шрамко Ігор Анатолійович Психологічне забезпечення соціальної підтримки жінок в період вагітності та після пологів: Дис...Кандидат психологічних наук/ Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 316.37

220 с. - Бібліогр.:102 назв

Об'єкт: соціальна підтримка жінок; мета: визначити особливості психологічного забезпечення соціальної підтримки жінок під час вагітності та після пологів; методи: аналіз, експеримент; новизна: виокремлено соціально-психологічні засади формування психологічного забезпечення соціальної підтримки вагітних жінок та матерів-годувальниць; результати дослідження: розроблено програму психологічного забезпечення соціальної підтримки під час вагітності та після пологів; галузь: психологія.

15.81 Прикладна психологія

15.11.20.0177/0219U100588

"Науково-методичні засади розроблення та впровадження алгоритмів, циклограм,

діагностичних мінімумів діяльності працівників психологічної служби системи освіти": Заключний звіт/Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи.; Керівник Панок Віталій Григорович - ДР 0117U000162, УДК 159.9

46

Підвищення ефективності психологічного супроводу навчально-виховного процесу шляхом запровадження алгоритмів діяльності працівників психологічної служби

15.11.20.0178/0219U100590

Науково-методичні засади надання соціально-педагогічної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових конфліктів: Заключний звіт/Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи; Керівник Ткачук Ірина Іванівна - ДР 0116U002432, УДК 159.9

50

Розробка методичного інструментарію роботи соціальних педагогів з вимушеними переселенцями і дітьми, що постраждали внаслідок бойових дій.

15.11.20.0179/0419U000094

Байда Світлана Петрівна Психологічні чинники формування позитивного іміджу молодого викладача вищого педагогічного навчального закладу.: Дис...Кандидат психологічних наук/ Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 159.9:37.015.3

149 с. - Бібліогр.:165 назв

Здійснено теоретичний аналіз, синтез та узагальнення науково-психологічної

літератури з проблеми дослідження. Виокремлено основні характеристики іміджу. Це, у першу чергу, уявлення, думка, сприйняття, оцінне судження, що виникає на основі образу, сформованого в свідомості інших людей. Імідж засновано на оціночних судженнях учасників процесу його формування. У його формуванні велика роль належить стереотипу, стандартному судженню. З плином часу імідж схильний до трансформаційних змін, завжди має емоційну забарвленість і маніпулятивну природу. Він може бути як позитивним, так і негативним. Встановлено, що основу формування іміджу молодого викладача складає мотивація, яка є «вектором» іміджевої діяльності. Наступним важелем формування педагогічного іміджу є естетичні й особистісні якості педагога. Вони становлять у професійній культурі моральне ядро, в якому присутні в єдності краса, добро, істина, що сприяють пошуку різних форм творчості, насиченості діяльності молодого викладача. Автором побудовано динамічну модель формування позитивного іміджу молодого викладача педагогічного закладу вищої освіти, виокремлено етапи його формування, виявлено критерії оцінки та показники ефективності цього процесу, а також розроблено та обґрунтовано програму імідж-практикуму, спрямовану на формування позитивного іміджу молодого викладача педагогічного закладу вищої освіти. Аналіз результатів формувального експерименту свідчить, що у цілому у ресурсному апараті особистості викладачів вищої школи після реалізації програми імідж-практикуму та самоосвітньої діяльності виявлено позитивні тенденції, які сприяють гармонізації особистості, розвитку її потреби в самопізнанні і самовдосконаленні.

16

МОВОЗНАВСТВО

16.21 Загальне МОВОЗНАВСТВО

16.11.20.0180/0219U100639

Вербальний континуум літературної мови в інтегральному вимірі (концептуальні, семантико-стилістичні, соціонормативні параметри): Заключний звіт/Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Струганець Любов Василівна - ДР 0116U002575, УДК 81'37; 003; 81'22

219

Категорійно-прагматична характеристика вербального континууму літературної мови.

16.11.20.0181/0519U000009

Ковтун Альбіна Анатоліївна Семантичні деривати в релігійній лексиці української мови: творення, розвиток і сучасне функціонування: Дис... Доктор філологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 81'1

547 с. - Бібліогр.:720 назв

Дисертація є комплексним діахронно-синхронним дослідженням розвитку семантичної деривації в загальноповсякденній релігійній лексиці української мови. За допомогою лексикографічного та контекстного аналізу окреслено основні джерела, напрями і способи наповнення релігійного словника української мови за узуальною та індивідуальною мовною практикою. Визначено головні типи й моделі внутрішньослівного семантичного зв'язку та з'ясовано його роль в оновленні релігійного лексику. Уведено нову термінологічну опозицію осакралення / розсакралення на позначення в українській мові процесів термінування й детермінування в лексемах із релігійним значенням. З'ясовано, що під час творення релігійної лексики в сакральній сфері активними є метонімія, семантичне

звуження, менше ☐ метафора; поза релігійною сферою переважає метафора, рідше семантичне розширення й метонімія. Помічено характерну появу відтінка урочистості з поступовою нейтралізацією під час осакралення; урочистості, ліричності й іронійності ☐ під час розсакралення (нерідко через енантіосемію, виявлену вже в мові XVI – XVII ст. та увиразнену в XX ст. при спробі витіснити релігійність на периферію мовної свідомості українців). Підтверджено вирівнювання аксіологічних параметрів релігійної лексики в сучасній українській мові поряд із іронійними інноваціями, які час від часу з'являються як елементи модерного мовомислення. Ключові слова: релігійна лексика, семантична деривація, семантичний дериват, полісемія, полісемант, термінування, повторне термінування, детермінування, енантіосемія.

16.11.20.0182/0419U000253

Кліментова Олеся Василівна Ключові топоніми-концепти в українській, французькій та англійській мовах.: Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 81'1

242 с. - Бібліогр.:287 назв

У дисертації досліджуються лінгвістичні особливості об'єктивації хоронімів-концептів Україна, la France, England і принагідно ойконімів-концептів Київ, Paris, London і гідронімів-концептів Дніпро, Seine, Thames у художніх текстах українських (П. А. Загребельный, Л. В. Костенко, О. Т. Гончар, І. П. Багрянний, Ю. І. Андрухович, В.Барка, І. І. Білик, Л. Дереш, О. С. Забужко), французьких (Т. de Rosnay, Н. de Balzac, G. Leroux) і британських (А. Christie, V. Woolf, I.Fleming, J. Orwell) письменників. Ключові топоніми-концепти відіграють важливу роль у створенні української, французької та англійської мовних картин світу. Серед проаналізованих контекстів

виділено як спільні, так і відмінні конотації, які є більш характерними для того чи іншого топоніма-концепту і формують відповідну картину світу певної епохи. Не менш важливими у формуванні образу країни є асоціативні ряди, отримані унаслідок проведення психолінгвістичного експерименту.

16.31 Прикладне МОВОЗНАВСТВО

16.11.20.0183/0419U000194

Наняк Юлія Олегівна Індивідуалізоване мовлення як проблема перекладу (на матеріалі трагедії Й. В. Гете «Faust» та її англомовних і українських перекладів).: Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 81'25; 81'38; 81'42; 81'25

213 с. - Бібліогр.:292 назв

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення проблем відтворення засобами цільової мови індивідуалізованого мовлення персонажів у трагедії Й. В. Гете «Faust» в українських (І. Франка, Д. Загула, М. Улезка та М. Лукаша) та англомовних (А. Свонвік, Ч. Брукса, Б. Тейлора, Д. Пріста та Е.Кляйна) перекладах. У роботі досліджено способи відтворення когнітивних та прагматичних аспектів індивідуалізованого мовлення персонажів художніх творів; опрацьовано методи дослідження мовної особистості в перекладознавстві з акцентом на прагматичні та когнітивні чинники; запропоновано та апробовано алгоритм перекладознавчого аналізу відтворення індивідуалізованого мовлення персонажів, в основі якого критерії аналізу та параметри оцінки перекладу персонажного мовлення; на основі проведеного перекладознавчого аналізу українських та англомовних перекладів трагедії Й. В. Гете «Faust» встановлено особливості індивідуалізації мовленнєвої поведінки персонажів та окреслено труднощі, які

вони становлять для перекладу, а також з'ясовано причини модифікацій мовних особистостей героїв та наслідків цих змін для смислової і естетичної цілісності перекладного твору. Дослідження є спробою показати перспективу поєднання засобів та методології когнітивної і прагмалінгвістики з перекладознавством для аналізу відтворення індивідуалізованого мовлення і моделювання поведінки перекладача, коли він наштовхується на пов'язані з цим труднощі.

16.11.20.0184/0419U000194

Наяк Юлія Олегівна Індивідуалізоване мовлення як проблема перекладу (на матеріалі трагедії Й. В. Гете «Faust» та її англійських і українських перекладів): Дис...Кандидат філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1--0.2019

УДК: 81'25; 81'38; 81'42; 81'25

213 с. - Бібліогр.:292 назв

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення проблем відтворення засобами цільової мови індивідуалізованого мовлення персонажів у трагедії Й. В. Гете «Faust» в українських (І. Франка, Д. Загула, М. Улезка та М. Лукаша) та англійських (А. Свонвік, Ч. Брукса, Б. Тейлора, Д. Пріста та Е.Кляйна) перекладах. У роботі досліджено способи відтворення когнітивних та прагматичних аспектів індивідуалізованого мовлення персонажів художніх творів; опрацьовано методи дослідження мовної особистості в перекладознавстві з акцентом на прагматичні та когнітивні чинники; запропоновано та апробовано алгоритм перекладознавчого аналізу відтворення індивідуалізованого мовлення персонажів, в основі якого критерії аналізу та параметри оцінки перекладу персонажного мовлення; на основі проведеного перекладознавчого аналізу українських та англійських перекладів трагедії Й. В. Гете «Faust» встановлено особливості індивідуалізації мовленнєвої поведінки

персонажів та окреслено труднощі, які вони становлять для перекладу, а також з'ясовано причини модифікацій мовних особистостей героїв та наслідків цих змін для смислової і естетичної цілісності перекладного твору. Дослідження є спробою показати перспективу поєднання засобів та методології когнітивної і прагмалінгвістики з перекладознавством для аналізу відтворення індивідуалізованого мовлення і моделювання поведінки перекладача, коли він наштовхується на пов'язані з цим труднощі.

16.11.20.0185/0519U000066

Дидик-Меуш Ганна Михайлівна Комбінаторика в українській мові XVI–XVIII століть: теорія, практика, словник (ад'єктивно-субстантивні словосполучення): Дис...Доктор філологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1--0.2019

УДК: 81'1; 81

679 с. - Бібліогр.:872 назв

У дисертації на матеріалі українських писемних пам'яток різних стилів і жанрів досліджено комбінаторику (сполучуваність) української мови XVI–XVIII ст. із позицій комбінаторної лінгвістики із залученням досягнень когнітивної лінгвістики. Вивчено природу, механізми, джерела та чинники побудови зв'язків між словами на прикладі компонентів ад'єктивно-субстантивного словосполучення; запропоновано застосовувати шкалу комбінаторної (композиційної) семантики до аналізу сполучуваності в діячності; уперше розроблено принципи комбінаторного словника української мови XVI–XVIII ст. Удосконалено класифікацію словосполучень, методологію дослідження лексико-синтаксичної сполучуваності, принципи диференціації валентності та сполучуваності. Встановлено термінологічний інструментарій та термінологічний апарат комбінаторної

лінгвістики. Доведено можливість ефективного поєднання комбінаторної лінгвістики та історичної лексикології і лексикографії, а також системного вивчення комбінаторики (зокрема лексико-синтаксичної сполучуваності) в українській мові XVI–XVIII ст. на підставі писемних пам'яток; обґрунтовано тісний зв'язок комбінаторики з іншими мовознавчими дисциплінами, зокрема з когнітивною лінгвістикою.

16.41 Мови світу

16.11.20.0186/0419U000036

Гайденко Юлія Олексіївна Семантико-прагматичний потенціал авторської мови та авторського мовлення Шарлотти Бінгхем: Дис...Кандидат філологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 811.1/.8

300 с. - Бібліогр.:353 назв

Дисертацію присвячено вивченню семантико-прагматичного потенціалу авторської мови та авторського мовлення, а також його відображенню в романах Шарлотти Бінгхем. Семантико-прагматичний потенціал авторської мови та авторського мовлення визначено як комплекс мовних і мовленнєвих засобів, мовленнєвих фігур, які використовуються автором у художньому творі загалом та у КМФ зокрема, й за допомогою яких автор втілює творчу індивідуальність, світоглядні позиції та чинить інтелектуальний і/ або емоційний вплив на читача. Укладено реєстр мовних та мовленнєвих засобів, мовленнєвих фігур, схарактеризовано їх реалізацію в романах Шарлотти Бінгхем. Композиційно-мовленнєві форми класифіковано на ядерні (розповідь, опис, роздум) та периферійні, визначено їх формальні маркери, досліджено їх репрезентацію в романах Шарлотти Бінгхем. Ключові слова: семантико-прагматичний потенціал,

авторська мова, авторське мовлення, лексичні, стилістичні засоби, лексико-синтаксичні, синтактико-стилістичні фігури.

16.11.20.0187/0419U000031

Батринчук Зоряна Романівна Експресивність сучасного англomовного епістолярного дискурсу: синтаксичні та параграфемні засоби (на матеріалі епістолярних романів XXI століття): Дис...Кандидат філологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 811.1/.8

233 с. - Бібліогр.:292 назв

Дисертацію присвячено вивченню особливостей функціонування синтактико-стилістичних та параграфемних одиниць у текстах сучасного англomовного епістолярію для досягнення експресивності. Виокремлено систему синтактико-стилістичних одиниць, зокрема її структурний та функціональний аспекти, експліковано мотиви узусу цих одиниць епістолярними мовними особистостями, спроектовано потенційний експресивний ефект висловлювань у традиційних і електронних листах. Досліджено параграфемні засоби, що охоплюють синграфемні, супраграфемні, логографічні елементи, емотикони й креолізовані тексти, які є додатковими елементами експресивного колоруювання висловлювання та часто в поєднанні із синтактико-стилістичними одиницями творять явище синтактико-графічної конвергенції. Здійснено порівняльний аналіз епістолярних мовних особистостей, які є авторами електронних і традиційних листів, описано притаманний їм епістолярний узус. Ключові слова: епістолярний дискурс, епістолярна мовна особистість, експресивність, виражальні засоби, стилістичні прийоми, параграфемні засоби, логографічні елементи, креолізований текст.

16.11.20.0188/0419U000049

Прокояченко Анастасія Володимирівна
Мовна репрезентація емотивності у
текстах новел Д. Г. Лоуренса:
Дис...Кандидат філологічних наук/
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-
0.2019

УДК: 811.1/.8

225 с. - Бібліогр.:324 назв

Дисертація присвячена дослідженню мовної репрезентації емотивності у текстах новел Д. Г. Лоуренса. У роботі з'ясовано вплив екстралінгвістичних чинників на особливості репрезентації емоцій у художніх текстах, зокрема таких, як авторський світогляд, факти біографії, соціально-історичні особливості епохи, індивідуально-психологічні особливості письменника та фонові знання читачів. За допомогою функціонально-стилістичного підходу та комплексної методики дослідження були виявлені основні графічні, словотвірні, лексико-стилістичні та синтактико-стилістичні засоби актуалізації емотивності у текстах новел Д. Г. Лоуренса. Визначено домінуючі емотивні маркери на кожному із зазначених мовних рівнів.

Охарактеризовано основні ознаки лексичних одиниць, що номінують, дескрибують та експлікують емоції у текстах новел Д. Г. Лоуренса. З'ясовано структурні особливості синтактико-стилістичних засобів актуалізації емотивності у текстах новел Д. Г. Лоуренса, а саме: проаналізовано основні засоби редукції синтаксичних структур, експансії синтаксичних структур, зміни порядку синтаксичних компонентів та функціональної транспозиції. Ключові слова: емотивність, емотивний фон, емотивна тональність, емотивне забарвлення, емотема, емоції.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВ

СТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.07 Теорія літератури

17.11.20.0189/0419U000072

Журавська Оксана Валеріївна Дихотомія
«реального» й «ірреального» хронотопу як
категоріальна жанрова ознака українського
химерного роману 2-ї половини ХХ ст.:
Дис...Кандидат філологічних наук/
Київський університет імені Бориса
Грінченка - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 82:801.6; 82-1/-9

218 с. - Бібліогр.:293 назв

У роботі сформульовано й застосовано для аналізу жанрово-стильових особливостей химерних романів 2-ї пол. ХХ ст. (О. Ільченка, Є. Гуцала, В. Земляка, Вал. Шевчука) поняття «мультиверсум». Визначено, що дихотомія «реальність» - «ірреальність» є одним із ключових оприявнень романного хронотопу-мультиверсуму і продуктивним засобом рецептивної кваліфікації периферійних хронотопів за опозиційними смисловими ідентифікаторами природний – надприродний, можливий – неможливий тощо у системі літературної комунікації автор – наратор – зображений світ. Запропоновано полівекторне вивчення «ірреальних» і «реальних» хронотопів у контексті літературознавчої проблеми фантастичного, що передбачає врахування особливостей зображеного світу, наративу, авторської концепції особистості, динаміки читацького сприйняття тощо. Обґрунтовано поняття про химерність як жанрово-стильову домінуючу романів 2-ї пол. ХХ ст., що формується не тільки основним хронотопом-універсумом роману з демонстрацією ірреального як можливого й реального, а й хронотопами головних героїв як носіїв авторського

погляду й репрезентантів руху
трансцендування в актах трансгресії.

17.11.20.0190/0519U000023

Солецький Олександр Маркіянович
Модифікація емблематичних форм
українського фольклорного та
літературного дискурсів.: Дис...Доктор
філологічних наук/ Київський університет
імені Бориса Грінченка - Захищена; 1.-
0.2019

УДК: 82.0

471 с. - Бібліогр.:719 назв

У дисертації вперше в українському
літературознавстві системно вивчено
особливості функціонування
емблематичної форми у фольклорному та
літературному національних дискурсах,
осмислено специфіку, структурно-
семіотичну модифікативність, простежено
етапи розвитку, трансформацію та
ректифікацію, різночасову проявленість,
зв'язок з різними іконічно-конвенційними
механізмами та схемами. Здійснено
понятійно-термінологічне увиразнення
категорій «емблематичності», визначено
словотвірні модифікації в українському та
європейському літературознавстві,
відзначено когнітивні та гносеологічні
ознаки емблеми.

17.11.20.0191/0419U000350

Айзенбарт Любомира Михайлівна
Концепт галицького літературного пограниччя (на
матеріалі малої прози М. Яцкова, Й. Рота,
Б. Шульца).: Дис...Кандидат філологічних
наук/ Київський університет імені Бориса
Грінченка - Захищена; 2.-0.2019

УДК: 82.0

224 с. - Бібліогр.:204 назв

У дисертації вперше здійснено спробу
комплексного аналізу концепту галицького
літературного пограниччя у творчості
представників центральних культурних-

національних дискурсів – українця
Михайла Яцкова, германізованого єврея
Йозефа Рота, єврея Бруно Шульца.
Запропоновано теоретичний підхід до
обґрунтування поняття «концепт» у
літературознавстві, а також принцип його
розмежування з поняттям «художній
образ». Проаналізовано особливості трьох
періодів формування образу Галичини у
різних національних літературах та
визначено умови його трансформування у
концепт літературного пограниччя, який
виник на основі текстів, пов'язаних із
галицьким культурним простором.
Особливістю практичного розгляду
авторських варіантів літературного
пограниччя постає аналіз художнього
методу і стилістичних прийомів, до яких
найчастіше вдаються письменники,
описуючи територію Галичини. Так
виявляємо типологічну спорідненість
художніх методів М. Яцкова та
образотворчого мистецтва, Й. Рота і
театральної техніки, Б. Шульца та
фотографії.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНА ВСТВО

18.07 Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства

18.11.20.0192/0419U000198

Полякова Ольга Володимирівна
Художньо-образні засади дизайну
інтелектуально керованого житлового
середовища: Дис...Кандидат
мистецтвознавства/ Київський
національний університет технологій та
дизайну - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 7.038

210 с. - Бібліогр.:215 назв

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню актуальних проблем формування дизайну інтелектуально керованого житлового середовища: визначенню засад створення його художньо-образних характеристик та забезпечення відчуття комфорту мешканців засобами новітніх технологій. Комплексно досліджено чинники дизайну сучасного комфортного житла, оснащеного засобами інтелектуального керування середовищем. Розроблено композиційні прийоми створення художньо-образної концепції інтер'єру помешкання засобами інтелектуального керування житловим середовищем. Розроблено послідовні етапи сценарного моделювання та запропоновано методик проектування інтелектуально керованого житлового середовища.

18.09 Історія та сучасний стан мистецтва, мистецтвознавства та художньої критики

18.11.20.0193/0419U000330

Максимлюк Ірина Василівна Мистецтво графіки Івано-Франківщини ХХ – початку ХХІ століття: культурологічний аспект.: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 7(094)(477)

392 с. - Бібліогр.:285 назв

У дисертаційній праці вперше комплексно досліджено творчий доробок графіків Івано-Франківщини ХХ – початку ХХІ ст., висвітлено їхню діяльність в контексті культурно-мистецького життя краю. Проаналізовано співпрацю митців із видавництвами, їх участь у громадських товариствах та мистецьких об'єднаннях, робота в галузі професійної художньої освіти, музейництва та краєзнавства; зусилля в організації масштабних

культурних проєктів, налагодженні міжнародних зв'язків. Простежено процеси збереження і трансформації народних традицій у цьому виді мистецтва, виявлено характерні для нього ознаки фольклоризму, аматорства, застосування стилістики декоративно-прикладного мистецтва. Визначено основні чинники, що зумовили сюжетно-тематичну специфіку графічних робіт досліджуваного мистецького осередку, розкрито їх художні особливості. Розширено та уніфіковано знання про спектр діяльності графіків краю, здійснено каталогізацію багатьох графічних творів, укладено словник провідних митців. Набуло розвитку дослідження генези графічного мистецтва на Івано-Франківщині, розуміння ролі та місця графіки в культурно-мистецьких процесах краю.

18.11.20.0194/0419U000338

Іваненко Світлана Олександрівна Українське мистецтво в дослідженнях представників харківської мистецтвознавчої школи першої третини ХХ століття.: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 7.037

319 с. - Бібліогр.:584 назв

Дисертація присвячена вивченню наукової спадщини представників харківської школи мистецтвознавства першої третини ХХ ст. У ній вперше розглянуто проблематику українського мистецтва в науковій спадщині харківських мистецтвознавців як окрему наукову проблему; введено до наукового обігу маловідомі факти та імена науковців, які вплинули на розвиток харківської мистецтвознавчої школи; на основі аналізу систематизованої наукової спадщини вчених з'ясовано пріоритетні для харківської школи мистецтвознавства проблеми історії українського мистецтва,

визначено коло тем, які на межі XIX–XX ст. набули актуальності. З'ясовано, що дослідження розвитку харківського мистецтвознавчого осередку першої третини XX ст. є актуальним у межах вітчизняного та зарубіжного мистецтвознавства та доведено, що наукові праці харківських вчених поглибили знання про українське мистецтво. Основні положення дисертації можуть бути використані у навчальній діяльності; при написанні мистецтвознавчих праць та розробці програм спецкурсів з історії мистецтва, художньої критики та мистецтвознавчої освіти.

18.11.20.0195/0419U000346

Качковська Наталія Ничипорівна
Архітектурне ковальство кінця XIX – початку XX століть у мистецькій спадщині Івано-Франківська.: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 7.036.2/.8

329 с. - Бібліогр.:175 назв

В дисертації на основі вибраної методики, багатого фактологічного матеріалу, аналізу статистичних даних визначено передумови широкого використання художнього металу в архітектурі, відтворено еволюційну картину формування, становлення, розвитку й занепаду архітектурного ковальства Станіславова вказаного періоду. Уточнено і доповнено відомості про архітектурне ковальство Івано-Франківська кінця XIX – початку XX ст. На основі функціонально-типологічного та стилістичного аналізу простежено спільні тенденції розвитку архітектурного ковальства Станіславова й архітектурної металопластики інших міст Східної Галичини та Центральної Європи цього ж періоду. Атрибутовано значну кількість досліджуваних об'єктів громадського і житлового призначення, встановлено ступінь збереження,

визначено їх значення як складових культурної спадщини. У науковий обіг вперше введено архівні матеріали про осередки виробництва, професійних майстрів, ковалів, про способи, технологію виробництва тощо. За архівними матеріалами виявлено конкретні творчі осередки архітектурного ковальства Станіславова кінця XIX – початку XX ст., встановлено імена окремих майстрів, подано відомості про цехові майстерні. За результатами аналізу існуючих у науковій літературі типологічних класифікацій архітектурно-художнього металу та проведеними натурними обстеженнями, досліджувані структурні елементи об'єднано в чотири групи. Твори класифіковано фасетним методом за видами, функціональним призначенням, типологічними, композиційними, стилістичними особливостями, за типами орнаментів, хронологічними ознаками, за станом збереження тощо. Важливим результатом дослідження є виявлена провідна роль кованого орнаменту в образному звучанні архітектури досліджуваного періоду. Він слугував не просто додатковим елементом і допоміжним засобом у створенні загальної композиції фасаду, заповненні площин огорожень, решіток, а став одним з основних елементів формоутворення, стилістики, образу архітектурного твору в цілому. Для архітектури Східної Галичини початку XX ст. загалом, організуюча, визначальна роль архітектурної деталі, орнаменту, зокрібно кованого, була принциповим новаторством. На прикладі історичного архітектурного металу Станіславова підтверджено його надзвичайно важливу, часто домінуючу роль у композиційному вирішенні фасадів, можливо, вперше в історії розвитку української архітектури. Дослідження довело також, що металопластика кінця XIX – початку XX ст. розвивалася в руслі європейських архітектурно-мистецьких тенденцій і типологічними, композиційними, стильовими, іконографічними, формальними особливостями, технікою та технологією виконання відтворювала суть цих процесів. Художній метал, як цінна

архітектурно-мистецька спадщина періоду, визначає напрями розвитку сучасного ковальського мистецтва міста Івано-Франківська.

18.41 Музика. Музикознавство

18.11.20.0196/0219U100599

Народна вокальна творчість Львівщини: Заключний звіт/Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка, Проблемна науково-дослідна лабораторія музичної етнології; Керівник Коваль Василь Михайлович - ДР 0114U001943, УДК 78.03; 78.03(477)

262

Розробити концепцію, опрацювати та перенести на сучасні носії інформації старі записи, зібрати нові, транскрибувати, систематизувати, картографувати народні пісні зі Львівщини та підготувати до видання 2-х томний збірник

18.11.20.0197/0419U000026

Чень Люсін ... Методика формування творчих якостей особистості майбутніх учителів музики в процесі вивчення вокальної романсової лірики: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 78

277 с. - Бібліогр.:299 назв

У роботі розкрито феномен творчих якостей особистості у науковому дискурсі, специфіку фахової підготовки майбутніх учителів музики до формування творчих якостей особистості в процесі вивчення вокальної романсової лірики. Визначено сутність феномену творчих якостей особистості майбутнього вчителя музики-вокаліста, з'ясовано його компонентну

структуру. Обґрунтовано методологічне забезпечення (наукові підходи, педагогічні принципи) та методику (педагогічні умови та методи) формування творчих якостей особистості майбутніх учителів музики в процесі вивчення вокальної романсової лірики. Визначено критерії, показники та рівні оцінювання стану сформованості творчих якостей особистості.

Експериментально перевірено ефективність методики формування творчих якостей особистості майбутніх учителів музики в процесі вивчення вокальної романсової лірики.

18.11.20.0198/0419U000206

Фурдуй Юлія Володимирівна
Ритмологічні аспекти жанрової еволюції фортепіанної багателі: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 781; 781.5;78.08; 78.08;781.5

271 с. - Бібліогр.:254 назв

Дисертацію присвячено дослідженню еволюції жанру фортепіанної багателі, специфіки їхньої багатовимірної ритмічної організації в широкій історичній ретроспективі. У дослідженні виділено основні параметри осмислення категорії ритму в загальногуманітарних та музикознавчих розуміннях; запропоновано типологію музичного ритму, яка охоплює чотири ступеня організації, а саме: синтаксичний, композиційний, драматургічний та жанрово-стильовий ритми; проаналізовано особливості чотирирівневої ритмічної організації буття фортепіанної багателі в творчості композиторів кінця XVIII – початку XXI століття, а саме: Л. Бетховена, А. Лядова, Б. Сметани, Я. Сибеліуса, К. Сен-Санса, Б. Бартока, К. Фабіо, П. Б'юра, В. Сильвестрова. Важливим етапом у роботі є розгляд ритму як явища і категорії, якому приділяється багато уваги у загальногуманітарних та музикознавчій науках. Створена власна типологія музичного ритму, яка включає в себе

чотири рівня ритмічної організації будь-яких процесів або буття будь-яких явищ в музиці – синтаксичний, композиційний, драматургічний, жанрово-стильовий. Дана типологія дозволила прослідкувати еволюцію жанру фортепіанної багателі і виявити характерні її жанрові ознаки на деяких рівнях ритмічної організації буття жанру. Це дозволило виявити «ідеальний» жанровий тип фортепіанної багателі, формування якого припало на творчість Л. Бетховена та прослідкувати розвиток (мандрівку) жанру багателі протягом двохсот п'ятдесяти років.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації

19.11.20.0199/0219U100675

Інформаційно-комунікаційне забезпечення мас-медіа розбудови демократії України.:
Заключний звіт/Національний університет
"Львівська політехніка"; Керівник
Кузнецова Олена Дмитрівна - ДР
0114U001244, УДК 316.77:002

38

Дослідження та розвиток теоретичних і практичних аспектів сприяння мас-медіа становленню стабільної демократії в Україні.

19.21 Масова комунікація

19.11.20.0200/0419U000130

Теодорська Людмила Іванівна Дитяча аудиторія як адресат і посередник у рекламній комунікації.: Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 316.77; 654.19; 002.2; 316.77.002.5;
316.77.005

259 с. - Бібліогр.:176 назв

Робота присвячена виявленню основних аспектів впливу, що використовуються в рекламі, у якій діти постають як адресати і як посередники в комунікації. Було виявлено вікові та гендерні особливості сприйняття рекламних явищ, окреслено пріоритети сучасної дитячої аудиторії щодо рекламних повідомлень. Було визначено, який вплив реклама має на дитину та на формування її як особистості. Дослідження передбачало визначення різновидів звернення до дитячої аудиторії в різних контекстах, окреслення стану законодавчого та етичного регулювання реклами за участю дітей в Україні, проведення анкетування дітей та підлітків з метою виявлення загального ставлення до рекламних явищ залежно від вікових та гендерних параметрів, відстеження рекламних зразків з огляду на специфіку формування та впливу на дитячу аудиторію стереотипів, у тому числі гендерних. Ключові слова: адресат, анкетування, вік, гендер, дитяча аудиторія, дитячі вподобання, посередник, рекламна комунікація, рекламні пріоритети, рекламні стратегії.

19.45 Засоби масової інформації

19.11.20.0201/0419U000130

Теодорська Людмила Іванівна Дитяча аудиторія як адресат і посередник у рекламній комунікації.: Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 316.77; 654.19; 002.2; 316.77.002.5;
316.77.005

259 с. - Бібліогр.:176 назв

Робота присвячена виявленню основних аспектів впливу, що використовуються в рекламі, у якій діти постають як адресати і як посередники в комунікації. Було виявлено вікові та гендерні особливості сприйняття рекламних явищ, окреслено пріоритети сучасної дитячої аудиторії щодо рекламних повідомлень. Було визначено, який вплив реклама має на дитину та на формування її як особистості. Дослідження передбачало визначення різновидів звернення до дитячої аудиторії в різних контекстах, окреслення стану законодавчого та етичного регулювання реклами за участю дітей в Україні, проведення анкетування дітей та підлітків з метою виявлення загального ставлення до рекламних явищ залежно від вікових та гендерних параметрів, відстеження рекламних зразків з огляду на специфіку формування та впливу на дитячу аудиторію стереотипів, у тому числі гендерних. Ключові слова: адресат, анкетування, вік, гендер, дитяча аудиторія, дитячі вподобання, посередник, рекламна комунікація, рекламні пріоритети, рекламні стратегії.

19.51 Друк

19.11.20.0202/0219U100637

Науково-видавнича діяльність НАН України та її роль у підвищенні ефективності наукових досліджень: Заключний звіт/Видавничий дім "Академперіодика" Національної академії наук України; Керівник Яцків Ярослав Степанович - ДР 0116U000007, УДК 655.4

1415

Виявити основні риси трансформації поняття книжкова культура, що відбувається в результаті поширення сучасних видавничих технологій та під впливом глобалізаційних процесів;

проаналізувати упровадження у практику сучасної академічної науково-видавничої діяльності світових напрацювань у контексті формування світового інформаційного простору, розширення міжвідомчих, міжрегіональних і міжнародних контактів та підвищення ефективності наукових досліджень.

19.11.20.0203/0419U000125

Шендрик Ольга Олегівна Міжнародне співробітництво публічних бібліотек України (90-ті рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.): Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 02; 01; 02; 002.2

225 с. - Бібліогр.:265 назв

У дисертації розроблено теоретичні та організаційно-методичні засади дослідження розвитку міжнародної співпраці публічних бібліотек України в умовах комунікаційної глобалізації. Уточнено сутність базових понять предметної сфери «міжнародне співробітництво бібліотек». Досліджено особливості державної культурної та інформаційної політики з розвитку міжнародного співробітництва книгозбірень України. З'ясовано, що міжнародні проекти, істотно впливаючи на сучасний розвиток публічних бібліотек країни, зокрема модернізацію матеріально-технічної бази, стимулюють їх вихід у світовий науковий простір. Охарактеризовано основні напрями, форми, складники та завдання системи міжнародного співробітництва публічних бібліотек, визначено перспективи їхнього подальшого розвитку та резерви підвищення ефективності. Розроблено систему заходів щодо активізації міжнародного співробітництва публічних бібліотек України в умовах глобального комунікаційного простору. Обґрунтовано необхідність поступового компенсаторного заміщення традиційних форм міжнародної співпраці

інноваційними, що базуються на застосуванні мережевих каналів комунікації. Ключові слова: міжнародне бібліотечне співробітництво, публічні бібліотеки, Україна, міжнародні бібліотечні організації, міжкультурна комунікація, міжнародний документообмін, міжнародні корпоративні бібліотечно-інформаційні мережі.

19.61 Телебачення

19.11.20.0204/0419U000306

Гривачевський Андрій Петрович
Підвищення інформативності
мультиспектральних систем моніторингу
шляхом комплексування зображень
видимого та інфрачервоного діапазонів.:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний університет "Львівська
політехніка" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 654.197; 621.37/.39

170 с. - Бібліогр.:113 назв

В дисертаційній роботі розв'язано актуальне науково-технічне завдання розроблення методів підвищення ефективності, а саме підвищення інформативності та зменшення кількості надлишкової інформації, яка формується мультиспектральними оптико-електронними системами моніторингу об'єктів та сцен, що мають в своєму складі сенсори видимого та інфрачервоного діапазонів електромагнітних хвиль. Удосконалена багатокритеріальна метрика оцінювання інформативності зображень невідомого сюжетного змісту. Розроблений метод та алгоритм мультимодального комплексування зображень видимого та інфрачервоного діапазонів на основі дискретного вейвлет-перетворення в якому, на відміну від відомих методів, формування низькочастотних вейвлет-коефіцієнтів результуючого вейвлет-спектра комплексованого зображення базується на основі регресійного аналізу відповідних частин вейвлет-спектрів вхідних

зображень, що дає змогу підвищити інформативність комплексованого зображення приблизно на 10%, а також зменшити обсяг даних без втрати корисної інформації в середньому на 26.72%, порівняно з сумарним обсягом даних, що отримуються каналами видимого та інфрачервоного діапазонів. Розроблений адаптивний до дестабілізуючих факторів метод та алгоритм виявлення рухомих об'єктів під час відеомоніторингу. На основі розроблених технологій вдалося збільшити імовірність виявлення, розпізнавання та ідентифікації рухомих об'єктів мультиспектральною системою моніторингу, що, в свою чергу, дало змогу збільшити віддаль ефективного спостереження на 11%.

19.71 Використання технічних засобів для масової комунікації

19.11.20.0205/0419U000130

Теодорська Людмила Іванівна Дитяча аудиторія як адресат і посередник у рекламній комунікації.: Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Київський національний університет культури і мистецтв - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 316.77; 654.19; 002.2; 316.77.002.5; 316.77.005

259 с. - Бібліогр.:176 назв

Робота присвячена виявленню основних аспектів впливу, що використовуються в рекламі, у якій діти постають як адресати і як посередники в комунікації. Було виявлено вікові та гендерні особливості сприйняття рекламних явищ, окреслено пріоритети сучасної дитячої аудиторії щодо рекламних повідомлень. Було визначено, який вплив реклама має на дитину та на формування її як особистості. Дослідження передбачало визначення різновидів звернення до дитячої аудиторії в різних контекстах, окреслення стану законодавчого та етичного регулювання

реклами за участю дітей в Україні, проведення анкетування дітей та підлітків з метою виявлення загального ставлення до рекламних явищ залежно від вікових та гендерних параметрів, відстеження рекламних зразків з огляду на специфіку формування та впливу на дитячу аудиторію стереотипів, у тому числі гендерних. Ключові слова: адресат, анкетування, вік, гендер, дитяча аудиторія, дитячі вподобання, посередник, рекламна комунікація, рекламні пріоритети, рекламні стратегії.

20 ІНФОРМАТИКА

20 ІНФОРМАТИКА

20.11.20.0206/0519U000134

Мусієнко Андрій Петрович Методологічні основи забезпечення функціональної стійкості бездротових сенсорних мереж на основі багатокритеріальної оптимізації: Дис...Доктор технічних наук/ Державний університет телекомунікацій - Захищена; 3-.-0.2016

УДК: 002; 681.5; 004

328 с. - Бібліогр.:228 назв

В результаті дисертаційних досліджень вирішена важлива науково-прикладна проблема щодо розробки методологічних основ багатокритеріального синтезу функціонально стійких бездротових сенсорних мереж, які мають автономно функціонувати в умовах впливу зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих факторів. Вперше розроблено необхідну і достатню умову функціональної стійкості бездротових сенсорних мереж, яка полягає в працездатності всіх вузлів комутації і наявності альтернативних маршрутів передачі інформації між вузлами. Дане наукове положення є основою запропонованих методологічних основ і дозволяє на його базі розробити моделі та методи аналізу, синтезу, діагностування і забезпечення властивості функціональної

стійкості бездротових сенсорних мереж. Вперше розроблено узагальнену методику синтезу функціонально стійкої бездротової сенсорної мережі, що заснована на використанні наявних надмірностей та перерозподілу функцій сенсорних вузлів, які вийшли з ладу, між справними вузлами. Перерозподіл функцій в бездротовій сенсорній мережі має відбуватись на основі розв'язання багатокритеріальної оптимізаційної задачі. Реалізація запропонованої методики дозволяє синтезувати бездротову сенсорну мережу з урахуванням відстані між сенсорними вузлами, потужності передавачів, енергоспоживання та пропускної здатності каналу зв'язку.

20.01 Загальні питання інформатики

20.11.20.0207/0419U000257

Миронов Олексій Вадимович Інформаційна технологія уніфікації контенту наукометричних суб'єктів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004; 002; 681.51.011

160 с. - Бібліогр.:117 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 05.13.06 "Інформаційні технології". – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ, 2018. Дисертаційну роботу присвячено розробці інформаційної технології уніфікації контенту наукометричних суб'єктів, що включають в себе: ЗВО, структурні підрозділи, журнали, публікації, авторів, тощо. В рамках даної інформаційної технології було розроблено метод оцінювання якості наукової діяльності ЗВО, враховуючи, що, в незалежності від «потужності» закладів, міністерство пред'являє до них ідентичні вимоги. Вдосконалено метод оцінювання

якості інформаційного пошуку, який було адаптовано та оптимізовано під інформаційно-пошукові та інформаційно-аналітичні системи управління наукометричним контентом. Набула подальшого розвитку інформаційна модель представлення наукометричних суб'єктів. Набув подальшого розвитку метод оцінювання наукометричних суб'єктів, в основу якого покладено відображення структури цих суб'єктів у вигляді ієрархії. Розроблені моделі і методи представлення та оцінювання наукометричних суб'єктів лягли в основу інформаційно-аналітичної системи «Наукова діяльність ЗВО». Ключові слова: відображення контенту, наукометричні суб'єкти, оцінювання ефективності наукової діяльності, аналіз наукової діяльності, інформаційна модель наукометричного контенту.

20.11.20.0208/0419U000265

Гончаренко Тетяна Андріївна Моделі, методи та інформаційна технологія побудови поверхні території під забудову: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004; 002

170 с. - Бібліогр.:161 назв

У дисертації вирішено актуальну науково-технічну задачу розробки моделей, методів та інформаційної технології побудови поверхні для автоматизованого процесу генерального планування та організації рельєфу території під забудову. Інформаційна технологія автоматизує функціональний процес генерального планування згідно державних будівельних норм та правил забудови. Застосування об'єктно-орієнтованого підходу дозволило створити інтелектуальні цифрові моделі об'єктів генерального планування, в яких інтегрується інформація про властивості об'єкта ? геометрична, атрибутивна, топологічна та графічна, з його поведінкою – просторовою прив'язкою до

території під забудову. Такий підхід дозволяє створити повноцінну цифрову модель території під забудову, яка складається з цифрової моделі генерального планування та цифрової моделі поверхні. Застосування методу порівняння поверхонь, заданих триангуляційними моделями, дозволяє визначити об'єми земляних мас на території під забудову. Запропонована інформаційна технологія побудована на моделях та методах, запропонованих та розроблених в дисертаційній роботі, послідовно автоматизує функціональний процес генерального планування території під забудову.

20.51 Інформаційне обслуговування

20.11.20.0209/0419U000104

Нікульченко Артем Олександрович Методи та інформаційна технологія децентралізованого гарантуючого керування запасами у мережах поставок з невизначеними запізненнями: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 002.55; 024

175 с. - Бібліогр.:152 назв

Дисертацію присвячено розробці методів та інформаційної технології (ІТ) децентралізованого керування запасами в мережах поставок (МП) при наявності невизначених запізнювань. Виконано аналіз сучасних інформаційних технологій керування МП. Розроблено математичну модель процесу керування запасами локального вузла МП та її дескрипторне перетворення. Закон керування побудовано у вигляді лінійного зворотного зв'язку за станом. Запропоновано розвиток методу інваріантних еліпсоїдів на основі побудови функціонала Ля-пунова-Красовського. За допомогою техніки лінійних матричних

нерівностей задачу синтезу регулятора зведено до задачі напіввизначеного програмування. Удосконалено метод прогнозування попиту на ресурси на основі побудови век-тора кривої продажів. Запропонований підхід забезпечує оптимальне подавлення впливу зовнішнього попиту на рівні запасів ресурсів за обраним критерієм, а також гарантоване значення показника якості керування. Удосконалено метод визначення максимальної граничної величини запізнювання. Виконано аналіз стійкості керованої МП. Розроблено стратегію реалізації запропонованої ІТ, а також діаграму компонентів інформаційної системи. Результати впроваджено в промислових компаніях та у навчальний процес НТУ «ХП».

20.11.20.0210/0519U000035

Нікітін Анатолій Володимирович Аналіз асимптотичних властивостей стохастичних диференціальних рівнянь з використанням апроксимаційних схем.: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 002.55; 024; 681.51.011

329 с. - Бібліогр.:181 назв

У дисертаційній роботі проведено асимптотичний аналіз моделей стохастичних диференціальних рівнянь з імпульсними або дифузійними збуреннями та марковськими переключеннями в умовах апроксимацій Леві, Пуассона та процедури стохастичної апроксимації, зокрема, встановлено достатні умови слабкої збіжності процесів, дисипативності та стійкості граничних процесів, а також застосування до задачі керування з дифузійним збуренням та марковськими переключеннями. Проаналізовано питання побудови граничних генераторів розглянутих процесів, а також подвійного укрупнення фазового простору. Дисертаційне дослідження можна умовно поділити на дві частини. У першій частині розглянуто дограничні еволюційні моделі з

малим параметром нормування. Відповідно до поставлених задач встановлено вигляд граничних генераторів імпульсного чи дифузійного процесів та динамічної системи у схемах пуассонової апроксимації, апроксимації Леві та процедури стохастичної апроксимації. У другій частині дисертаційної роботи досліджено асимптотичні властивості граничних еволюцій, які виникають при прямуванні до нуля малого параметра дограничної системи. Зокрема, вивчено питання існування, єдиності, стійкості та оптимізації певних класів стохастичних диференціальних рівнянь Іто-Скоророда у гільбертових просторах.

20.11.20.0211/0419U000145

Деєв Костянтин Сергійович Дослідження мережевої взаємодії за допомогою системи глибокого аналізу пакетів: Дис...Кандидат технічних наук/ Черкаський державний технологічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 002.55; 024; 681.51.011

183 с. - Бібліогр.:224 назв

У дисертації запропоновано методи забезпечення ідентифікації мережевої активності однорангових додатків для наступної їх класифікації та виділення в окремий сервісний клас такої взаємодії з метою проведення гнучкої тарифікації у мережі оператора Інтернет-послуг. Реалізація створених моделей і методів у програмних засобах та їх впровадження у тестових сегментах розподілених мереж операторів послуг дало можливість значною мірою підвищити ефективність надання послуг користувачам та використовувати оптимальні політики управління мережевим трафіком. У роботі окреслено підходи до стандартизації та реалізації у програмних платформах функцій аналізу пакетного навантаження згідно з їх представленням у вигляді багаторівневої моделі взаємодії відкритих систем OSI. Визначено функціональний рівень та надано рекомендації щодо оптимального розміщення комплексу

аналізатора в операторській мережі загального призначення. Розглянуто можливості часткової віртуалізації окремих компонентів системи з метою підвищення загальної пропускної здатності. Ключові слова: глибока інспекція мережевих пакетів, аналіз трафіку, класифікація пакетів, система запобігання вторгненням, засоби моніторингу мережі.

20.53 Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів

20.11.20.0212/0419U000122

Василенко Владислав Михайлович Засоби адаптивного управління системою передачі інформації в умовах апіорної невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004

190 с. - Бібліогр.:170 назв

Об'єкт дослідження – процеси формування і переробки кодованих даних у безпроводових інформаційно-телекомунікаційних системах. Мета - підвищення ефективності безпроводових систем передачі даних в умовах апіорної невизначеності через забезпечення достовірності інформації за рахунок створення інформаційної технології, моделей і методів, що використовують багаторівневу параметричну адаптацію кодових конструкцій турбокоду. Для цього використані такі методи: для розроблення методів параметричної адаптації кодів – методи теорії управління, кодування, прийняття рішень, адаптивних систем, оптимізації, зв'язку; для розробки імітаційної моделі процесу функціонування безпроводової системи передачі даних – методи імітаційного моделювання, об'єктно-орієнтованого програмування. Практичні результати

полягають в тому, що наведені вище наукові результати у своїй сукупності утворюють нову інформаційну технологію забезпечення достовірності інформації в безпроводових системах передачі даних в умовах апіорної невизначеності за рахунок багаторівневої параметричної адаптації турбокодів. Новизна: вперше запропоновано метод трирівневої адаптації параметрів турбокодів, який включає триступеневу адаптацію параметрів турбокодів за запропонованим показником невизначеності; вперше запропоновано метод адаптивного вибору параметрів S-випадкового перемешувача в безпроводових системах передачі даних з турбокодуванням, який здійснює вибір параметра розносу S в залежності від значень показника невизначеності декодування; вдосконалено процес прийняття рішення при декодуванні турбокодів за рахунок використання додаткової апіорної інформації та невизначеності декодування; отримав подальший розвиток метод формування гібридного запиту на повторну передачу, який для забезпечення заданих показників достовірності здійснює повторну передачу тільки помилкових біт даних, отриманих за результатами декодування з урахуванням невизначеності; встановлено, що використання інформаційної технології забезпечення достовірності інформації за рахунок багаторівневої параметричної адаптації турбокодів дозволяє забезпечити задане значення достовірності інформації при зменшенні значення відношення сигнал/шум (ВСШ) на 0.4 дБ в залежності від розміру блоку переданих даних. Результати дослідження доцільно використовувати промисловими й науково-дослідними організаціями з метою забезпечення достовірності адаптивних безпроводових систем передачі даних. Отримані результати досліджень впроваджені при розробці комплексних систем захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах ТОВ «Інформаційна безпека» та при створенні комплексів захисту цілісності інформації ТОВ «НікС». Сфера використання - система зв'язку.

20.11.20.0213/0419U000149

Тарасенко Ярослав Володимирович Метод семантичного стиснення текстової інформації для протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії:

Дис...Кандидат технічних наук/
Черкаський державний технологічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004; 681.51.011

188 с. - Бібліогр.:119 назв

Дисертаційне дослідження вирішує актуальну науково-практичну задачу підвищення ефективності протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії на основі розробки та впровадження методу семантичного стиснення текстової інформації з втратами, що базується на дискурсному аналізі. Розроблено метод семантичного стиснення текстової інформації для протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії, що забезпечує проведення атаки на лінгвістичну стегосистему з метою видалення стегоповідомлення шляхом семантичного стиснення тексту з урахуванням широкого спектру засобів стеганографії та початкової семантичної структури тексту. Метод забезпечує комплексний стегоаналіз текстових даних на основі дискурсного аналізу та відзначається можливістю виявлення та стиснення неосмислених текстів. Нова концепція дискурсного аналізу за допомогою інтенціональної логіки сприяє ефективному дослідженню текстів будь-якої тематики та стилю. Методи реферування тексту та методи морфологічного і синтаксичного аналізу адаптовані для врахування можливого використання засобів стеганографії. Програмна реалізація методу доводить його ефективність для обробки великих масивів текстових даних англійською мовою. Крім того, реалізована система захисту програмного комплексу від перевантаження. Експериментальне дослідження виявило ефективність стиснення в межах від 64% для речень до 79% для осмислених текстів та 93% для

неосмислених текстів. Імовірність повного видалення стегоповідомлення в середньому не нижче 98,65%. Розроблена система стегоаналізу охоплює значно ширший спектр досліджуваних елементів, порівняно з аналогами, а метод ефективно протидіє актуальним загрозам. Ключові слова: комп'ютерна лінгвістична стеганографія, семантичне стиснення тексту, текстовий стегоаналіз, автоматизований стегоаналіз, визначення осмисленості тексту, атака на лінгвістичну стегосистему, протидія комп'ютерній лінгвістичній стеганографії, лінгвістична стегосистема, комп'ютерний стегоаналіз, атака стисненням.

20.11.20.0214/0419U000257

Миронов Олексій Вадимович Інформаційна технологія уніфікації контенту наукометричних суб'єктів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004; 002; 681.51.011

160 с. - Бібліогр.:117 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 05.13.06 "Інформаційні технології". – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ, 2018. Дисертаційну роботу присвячено розробці інформаційної технології уніфікації контенту наукометричних суб'єктів, що включають в себе: ЗВО, структурні підрозділи, журнали, публікації, авторів, тощо. В рамках даної інформаційної технології було розроблено метод оцінювання якості наукової діяльності ЗВО, враховуючи, що, в незалежності від «потужності» закладів, міністерство пред'являє до них ідентичні вимоги. Вдосконалено метод оцінювання якості інформаційного пошуку, який було адаптовано та оптимізовано під інформаційно-пошукові та інформаційно-аналітичні системи управління наукометричним контентом. Набула

подальшого розвитку інформаційна модель представлення наукометричних суб'єктів. Набув подальшого розвитку метод оцінювання наукометричних суб'єктів, в основу якого покладено відображення структури цих суб'єктів у вигляді ієрархії. Розроблені моделі і методи представлення та оцінювання наукометричних суб'єктів лягли в основу інформаційно-аналітичної системи «Наукова діяльність ЗВО». Ключові слова: відображення контенту, наукометричні суб'єкти, оцінювання ефективності наукової діяльності, аналіз наукової діяльності, інформаційна модель наукометричного контенту.

20.54 Комп'ютерні науки та інформаційні технології

20.11.20.0215/0419U000045

Арделян Вікторія Віталіївна Методика забезпечення функціональної стійкості пілотажно-навігаційного комплексу повітряного судна на основі використання системи підтримки прийняття рішення: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний університет телекомунікацій - Захищена; 1-.-0.2019

УДК:

172 с. - Бібліогр.:140 назв

В роботі вирішено актуальне наукове завдання розробки науково-методичного апарату забезпечення властивості функціональної стійкості пілотажно-навігаційного комплексу повітряного судна на основі використання системи підтримки прийняття рішення на етапах побудови та експлуатації в умовах зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих впливів. Удосконалено методика забезпечення функціональної стійкості пілотажно-навігаційного комплексу, яка відрізняється від існуючих використанням системи діагностування з блукаючим діагностичним ядром та системою підтримки прийняття рішень для виявлення позаштатних ситуацій під дією зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих

факторів. За результатами моделювання на основі використання інтелектуалізованого пілотажно-навігаційного комплексу досягнуто підвищення показників функціональної стійкості, що забезпечує усунення нештатних ситуацій та дозволяє говорити про підвищення достовірності прийняття рішень екіпажем повітряного судна на 12 – 20 % за рахунок використання системи підтримки прийняття рішень в процесі функціонування під час пошуку рішень в нештатних ситуаціях виникнення збоїв та некоректностей в розподілених базах знань.

20.55 Комп'ютерна інженерія

20.11.20.0216/0419U000086

Ілляшенко Олег Олександрович Методи і засоби забезпечення виконання вимог до кібербезпеки систем на програмовній логіці: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК:

232 с. - Бібліогр.:214 назв

Дисертацію присвячено розробленню методів і засобів забезпечення виконання вимог до кібербезпеки систем на програмовній логіці. Науковими результатами є наступні: 1) Вперше запропонований метод кейс-орієнтованого оцінювання кібербезпеки цифрових компонентів і систем на програмовній логіці, який базується на використанні множини взаємопов'язаних формальних і напівформальних процедур та аналізі можливих помилок при оцінюванні, що дозволяє підвищити рівень запевнення виконання вимог; 2) удосконалено онтологічну модель та нотацію для оцінювання кібербезпеки систем на програмовній логіці, яка, на відміну від відомих, враховує їх процесно-продуктні вразливості та додаткову декомпозицію

вимог, а також вводить алгоритми дій при аналізі виконання вимог, що дозволяє підвищити достовірність оцінювання; 3) удосконалено показники глибини деталізації та чіткості формування вимог до кібербезпеки шляхом класифікації вимог з урахуванням можливості їх декомпозиції, а також наявності, типу і структури свідоцтв реалізованості, що дозволяє оцінити граничні значення методичних похибок при оцінюванні та сформулювати рекомендації щодо деталізації вимог; 4) отримав подальшого розвитку метод забезпечення інформаційної кібербезпеки цифрових компонентів і систем на програмовній логіці, який, на відміну від відомих, аналізує невідповідності вимог з використанням процедур опису вразливостей і оцінки критичності наслідків втручань, а також визначення множини контрзаходів за критерієм «безпека-вартість», що дозволяє зменшити ризики до прийняттого рівня. Запропоновані методи і засоби дозволяють підвищити достовірність оцінювання і забезпечення виконання вимог до кібербезпеки систем на програмовній логіці.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.41 Релігії, церкви і товариства

21.11.20.0217/0419U000156

Шепетяк Оксана Тарасівна Становлення та сучасний стан Східних не-ортодоксальних та Східних Католицьких Церков:
Дис...Кандидат філософських наук/
Інститут філософії імені Г.С.Сковороди
НАН України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 21:316.3

215 с. - Бібліогр.:164 назв

В дисертації розкриті особливості становлення і сучасного стану Східних не-

ортодоксальних Церков і Східних Католицьких Церков, що дозволило виявити не лише богословські, а й інші фактичні обставини, які відіграли в їх формуванні значно вагомішу роль, ніж богословські. Доведено, що стимулом для виокремлення в окремі гілки східного християнства стало прагнення до збереження культурної та релігійної ідентичності цих церков, щоб вберегтися від імперської експансії Римської імперії і Візантії. На основі філософсько-релігієзнавчого аналізу встановлено, що сучасне християнство Близького Сходу презентується передовсім Східними не-ортодоксальними Церквами і Східними Католицькими Церквами, які посідають особливе місце і відіграють визначальну роль в екуменічному діалозі Католицької і Православної Церкви в контексті "східної політики" Ватикану та її імплементації Святим Престолом у векторних напрямках Рим-Константинополь, Рим-Москва.

23 КОМПЛЕКСНЕ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ КРАЇН І РЕГІОНІВ

23.01 Загальні питання комплексного вивчення окремих країн і регіонів

23.11.20.0218/0419U000229

Шкуропат Олександр Григорович
Адаптивний галузевий моніторинг
діяльності будівельних підприємств:
Дис...Кандидат економічних наук/
Київський національний університет
будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.
0.2019

УДК: ; 658

215 с. - Бібліогр.:225 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка і управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Київський національний університет будівництва і архітектури. – Київ, 2018. Робота присвячена розробці та обґрунтуванню теоретичних і методичних основ системного моделювання ефективної діяльності будівельного підприємства в системі: Економічна безпека-Держава-Конкурентоспроможність при ущільненні взаємодії зовнішнього та внутрішнього середовищ на засадах розробки і реалізації адаптивного галузевого моніторингового механізму з використанням спеціалізованого інструментарію міждисциплінарного синтезу. Значення роботи для науки полягає в розширенні методичних меж методологічного інструментарію економіки та управління в галузевому секторі ефективного управління підприємствами, зокрема в частині адаптації та мобільності підприємства в динамічному ринковому середовищі. Значення результатів дослідження для практики полягає в отриманні керівника підприємства потужного економіко-управлінського адаптивного моніторинговою інструментарію, що дозволяє збалансувати взаємодію зовнішнього та внутрішнього середовищ задля забезпечення конкурентоздатності в реальному секторі економіки. Обґрунтовано, що методологічною платформою адаптивного галузевого механізму є побудова функціонального багатовимірного простору тріади Економічна безпека-Конкурентоздатність-Держава, що являють собою системні функціонали дослідження підприємства як системи на основі реалізації управлінських процесів через системне моделювання економічних залежностей ресурсного потенціалу підприємства. Розроблено функціональний механізм адаптивного галузевого моніторингу в основу якого, у відповідності до визначеної логіки дослідження, покладено пріоритетний поділ на функціональні рівні, що корелюються з рівнями управлінських

процесів як системи, задля нарощення швидкості адаптованості до ринкових коливань. Основними базовими функціональними одиницями галузевого механізму визначено: операційний аудит та аудит ефективності. Ключові слова: економічна безпека, сталий розвиток, ресурсний потенціал, інвестиційний процес, державне регулювання, контролінг, моніторинг, адаптивний галузевий моніторинговий механізм, оперативний аудит, аудит ефективності.

27 МАТЕМАТИКА

27 МАТЕМАТИКА

27.11.20.0219/0519U000076

Пагіря Михайло Михайлович
Узагальнення класичних ланцюгових дробів та наближення функцій:
Дис... Доктор фізико-математичних наук/
Інститут математики Національної академії наук України - Захищена; 1.-.-
0.2019

УДК: 51; 517

372 с. - Бібліогр.:191 назв

В дисертаційній роботі розглянуто задачу інтерполяції функцій ланцюговими дробами та задачу розвинення функцій в ланцюгові дроби, а також розглянуто задачу інтерполяції функціонала інтегральним ланцюговим C -дробом. В роботі доведено нові оцінки для залишкових членів функціональних ланцюгових дробів комплексної змінної та інтерполяційних ланцюгових дробів дійсної змінної з поліноміальними елементами. Досліджено задачі наближення функцій інтерполяційним ланцюговим дробом Тіле та інтерполяційним ланцюговим C -дробом. Отримано оцінки залишкових членів інтерполяційних ланцюгових дробів функцій комплексної змінної, доведено збіжність інтерполяційних процесів. Розглянуто задачу інтерполяції

функціонала, заданого на множині континуальних вузлів, інтегральним ланцюговим С-дробом. Отримано необхідні та достатні умови розв'язності розглядуваної задачі. Розглянуто теорію квазі-обернених інтерполяційних ланцюгових дробу типу Тіле та типу С-дробу. Отримано оцінки залишкових членів інтерполяційних ланцюгових дробів таких типів, доведено збіжності інтерполяційних процесів. Введено в розгляд новий тип обернених різниць -- обернені різниці 2-го типу, обґрунтовано їх властивості. Вперше досліджено функціональні інтерполяційні ланцюгові дробу типу Тіле та типу С-дробу. Доведено оцінки залишкових членів функціональних інтерполяційних ланцюгових дробів та збіжність інтерполяційних процесів. Введено в розгляд узагальнення обернених різниць -- обернені g-різниці та обернені g-різниці 2-го типу. Обґрунтовано властивості обернених g-різниць та обернених g-різниць 2-го типу. Отримано нові властивості обернених похідних Тіле, встановлено правила оберненого диференціювання за Тіле. Обґрунтовано рівноцінність різних способів розвинення функції в правильний ланцюговий С-дріб. Встановлено області збіжності розвинення деяких функцій в ланцюгові дробу, апіорні та апостеріорні оцінки. Вперше введено в розгляд обернені похідні 2-го типу та встановлено властивості такого типу обернених похідних, отримано формулу типу Тіле. Встановлено взаємозв'язки між оберненими похідними Тіле, оберненими похідними 2-го типу та звичайними похідними функції. Обґрунтовано можливість розвинення функції в квазі-обернений ланцюговий С-дріб, збіжність такого розвинення до функції, апостеріорні оцінки. Обґрунтовано нові поняття -- обернена g-похідної та обернена g-похідна 2-го типу, які вперше введена до розгляду. Доведено властивості обернених похідних та функціональні формули типу Тіле.

27.11.20.0220/0419U000332

Пожарська Катерина Віталіївна Найкращі наближення та ентропійні числа класів періодичних функцій багатьох змінних: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут математики Національної академії наук України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 51; 517

137 с. - Бібліогр.:109 назв

Дисертаційну роботу присвячено встановленню порядкових оцінок найкращих наближень та ентропійних чисел класів періодичних функцій багатьох змінних. А саме, вивчаються найкращі ортогональні та М-членні тригонометричні наближення періодичних функцій багатьох змінних $D^{\{\psi\}}_{\{\beta\}}$ та класів $L^{\{\psi\}}_{\{\beta\},1}$, а також класів $L^{\{\psi\}}_{\{\beta\},p}$ функцій малої гладкості у просторі L_q . Встановлено порядкові оцінки найкращих білінійних наближень класів періодичних функцій багатьох змінних, породжених зсувами аргументу функцій з класів $L_{\{\beta\},p}^{\{\psi\}}$, у просторі $L_{\{q_1, q_2\}}$. Крім цього, досліджуються ентропійні числа класів періодичних функцій однієї та багатьох змінних $\Omega_{\{p, \theta\}}$ у просторі L_q .

27.03 Основи математики і математична логіка

27.11.20.0221/0519U000069

Романчук Василь Іванович Методи та алгоритми управління ресурсами мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мереж.: Дис...Доктор технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 510.5; 681.51.011;

Дисертаційну роботу присвячено розв'язанню актуальної наукової проблеми забезпечення якості надання інфокомунікаційних послуг шляхом покращення оперативності обміну інформацією в мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мережах на основі створення методу адаптивного управління структурними параметрами мережних пристроїв та розвитку математичних моделей і алгоритмів обслуговування черг. Сформульовано завдання адаптивного структурно-функціонального синтезу логічної інфраструктури корпоративної мережі. Розроблено модифікований метод управління чергами в мультисервісних вузлах мережі, використання якого дає змогу підвищити ефективність розподілу мережних ресурсів за критерієм якості обслуговування з кінця в кінець шляхом динамічної адаптації буферних та каналних ресурсів. Запропоновано структурно-функціональну модель мережного пристрою з віртуалізацією ресурсів, що дала змогу розгортати на одній фізичній машині декілька аналогів апаратних маршрутизаторів призначених для обслуговування однотипного трафіку. Запропоновано ентропійний метод виявлення аномалій мережного трафіку для підвищення стійкості корпоративної мережної системи до кібератак. Представлено математичну модель процесу функціонування віртуалізованого маршрутизатора, яка дає змогу визначити показники ефективності мережі та оцінити масштабованість корпоративної інфраструктури згідно угоди про рівень надання послуги. Розроблено тестову платформу віртуальної мережі нового покоління із програмно-керованими маршрутизаторами, які володіють функцією адаптивного вибору алгоритму обслуговування черг в умовах виникаючого явища випадкових сплесків трафіку, характерних для мультисервісних мереж нового покоління. Адекватність розроблених моделей підтверджено на основі дослідження імовірнісних

властивостей трафіку мультисервісної корпоративної мережі та порівнянням тривалостей його обслуговування із реальним апаратним маршрутизатором. В результаті проведення імітаційного і практичного експериментів доведено, що застосування розроблених моделей та методів управління ресурсами корпоративної мережі приводить до покращення якості обслуговування потоків реального часу (в середньому до 2 разів знижено затримку обслуговування та зменшено ймовірність втрат пакетів на 3%). Проведено дослідження якості обслуговування потокового трафіку на основі розробленої моделі програмного маршрутизатора з можливістю розгортання віртуальних обслуговуючих пристроїв класового призначення. Шляхом проведення експерименту в мультисервісній мережі встановлено, що застосування розроблених моделей і методу динамічної віртуалізації мережного пристрою забезпечує можливість призначення мінімально необхідного обсягу мережевих ресурсів для гарантування заданого рівня якості обслуговування та дає можливість на 25-30% підвищити якість обслуговування потокового відео трафіку реального часу за критеріями затримки та джитеру. Оцінено вигащ за якістю сприйняття послуги відеоконтенту реального часу після застосування запропонованих рішень управління мережними ресурсами шляхом виконання натурного експерименту.

27.23 Математичний аналіз

27.11.20.0222/0419U000332

Пожарська Катерина Віталіївна Найкращі наближення та ентропійні числа класів періодичних функцій багатьох змінних: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут математики Національної академії наук України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 51; 517

137 с. - Бібліогр.:109 назв

Дисертаційну роботу присвячено встановленню порядкових оцінок найкращих наближень та ентропійних чисел класів періодичних функцій багатьох змінних. А саме, вивчаються найкращі ортогональні та М-членні тригонометричні наближення періодичних функцій багатьох змінних $D^{\{\psi\}}_{\{\beta\}}$ та класів $L^{\{\psi\}}_{\{\beta\},1}$, а також класів $L^{\{\psi\}}_{\{\beta\},p}$ функцій малої гладкості у просторі L_q . Встановлено порядкові оцінки найкращих білінійних наближень класів періодичних функцій багатьох змінних, породжених зсувами аргументу функцій з класів $L_{\{\beta\},p}^{\{\psi\}}$, у просторі L_{q_1, q_2} . Крім цього, досліджуються ентропійні числа класів періодичних функцій однієї та багатьох змінних $B^{\{\Omega\}}_{\{p, \theta\}}$ у просторі L_q .

27.11.20.0223/0519U000076

Пагіря Михайло Михайлович
Узагальнення класичних ланцюгових дробів та наближення функцій:
Дис...Доктор фізико-математичних наук/
Інститут математики Національної академії наук України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 51; 517

372 с. - Бібліогр.:191 назв

В дисертаційній роботі розглянуто задачу інтерполяції функцій ланцюговими дробами та задачу розвинення функцій в ланцюгові дроби, а також розглянуто задачу інтерполяції функціонала інтегральним ланцюговим С-дробом. В роботі доведено нові оцінки для залишкових членів функціональних ланцюгових дробів комплексної змінної та інтерполяційних ланцюгових дробів дійсної змінної з поліноміальними елементами. Досліджено задачі

наближення функцій інтерполяційним ланцюговим дробом Тіле та інтерполяційним ланцюговим С-дробом. Отримано оцінки залишкових членів інтерполяційних ланцюгових дробів функцій комплексної змінної, доведено збіжність інтерполяційних процесів. Розглянуто задачу інтерполяції функціонала, заданого на множині континуальних вузлів, інтегральним ланцюговим С-дробом. Отримано необхідні та достатні умови розв'язності розглядуваної задачі. Розглянуто теорію квазі-обернених інтерполяційних ланцюгових дробів типу Тіле та типу С-дробу. Отримано оцінки залишкових членів інтерполяційних ланцюгових дробів таких типів, доведено збіжності інтерполяційних процесів. Введено в розгляд новий тип обернених різниць -- обернені різниці 2-го типу, обґрунтовано їх властивості. Вперше досліджено функціональні інтерполяційні ланцюгові дроби типу Тіле та типу С-дробу. Доведено оцінки залишкових членів функціональних інтерполяційних ланцюгових дробів та збіжність інтерполяційних процесів. Введено в розгляд узагальнення обернених різниць -- обернені g-різниці та обернені g-різниці 2-го типу. Обґрунтовано властивості обернених g-різниць та обернених g-різниць 2-го типу. Отримано нові властивості обернених похідних Тіле, встановлено правила оберненого диференціювання за Тіле. Обґрунтовано рівноцінність різних способів розвинення функції в правильний ланцюговий С-дріб. Встановлено області збіжності розвинення деяких функцій в ланцюгові дроби, апріорні та апостеріорні оцінки. Вперше введено в розгляд обернені похідні 2-го типу та встановлено властивості такого типу обернених похідних, отримано формулу типу Тіле. Встановлено взаємозв'язки між оберненими похідними Тіле, оберненими похідними 2-го типу та звичайними похідними функції. Обґрунтовано можливість розвинення функції в квазі-обернений ланцюговий С-дріб, збіжність такого розвинення до функції, апостеріорні оцінки. Обґрунтовано нові поняття -- обернена g-

похідної та обернена g -похідна 2-го типу, які вперше введена до розгляду. Доведено властивості обернених похідних та функціональні формули типу Тіле.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.11.20.0224/0219U100528

Створення математичних моделей комп'ютерних програм для дослідження термодформаційних процесів після зварювального термооброблення зварних з'єднань з конструкційних сталей підвищеної міцності: Заклучний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Махненко Олег Володимирович - ДР 0115U006762, УДК 517.958:539.3

111

Створення математичних моделей комп'ютерних програм для дослідження термодформаційних процесів після зварювального термооброблення зварних з'єднань з конструкційних сталей підвищеної міцності

27.47 Математична кібернетика

27.11.20.0225/0419U000008

Павленков Володимир Володимирович Властивості функцій з невідродженими групами регулярних точок: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 519.7

179 с. - Бібліогр.:105 назв

Дисертаційна робота присвячена дослідженню властивостей різних функцій та відображень з невідродженими групами регулярних точок. Такі функції узагальнюють правильно змінні на нескінченності у сенсі Карамати функції. Встановлені властивості дійснозначних, комплекснозначних та матричних функцій, а також послідовностей з невідродженими групами регулярних точок.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.01 Загальні питання кібернетики

28.11.20.0226/0519U000010

Гайдур Галина Іванівна Моделі, методи та інформаційна технологія побудови функціонально стійкої інтелектуальної мережі: Дис...Доктор технічних наук/ Державний університет телекомунікацій - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 007

326 с. - Бібліогр.:197 назв

В дисертаційному дослідженні вирішується наукова проблема функціонування інтелектуальної інформаційної мережі, яка характеризується надійністю, живучістю, відмово стійкістю, які не в повній мірі описують мережу в умовах руйнувань, відмов і можливих навмисних впливів. Тому метою даного дослідження є побудова інтелектуальної інформаційної мережі з властивістю функціональної стійкості. Основними науковими результатами дисертації є побудова концептуальної моделі функціонально стійкої інтелектуальної інформаційної мережі та отримано математичну модель, що поєднує механізми підтримання заданого коефіцієнта простою мережі до обслуговування клієнтів, що забезпечує своєчасне виявлення кіберзагроз, розпізнавання позаштатних ситуацій та парировання відмов у мережі при

мінімальних затратах. В результаті була вирішена наукова проблема, метою якої було побудова функціонально стійкої інтелектуальної інформаційної мережі, яка на 14% зменшує коефіцієнт простою та витрати на її експлуатацію.

28.11.20.0227/0519U000007

Пашко Сергій Володимирович
Математичні методи вибору оптимальних рішень в системах, що складаються з раціональних агентів.: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 681.51.011; 007

322 с. - Бібліогр.:160 назв

Дисертація присвячена побудові та дослідженню математичних методів вибору оптимальних рішень в системах, що складаються з автономних об'єктів, які мають спільну мету і діють оптимальним способом заради її досягнення. Елементи таких систем прийнято називати раціональними агентами. В дисертації розглянуто основні види діяльності, пов'язані з системами раціональних агентів: утворення системи агентів (кооперування), планування і координування планів дій агентів, розміщування системи, розпізнавання. Для таких видів діяльності виділено системи, що мають самостійне теоретичне і практичне значення, і для цих систем розроблено та досліджено методи вибору оптимальних рішень. Також досліджено ефективність процедур розпізнавання, які можуть застосовуватися раціональними агентами. Надано оцінку похибки байесівської процедури розпізнавання в залежності від об'єму навчальної вибірки та інших параметрів. Доведено субоптимальність байесівського підходу та знайдено складність класів задач розпізнавання. Досліджено ефективність відомих процедур розпізнавання. Досліджено задачі переслідування та втечі, в яких для кожного втікача утворюється група переслідувачів. Доведено теорему

про NP-складність задачі оптимізації груп переслідування. Побудовано варіанти методів гілок і меж та випадкового пошуку з локальною оптимізацією розв'язання таких задач. Досліджено задачі переслідування та втечі, в яких кілька агентів доганяють одного, застосовуючи стратегію паралельного зближення. Побудовано оптимальну стратегію втечі, знайдено масимальний час переслідування. Сформульовано задачі лінійного програмування, що дозволяють будувати оптимальні або близькі до оптимальних стратегії. Використовуючи масимальний час переслідування для стратегії паралельного зближення в якості функції Ляпунова, побудовано нову стратегію переслідування, що перевершує стратегію паралельного зближення завдяки більш скоординованим діям агентів. Вирішено задачі оптимального розміщування агентів-сенсорів для колективного розпізнавання. Описано алгоритм детектування підводної загрози за допомогою системи акустичних сенсорів, а також екстремальні задачі розташування сенсорів. Розроблено метод розв'язання таких задач, доведено теорему про асимптотичну оптимальність побудованих планів розміщування сенсорів.

28.11.20.0228/0419U000234

Котко Ольга Костянтинівна Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку національної економіки: Дис...Кандидат економічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК:
007.003;007.008;007:001.89;007:338.26;
69:330.322

236 с. - Бібліогр.:272 назв

Дисертація присвячена науково-теоретичному обґрунтуванню методичних підходів та розробленню практичних рекомендацій щодо вдосконалення інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної

економіки. У дисертації уточнено понятійно-категоріальний апарат предмета дослідження, зокрема, тлумачення сутності поняття «інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку», систематизовано принципи інвестиційного забезпечення, перелік яких доповнено принципом узгодженості формування та використання інноваційного потенціалу (потенціалу у створенні та комерціалізації інновацій). Запропоновано послідовність формування інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки. Вдосконалено методичний підхід до оцінювання інноваційного потенціалу на основі показників, які мають найтісніший зв'язок з рівнем інноваційного розвитку, що оцінюється на основі показника віддачі інновацій. Удосконалено механізм інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки, який передбачатиме створення умов для достатнього фінансування інноваційного потенціалу в процесах його формування та використання. Установлено, що формування інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки повинно базуватися на нових підходах і включати впровадження інноваційних екосистем, що дозволить створити сприятливе середовище для колаборації учасників процесів формування та використання інноваційного потенціалу з метою комерціалізації інноваційних ідей та виведення відповідних продуктів чи послуг на ринок.

28.15 Теорія систем автоматичного керування

28.11.20.0229/0219U000734

Методи моделювання, ідентифікації та адаптації систем складної та хаотичної динаміки: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Михальов Олександр Ілліч - ДР 0116U008350, УДК 681.511.4

109

Підвищення якості ідентифікації та управління складними динамічними системами

28.11.20.0230/0419U000145

Деєв Костянтин Сергійович Дослідження мережевої взаємодії за допомогою системи глибокого аналізу пакетів: Дис...Кандидат технічних наук/ Черкаський державний технологічний університет - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 002.55; 024; 681.51.011

183 с. - Бібліогр.:224 назв

У дисертації запропоновано методи забезпечення ідентифікації мережевої активності однорангових додатків для наступної їх класифікації та виділення в окремий сервісний клас такої взаємодії з метою проведення гнучкої тарифікації у мережі оператора Інтернет-послуг. Реалізація створених моделей і методів у програмних засобах та їх впровадження у тестових сегментах розподілених мереж операторів послуг дало можливість значною мірою підвищити ефективність надання послуг користувачам та використовувати оптимальні політики управління мережевим трафіком. У роботі окреслено підходи до стандартизації та реалізації у програмних платформах функцій аналізу пакетного навантаження згідно з їх представленням у вигляді багаторівневої моделі взаємодії відкритих систем OSI. Визначено функціональний рівень та надано рекомендації щодо оптимального розміщення комплексу аналізатора в операторській мережі загального призначення. Розглянуто можливості часткової віртуалізації окремих компонентів системи з метою підвищення загальної пропускної здатності. Ключові слова: глибока інспекція мережевих пакетів, аналіз трафіку, класифікація пакетів, система запобігання вторгненням, засоби моніторингу мережі.

28.11.20.0231/0519U000035

109

Нікітін Анатолій Володимирович Аналіз асимптотичних властивостей стохастичних диференціальних рівнянь з використанням апроксимаційних схем.: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 002.55; 024; 681.51.011

329 с. - Бібліогр.:181 назв

У дисертаційній роботі проведено асимптотичний аналіз моделей стохастичних диференціальних рівнянь з імпульсними або дифузійними збуреннями та марковськими переключеннями в умовах апроксимацій Леві, Пуассона та процедури стохастичної апроксимації, зокрема, встановлено достатні умови слабкої збіжності процесів, дисипативності та стійкості граничних процесів, а також застосування до задачі керування з дифузійним збуренням та марковськими переключеннями. Проаналізовано питання побудови граничних генераторів розглянутих процесів, а також подвійного укрупнення фазового простору. Дисертаційне дослідження можна умовно поділити на дві частини. У першій частині розглянуто дограничні еволюційні моделі з малим параметром нормування. Відповідно до поставлених задач встановлено вигляд граничних генераторів імпульсного чи дифузійного процесів та динамічної системи у схемах пуассонової апроксимації, апроксимації Леві та процедури стохастичної апроксимації. У другій частині дисертаційної роботи досліджено асимптотичні властивості граничних еволюцій, які виникають при прямуванні до нуля малого параметра дограничної системи. Зокрема, вивчено питання існування, єдиності, стійкості та оптимізації певних класів стохастичних диференціальних рівнянь Іто-Скорохода у гільбертових просторах.

28.17 Теорія моделювання

28.11.20.0232/0219U001716

Моделювання тепломасопереносу та адсорбції вуглеводнів в нанопористих цеолітних каталізаторах систем нейтралізації відпрацьованих газів: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник ПЕТРИК Михайло Романович - ДР 0116U004744, УДК 519.713;519.711:53

321

Розробка засобів моделювання на основі нелінійних математичних моделей, що включають балансові диференціальні рівняння переносу для опису процесів адсорбції та десорбції з урахуванням взаємодії систем "міжкристалітний простір - нанопористі частинки", для дослідження нанопористих цеолітних каталізаторів систем нейтралізації відпрацьованих газів (вуглецевих пасток).

28.11.20.0233/0419U000143

Жуковський Віктор Володимирович Математичне та комп'ютерне моделювання масопереносу сольових розчинів в каталітичних та дисперсних середовищах частинок мікропористої структури: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 519.711.3

253 с. - Бібліогр.:282 назв

Об'єкт дослідження – процеси тепло- та масопереносу сольових розчинів в каталітичних та дисперсних середовищах частинок мікропористої структури. Метою досліджень є підвищення адекватності існуючих та розробка нових математичних моделей процесів фільтрації сольових розчинів, зокрема, радіонуклідів, в каталітичних та дисперсних середовищах частинок мікропористої структури; розвинення скінченно-різницевого методу для знаходження чисельних розв'язків відповідних нелінійних крайових задач; розв'язання поставлених крайових задач;

проведення чисельних експериментів та їх аналіз; побудова оптимального архітектурного рішення для програмного комплексу з використанням паралельних обчислень в хмарному середовищі. Для побудови математичних моделей використано підходи механіки пористого середовища, теорії фільтрації, тепло- та масопереносу як в ґрунтових, так і в каталітичних та дисперсних середовищах частинок мікропористої структури. Для знаходження чисельних розв'язків поставлених крайових задач використовувалися чисельні методи математичної фізики, зокрема монотонна локально-одновимірна та неявна різниці схеми для рівнянь параболічного типу, що містять першу похідну, метод прогонки з використанням паралельних обчислень. Наукова новизна: вперше побудовано одновимірні математичні моделі міграції забруднених речовин при фільтрації підземних вод у ґрунтовому середовищі за наявності каталітичних частинок мікропористої структури; удосконалено дані математичні моделі з урахуванням неізотермічних умов, нелінійної залежності коефіцієнтів дифузії та фільтрації від концентрації, впливу дифузії у скелеті ґрунту; вперше побудовано нелінійну двовимірну математичну модель міграції радіонуклідів при фільтрації підземних вод до системи горизонтальних фільтрів-вловлювачів у каталітичному пористому середовищі з метою пришвидшення очищення забруднених ґрунтів; дістав подальшого розвитку метод скінченних різниць та метод прогонки за рахунок розпаралелювання алгоритмів, що дозволяють прискорити його швидкодію завдяки більш ефективному використанню обчислювальних ресурсів комп'ютерних систем зі спільною пам'яттю при розв'язуванні відповідних крайових задач тепломасопереносу. Практичне значення: розроблено інтелектуальний інтерфейс у вигляді кросплатформенного комплексу програмного забезпечення NanoSurface, що дозволяє проводити комп'ютерне моделювання масопереносу сольових розчинів при фільтрації підземних вод в каталітичних та дисперсних середовищах частинок мікро- та нанопористої структури

на різних операційних системах (Windows, Linux, iOS) та хмарному середовищі Azure. Результати наукових досліджень впроваджено в роботі Рівненської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» для моделювання вертикальної міграції радіонуклідів та ТзОВ «Волиньсапрофос» при покращенні формули поліпшувача ґрунту та добрива. Математичні моделі були використані в роботі Інституту сільського господарства Західного Полісся для дослідження процесу вапнування із використанням шламів, що були отримані після очистки води, яка використовувалась при охолодженні реакторів Рівненської АЕС. Програмний комплекс NanoSurface використовувався управлінням економіки, інфраструктури та інвестиційної діяльності Рівненської районної державної адміністрації для формування ефективних стратегій оцінки ризику та прогнозування міграції різного роду речовин в ґрунтових масивах при розробленні проектів прогнозів економічного і соціального розвитку області на середньо- та довгостроковий період. Науково-методичні розробки та результати дисертаційних досліджень використано у навчальному процесі при виконанні кваліфікаційних робіт студентами освітніх програм «Прикладна математика» та «Комп'ютерні науки», а також при підготовці та викладанні ряду тем з наступних дисциплін: «Теорія систем та математичне моделювання», «Математичне і комп'ютерне моделювання природних та техногенних процесів», «Паралельні та розподілені обчислення». Сфера використання: в інженерній практиці в науково-дослідних інститутах, установах водного господарства, конструкторських бюро, проектних організаціях під час проектування, будівництва та подальшої експлуатації сучасних гідромеліоративних та очисних систем з метою поліпшення стану земель з несприятливими водними режимами та побудови ефективних стратегій оцінки ризику та планування очищення ґрунтів.

28.19 Теорія кібернетичних систем керування

28.11.20.0234/0519U000007

Пашко Сергій Володимирович
Математичні методи вибору оптимальних рішень в системах, що складаються з раціональних агентів.: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 681.51.011; 007

322 с. - Бібліогр.:160 назв

Дисертація присвячена побудові та дослідженню математичних методів вибору оптимальних рішень в системах, що складаються з автономних об'єктів, які мають спільну мету і діють оптимальним способом заради її досягнення. Елементи таких систем прийнято називати раціональними агентами. В дисертації розглянуто основні види діяльності, пов'язані з системами раціональних агентів: утворення системи агентів (кооперування), планування і координування планів дій агентів, розміщення системи, розпізнавання. Для таких видів діяльності виділено системи, що мають самостійне теоретичне і практичне значення, і для цих систем розроблено та досліджено методи вибору оптимальних рішень. Також досліджено ефективність процедур розпізнавання, які можуть застосовуватися раціональними агентами. Надано оцінку похибки байєсівської процедури розпізнавання в залежності від об'єму навчальної вибірки та інших параметрів. Доведено субоптимальність байєсівського підходу та знайдено складність класів задач розпізнавання. Досліджено ефективність відомих процедур розпізнавання. Досліджено задачі переслідування та втечі, в яких для кожного втікача утворюється група переслідувачів. Доведено теорему про NP-складність задачі оптимізації груп переслідування. Побудовано варіанти методів гілок і меж та випадкового пошуку

з локальною оптимізацією розв'язання таких задач. Досліджено задачі переслідування та втечі, в яких кілька агентів доганяють одного, застосовуючи стратегію паралельного зближення. Побудовано оптимальну стратегію втечі, знайдено масимальний час переслідування. Сформульовано задачі лінійного програмування, що дозволяють будувати оптимальні або близькі до оптимальних стратегії. Використовуючи максимальний час переслідування для стратегії паралельного зближення в якості функції Ляпунова, побудовано нову стратегію переслідування, що перевершує стратегію паралельного зближення завдяки більш скоординованим діям агентів. Вирішено задачі оптимального розміщення агентів-сенсорів для колективного розпізнавання. Описано алгоритм детектування підводної загрози за допомогою системи акустичних сенсорів, а також екстремальні задачі розташування сенсорів. Розроблено метод розв'язання таких задач, доведено теорему про асимптотичну оптимальність побудованих планів розміщення сенсорів.

28.11.20.0235/0419U000132

Вуж Тетяна Євгенівна Інформаційна технологія просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/ Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 681.51.015; 612.017.3:616-056.43; 550.3:004; 911.3:616.9](4/9)ВОЗ; 004.942

214 с. - Бібліогр.:132 назв

Робота присвячена розробленню інформаційної технології просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності. Удосконалено просторово-хронологічну інформаційну модель впливу ареалів алергенного пилку на стан здоров'я людей шляхом підвищення комплексності врахування характеристик джерел та об'єктів цього впливу,

нормалізовану за типовими правилами для реляційних баз даних, що дозволило формалізувати види невизначеності цих характеристик. Запропоновано використання циліндричної системи координат при формалізації даних, що дозволило оптимізувати цю інформаційну модель. Вперше розроблено інформаційну технологію просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на стан здоров'я людей в заданій точці перебування з комплексом нових методів для зменшення невизначеності складових цього впливу, що дозволяє підвищити точність оцінювання ризику впливу пилку на людину, точність алергопрогнозів та обґрунтованість прийняття рішень щодо знищення чи зменшення розмірів виявлених ареалів алергенних рослин. Створено типове програмно-інформаційне забезпечення для реалізації запропонованих методів й інформаційної технології та випробувано за реальними даними Європейських систем метеорологічного й аеробіологічного моніторингу та польових досліджень. Результати роботи впроваджено в діяльність управління фітосанітарної безпеки Головного управління управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, в навчальний процес і наукову діяльність кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, в навчальний процес зі спеціальності 126 – «Інформаційні системи та технології» (освітня програма «Інформаційні технології аналізу даних та зображень») Вінницького національного технічного університету.

28.11.20.0236/0419U000149

Тарасенко Ярослав Володимирович Метод семантичного стиснення текстової інформації для протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії:
Дис...Кандидат технічних наук/
Черкаський державний технологічний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 002+02].002.5; 002:004.8; 002:004; 681.51.011

188 с. - Бібліогр.:119 назв

Дисертаційне дослідження вирішує актуальну науково-практичну задачу підвищення ефективності протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії на основі розробки та впровадження методу семантичного стиснення текстової інформації з втратами, що базується на дискурсному аналізі. Розроблено метод семантичного стиснення текстової інформації для протидії комп'ютерній лінгвістичній стеганографії, що забезпечує проведення атаки на лінгвістичну стегосистему з метою видалення стегоповідомлення шляхом семантичного стиснення тексту з урахуванням широкого спектру засобів стеганографії та початкової семантичної структури тексту. Метод забезпечує комплексний стегоаналіз текстових даних на основі дискурсного аналізу та відзначається можливістю виявлення та стиснення неосмислених текстів. Нова концепція дискурсного аналізу за допомогою інтенціональної логіки сприяє ефективному дослідженню текстів будь-якої тематики та стилю. Методи реферування тексту та методи морфологічного і синтаксичного аналізу адаптовані для врахування можливого використання засобів стеганографії. Програмна реалізація методу доводить його ефективність для обробки великих масивів текстових даних англійською мовою. Крім того, реалізована система захисту програмного комплексу від перевантаження. Експериментальне дослідження виявило ефективність стиснення в межах від 64% для речень до 79% для осмислених текстів та 93% для неосмислених текстів. Імовірність повного видалення стегоповідомлення в середньому не нижче 98,65%. Розроблена система стегоаналізу охоплює значно ширший спектр досліджуваних елементів, порівняно з аналогами, а метод ефективно протидіє актуальним загрозам. Ключові слова: комп'ютерна лінгвістична стеганографія, семантичне стиснення тексту, текстовий стегоаналіз, автоматизований стегоаналіз, визначення осмисленості тексту, атака на лінгвістичну стегосистему, протидія комп'ютерній

лінгвістичній стеганографії, лінгвістична стегосистема, комп'ютерний стегоаналіз, атака стисненням.

28.11.20.0237/0519U000069

Романчук Василь Іванович Методи та алгоритми управління ресурсами мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мереж.: Дис... Доктор технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 510.5; 681.51.011;

346 с. - Бібліогр.:252 назв

Дисертаційну роботу присвячено розв'язанню актуальної наукової проблеми забезпечення якості надання інфокомунікаційних послуг шляхом покращення оперативності обміну інформацією в мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мережах на основі створення методу адаптивного управління структурними параметрами мережних пристроїв та розвитку математичних моделей і алгоритмів обслуговування черг. Сформульовано завдання адаптивного структурно-функціонального синтезу логічної інфраструктури корпоративної мережі. Розроблено модифікований метод управління чергами в мультисервісних вузлах мережі, використання якого дає змогу підвищити ефективність розподілу мережних ресурсів за критерієм якості обслуговування з кінця в кінець шляхом динамічної адаптації буферних та каналних ресурсів. Запропоновано структурно-функціональну модель мережного пристрою з віртуалізацією ресурсів, що дала змогу розгортати на одній фізичній машині декілька аналогів апаратних маршрутизаторів призначених для обслуговування однотипного трафіку. Запропоновано ентропійний метод виявлення аномалій мережного трафіку для підвищення стійкості корпоративної мережної системи до кібератак.

Представлено математичну модель процесу функціонування віртуалізованого маршрутизатора, яка дає змогу визначити показники ефективності мережі та оцінити масштабованість корпоративної інфраструктури згідно угоди про рівень надання послуги. Розроблено тестову платформу віртуальної мережі нового покоління із програмно-керованими маршрутизаторами, які володіють функцією адаптивного вибору алгоритму обслуговування черг в умовах виникаючого явища випадкових сплесків трафіку, характерних для мультисервісних мереж нового покоління. Адекватність розроблених моделей підтверджено на основі дослідження імовірнісних властивостей трафіку мультисервісної корпоративної мережі та порівнянням тривалостей його обслуговування із реальним апаратним маршрутизатором. В результаті проведення імітаційного і практичного експериментів доведено, що застосування розроблених моделей та методів управління ресурсами корпоративної мережі приводить до покращення якості обслуговування потоків реального часу (в середньому до 2 разів знижено затримку обслуговування та зменшено ймовірність втрат пакетів на 3%). Проведено дослідження якості обслуговування потокового трафіку на основі розробленої моделі програмного маршрутизатора з можливістю розгортання віртуальних обслуговуючих пристроїв класового призначення. Шляхом проведення експерименту в мультисервісній мережі встановлено, що застосування розроблених моделей і методу динамічної віртуалізації мережного пристрою забезпечує можливість призначення мінімально необхідного обсягу мережевих ресурсів для гарантування заданого рівня якості обслуговування та дає можливість на 25-30% підвищити якість обслуговування потокового відео трафіку реального часу за критеріями затримки та джитеру. Оцінено виграш за якістю сприйняття послуги відеоконтенту реального часу після застосування запропонованих рішень управління мережними ресурсами шляхом виконання натурного експерименту.

28.21 Теорія інформації

28.11.20.0238/0219U000736

Математичне забезпечення діагностики розладнань складних систем: Заклучний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Михальов Олександр Ілліч - ДР 0116U008354, УДК 621.391;519.72

59

Підвищення точності виявлення розладнань систем

28.23 Штучний інтелект

28.11.20.0239/0419U000093

Перепелицин Артем Євгенович Методи і засоби розроблення мультипараметризованих проектів програмованої логіки для вбудованих систем: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1--0.2019

УДК: 004.82:16

219 с. - Бібліогр.:145 назв

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню важливої науково-технічної задачі, яка полягає в розробленні методів і засобів створення мультипараметризованих проектів програмованої логіки для вбудованих систем. Метою роботи є скорочення кількості необхідних ресурсів, підвищення продуктивності або підвищення надійності вбудованих систем на програмованій логіці з урахуванням заданої пріоритетної характеристики. У дисертаційній роботі вперше запропоновано модель мультипараметризованих проектів програмованої логіки, яка враховує можливість зміни розрядності і інтерпретації вхід-вихідних даних, функцій та архітектур компонентів і

проектів на їх основі, що дозволяє сформувати множину варіантів для реалізації з потрібною продуктивністю і надійністю при обмежених апаратних ресурсах кристала. Вдосконалено метод розроблення мультипараметризованих проектів програмованої логіки для вбудованих систем який відрізняється від відомих можливістю вибору архітектури і паралельної або послідовної реалізації компонентів проекту, що дозволяє підвищити продуктивність або скоротити обсяг апаратних ресурсів. Отримав подальший розвиток метод підвищення надійності вбудованих систем на програмованій логіці який відрізняється від відомих можливістю конфігурації різних варіантів відмовостійких архітектур, що дозволяє підвищити стійкість до збоїв та відмов. Проведено експериментальне дослідження кількості необхідних ресурсів програмованої логіки для мультипараметризованої реалізації арифметичних операцій, в тому числі реалізацію параметризованих суматорів і помножувачів.

28.11.20.0240/0419U000312

Дікова Юлія Леонідівна Підсистеми інформаційно-вимірювальних комплексів вугільних шахт для діагностики та прогнозування виробничих процесів: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет" - Захищена; 1--0.2019

УДК: 004.8.032.26

149 с. - Бібліогр.:118 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню завдань підвищення якості обслуговуючих виробничих процесів вугільних шахт шляхом створення високоефективних підсистем спеціального призначення, які значно розширяють функціональні можливості ІВС, що експлуатуються на підприємствах вугільної промисловості. Для вирішення цього завдання в рамках єдиного підходу було створено підсистему спеціального

призначення на базі способів прогнозу та контролю стану ГШО і шахтної атмосфери. Також запропоновано підсистему аналізу та побудови маршрутів, яка вирішує задачу пошуку оптимальної транспортування шахтних матеріалів. Запропоновані способи, що лежать в основі розроблених підсистем, засновані на штучних нейронних мережах, нечіткій логіці та метаевристиках. В роботі запропоновано способи контролю стану ГШО і шахтної атмосфери на основі нечіткої нейронної мережі та мережі високих порядків. Створена підсистема аналізу стану ГШО та шахтної атмосфери дозволяє проводити комплексну оцінку стану, враховуючі одночасно необхідну кількість вхідних параметрів. Точність отриманих результатів діагностики стану становить 93%, що на 13% більше у порівнянні з існуючими способами. Також запропоновано способи прогнозу стану ГШО і рудникової атмосфери на основі штучних нейронних мереж NARX і NARMAX, що дозволяють врахувати вплив зовнішніх факторів на прогноз основного показника. Запропоновані нейромереві підходи аналізу та прогнозом стану є розширюваними на необхідну кількість вхідних параметрів. Розглянуті метаевристичні способи пошуку оптимального транспортування матеріалів дозволяють врахувати обмеження на тип транспортного засобу, на вартість маршруту і особливості ландшафту ділянок поверхні шахти. Використання рішень для пошуку оптимального маршруту дозволить скоротити час транспортування більш, ніж на 40%, враховуючи при цьому обмеження на тип ТЗ та вартість маршруту. Ключові слова: інформаційно-обчислювальна система, контроль стану, комплексний прогноз стану, нечітка нейронна мережа, нейронна мережа високих порядків, NARMAX, NARX, екзогенні фактори, оптимальна транспортування.

28.31 Кібербезпека (КНУ, КП, КНЕУ, КНУТД)

28.11.20.0241/0519U000026

Коршун Наталія Володимирівна
Методологія побудови наземного радіотехнічного комплексу управління супутниковим телекомунікаційним кластером: Дис...Доктор технічних наук/ Державний університет телекомунікацій - Захищена; 1-.-0.2019

УДК:

342 с. - Бібліогр.:247 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічної проблеми, що пов'язана із необхідністю теоретичного обґрунтування і розробки комплексних методів управління супутниковим телекомунікаційним кластером з використанням широкосмугових просторово-часових сигналів. Розроблено адаптивний метод траєкторних вимірювань, в основі якого лежить критерій точності наведення антенних систем з визначенням перехідних процесів у широких і вузьких діаграмах спрямованості. Удосконалено метод синтезу оптимальної системи просторово-часової обробки сигналів антенами із плоскою апертурою. Розроблено метод синтезу складних діаграм спрямованості з представленням амплітудно-фазового розподілу за допомогою просторово-експонентного ряду Фур'є. Розроблено метод синтезу складних діаграм спрямованості з представленням амплітудно-фазового розподілу за допомогою просторового ряду Котельникова. Удосконалено метод демодуляції НВЧ і ВВЧ радіосигналів. Удосконалено методіку дослідження нелінійних динамічних процесів, що виникають у радіопристроях.

28.11.20.0242/0419U000232

Толстих Єлизавета Геннадіївна
Удосконалення моделей та методів радіоакустичного зондування атмосфери: Дис...Кандидат технічних наук/ Харківський національний університет радіоелектроніки - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 621.37/.39; 621.38; 621.37; 621.39;

163 с. - Бібліогр.:134 назв

Об'єкт – процес зондування атмосфери акустичними і електромагнітними хвилями. Мета – удосконалення моделей і методів радіоакустичного зондування (РАЗ) атмосфери, що дозволять підвищити точність вимірювання характеристик атмосфери та визначити якісні показники їх вимірювання. Предмет дослідження – моделі і методи радіоакустичного зондування атмосфери системами РАЗ і аналіз їх показників якості. Методи – теорії статистичних рішень для синтезу оптимальних алгоритмів обробки сигналів систем РАЗ, теорії поширення хвиль у турбулентній атмосфері, методи теорії оптимальної лінійної фільтрації, числові методи аналізу, комп'ютерне моделювання. Результати – запропоновані нові ефективні методи вимірювання швидкості вертикального та горизонтального вітру системами РАЗ, які відрізняються від відомих методів застосуванням комбінованої обробки розсіяних сигналів – доплерівської і кореляційної, що дозволяє розширити можливості систем РАЗ по вилученню нової інформації з даних радіоакустичного зондування атмосфери; вперше запропоновано новий метод прийому та обробки сигналів у системах РАЗ атмосфери, який заснований на пасивній радіолокації плями розсіяних електромагнітних коливань, сфокусованих сферичними хвильовими фронтами акустичного пакета. новизна методу полягає в тому, що для прийому розсіяного сигналу при зносі пакету акустичних хвиль вітром, на відмінну від відомих методів, які використовують матрицю приймальних антен, використовується одна приймальна антена; запропонована нова методика метрологічної атестації систем РАЗ, яка на відміну від відомих, ґрунтується на метрологічній атестації основних пристроїв системи, які визначають похибку вимірювання інформаційного параметра відбитого сигналу системи; удосконалено метод фільтрації «миттєвих» профілів температури, які одержуються системою РАЗ, який, на відміну від відомих, дозволяє значно зменшити час,

що витрачається на отримання температурних профілів з необхідною достовірністю. Впроваджено – у науково-дослідних роботах та навчальний процес ХНУРЕ (м. Харків). Галузь використання – розробка систем радіоакустичного зондування атмосфери

28.11.20.0243/0519U000069

Романчук Василь Іванович Методи та алгоритми управління ресурсами мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мереж.: Дис...Доктор технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 510.5; 681.51.011;

346 с. - Бібліогр.:252 назв

Дисертаційну роботу присвячено розв'язанню актуальної наукової проблеми забезпечення якості надання інфокомунікаційних послуг шляхом покращення оперативності обміну інформацією в мультисервісних інформаційних функціонально-орієнтованих корпоративних мережах на основі створення методу адаптивного управління структурними параметрами мережних пристроїв та розвитку математичних моделей і алгоритмів обслуговування черг. Сформульовано завдання адаптивного структурно-функціонального синтезу логічної інфраструктури корпоративної мережі. Розроблено модифікований метод управління чергами в мультисервісних вузлах мережі, використання якого дає змогу підвищити ефективність розподілу мережних ресурсів за критерієм якості обслуговування з кінця в кінець шляхом динамічної адаптації буферних та каналних ресурсів. Запропоновано структурно-функціональну модель мережного пристрою з віртуалізацією ресурсів, що дала змогу розгортати на одній фізичній машині декілька аналогів апаратних маршрутизаторів призначених для обслуговування однотипного трафіку.

Запропоновано ентропійний метод виявлення аномалій мережного трафіку для підвищення стійкості корпоративної мережної системи до кібератак. Представлено математичну модель процесу функціонування віртуалізованого маршрутизатора, яка дає змогу визначити показники ефективності мережі та оцінити масштабованість корпоративної інфраструктури згідно угоди про рівень надання послуги. Розроблено тестову платформу віртуальної мережі нового покоління із програмно-керованими маршрутизаторами, які володіють функцією адаптивного вибору алгоритму обслуговування черг в умовах виникаючого явища випадкових сплесків трафіку, характерних для мультисервісних мереж нового покоління. Адекватність розроблених моделей підтверджено на основі дослідження імовірнісних властивостей трафіку мультисервісної корпоративної мережі та порівнянням тривалостей його обслуговування із реальним апаратним маршрутизатором. В результаті проведення імітаційного і практичного експериментів доведено, що застосування розроблених моделей та методів управління ресурсами корпоративної мережі приводить до покращення якості обслуговування потоків реального часу (в середньому до 2 разів знижено затримку обслуговування та зменшено ймовірність втрат пакетів на 3%). Проведено дослідження якості обслуговування потокового трафіку на основі розробленої моделі програмного маршрутизатора з можливістю розгортання віртуальних обслуговуючих пристроїв класового призначення. Шляхом проведення експерименту в мультисервісній мережі встановлено, що застосування розроблених моделей і методу динамічної віртуалізації мережного пристрою забезпечує можливість призначення мінімально необхідного обсягу мережевих ресурсів для гарантування заданого рівня якості обслуговування та дає можливість на 25-30% підвищити якість обслуговування потокового відео трафіку реального часу за критеріями затримки та джитеру. Оцінено вираш за якістю сприйняття послуги

відеоконтенту реального часу після застосування запропонованих рішень управління мережними ресурсами шляхом виконання натурального експерименту.

29 ФІЗИКА

29 ФІЗИКА

29.11.20.0244/0419U000304

Капустянський Андрій Олександрович
Підвищення енерго-екологічної ефективності котельних установок при спалюванні непроєктних видів палива:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 1-.0.2019

УДК: 53; 620.9:662.6; 621.1

266 с. - Бібліогр.:110 назв

Капустянський А.О. Підвищення енерго-екологічної ефективності котельних установок при спалюванні непроєктних видів палива. – На правах рукопису. Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.14.06 – технічна теплофізика та промислова теплоенергетика – НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ, 2018. Дисертацію присвячено дослідженню впливу виду, якості та режимів спалювання непроєктного вугілля на показники надійності та економічності роботи енергетичних котлів ТЕС та ТЕЦ з розробленням відповідних заходів для забезпечення їх оптимальної роботи. Розроблено метод оцінювання збитку нанесеного електростанції через погіршення теплотехнічних характеристик палива. Введено поняття коефіцієнту енергетичного потенціалу вугілля та досліджено його залежність від якості НТП. Досліджено вплив динаміки перехідних процесів та теплотехнічних характеристик вугілля на вміст горючих в

золі виносу. Експериментально доведено, що подача каталізатора в котел суттєво впливає з позитивним ефектом на характеристики спалювання вугілля марок П та АШ у всьому діапазоні робочих навантажень. Проведено дослідження на котлах ТП-15 та ТПП-210А, що дозволили безпечно спалювати бінарні суміш вугілля АШ та П, П та летку золу АШ, вугілля П та ПАР без погіршення якісних показників роботи котлоагрегатів. На основі лінійного програмування розроблено нову методіку визначення економічності роботи котлів шляхом складання та розрахунків розширених енергетичних матриць. Запропоновано нові способи інтенсифікації процесу спалювання та переведення антрацитових котлів на НТП. Ключові слова: теплова електрична станція, котел, непроектне вугілля, каталізатор горіння, бінарна вугільна суміш, механічний недопал.

29.15 Ядерна фізика

29.11.20.0245/0219U100597

Технологія вакуумно-плазмового формування конструкційних елементів для наноелектроніки: Заключний звіт/Науковий фізико-технологічний центр Міністерства освіти і науки та НАН України; Керівник Бажин Анатолій Іванович - ДР 0117U004875, УДК 539.12.04

108

Технологія формування вакуумно-плазмовими методами конструкційних елементів для наноелектроніки на основі кластерної вакуумно-плазмової установки. Визначення фізико-технічних характеристик експериментально отриманих наноструктурованих елементів. Адаптація технології до промислових умов функціонування.

29.11.20.0246/0219U100595

Технологія вакуумно-плазмового формування конструкційних елементів для

наноелектроніки: Заключний звіт/Науковий фізико-технологічний центр Міністерства освіти і науки та НАН України; Керівник Бажин Анатолій Іванович - ДР 0117U004875, УДК 539.12.04

63

Технологія формування вакуумно-плазмовими методами конструкційних елементів для наноелектроніки на основі кластерної вакуумно-плазмової установки. Визначення фізико-технічних характеристик експериментально отриманих наноструктурованих елементів. Адаптація технології до промислових умов функціонування.

29.11.20.0247/0419U000058

Гримало Анна Костянтинівна Визначення повних нейтронних перерізів ^{52}Cr та natHf на фільтрованих пучках нейтронів: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут ядерних досліджень НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 539.12/.17

162 с. - Бібліогр.:50 назв

Дисертаційну роботу присвячено визначенню усереднених повних нейтронних перерізів ^{52}Cr та natHf на фільтрованих пучках нейтронів. Вимірювання проводились на горизонтальних експериментальних каналах (ГЕК-8 та ГЕК-9) Київського дослідницького реактора ВВР-М Інституту ядерних досліджень. Для реєстрації нейтронів використовувались пропорційні гелієвий СНМ-37 та водневий LND-281 лічильники. Основним методом дослідження було обрано метод пропускання. У дисертаційній роботі представлено результати вимірювань повного нейтронного перерізу ^{52}Cr при енергіях 7,5 кеВ та 55, 52, 48,4 та 44,2 кеВ. При розсіянні фільтрованих нейтронів з середньою енергією 59 кеВ на ядрах водню Н під кутами 15, 20 25 та 30° утворюються нейтронні потоки з

енергіями 55, 52, 48,4 та 44,2 кеВ відповідно. На цих енергіях отримано набори усереднених пропускань та, відповідно, набір усереднених перерізів. З набору пропускань визначено параметри резонансу ^{52}Cr при енергії $E_0 = 50,156$ кеВ зі спіном $J = 1/2$, нейтронною шириною резонансу $\Gamma_n = 1,529$ кеВ, радіаційною шириною $\Gamma_\gamma = 641,7$ меВ (параметри резонансу взято з бібліотеки ENDF/B-VII). В дисертаційній роботі також наведено результати вимірювань усереднених повних нейтронних перерізів natHf при енергіях фільтрованих нейтронів 2 кеВ, 54 кеВ, 59 кеВ та 145 кеВ. Дано пояснення отриманого розходження перерізів ^{52}Cr , natHf та параметрів резонансу ^{52}Cr з результатами експериментальних даних бази EXFOR, з оціненими даними з бібліотек оцінених ядерних даних (БОЯД) та теоретичними розрахунками, отриманими кодом TALYS-1.8.

29.11.20.0248/0419U000060

Маргітич Тетяна Олегівна Розподіл уламків поділу високозбуджених ядер за масою та кінетичною енергією: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут ядерних досліджень НАН України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 539.12/.17

149 с. - Бібліогр.:145 назв

У дисертації представлені результати теоретичних розрахунків масово-енергетичних розподілів процесу поділу високозбуджених атомних ядер з масовими числами A поділ та $a + ^{165}\text{Ho} \rightarrow$ поділ. Також було проведено розрахунки ядерно-ядерного потенціалу взаємодії сильно деформованих ядер для симетричних та несиметричних систем, а також з урахуванням різних параметризацій ядерної частини потенціалу взаємодії оцінено масові виходи уламків поділу для реакції $a + ^{197}\text{Au} \rightarrow$ поділ. Результати суттєво уточнюють як фізичну інтерпретацію, так і точність опису процесу вимушеного поділу високозбуджених атомних ядер з A

Заключний звіт/Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Кордюк Олександр Анатолійович - ДР 0117U007001, УДК 538.945

192

Розробка та створення новітніх елементів надпровідникової електроніки на базі гібридних джозефсонівських переходів, особливостями яких є використання молібден-ренієвого сплаву у надпровідних електродах та кремнію з нано-кластерами вольфраму у якості бар'єрного шару

29.11.20.0250/0419U000021

Матківський Остап Миколайович Фізико-хімічні властивості термоелектричних нанокompatитів на основі сполук IV-VI.: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 539.2;538.9-405;548

153 с. - Бібліогр.:157 назв

Перспективним напрямком оптимізації властивостей пльомбум телуриду є створення нанокompatитних структур. У роботі досліджено комплекс фізико-хімічних властивостей композитних термоелектричних матеріалів на основі мікродисперсного пльомбум телуриду та нанодисперсних добавок ZnO , TiO_2 , SiO_2 , Ag і мікродисперсного CdTe . Показано, що до температури ≈ 500 К у бездомішковому пльомбум телуриді та нанокompatитах на його основі електрофізичні властивості визначаються приповерхневим шаром р-типу провідності, а при вищих температурах – власною провідністю. Встановлено, що кінетичні властивості носіїв струму у композитних зразках отриманих методом пресування порошку зумовлені розсіюванням на акустичних фононах та термоелектронною емісією носіїв на межах зерен. Легування PbTe сурмою призводить до зменшення впливу даного механізму, через пасивацію

поверхневих дефектів та некомпенсованих електронів атомами домішки. Встановлено, що у випадку нанокмпозитних матеріалів PbTe/ZnO, PbTe/TiO₂, PbTe/Ag відбувається активна взаємодія поверхневих атомів базового та домішкового матеріалів, внаслідок якої атоми домішкових матеріалів дифундують вглиб базового змінюючи, зокрема, холлівську концентрацію носіїв та параметр елементарної комірки. Діоксид кремнію та телурид кадмію є менш електрично активними добавками, і забезпечують можливість більш незалежної модифікації електрофізичних і теплофізичних властивостей матеріалу.

29.27 Фізика плазми

29.11.20.0251/0219U001724

Розробка технологічних засад створення функціональних елементів з покриттями на основі іонно-плазмових конденсатів для зменшення помітності рухомих об'єктів в ІЧ діапазоні: Заключний звіт/Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Руденко Едуард Михайлович - ДР 0118U001770, УДК 533.9.004.14;621.039.6

82

Розробка технологічних засад і створення функціональних елементів з покриттями на основі іонно-плазмових конденсатів для зменшення помітності рухомих об'єктів в ІЧ діапазоні, вивчення спектральних характеристик, структурних властивостей і встановлення оптимальних параметрів зазначених покриттів, що забезпечать зменшення помітності об'єктів для тепловізійної розвідки.

29.11.20.0252/0419U000329

Грицак Роксолана Володимирівна
Характеристики і параметри плазми в газорозрядних короткохвильових випромінювачах на основі молекул води та фреону: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Державний вищий

навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 537.523/.527

182 с. - Бібліогр.:178 назв

Робота присвячена дослідженню характеристик і параметрів газорозрядної плазми в сумішах інертних газів з молекулою води та фреону. Об'єкт дослідження - плазма ємнісного та бар'єрного розрядів наносекундної тривалості УФ і ВУФ ламп у сумішах інертних газів з молекулами води та фреону. Для експериментального дослідження використовувалися оптичний, електричний методи та комп'ютерне моделювання плазмової кінетики в розрядах у різних газових сумішах. Вперше досліджено ВУФ- і УФ-випромінювання наносекундного ємнісного розряду в сумішах He-H₂O (D₂O), Ar-H₂O (D₂O). Внаслідок проведення оптимізації робочих сумішей He-H₂O (D₂O) було встановлено, що використання "важкої" води є в півтора рази більш ефективним, ніж пари звичайної води. Вивчено оптичні характеристики випромінювання газорозрядної плазми бар'єрного розряду у ВУФ і УФ діапазонах спектру на суміші He-D₂O та Ar-D₂O. Вивчення кінетики утворення радикала OD(A) в плазмі розряду показало, що збільшення тиску гелію веде до зменшення густини OD(A), що обумовлено зменшенням електронної температури і швидкостей реакцій. Досліджено емісійні та електричні характеристики плазми бар'єрного розряду на сумішах Ar-CCl₄ та Ar-Kr-CCl₄. Встановлені основні процеси, які визначають характеристики плазми ємнісного та бар'єрного розряду в сумішах інертних газів з молекулою води та фреону.

29.29 Фізика атома і молекули

29.11.20.0253/0219U100568

Вплив фізичних процесів на властивості спін-вентильних структур на основі плівок Fe, Co та Ag, Au, Cu і магнітних наночастинок: Заключний звіт/Сумський державний університет; Керівник Проценко Сергій Іванович - ДР 0116U002623, УДК 539.2

124

Експериментальне дослідження впливу процесів дифузії, фазоутворення та розсіювання електронів в електричних і магнітних полях на питомий опір, ТКО, КТ, МО, анізотропний магнітоопір (АМО), гігантський магнітоопір (ГМО) і магнітооптичний ефект Керра (МОКЕ) спін-вентилів з покращеними характеристиками та встановленні оптимальних умов їх формування.

29.11.20.0254/0519U000018

Ситник Олександр Олексійович Методи математичного та комп'ютерного моделювання динаміки вимірювальних перетворювачів на основі інтегральних рівнянь: Дис...Доктор технічних наук/Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 621.314; 621.396.946.2; 539.2

431 с. - Бібліогр.:234 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічної проблеми створення і розвитку математичного та комп'ютерного моделювання динаміки широкого класу сучасних вимірювальних перетворювачів. Метою дослідження є підвищення ефективності методів і засобів математичного моделювання динамічних процесів у вимірювальних перетворювачах на основі застосування динамічних моделей у вигляді інтегральних рівнянь і операторів Вольтерри, створення алгоритмічних основ та програмних засобів їх комп'ютерної реалізації. В якості вдосконалення запропоновано, обґрунтовано та досліджено інтегральний метод математичного моделювання процесів у вимірювальних

перетворювачах, який полягає в застосуванні математичних моделей у вигляді інтегральних операторів та рівнянь Вольтерри. Розроблено методи формування явних і неявних непараметричних моделей динаміки стаціонарних вимірювальних перетворювачів з зосередженими та розподіленими параметрами, в тому числі макромоделей. Запропоновано спосіб ідентифікації нестационарних вимірювальних перетворювачів на основі розв'язання алгебраїчної системи, отриманої шляхом апроксимації інтегрального оператора, що має потенційну високу швидкодію та завадостійкість. Проаналізовано властивості непараметричних динамічних моделей у вигляді інтегральних операторів і рівнянь Вольтерри, що визначають їх функціональні можливості при дослідженні різних класів вимірювальних перетворювачів. Запропоновано метод чисельного розв'язання інтегральних рівнянь Вольтерри I роду у некоректній задачі відновлення вхідного сигналу вимірювального перетворювача з розподіленими параметрами; метод забезпечує отримання стійкого розв'язку на основі «внутрішньої» регуляризації із застосуванням способу модельних експериментів. На основі запропонованих алгоритмів вперше розроблений комплекс прикладних програм для моделювання широкого класу вимірювальних перетворювачів з реалізацією лінійних і нелінійних інтегральних моделей та їх систем. Розроблена методика використання програм комплексу для розв'язання конкретних задач. За допомогою запропонованих алгоритмів і розроблених програмних засобів вирішено ряд наступних прикладних задач: формування інтегральних динамічних моделей вимірювальних перетворювачів вологості газу, швидкості потоку, кута повороту, прискорення, витрат, тиску, температури, хемотронного ВП; побудова моделей градієнтних приймачів теплових потоків; отримання за експериментальними даними інтегральних моделей газоаналізаторів, плівкового термоприймача, п'єзоелектричного датчика

тиску та ін. Результати дисертаційної роботи впроваджено на Черкаському міському РЕМ ПАТ «Черкасиобленерго» (м. Черкаси), ТОВ «СІКАМ Україна» (м. Київ), ДП «Черкасистандартметрологія» (м. Черкаси), ПАТ «АЗОТ» (м. Черкаси), ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон» (м. Тернопіль), ТОВ «Навіс-Україна» (м. Сміла), в навчальний процес Черкаського державного технологічного університету.

29.31 Оптика

29.11.20.0255/0219U100654

Розробка схемних конструкторсько-технологічних рішень та моделювання каналу приймання лазерного випромінювання з довжиною хвилі 1,5-1,7 мкм: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Венгер Євген Федорович - ДР 0117U007003, УДК 535.24;535.6

99

Проектування каналу реєстрації та виготовлення прототипу фотодіодного приймача імпульсного лазерного випромінювання в спектральному діапазоні 1,5-1,7 мкм

30 МЕХАНІКА

30.01 Загальні питання механіки

30.11.20.0256/0219U100598

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: Заключний звіт/Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського; Керівник Скакун Юлія Володимирівна - ДР 0118U100056, УДК , 3:001.89, 303.01; 303.1; 303.4; 303.8

131

Метою дослідження є формулювання концепції, на підставі якої є можливість ефективної безперервної освіти для випускників середніх шкіл з окупованих територій і зони АТО на території України.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.11.20.0257/0219U000726

Оцінка технічного стану та подовження ресурсу повітряних переходів магістральних газопроводів при модернізації газотранспортної системи України: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Красовський Арнольд Янович - ДР 0116U006285, УДК 539.3, 539.3, 539.4:...

150

Розробка проекту нормативного документу на рівні Стандарту Організації України з тезхнічної діагностики і розрахунку надземних переходів магістральних газопроводів на міцність і стійкість при дії статичних і динамічних навантажень та впливів

30.11.20.0258/0219U000726

Оцінка технічного стану та подовження ресурсу повітряних переходів магістральних газопроводів при модернізації газотранспортної системи України: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Красовський Арнольд Янович - ДР 0116U006285, УДК 539.3, 539.3, 539.4:...

150

Розробка проекту нормативного документу на рівні Стандарту Організації України з тезхнічної діагностики і розрахунку

надземних переходів магістральних газопроводів на міцність і стійкість при дії статичних і динамічних навантажень та впливів

30.11.20.0259/0219U000726

Оцінка технічного стану та подовження ресурсу повітряних переходів магістральних газопроводів при модернізації газотранспортної системи України: Заключний звіт/Інститут проблем міцності ім. Г. С. Писаренка Національної академії наук України; Керівник Красовський Арнольд Янович - ДР 0116U006285, УДК 539.3, 539.3, 539.4:...

150

Розробка проекту нормативного документу на рівні Стандарту Організації України з технічної діагностики і розрахунку надземних переходів магістральних газопроводів на міцність і стійкість при дії статичних і динамічних навантажень та впливів

31 ХІМІЯ

31.01 Загальні питання хімії

31.11.20.0260/0219U000746

Синтез нанокристалічних фаз допованого Fe_3O_4/M ($M=Mn, Cu$), нанокompatитів із вуглецем та їх електрохімічні властивості: Заключний звіт/Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України; Керівник Панов Едуард Васильович - ДР 0118U001235, УДК 54

41

Обґрунтування прекурсорів, розробка схеми синтезу і синтез допованих нанокристалічних фаз Fe_3O_4/M ($M=Mn, Cu$), нанокompatитів із вуглецем, їх характеристика та вивчення

електрохімічних властивостей синтезованих зразків

31.15 Фізична хімія

31.11.20.0261/0219U100301

Молекулярні механізми запального хронічного болю. Другий рік виконання проекту.: Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Войтенко Нана Володимирівна - ДР 0118U003796, УДК 544.77, 546

26

Мета проекту полягає у вивченні молекулярних механізмів, які лежать в основі підвищеної збудливості проєкційних нейронів дорсального рогу спинного мозку під час хронічного запального болю

31.11.20.0262/0219U100307

Прояви темної енергії і темної матерії в модифікаціях стандартної космологічної моделі. Другий рік виконання проекту: Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Штанов Юрій Володимирович - ДР 0118U003837, УДК 544.77, 546

108

Розробка моделей космологічних та астрофізичних об'єктів та розрахунки спостережуваних ефектів, які в принципі можна реєструвати за допомогою астрономічних спостережень, з'ясування взаємозв'язку між варіантами узагальнень стандартної космологічної моделі та пошук можливостей для тестування модифікованих гравітаційних теорій.

31.11.20.0263/0219U001558

Розробка технологічних засад одержання гібридних сорбентів багатоцільового призначення на основі відпрацьованих шламів глиноземного виробництва.:
Заключний звіт/Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Мешкова-Клименко Наталія Аркадіївна - ДР 0115U006855, УДК 543.54;544.72

194

Створення наукових засад технології утилізації червоного шламу (відходу алюмінієвого виробництва) для одержання ефективних сорбентів для вилучення зі стічних вод токсичних органічних речовин, важких металів, арсенатів, фосфатів

31.11.20.0264/0419U000106

Сема Оксана Василівна Закономірності формування плівок міді та срібла на поверхні CdTe, CdSb, In₂Hg₃Te₆ та їх фізико-хімічні властивості: Дис...Кандидат хімічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1--0.2019

УДК: 544

154 с. - Бібліогр.:196 назв

Узагальнено теоретичні й експериментальні результати про кислотно-основні й окисно-відновні реакції, які відбуваються на межі поділу "напівпровідник - розчин Men+", та закономірності формування плівок міді та срібла на поверхні CdTe, CdSb, In₂Hg₃Te₆. Установлено закономірності формування контактів міді та срібла на поверхні кристалів CdSb, CdTe і Hg₃In₂Te₆ та визначено їх структуру і хімічний склад.

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.11.20.0265/0219U100307

Прояви темної енергії і темної матерії в модифікаціях стандартної космологічної моделі. Другий рік виконання проекту: Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Штанов Юрій Володимирович - ДР 0118U003837, УДК 544.77, 546

108

Розробка моделей космологічних та астрофізичних об'єктів та розрахунки спостережуваних ефектів, які в принципі можна реєструвати за допомогою астрономічних спостережень, з'ясування взаємозв'язку між варіантами узагальнень стандартної космологічної моделі та пошук можливостей для тестування модифікованих гравітаційних теорій.

31.19 Аналітична хімія

31.11.20.0266/0419U000335

Росада Микола Володимирович Розробка та валідація методик аналізу рибоксину у лікарських засобах: Дис...Кандидат фармацевтичних наук/ Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького - Захищена; 1--0.2019

УДК: 543.062; 661.12.091.547

139 с. - Бібліогр.:118 назв

Об'єкти – таблетки рибоксину та його комбінацій; мета – розробка та валідація методик контролю якості таблеток рибоксин, визначення залишкових кількостей рибоксину на поверхні обладнання у процесі виробництва та його комбінацій у лікарських формах промислового виробництва згідно з вимогами ДФУ; методи – фізичні та фізико-хімічні методи аналізу (абсорбційна спектрофотометрія в УФ- та видимій області, ВЕРХ); новизна – у перше розроблено та валідовано спектрофотометричну методику кількісного визначення у таблетках,

спектрофотометричну методику кількісного визначення залишкових кількостей рибоксину на обладнанні при концентрації 0,5 до 10,0 ppm (патент України на корисну модель № 114269), досліджено вплив допоміжних речовин на розчинення таблеток рибоксину вітчизняних виробників і доведено прийнятність методик кількісного визначення АФІ в тесті «Розчинення» для таблеток українських виробників, вперше проведено валідацію методики для тесту «Розчинення» таблеток рибоксину відповідно до вимог ДФУ, вперше проведено валідацію методик визначення супровідних домішок гіпоксантину і гуанозину в таблетках рибоксину методом ВЕРХ відповідно до вимог ДФУ, вперше проведено валідацію методики кількісного визначення L-аргініну в таблетках «Кораргін» методом ВЕРХ; результати – розроблено та валідовано методику визначення залишкових кількостей рибоксину на поверхні обладнання, адаптовано методику кількісного визначення для здійснення тесту «Розчинення» таблеток рибоксину, Досліджено профілі розчинення таблеток рибоксину, Розроблено та валідовано оригінальну методику визначення супровідних домішок (гіпоксантин, гуанозин) у ГЛФ рибоксину таблетках, Розроблено та валідовано методику кількісного визначення рибоксину та L-аргініну в таблетках «Кораргін»; впроваджено – на підприємстві, у науковий процес вищих навчальних закладів; галузь – фармація.

31.11.20.0267/0519U000077

Логойда Лілія Святославівна Науково-теоретичне обґрунтування біоаналітичних досліджень та стандартизації антигіпертензивних засобів з використанням хроматографічних методів.: Дис...Доктор фармацевтичних наук/ Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 543.062

551 с. - Бібліогр.:352 назв

Об'єкти – антигіпертензивні лікарські засоби (амлодипін, ніфедипін, верапаміл, каптоприл, еналаприл, бісопролол): субстанції і таблетки промислового та еспериментального виробництва; плазма крові; моношар клітин Сасо-2; мета – науково-теоретичне обґрунтування аналітичних та біоаналітичних досліджень антигіпертензивних лікарських засобів (фармакокінетики та еквівалентності, проникності через кишкову мембрану (тест Сасо-2), кінетики розчинення) та стандартизації активних фармацевтичних інгредієнтів у субстанціях та лікарських засобах з використанням хроматографічних методів; методи – хроматографічні методи аналізу (ВЕРХ/УФ, УВЕРХ/УФ, ВЕРХ/ДМД, ВЕРХ/МС/МС, ТШХ), рідинно-рідинна екстракція, методи моделювання аналізу та візуалізації багатомірних даних (методи валідації, регресійний та кореляційний аналіз, визначення профілів розчинення таблеток, вивчення проникності через кишкову мембрану (тест Сасо-2)); новизна – теоретично та експериментально обґрунтовано загальну методологію розробки та валідації методик кількісного визначення аналітів з групи антигіпертензивних лікарських засобів в плазмі крові, методик ідентифікації та кількісного визначення антигіпертензивних активних фармацевтичних інгредієнтів у субстанціях та лікарських засобах, розроблено та валідовано методики визначення антигіпертензивних активних фармацевтичних інгредієнтів для вивчення проникності через кишкову мембрану та для застосування у тесті «кінетика розчинення», проведено валідацію аналітичних та біоаналітичних методик визначення антигіпертензивних активних фармацевтичних інгредієнтів, що дозволяє отримувати співставні результати від субстанції антигіпертензивних лікарських засобів (фармакокінетики та еквівалентності, проникності через кишкову мембрану (тест Сасо-2), кінетики розчинення) до стандартизації антигіпертензивних активних

фармацевтичних інгредієнтів у лікарських засобах з використанням хроматографічних методів; результати – розроблено оригінальні хроматографічні методики та уніфіковані процедури проведення валідації методик ідентифікації та кількісного визначення антигіпертензивних активних фармацевтичних інгредієнтів у субстанціях та лікарських засобах з метою введення в проекти монографій ДФУ на таблетки амлодипіну та бісопрололу та для застосування в аналітичних лабораторіях, розроблено умови пробопідготовки антигіпертензивних аналітів для подальших біоаналітичних досліджень, запропоновано та розроблено біоаналітичні методики визначення аналітів з групи антигіпертензивних лікарських засобів в плазмі крові для застосування в лабораторіях з вивчення фармакокінетики та біоеквівалентності лікарських засобів *in vivo*, запропоновано стандартні форми протоколів валідації кількісних біоаналітичних методик визначення для вивчення фармакокінетики та розроблено їх електронні версії з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel, що дозволяє систематизувати результати біоаналітичної методології, розроблено та валідовано методики визначення антигіпертензивних активних фармацевтичних інгредієнтів для вивчення проникності через кишкову мембрану (тест Caco-2), які в подальшому можуть бути використані науковцями для вивчення біодоступності та реєстрації лікарських засобів за процедурою «біолейвер», розроблено оригінальні методики кількісного визначення активних фармацевтичних інгредієнтів з групи антигіпертензивних лікарських засобів для застосування у тесті «кінетика розчинення» при вивченні біоеквівалентності ЛЗ *in vitro*; впроваджено – у науково-педагогічний процес вищих навчальних закладів, практику роботи фармацевтичних підприємств та Державних служб з лікарських засобів та контролю за наркотиками в різних областях України; галузь – фармація.

31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги

31.11.20.0268/0219U000753

Дослідження процесів мікробної трансформації лігноцелюлозної сировини в моноцукри: Заключний звіт/Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Шульга Сергій Михайлович - ДР 0114U002170, УДК 547.9;577.1

143

Отримати шляхом біоконверсії лігноцелюлозної сировини субстратів для біотехнологічних процесів

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.11.20.0269/0419U000285

Ващук Аліна Віталіївна Синтез, структура і властивості сітчастих поліціануратів та нанопористих матеріалів, одержаних з використанням іонних рідин: Дис...Кандидат хімічних наук/ Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 544.23;544.25;678

159 с. - Бібліогр.:157 назв

№ зв'язок, за присутності іонних рідин як мультифункціональних агентів. Мета дослідження: встановлення закономірностей формування сітчастих поліціануратів у присутності іонних рідин залежно від їх хімічної будови та вмісту, та визначення впливу іонної рідини як мультифункціонального агенту на комплекс фізико-хімічних властивостей синтезованих полімерів та нанопористих

матеріалів. Методи дослідження: Фур'є трансмісійна інфрачервона та ¹H ЯМР спектроскопії, диференційна сканувальна калориметрія, сканувальна електронна мікроскопія, динамічний механічний термічний аналіз, термогравіметричний аналіз, ДСК-термопорометрія, метод газової адсорбції (БЕТ аналіз). Синтезовано поліціануратні сітки у присутності іонних рідин (IP) як мультифункціональних агентів: каталізатор, реакційноздатний модифікатор, наповнювач та пороутворювач. Вперше синтезовано та досліджено кінетичні закономірності формування сітчастих поліціануратів за присутності IP різного типу, а саме апротонних, протонної та полімерної протонної. З використанням модельних досліджень запропоновано схеми хімічного вбудовування протонних IP до структури поліціануратної сітки. Запропоновано механізм каталізу поліциклотримеризації диціанового естеру бісфенолу Е апротонними IP за рахунок утворення перехідних комплексів. Синтезовано сітчасті поліціанурати з високим ступенем наповнення апротонною IP (20-40% об'єкт дослідження: створення нових матеріалів шляхом синтезу термостійких полімерів з мономерів, що містять C мас.%), встановлено вплив її вмісту на кінетичні особливості синтезу поліціануратів та зафіксовано формування комплексу між аніонами IP та електрофільними центрами триазинових кілець, також визначено комплекс властивостей одержаних композитів. Розроблено ефективний спосіб одержання плівкових нанопористих сітчастих поліціануратів шляхом екстракції апротонної IP з композиту та визначено їхні морфологічні особливості, параметри пористої структури та термічні властивості.

31.27 Біологічна хімія

31.11.20.0270/0419U000042

Гунчак Роман Васильович Метаболічна та продуктивна дія аквацитрату йоду на

організм свиней різних вікових груп: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Інститут біології тварин НААН - Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 591.05

144 с. - Бібліогр.:292 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню впливу цитрату Йоду нанотехнологічного походження на інтенсивність метаболічних процесів в організмі свиней різних вікових груп та їх продуктивність. Визначені оптимальні кількості введення органічної форми Йоду для поросних і лактуючих свиноматок, а також порослят на дорощуванні та відгодівлі. Доведено стимулювальний вплив оптимальної кількості Йоду у формі аквацитрату в раціонах поросних і лактуючих свиноматок на функціональну здатність щитоподібної залози. Констатовано підвищення вмісту тироксину в крові свинок на 60-ту добу поросності та концентрації Йоду загального і зв'язаного з білком, а також загального протеїну, числа еритроцитів і вмісту гемоглобіну. При цьому зареєстровано підвищення кількості порослят у гнізді, їх маси, середньодобових приростів у лактаційний період та збереженості молодняку. У лактуючих свиноматок встановлене зростання відносного вмісту фосфоліпідів у молозиві У молоці свиноматок збільшувався вміст моно- і диацилгліцеролів за тенденції до зростання відсотка фосфоліпідів і зниження рівня вільних жирних кислот. При цьому зростав вміст Йоду в молозиві і молоці та молочність свиноматок. Заміна неорганічної форми Йоду в раціонах порослят у період дорощування та відгодівлі оптимальною кількістю елемента у формі цитрату, що становить 25 % від його вмісту в стандартному мінеральному преміксі сприяла інтенсифікації протеїнового обміну. У сироватці крові зростав вміст альбумінів, концентрація сечовини та зменшувався вміст залишкового азоту на тлі зниження активності гепатобіліарних ензимів АЛАТ та АсАТ. При цьому середньодобові

прирости свиней були вищими на 4,3 %, а конверсія корму $\square$ нижчою на 4,1 %.

31.11.20.0271/0419U000043

Лозинська Ірина Ігорівна Роль системи NO-синтаза/аргіназа за умов блокування циклооксигенази та моделювання вмісту гідрогену сульфідру при стресі у слизовій оболонці тонкої кишки.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біології тварин НААН - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 591.05; 612.3;591.132

183 с. - Бібліогр.:255 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню дії інгібіторів ЦОГ/ЛОГ за умов стресу різного генезу на морфологічний стан тонкої кишки, параметри системи NO-синтаза/аргіназа, про-/антиоксидантну рівновагу в слизовій оболонці тонкої кишки та зниження їх цитотоксичного впливу шляхом модулювання рівня гідроген сульфідру. Встановлено виражений цитотоксичний вплив інгібітора ЦОГ-1/ЦОГ-2 – індометацину на СОТнК, одноразове введення якого супроводжувалось деструктивними ушкодженнями в дистальному відділі тонкої кишки як за умов самостійної дії, так і на тлі стресу. Встановлено, що за умов поєднаної дії стресу та НПЗП відбувається активація процесів перекисного окиснення ліпідів та зниження активності ензимів антиоксидантного захисту, що свідчить про розвиток оксидативного стресу. Доведено, що введення похідних 4-тіазолідинону (сполуки Les-5054) та H₂S-вивільняючого напроксену (сполука АТВ-346), у якості донорів H₂S, чинять коригувальний вплив щодо нітрозоксидативних процесів та про-/антиоксидантної системи як на тлі стресу, так і при НПЗП-індукованих ураженнях тонкої кишки.

31.11.20.0272/0519U000014

Лихацький Петро Григорович Вікові особливості метаболізму у щурів за дії натрію нітриту та тютюнового диму, шляхи корекції виявлених порушень: Дис...Доктор біологічних наук/ Інститут біології тварин НААН - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 591.05

488 с. - Бібліогр.:521 назв

Дисертаційна робота присвячена дослідженню впливу натрію нітриту на тлі 45-добової тютюнової інтоксикації на організм щурів різного віку, а також пошуку за даних умов адекватних методів корекції за допомогою антигіпоксантів та ентеросорбентів. Виявлено, що після ураження щурів токсикантами відбувається гіперпродукція активних форм оксигену, що зумовлює активацію процесів вільнорадикального окиснення (ліпопероксидації та окиснювальної модифікації протеїнів) у організмі тварин. За даних умов виникає гіпоксія, зумовлена значним утворенням мет- і карбоксигемоглобіну. Утворені токсичні продукти провокують деструкцію біомембран та вихід внутрішньоклітинних компонентів у кров. В організмі нагромаджуються вторинні ендogenousні токсини (молекули середньої маси), вміст яких зростає у сироватці крові щурів усіх вікових груп. Посилена ендogenousна інтоксикація призводить до змін у антиоксидантній системі (пригнічення ензимної та неензимної ланок). Пригнічення ензимів мітохондріальної системи окиснення більш виражене за одночасного ураження обома токсикантами. Зафіксовано розвиток запальних процесів, про що свідчить дисбаланс про- і протизапальних цитокінів та підвищення в сироватці крові вмісту С-реактивного протеїну. Відмічаються порушення у функціонуванні NO-системи та виникає нітрооксидативний стрес, який проявляється підвищенням активності індукцйбельної NO-синтази та зниженням активності ендотеліальної її ізоформи. Найвираженіші зміни метаболізму в умовах нітритно-тютюнової інтоксикації

відбуваються у статевонезрілих шурів. Отримані результати підтверджені морфологічними дослідженнями органів шурів після ураження. Експериментально обґрунтовано доцільність використання антигіпоксанта мілдронат та ентеросорбента карболайн за умов нітритно-тютюнового ураження

31.11.20.0273/0419U000102

Манойлов Кирило Юрійович Біологічні властивості рекомбінантних фрагментів молекули дифтерійного токсину.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біохімії ім. О.В.Паладіна Національної Академії Наук України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 577.1:616-006;
578.23;579.23;581.17;591.81;612.014;
573.6.086.83:577.112.4/.8; 579.66'112.4/.8;
616.931

135 с. - Бібліогр.:143 назв

Об'єкт: молекулярний механізм реалізації біологічної активності нетоксичних аналогів дифтерійного токсину. Мета: встановлення особливостей взаємодії рекомбінантних похідних молекули дифтерійного токсину, синтезованих в клітинах *Escherichia coli*, з клітинами ссавців на етапах зв'язування з рецептором, взаємодії з ліпідними мембранами та ендосомної інтерналізації. Методи: загальнобіохімічні: електрофорез в поліакриламідному гелі з використанням додецилсульфату натрію для аналізу проб протеїнів, електрофорез нуклеїнових кислот в агарозному гелі, модифікація протеїнів флуоресцеїнізотіоціанатом; хроматографічні: металоафінна хроматографія для очищення протеїнів що містять полігістидинову мітку; мікробіологічні: культивування бактерійних штамів-продуцентів на поживних середовищах; біотехнологічні: трансформація прокаріотичних клітин векторними конструкціями, клонування фрагментів кДНК в плазмідні вектори; флуориметричні: протокова цитофлуориметрія, конфокальна

мікроскопія; метод культур еукаріотичних клітин *in vitro*. Вперше було показано, що на відміну від нативного дифтерійного токсину, його рекомбінантні аналоги ефективніше взаємодіють з рецептором резистентних до токсину видів, причому константи зв'язування досліджуваних сполук з рецепторами резистентних та чутливих до токсину клітин, виявилися величинами одного порядку. Показано, що транслокаційний домен у складі рекомбінантних похідних, може впливати на інтерналізацію та ендосомний транспорт у клітинах, зберігає притаманну нативному токсину іон-провідну функцію, і є залученим у реалізацію протипухлинної дії. Результати можуть бути використані для розробки технологій онкотерапії.

31.11.20.0274/0419U000135

Юрчак Ірина Володимирівна Особливості функціонування металотіонеїнів двостулкового молюска за комплексного впливу наноформи оксиду цинку, різних температурних режимів та іонізуючої радіації: Дис...Кандидат біологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 591.05

155 с. - Бібліогр.:284 назв

Дисертацію присвячено вивченню функціонування металотіонеїнів двостулкових молюсків Unionidae за впливу на організм наноформи оксиду цинку (n-ZnO) (3,12 мкМ за температури 18°C та 25°C (T)) та іонів цинку (Zn, 3,12 мкМ) протягом 14 діб, а також температурного (18°C, 25°C та 30°C) протягом 14 діб та радіаційного (2 мГр одноразово, через 14 діб після опромінення) чинників на молюсків з трьох біотопів. За впливу Zn та n-ZnO відзначено збільшення концентрації металотіонеїнів, як загальної, так і у неметальованій формі, та супероксиддисмутазної (СОД) активності. За впливу n-ZnO+T ці ознаки втрачалися, зростав рівень окисних модифікацій

ліпідів та протеїнів, посилювалась нестабільність ДНК та лізосомальних мембран. За впливу на моллюсків температурного та радіаційного чинників вміст металотіонеїнів та СОД-активність зменшувались у представників зі всіх біотопів. За вмістом глутатіону (GSH/GSSG), стабільністю лізосом та рівнем ядерних аномалій відзначено вищу резистентність моллюсків з теплового біотопу. Висока чутливість рівню металювання металотіонеїнів двостулки за впливу стресорних чинників може бути використана як оціночний критерій стійкості водних екосистем.

31.29 Екологічна безпека (наказ МОН №1057)

31.11.20.0275/0519U000068

Харламова Олена Володимирівна
Науково-методологічні основи управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного навантаження:
Дис...Доктор технічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 504.056:574; 502.58:574;

371 с. - Бібліогр.:313 назв

У дисертаційній роботі приведено результати наукових досліджень із розробки науково-методологічних основ управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного навантаження. Встановлено закономірності та особливості виникнення та поширення екологічної небезпеки в умовах дії природно-антропогенних чинників. Запропонована модель формування екологічної небезпеки в соціально-економічній зоні (СЕЗ), яка включає сукупність внутрішньозонних чинників із врахуванням зовнішнього природно-антропогенного впливу та поширення небезпеки за межі зони. Розроблено загальні теоретичні положення управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного

навантаження, створено наукові засади реалізації ієрархічної схеми досліджень задля забезпечення ефективного управління в СЕЗ. Науково обґрунтовано методологію аналізу можливих проявів екологічної небезпеки стосовно об'єктів підвищеної небезпеки в СЕЗ. Запропоновано універсальний підхід визначення параметрів радіоємності та застосування їх як індикатора стану екологічної безпеки. Науково обґрунтована доцільність використання стану ґрунтово-рослинного покриву як елемента моніторингу рівня формованої екологічної небезпеки, встановлено кореляції між показниками накопичення важких металів у ґрунтах і листі дерев, кислотної деградації і дегуміфікації ґрунту, ступеня пошкодження листя і хвої рослин та рівнем екологічної небезпеки антропогенного походження. Розроблено полістадійний спосіб отримання адсорбенту підвищеної поглинальної здатності на основі відходів агропромислового комплексу, який включає механохімічне модифікування, електростатичну сепарацію, обробку в полі кавітації (на стадії процесу отримано патенти на корисну модель).

34 БІОЛОГІЯ

34.05 Методи і устаткування для біологічних досліджень

34.11.20.0276/0219U000713

Дослідження впливу факторів клітинного походження на популяції стовбурових пухлинних клітин в культурі пухлинних мікросфероїдів.: Заключний звіт/ДУ "Відділення біотехнічних проблем діагностики Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України "; Керівник Сидоренко Михайло Васильович - ДР 0117U004092, УДК 57.08

49

Визначити морфологічні, проліфераційні та молекулярні особливості субпопуляцій клітин багатоклітинного пухлинного сфероїда; біохімічні механізми впливу речовин клітинного походження та протиракових препаратів на субпопуляції клітин багатоклітинного пухлинного сфероїда; дослідити присутність та відсоток стовбурових пухлинних клітин у багатоклітинному сфероїді за різних умов мікрооточення; проаналізувати молекулярно-генетичні характеристики клітинних субпопуляцій пухлинного сфероїда під впливом факторів, що виділяються стромальними клітинами.

34.15 Молекулярна біологія

34.11.20.0277/0419U000282

Рабокоть Анастасія Миколаївна Оцінка генетичного поліморфізму у рослин за допомогою інтронів генів β -тубуліну на внутрішньо- та міжвидовому рівнях.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 577.21

146 с. - Бібліогр.:162 назв

Здійснено системну оцінку можливості та ефективності застосування однієї з сучасних систем молекулярних маркерів, що базується на наявності інтрон-специфічного поліморфізму ДНК у родині генів β -тубулінів рослин (tubulin-based polymorphism, ТВР). Було розглянуто вже раніше набутий досвід і наведено власні приклади використання ТВР-аналізу та його модифікацій (сТВР та hТВР) при дослідженні однодольних та дводольних рослин на між- та внутрішньовидовому рівні, а саме: сортів пальчастого проса (*E. sorghana*) та генотипів гусячої трави (*E. indica*), кримських популяцій егілопсу (*Ae. biuncialis*), острівних популяцій щучника антарктичного (*D. antarctica*), сортів пшениці (*T. aestivum*) та ячменю (*H.*

vulgare), сортів та сортозразків рижю посівного (*C. sativa*), видів льону (*L. bienne*, *L. angustifolium*, *L. usitatissimum*, *L. humile*, *L. perenne*), різних сортів льону-довгунцю, а також білоруських ландрас льону. Показано високу ефективність використання ТВР-аналізу для диференціації різних генотипів рослин, що може бути вельми корисним як в молекулярній генетиці рослин при аналізі на всіх таксономічних рівнях, так і в селекційній роботі при створенні та перевірці нових сортів, адже ТВР метод поєднує в собі надійність і швидкість отримання вихідних даних, а також простоту їх аналізу.

34.11.20.0278/0419U000284

Самофалова Дарія Олексіївна Реконструкція просторової структури протеїнфосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин, та структурно-біологічні механізми їх взаємодії зі специфічними інгібіторами: Дис...Кандидат біологічних наук/ Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 577.21:576.314;576.52;577.352; 576.3; 61:57.086

165 с. - Бібліогр.:297 назв

Дисертацію присвячено дослідженню протеїн фосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин та вивченню особливостей їх взаємодії зі специфічними інгібіторами. У результаті проведених досліджень було реконструйовано повні фосфатоми рослин, які представлені суперродинами серин/треонін-, тирозин- та аспартат-специфічних протеїнфосфатаз. Відібрано групу рослинних протеїнфосфатаз, пов'язаних з регуляцією структури та функцій мікротрубочок, та реконструйовано тривимірні моделі протеїнфосфатаз людини і представників одно- та дводольних рослин. Встановлено структурно-біологічні особливості взаємодії інгібіторів з протеїнфосфатазами рослин. Оригінальні дані щодо сайтів

ліганд-білкової взаємодії розширюють уявлення стосовно механізмів, що обумовлюють селективність відомих інгібіторів протеїнофосфатаз та особливостей їх дії в клітинах вищих рослин та мають значення для подальшого раціонального дизайну сполук з антифосфатазною активністю. Встановлені відмінності спорідненості інгібіторів до різних PP1, PP2A і PP4 рослин дають можливість оптимізувати молекулярний дизайн нових біологічно активних сполук із підвищеною селективністю до зазначених молекулярних мішеней. Висловлено припущення про 5 похідних інгібіторів протеїнофосфатаз з більшим рівнем спорідненості до цільових PP1, PP2A, PP4, які можуть знайти застосування як нові ефективні інгібітори протеїнофосфатаз вищих рослин.

34.17 Біофізика

34.11.20.0279/0219U000711

Створення апаратно-програмного комплексу для спектрального дослідження тонких плівок біологічних речовин у середньому ІЧ-діапазоні.: Заключний звіт/Відділення біотехнічних проблем діагностики Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України; Керівник Сидоренко Михайло Васильович - ДР 0115U002520, УДК 577.3

85

Створити компактний, простий у використанні апаратно-програмний комплекс на основі спеціалізованого вимірювального модуля для реалізації методики спектрального дослідження тонких плівок біологічних речовин у середньому ІЧ-діапазоні, придатний для використання у клінічній практиці для діагностики онкологічних патологій.

34.11.20.0280/0219U000751

"Зелений" синтез і характеристика люмінісцентних квантових точок CdTe як екологічно безпечних функціональних

матеріалів нового покоління: Заключний звіт/Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Ємець Алла Іванівна - ДР 0118U004421, УДК 577.3

41

Розробка методики візуалізації внутрішньоклітинних структур за використання напівпровідникових наночастинок CdTe як люмінесцентних зондів, а також продовження дослідження по удосконаленню методів синтезу квантових точок CdTe за допомогою біоматриць і вивчення їх оптичних та структурних властивостей.

34.19 Цитологія

34.11.20.0281/0419U000102

Манойлов Кирило Юрійович Біологічні властивості рекомбінантних фрагментів молекули дифтерійного токсину.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біохімії ім. О.В.Паладіна Національної Академії Наук України - Захищена; 1.- 0.2019

УДК: 577.1:616-006;
578.23;579.23;581.17;591.81;612.014;
573.6.086.83:577.112.4/.8; 579.66'112.4/.8;
616.931

135 с. - Бібліогр.:143 назв

Об'єкт: молекулярний механізм реалізації біологічної активності нетоксичних аналогів дифтерійного токсину. Мета: встановлення особливостей взаємодії рекомбінантних похідних молекули дифтерійного токсину, синтезованих в клітинах *Escherichia coli*, з клітинами ссавців на етапах зв'язування з рецептором, взаємодії з ліпідними мембранами та ендосомної інтерналізації. Методи: загальнобіохімічні: електрофорез в поліакриламідному гелі з використанням додецилсульфату натрію для аналізу проб протеїнів, електрофорез нуклеїнових кислот в агарозному гелі, модифікація

протеїнів флуоресцеїнізотіоціанатом; хроматографічні: металоафінна хроматографія для очищення протеїнів що містять полігістидинову мітку; мікробіологічні: культивування бактерійних штамів-продуцентів на поживних середовищах; біотехнологічні: трансформація прокаріотичних клітин векторними конструкціями, клонування фрагментів кДНК в плазмідні вектори; флуориметричні: протокова цитофлуориметрія, конфокальна мікроскопія; метод культур еукаріотичних клітин *in vitro*. Вперше було показано, що на відміну від нативного дифтерійного токсину, його рекомбінантні аналоги ефективніше взаємодіють з рецептором резистентних до токсину видів, причому константи зв'язування досліджуваних сполук з рецепторами резистентних та чутливих до токсину клітин, виявилися величинами одного порядку. Показано, що транслокаційний домен у складі рекомбінантних похідних, може впливати на інтерналізацію та ендосомний транспорт у клітинах, зберігає притаманну нативному токсину іон-провідну функцію, і є залученим у реалізацію протипухлинної дії. Результати можуть бути використані для розробки технологій онкотерапії.

34.11.20.0282/0419U000284

Самофалова Дарія Олексіївна
Реконструкція просторової структури протеїнофосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин, та структурно-біологічні механізми їх взаємодії зі специфічними інгібіторами:
Дис...Кандидат біологічних наук/
Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України" -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 577.21:576.314;576.52;577.352; 576.3;
61:57.086

165 с. - Бібліогр.:297 назв

Дисертацію присвячено дослідженню протеїнофосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин та вивченню особливостей їх взаємодії зі специфічними

інгібіторами. У результаті проведених досліджень було реконструйовано повні фосфатоми рослин, які представлені суперродинами серин/треонін-, тирозин- та аспартат-специфічних протеїнофосфатаз. Відібрано групу рослинних протеїнофосфатаз, пов'язаних з регуляцією структури та функцій мікротрубочок, та реконструйовано тривимірні моделі протеїнофосфатаз людини і представників одно- та дводольних рослин. Встановлено структурно-біологічні особливості взаємодії інгібіторів з протеїнофосфатазами рослин. Оригінальні дані щодо сайтів ліганд-білкової взаємодії розширюють уявлення стосовно механізмів, що обумовлюють селективність відомих інгібіторів протеїнофосфатаз та особливостей їх дії в клітинах вищих рослин та мають значення для подальшого раціонального дизайну сполук з антифосфатазною активністю. Встановлені відмінності спорідненості інгібіторів до різних PP1, PP2A і PP4 рослин дають можливість оптимізувати молекулярний дизайн нових біологічно активних сполук із підвищеною селективністю до зазначених молекулярних мішеней. Висловлено припущення про 5 похідних інгібіторів протеїнофосфатаз з більшим рівнем спорідненості до цільових PP1, PP2A, PP4, які можуть знайти застосування як нові ефективні інгібітори протеїнофосфатаз вищих рослин.

34.23 Генетика

34.11.20.0283/0419U002985

Барвінська Оксана Юріївна Оптимізація селективного скринінгу спадкових порушень метаболізму амінокислот та ацилкарнітинів у дітей: Дис...Кандидат біологічних наук/ Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України" - Захищена; 6.-.-0.2018

УДК: 575.1/.2

146 с. - Бібліогр.:192 назв

Дисертаційна робота присвячена дослідженню біохімічних та молекулярно-генетичних особливостей пацієнтів з спадковими порушеннями обміну амінокислот та ацилкарнітинів (СПОАА) з використанням методів тандемної мас-спектрометрії, ПДРФ аналізу та сиквенування за Сенгером. Встановлено, що біологічна варіація амінокислот та ацилкарнітинів у сухих плямах крові новонароджених та вікових групах дітей від 7 днів до 18 років залежить від терміну гестації, віку та статі дітей, що необхідно враховувати при інтерпретації результатів селективного скринінгу СПОАА. У пацієнтів з ураженням печінки було встановлено специфічні профілі амінокислот та ацилкарнітинів (тирозин і метонін; C0, C2, C3, C16, C18:1, C18:2; C14, C14:1, C14:2), які можуть бути використані для моніторингу стану печінки у цих осіб. Для оптимізації лабораторної діагностики СПОАА було встановлено критерії розмежування первинних та вторинних змін рівня тирозину, лейцину, C3 та запропоноване нове співвідношення $(C16OH+C18OH+C18:1OH)/(C0+C2)C$ в гені HADHA становить 94,4%. Спектр мутацій в гені GCDH у 5 пацієнтів з глутаровою ацидемією I-го типу представлений 4 описаними місенс мутаціями та однією новою патогенною перебудовою - p.D396G, всі мутації виявлені в 10, 11 та 12 екзонах. У 4 пацієнтів з ізовалеріановою ацидемією спектр мутацій в гені IVD був представлений двома описаними: p.R53P, p.V38Gfs*20 та двома новими мутаціями: p.S133C і c.49dupTGTGGCG. У 5 пацієнтів з України з ізольованою метилмалоновою ацидемією було ідентифіковано 3 мутації в гені MUT (одна з них нова – p.R326G) та 2 описані мутації в гені MMAA. Як підсумок проведеної роботи були розроблені алгоритми лабораторної діагностики пацієнтів з підозрою на СПОАА, що підвищило ефективність обстеження даної групи пацієнтів.

34.27 Мікробіологія

34.11.20.0284/0219U001710

Нові мікробіологічні методи утилізації відходів гумотехнічних та полімерних матеріалів: Заключний звіт/Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Чуєнко Андрій Ігорович - ДР 0117U003461, УДК 579.66

3

Створення технології отримання ряду низькомолекулярних органічних сполук з відходів полімерних та гумотехнічних матеріалів

34.11.20.0285/0219U001712

Визначення біологічної стійкості одного зразку поліетилену та одного зразку поліетиленового покриття згідно методу 2 ДСТУ 3999-2000 при температурі 15+5С: Заключний звіт/Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Чуєнко Андрій Ігорович - ДР 0118U006771, УДК 579.66

6

Визначення біологічної стійкості одного зразку поліетилену та одного зразку поліетиленового покриття згідно методу 2 ДСТУ 3999-2000 при температурі 15+5С

34.11.20.0286/0219U001709

Нові мікробіологічні методи утилізації відходів гумотехнічних та полімерних матеріалів: Заключний звіт/Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Чуєнко Андрій Ігорович - ДР 0117U003461, УДК 579.66

3

Створення технології отримання ряду низькомолекулярних органічних сполук з відходів полімерних та гумотехнічних матеріалів

34.33 Зоологія

34.11.20.0287/0219U100622

Домінантні групи комах-ентомофагів в природних та антропогенно порушених екосистемах України та інших регіонів: еколого-фауністична характеристика, систематика та основи раціонального використання: Заключний звіт/Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена; Керівник Гумовський Олексій Васильович - ДР 0116U000071, УДК 595.7

156

Вивчення закономірностей поширення і представленості різних груп перетинчастокрилих в різних природних та штучних угрупованнях та отримання нових даних з їх філогенії та систематики як підґрунтя для розуміння чинників, що визначають видову різноманітність та шляхи формування паразитокомплексів комах в різних регіонах України та світу.

34.35 Екологія

34.11.20.0288/0219U000715

Оцінка впливу будівництва і експлуатації каскаду п'яти міні ГЕС в смт. Великий Бичків, Рахівського району, Закарпатської області на водні екосистеми р. Шопурка: Заключний звіт/Інститут гідробіології Національної академії наук України; Керівник Летицька Олена Миколаївна - ДР 0118U004774, УДК 574.5

93

Отримання повної інформації стосовно оцінки впливу на навколишнє середовище планованої діяльності з будівництва та експлуатації каскаду з 5 міні ГЕС на водні екосистеми р. Шопурка біля с.м.т. Великий Бичків

34.11.20.0289/0419U000057

Волошин Володимир Леонідович
Визначальні чинники структури синантропних аранеокомплексів урбоекосистем Карпатського регіону.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 574

172 с. - Бібліогр.:357 назв

Дисертацію присвячено дослідженню структури і динаміки синантропних аранеокомплексів урбоекосистем Карпатського регіону з урахуванням біотопічних, зональних, часових, трофоекологічних і мікробіологічних аспектів. Проведено поглиблений аналіз температури як чинника, що має вагомий вплив на структуру синантропних аранеокомплексів Карпатського регіону, визначено термопреферендуми сианатропних Pholcidae України з використанням розробленого й апробованого приладу.

34.11.20.0290/0519U000015

Горобець Леонід Вікторович Птахи як індикатори палеоекологічних змін екосистем Півдня Східної Європи (на прикладі еоцен-голоценових авіфаун): Дис...Доктор біологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 574

410 с. - Бібліогр.:497 назв

За результатами визначення та таксономічної ревізії викопних решток птахів простежено історію авіфауни Півдня Східної Європи впродовж 48 мільйонів років, яка відображає послідовність чотирьох палеоекологічних етапів: середньоеоценовий етап (47,8-41,2 млн. років тому); олігоценно-середньоміоценовий етап (41,2-11,0 млн. років тому); пізньонеогеновий етап (11,0-1,81 млн. років тому); четвертинний етап

(1,81 млн. років тому – наші дні). Наведено реконструкцію палеоекосистем, виявлено роль аридизації на початок ротації фауни. На прикладі екосистем еоцену-голоцену Півдня Східної Європи, розроблено варіант палеоекологічної шкали. Встановлено, що сучасна авіфауна Півдня Східної Європи почала формуватись в ранньому плейстоцені, приблизно 1,81 млн. років тому. Основними чинниками, що впливали на поширення різних представників сучасної авіфауни були: 1) зміна температури і вологості клімату; 2) зміна площі моря та басейну його річок. Виявлено позитивну кореляцію динаміки чисельності впродовж голоцену для п'яти груп видів, населяють подібні біотопи: 1) качок; 2) видів ксерофітних холодних і помірних ландшафтів; 3) видів, що гніздяться на островах; 4) рибоїдних видів; 5) синантропних видів. Проаналізовано чисельність деяких видів птахів із списків Червоної книги України впродовж голоцену. Прослідковано динаміку поширення лісових екосистем на стадії активних сукцесійних процесів та на стадії клімаксу впродовж пізнього плейстоцену – голоцену на території Півдня Східної Європи.

34.11.20.0291/0419U000056

Лакуста Оксана Миколаївна С : N : P-стехіометрія річкових екосистем: Дис...Кандидат біологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 574

257 с. - Бібліогр.:249 назв

Дисертація присвячена дослідженню особливостей CNP-стехіометрії річкових екосистем і з'ясуванню ролі екологічних факторів у її регуляції. Установлені середні та фонові значення С : N : P для води та сестону річкових екосистем модельного регіону. Проведено порівняльний аналіз басейнової, сезонної та річної мінливості CNP-співвідношень у воді та сестоні річкових екосистем.

Виявлені абіотичні та антропогенні фактори, що здійснюють прямий або зворотній вплив на CNP-стехіометрію річкових екосистем. Досліджені прямі та зворотні взаємозв'язки в регуляції CNP-балансу у системі "річкова вода - живі організми" з використанням лабораторних мікрокосмів. Установлені в роботі залежності між CNP-стехіометрією води річкових екосистем та структурою трофічних мереж сприятимуть глибшому розумінню причинно-наслідкових зв'язків при порушенні функціонування цього типу екосистем.

34.11.20.0292/0419U000054

Андрусишин Тетяна Василівна Екологічна оцінка стану р. Збруч за накопиченням важких металів в умовах зарегулювання стоку та маловоддя: Дис...Кандидат біологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 574

224 с. - Бібліогр.:259 назв

Дисертаційна робота присвячена екологічній оцінці стану річки Збруч за накопиченням важких металів в умовах зарегулювання стоку та маловоддя. Уперше здійснено оцінку навантаження важкими металами абіотичної та біотичної складової екосистеми річки Збруч. З'ясовано, що внаслідок кліматичних змін та антропогенного впливу річка зазнає негативних змін, спостерігається явище маловоддя. Визначено, що за умов навантаження важкими металами та зарегулювання стоку річки Збруч, її стан оцінюється як "задовільний", але в ній активно розвиваються деградаційні процеси, тому необхідно здійснити комплекс заходів, спрямованих на покращення стану русла та складових річкової долини і прилеглих територій.

34.39 Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів

34.11.20.0293/0419U000043

Лозинська Ірина Ігорівна Роль системи NO-синтаза/аргіназа за умов блокування циклооксигенази та моделювання вмісту гідрогену сульфідру при стресі у слизовій оболонці тонкої кишки.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біології тварин НААН - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 591.05; 612.3;591.132

183 с. - Бібліогр.:255 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню дії інгібіторів ЦОГ/ЛОГ за умов стресу різного генезу на морфологічний стан тонкої кишки, параметри системи NO-синтаза/аргіназа, про-/антиоксидантну рівновагу в слизовій оболонці тонкої кишки та зниження їх цитотоксичного впливу шляхом модулювання рівня гідрогену сульфідру. Встановлено виражений цитотоксичний вплив інгібітора ЦОГ-1/ЦОГ-2 – індометацину на СОТнК, одноразове введення якого супроводжувалось деструктивними ушкодженнями в дистальному відділі тонкої кишки як за умов самостійної дії, так і на тлі стресу. Встановлено, що за умов поєднаної дії стресу та НПЗП відбувається активація процесів перекисного окиснення ліпідів та зниження активності ензимів антиоксидантного захисту, що свідчить про розвиток оксидативного стресу. Доведено, що введення похідних 4-тіазолідинону (сполуки Les-5054) та H₂S-вивільняючого напроксену (сполука АТВ-346), у якості донорів H₂S, чинять коригувальний вплив щодо нітрозоксидативних процесів та про-/антиоксидантної системи як на тлі стресу, так і при НПЗП-індукованих ураженнях тонкої кишки.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.11.20.0294/0419U000317

Град Анна Олександрівна Морфо-функціональна характеристика жувального м'яза в нормі та при експериментальному цукровому діабеті.: Дис...Кандидат медичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 611;591.4

206 с. - Бібліогр.:222 назв

Комплексний аналіз морфо-функціональних змін структурних компонентів жувального м'яза при стрептозотоциновому цукровому діабеті дозволив виділити 3 стадії: адаптаційно-компенсаторних процесів (14-28 доби), виснаження (42 доба), деструктивно-атрофічних змін (56-70 доби). Виявлені морфо-функціональні зміни дали можливість встановити морфогенез діабетичної міопатії жувального м'яза, що виникає внаслідок таких факторів: 1) метаболічно-деструктивних змін у самих м'язових волокнах у відповідь на гіперглікемію; 2) розвитку циркуляторної і гемічної гіпоксії через структурну перебудову судин гемомікроциркуляторного русла, які призводять до пошкодження м'язових волокон і нейром'язових закінчень та синапсів; 3) якісних і кількісних морфологічних змін у нервовому апараті, які вказують на розвиток нейроміопатії, що підтверджено електроміографічними показниками. Ключові слова: жувальний м'яз, нейром'язовий синапс, гемомікроциркуляторне русло, стрептозотоциновий цукровий діабет, електроміографія. Галузь – медицина.

34.43 Імунологія

34.11.20.0295/0419U000053

Амінов Руслан Флузович Вплив гірудопунктури та екстракту з тканин медичної п'явки на імунну реактивність самиць та приплоду щурів у постембріональному онтогенезі: Дис...Кандидат біологічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 577.083.3;612.017.1;577.27

149 с. - Бібліогр.:313 назв

Дисертація присвячена дослідженню функціонального стану імунної системи статевозрілих нелінійних самиць щурів, які піддавалися гірудологічному впливу та веденню водно-сольового екстракту *Hirudo verbana* в передкоїтальний та після коїтальний періоди, та функціональний стан імунної системи їх приплоду в постембріональному онтогенезі. В ході роботи, вперше встановлено в експерименті на лабораторних щурах, що слина та водно-сольовий екстракт тканин *Hirudo verbana* стимулюють імунну систему самиць та їх приплоду в ранньому постембріональному онтогенезі, викликає позитивні структурні зміни у первинних та вторинних лімфоїдних органах, посилення як вродженої, так і адаптивної імунної реактивності у цих тварин, а також у їх приплоду. Посилення імунної реактивності у приплоду супроводжується збільшенням приросту його маси, що підтверджує взаємозв'язок імунної системи з процесами морфогенезу і здатність медичної п'явки позитивно впливати на ці процеси. Отримані нами дані дають підстави вважати застосування гірудовпливу перспективним методологічним підходом для використання у тваринництві з метою підвищення ефективності репродуктивних процесів при розведенні свійських тварин.

34.11.20.0296/0419U000132

Вуж Тетяна Євгенівна Інформаційна технологія просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/

Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 681.51.015; 612.017.3:616-056.43; 550.3:004; 911.3:616.9](4/9)ВОЗ; 004.942

214 с. - Бібліогр.:132 назв

Робота присвячена розробленню інформаційної технології просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності. Удосконалено просторово-хронологічну інформаційну модель впливу ареалів алергенного пилку на стан здоров'я людей шляхом підвищення комплексності врахування характеристик джерел та об'єктів цього впливу, нормалізовану за типовими правилами для реляційних баз даних, що дозволило формалізувати види невизначеності цих характеристик. Запропоновано використання циліндричної системи координат при формалізації даних, що дозволило оптимізувати цю інформаційну модель. Вперше розроблено інформаційну технологію просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на стан здоров'я людей в заданій точці перебування з комплексом нових методів для зменшення невизначеності складових цього впливу, що дозволяє підвищити точність оцінювання ризику впливу пилку на людину, точність алергопрогнозів та обґрунтованість прийняття рішень щодо знищення чи зменшення розмірів виявлених ареалів алергенних рослин. Створено типове програмно-інформаційне забезпечення для реалізації запропонованих методів й інформаційної технології та випробувано за реальними даними Європейських систем метеорологічного й аеробіологічного моніторингу та польових досліджень. Результати роботи впроваджено в діяльність управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, в навчальний процес і наукову діяльність кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, в навчальний процес зі спеціальності 126 – «Інформаційні системи

та технології» (освітня програма «Інформаційні технології аналізу даних та зображень») Вінницького національного технічного університету.

34.45 Фармакологія

34.11.20.0297/0419U002151

Колісник Тетяна Євгеніївна Розробка складу та технології таблеток з екстрактом листя чорниці звичайної для лікування цукрового діабету: Дис...Кандидат фармацевтичних наук/ Національний фармацевтичний університет - Захищена; 4-.-0.2018

УДК: 615

245 с. - Бібліогр.:255 назв

Робота присвячена розробці нового вітчизняного препарату із сухим екстрактом листя чорниці у формі пролонгованих таблеток матричного типу для лікування цукрового діабету 2 типу та метаболічного синдрому зі стійкою інсулінорезистентністю. На підставі наявних у науковій літературі даних щодо фармакокінетичних та фармакодинамічних властивостей біологічно активних речовин (БАР) екстракту листя чорниці «Міртаргін» обрана лікарська форма – пролонговані таблетки матричного типу. Як метод одержання матричних таблеток обґрунтовано вологе гранулювання. Вибір співвідношення модифікаторів вивільнення здійснено шляхом конструювання штучної нейронної мережі, використовуючи набір експериментальних даних вивільнення БАР екстракту з модельних таблеток. Профіль вивільнення *in vitro* для таблеток з обраним співвідношенням пролонгаторів досліджено експериментально. За допомогою методу математичного планування експерименту обґрунтовано оптимальні параметри одержання таблеток методом вологої грануляції – тип зв'язувальної речовини у гранулювальній рідині, залишковий вологовміст таблеткової маси та фракційний склад

грануляту. Запропоновано раціональну промислову технологію виробництва та методики контролю якості для таблеток під умовною назвою «Міртаргін ретард». Розроблено методику оцінки ризиків, пов'язаних з допоміжними речовинами, яку застосовано для допоміжних речовин таблеток «Міртаргін ретард». Методами термогравіметрії та інфрачервоної спектроскопії досліджено сумісність екстракту «Міртаргін» з обраними допоміжними речовинами. Фармакологічна оцінка таблеток «Міртаргін ретард» як проти діабетичного засобу в порівнянні з активним фармацевтичним інгредієнтом (АФІ) та гіпоглікемічним засобом синтетичного походження – таблетками воглібози – встановила, що розроблені таблетки за ефективністю перевершують АФІ та практично не поступаються референтному препарату.

34.49 Радіаційна біологія

34.11.20.0298/0219U000714

Явище надшвидкого охолодження біологічних об'єктів: розробка ефективних протоколів заморожування.: Заключний звіт/ДУ "Відділення біотехнічних проблем діагностики Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України "; Керівник Сидоренко Михайло Васильович - ДР 0117U004093, УДК 57.043::539.1]:57.011

35

Дослідження явища надшвидкого заморожування біологічних об'єктів різного ступеня складності з розробкою рецептур та протоколів заморожування під кожний рівень біологічних структур.

37 ГЕОФІЗИКА

37.01 Загальні питання геофізики

37.11.20.0299/0419U000132

Вуж Тетяна Євгенівна Інформаційна технологія просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/ Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 681.51.015; 612.017.3:616-056.43; 550.3:004; 911.3:616.9](4/9)ВОЗ; 004.942

214 с. - Бібліогр.:132 назв

Робота присвячена розробленню інформаційної технології просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності. Удосконалено просторово-хронологічну інформаційну модель впливу ареалів алергенного пилку на стан здоров'я людей шляхом підвищення комплексності врахування характеристик джерел та об'єктів цього впливу, нормалізовану за типовими правилами для реляційних баз даних, що дозволило формалізувати види невизначеності цих характеристик. Запропоновано використання циліндричної системи координат при формалізації даних, що дозволило оптимізувати цю інформаційну модель. Вперше розроблено інформаційну технологію просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на стан здоров'я людей в заданій точці перебування з комплексом нових методів для зменшення невизначеності складових цього впливу, що дозволяє підвищити точність оцінювання ризику впливу пилку на людину, точність алергопрогнозів та обґрунтованість прийняття рішень щодо знищення чи зменшення розмірів виявлених ареалів алергенних рослин. Створено типове програмно-інформаційне забезпечення для реалізації запропонованих методів й інформаційної технології та випробувано за реальними даними Європейських систем метеорологічного й аеробіологічного моніторингу та польових досліджень. Результати роботи впроваджено в діяльність управління

фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, в навчальний процес і наукову діяльність кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, в навчальний процес зі спеціальності 126 – «Інформаційні системи та технології» (освітня програма «Інформаційні технології аналізу даних та зображень») Вінницького національного технічного університету.

37.15 Геомагнетизм і вищі шари атмосфери. Земний магнетизм (геомагнетизм) Дослідження вищих шарів атмосфери космічними засобами

37.11.20.0300/0219U100569

Дослідження природних і штучно стимульованих іоносферних процесів та розробка дистанційних методів тривимірної діагностики плазмових неоднорідностей ("Шпіцберген-2018").: Заключний звіт/Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Ямпольський Юрій Моїсійович - ДР 0118U000562, УДК 523-337;523:537.84

60

Дистанційна діагностика полярної іоносфери і глобальної грозової активності за результатами ННЧ і ВЧ спостережень в Арктиці, в Антарктиді і в Україні.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.33 Геохімія

38.11.20.0301/0219U001696

Графіт - стратегічна сировина України: мінерально-сировинна база, нетрадиційні види сировини, комплексне використання родовищ: Заключний звіт/Державна

установа "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України"; Керівник Яценко Віктор Германович - ДР 0116U002966, УДК 550.4, 553.3/.4

78

Визначення шляхів удосконалення і розширення мінерально-сировинної бази графіту України, дослідження нетрадиційних видів вуглецевої сировини і комплексного освоєння родовищ графіту

38.49 Геологія рудних корисних копалин

38.11.20.0302/0219U001696

Графіт - стратегічна сировина України: мінерально-сировинна база, нетрадиційні види сировини, комплексне використання родовищ: Заключний звіт/Державна установа "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України"; Керівник Яценко Віктор Германович - ДР 0116U002966, УДК 550.4, 553.3/.4

78

Визначення шляхів удосконалення і розширення мінерально-сировинної бази графіту України, дослідження нетрадиційних видів вуглецевої сировини і комплексного освоєння родовищ графіту

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.11.20.0303/0219U100593

Інтегрований просторовий розвиток України (методологія та практика забезпечення на прикладі модельних регіонів): Заключний звіт/Інститут географії НАНУ; Керівник Маруняк

Євгенія Олександрівна - ДР 0118U100307, УДК 911.3.001;911.3:316].001

257

Метою роботи є вдосконалення політики просторового розвитку в Україні.

39.25 Медична географія

39.11.20.0304/0419U000132

Вуж Тетяна Євгенівна Інформаційна технологія просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 681.51.015; 612.017.3:616-056.43; 550.3:004; 911.3:616.9](4/9)ВОЗ; 004.942

214 с. - Бібліогр.:132 назв

Робота присвячена розробленню інформаційної технології просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності. Удосконалено просторово-хронологічну інформаційну модель впливу ареалів алергенного пилку на стан здоров'я людей шляхом підвищення комплексності врахування характеристик джерел та об'єктів цього впливу, нормалізовану за типовими правилами для реляційних баз даних, що дозволило формалізувати види невизначеності цих характеристик. Запропоновано використання циліндричної системи координат при формалізації даних, що дозволило оптимізувати цю інформаційну модель. Вперше розроблено інформаційну технологію просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на стан здоров'я людей в заданій точці перебування з комплексом нових методів для зменшення невизначеності складових цього впливу, що дозволяє підвищити точність оцінювання ризику впливу пилку на людину, точність алергопрогнозів та обґрунтованість

прийняття рішень щодо знищення чи зменшення розмірів виявлених ареалів алергенних рослин. Створено типове програмно-інформаційне забезпечення для реалізації запропонованих методів й інформаційної технології та випробувано за реальними даними Європейських систем метеорологічного й аеробіологічного моніторингу та польових досліджень. Результати роботи впроваджено в діяльність управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, в навчальний процес і наукову діяльність кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, в навчальний процес зі спеціальності 126 – «Інформаційні системи та технології» (освітня програма «Інформаційні технології аналізу даних та зображень») Вінницького національного технічного університету.

41 АСТРОНОМІЯ

41.51 Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень.

41.11.20.0305/0219U100581

Створення радіотелескопа на базі антенних систем ЦКДЗ для участі в РНДБ-експеримента. Розробка технічного завдання на створення радіотелескопа РТ-32.: Заключний звіт/Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Ульянов Олег Михайлович - ДР 0118U000565, УДК 520.27;520.874

123

Розробка та науково-технічне обґрунтування напрямків модернізації антенної системи MARK-4В для створення радіотелескопу РТ-32 для виконання автономних досліджень та участі у спільних радіоастрономічних спостереженнях РНДБ-експеримента.

41.11.20.0306/0219U100609

Інструментальне та інформаційне приєднання радіотелескопів УТР-2, УРАН, ГУРТ до світових мереж низькочастотної радіоастрономії.: Заключний звіт/Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Коноваленко Олександр Олександрович - ДР 0118U000561, УДК 520.27;520.874

163

Формулювання найбільш актуальних задач у галузі низькочастотної радіоастрономії (декаметровий-метровий діапазони хвиль), інноваційне створення вискоелективної універсальної експериментальної бази, проведення нових спостережень і астрофізичних досліджень як на вітчизняних інструментах, так і шляхом інтеграції унікальних українських радіотелескопів до європейських і світових мереж багатоантенної і наземно-космічної радіоастрономії

41.11.20.0307/0219U003481

Розвиток методів відновлення декаметрових радіозображень космічних джерел та удосконалення інфраструктури радіотелескопа УРАН-3 за ідеологією ГУРТ: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Кошовий Володимир Вікторович - ДР 0118U000645, УДК 520.27;520.874

42

Розробити завадостійкі методи оброблення даних радіоастрономічних спостережень системою декаметрових радіотелескопів УРАН/ГУРТ на основі інноваційних інформаційних технологій, зокрема томографічних, для отримання нових фундаментальних знань про Всесвіт шляхом проведення нових спостережень і астрофізичних досліджень з метою вирішення важливих прикладних проблем, включаючи реконструкцію просторового розподілу радіовипромінювання небесної сфери. Обґрунтувати науково-прикладні аспекти

розвитку існуючої інфраструктури РТ УРАН-3 шляхом розширення його антенної системи на основі ідеології РТ нового покоління ГУРТ з метою створення умов для застосування перспективних ІТ в НЧ радіоастрономії та підвищення рівня участі РТ УРАН-3 в РНДБ УРАН і міжнародних наземно-космічних експериментах.

43 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДНИЧИХ І ТОЧНИХ НАУК

43.01 08 Точні науки

43.11.20.0308/0419U000138

Харишин Дем'ян Васильович Вплив конструктивних особливостей та теплофізичних характеристик бетону і металу на вогнестійкість трубобетонних конструкцій: Дис...Кандидат технічних наук/ Львівський державний університет безпеки життєдіяльності - Захищена; 1--0.2019

УДК: 001;614.84

165 с. - Бібліогр.:117 назв

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-технічної задачі – розробці ефективного розрахункового методу визначення межі вогнестійкості трубобетонних конструкцій (ТБК) шляхом математичного моделювання теплових процесів та напружено-деформованого стану конструкцій за умов пожежі.

43.11.20.0309/0419U000137

Фещук Юрій Леонідович Прогнозування вогнестійкості дерев'яних колон з вогнезахисним облицюванням:

Дис...Кандидат технічних наук/ Львівський державний університет безпеки життєдіяльності - Захищена; 1--0.2019

УДК: 001;614.84

162 с. - Бібліогр.:114 назв

На основі проведеного аналізу будівельної документації встановлено, що в сучасних розрахункових методах з визначення межі вогнестійкості дерев'яних колон при розрахунках не враховуються всі можливі типи плитного вогнезахисту, зокрема OSB, його вплив на процеси обвуглювання. Це ускладнює роботи при проектуванні. За результатами аналізу висунуто ідею щодо розроблення табличного методу з визначення межі вогнестійкості для такого типу конструкцій.

43.11.20.0310/0419U000185

Пархоменко Володимир-Петро Олегович Підвищення пожежної безпеки матеріалів на основі епоксіамінних композицій модифікованих купрум(II) гексафлуорсилікатом: Дис...Кандидат технічних наук/ Львівський державний університет безпеки життєдіяльності - Захищена; 1--0.2019

УДК: 001;614.84

185 с. - Бібліогр.:146 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуального науково-технічного завдання – підвищенню пожежної небезпеки матеріалів на основі епоксіамінних композицій шляхом їх модифікування купрум(II) гексафлуорсилікатом. Вивчено вплив хімічної взаємодії між негорючою неорганічною сіллю купрум(II) гексафлуорсилікатом та горючим амінним затвердником епоксидних смол поліетиленполіаміном в процесі структурування епоксіамінних композицій на утруднення займання та зниження їх горючості. Проведена комплексна оцінка параметрів пожежної небезпеки

епоксіамінних композицій за різного вмісту антипірену.

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.11.20.0311/0419U000259

Смирний Дмитро Вагіфович
ДИЗАЙНМУЗЕЙНОЇ ЕКСПОЗИЦІЇ:
КОМПОЗИЦІЙНИЙ ТА
ЕРГОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ:

Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 620.9:331.101.1

307 с. - Бібліогр.:190 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальності 05.01.03 – технічна естетика. КНУБА, Київ, 2018. Дисертаційну роботу присвячено вдосконаленню теоретичної бази та вирішенню практичних задач дизайну музейної експозиції, зокрема – розробки методу моделювання функціональних процесів в експозиційному просторі, який би унаочнював формотворчий процес та дозволяв оцінювати раціональність проектного рішення. Проаналізовано архітектуру сучасних музеїв. Розглянуто функціональну структуру та визначено характерні особливості, номенклатуру, типи та параметри експозиційних приміщень. Увагу зосереджено на зонуванні експозиційного простору. Визначено принципи об'ємно-просторової організації експозиційних приміщень в сучасних музеях. Обґрунтовано їх класифікацію за композиційними ознаками та взаємозв'язок з величиною та профілем музею. Розглянуто історію експозиційного дизайну, встановлено номенклатуру та особливості засобів дизайну експозиції. Виявлено ергономічні та композиційні особливості таких засобів та доведено

взаємозв'язок між ними. Виявлено передумови застосування ергономічних принципів як методу проектування геометричних властивостей експозиції та умов експонування. Розроблено графічний метод сценарного моделювання огляду експозиції, який дозволяє визначити: оптимальну точку огляду, а також конфігурацію і положення зони огляду об'ємних і плоских експонатів; кількість осіб різного віку в зоні огляду; зону вільного експозиційного простору навколо експоната; місця можливого розміщення додаткових експонатів чи інформаційних засобів в експозиції тощо. Позитивними рисами розробленого методу слід вважати можливість вирішення прямої та оберненої задач формотворення музейного середовища – проектування експозиції в умовах існуючого простору та проектування самого архітектурного простору за заданими експозиційними матеріалами. Ключові слова: формотворення, експозиційний простір, експозиція, ергономічні показники, геометричні властивості, дизайн.

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.11.20.0312/0419U000304

Капустянський Андрій Олександрович
Підвищення енерго-екологічної ефективності котельних установок при спалюванні непроектних видів палива:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 53; 620.9:662.6; 621.1

266 с. - Бібліогр.:110 назв

Капустянський А.О. Підвищення енерго-екологічної ефективності котельних установок при спалюванні непроектних видів палива. – На правах рукопису. Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю

05.14.06 – технічна теплофізика та промислова теплоенергетика – НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київ, 2018. Дисертацію присвячено дослідженню впливу виду, якості та режимів спалювання непроєктного вугілля на показники надійності та економічності роботи енергетичних котлів ТЕС та ТЕЦ з розробленням відповідних заходів для забезпечення їх оптимальної роботи. Розроблено метод оцінювання збитку нанесеного електростанції через погіршення теплотехнічних характеристик палива. Введено поняття коефіцієнту енергетичного потенціалу вугілля та досліджено його залежність від якості НТП. Досліджено вплив динаміки перехідних процесів та теплотехнічних характеристик вугілля на вміст горючих в золі виносу. Експериментально доведено, що подача каталізатора в котел суттєво впливає з позитивним ефектом на характеристики спалювання вугілля марок П та АШ у всьому діапазоні робочих навантажень. Проведено дослідження на котлах ТП-15 та ТПП-210А, що дозволили безпечно спалювати бінарні суміш вугілля АШ та П, П та летку золу АШ, вугілля П та ПАР без погіршення якісних показників роботи котлоагрегатів. На основі лінійного програмування розроблено нову методіку визначення економічності роботи котлів шляхом складання та розрахунків розширених енергетичних матриць. Запропоновано нові способи інтенсифікації процесу спалювання та переведення антрацитових котлів на НТП. Ключові слова: теплова електрична станція, котел, непроєктне вугілля, каталізатор горіння, бінарна вугільна суміш, механічний недопал.

45

ЕЛЕКТРОТЕХНІК

А

45.01 Загальні питання електротехніки

45.11.20.0313/0219U100578

Підвищення ефективності електропоїздів постійного струму приміського сполучення впровадженням імпульсних систем регулювання: Заклучний звіт/Український державний університет залізничного транспорту; Керівник Семененко Олександр Іванович - ДР 0118U006268, УДК 621.3

75

Зниження витрат електричної енергії на тягу електропоїздів постійного струму приміського сполучення

45.29 Електричні машини

45.11.20.0314/0419U000204

Єноктаєв Ростислав Миколайович Оптимізаційне проектування регульованих асинхронних двигунів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеський національний політехнічний університет - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 621.313.3

201 с. - Бібліогр.:182 назв

Дисертація присвячена вирішенню задач вдосконалення математичних моделей регульованих асинхронних електроприводів та проектування спеціальних частотно-регульованих асинхронних двигунів. У математичній моделі (ММ) регульованих асинхронних двигунів (РАД) враховано активний опір кола намагнічування та втрати від вищих просторово-часових гармонік. Вдосконалення комплексних проектних ММ здійснюється як за рахунок використання ММ узгоджувальних трансформаторів та редукторів, так і за рахунок урахування нахилу зовнішньої характеристики перетворювача частоти при зміні навантаження. Крім того, уточнення ММ отримано при використанні польових розрахунків. Адекватність моделювання перевірено

експериментальними дослідженнями. На основі системи показників ефективності загальнопромислових асинхронних двигунів сформовано діапазонні проектні критерії та обмеження, що застосовуються при розробці РАД. Здійснено модифікацію діапазонного критерію приведених витрат електроприводу, яка передбачає використання коефіцієнта значущості експлуатації та врахування інфляційних процесів. Пропонується адаптація електромашинної частини регульованого асинхронного електроприводу до специфічних умов роботи шляхом вирішення задачі багатокритеріальної структурно-параметричної оптимізації двигуна. Виконано порівняльне дослідження застосування різних методів оптимізації. Підтверджено можливість вдосконалення електроприводу за рахунок використання РАД.

45.33 Трансформатори та електричні реактори

45.11.20.0315/0419U000189

Матухно Валентин Анатолійович
Удосконалення методу оцінювання теплового навантаження силових розподільчих трансформаторів:
Дис...Кандидат технічних наук/ Одеський національний політехнічний університет -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.314.21

198 с. - Бібліогр.:197 назв

Дисертаційна робота є науково-прикладним дослідженням задачі з удосконалення методу оцінювання теплового навантаження силових розподільчих трансформаторів (СРТ) у електромережах, які експлуатуються в умовах змінних навантажень або віялових відключень, та розробці приладу щодо тестування ефективності використання СРТ у реальному часі. Вирішено задачу із розрахунку часових залежностей температури елементів активної частини СРТ - обмоток, магнітної системи і

трансформаторного масла у системі охолодження при змінному навантаженні, на підставі яких запропоновано метод розрахунку коефіцієнта припустимого перевантаження за потужністю (струмом) та часу утримання у стані підвищеного навантаження. Доведено, що збільшення сталої часу нагріву конструктивних елементів, через застосування сучасних електротехнічних матеріалів у СРТ, є необхідною умовою при виготовленні трансформаторів для розподільчих мереж. Розроблено прилад тестування швидкості руху і масової витрати трансформаторного масла або іншої (інноваційної) охолоджуючої речовини у системі охолодження та моніторингу ефективності використання трансформатора за показником теплового навантаження. Безперервність контролю підвищує надійність і термін справної роботи трансформатора. Величина показника теплового навантаження, метод його використання у системі моніторингу і керування трансформатором дозволяє обґрунтовано навантажувати трансформатори у розподільних мережах, точніше встановлювати терміни проведення регламентних робіт з обслуговування та може бути корисним при розробці системи SMARTGRID.

45.37 Силова перетворювальна техніка

45.11.20.0316/0519U000018

Ситник Олександр Олексійович Методи математичного та комп'ютерного моделювання динаміки вимірювальних перетворювачів на основі інтегральних рівнянь: Дис...Доктор технічних наук/
Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.314; 621.396.946.2; 539.2

431 с. - Бібліогр.:234 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічної проблеми створення і розвитку математичного та

комп'ютерного моделювання динаміки широкого класу сучасних вимірювальних перетворювачів. Метою дослідження є підвищення ефективності методів і засобів математичного моделювання динамічних процесів у вимірювальних перетворювачах на основі застосування динамічних моделей у вигляді інтегральних рівнянь і операторів Вольтерри, створення алгоритмічних основ та програмних засобів їх комп'ютерної реалізації. В якості вдосконалення запропоновано, обґрунтовано та досліджено інтегральний метод математичного моделювання процесів у вимірювальних перетворювачах, який полягає в застосуванні математичних моделей у вигляді інтегральних операторів та рівнянь Вольтерри. Розроблено методи формування явних і неявних непараметричних моделей динаміки стаціонарних вимірювальних перетворювачів з зосередженими та розподіленими параметрами, в тому числі макромоделей. Запропоновано спосіб ідентифікації нестаціонарних вимірювальних перетворювачів на основі розв'язання алгебраїчної системи, отриманої шляхом апроксимації інтегрального оператора, що має потенційну високу швидкодію та завадостійкість. Проаналізовано властивості непараметричних динамічних моделей у вигляді інтегральних операторів і рівнянь Вольтерри, що визначають їх функціональні можливості при дослідженні різних класів вимірювальних перетворювачів. Запропоновано метод чисельного розв'язання інтегральних рівнянь Вольтерри I роду у некоректній задачі відновлення вхідного сигналу вимірювального перетворювача з розподіленими параметрами; метод забезпечує отримання стійкого розв'язку на основі «внутрішньої» регуляризації із застосуванням способу модельних експериментів. На основі запропонованих алгоритмів вперше розроблений комплекс прикладних програм для моделювання широкого класу вимірювальних перетворювачів з реалізацією лінійних і нелінійних інтегральних моделей та їх систем. Розроблена методика

використання програм комплексу для розв'язання конкретних задач. За допомогою запропонованих алгоритмів і розроблених програмних засобів вирішено ряд наступних прикладних задач: формування інтегральних динамічних моделей вимірювальних перетворювачів вологості газу, швидкості потоку, кута повороту, прискорення, витрат, тиску, температури, хемотронного ВП; побудова моделей градієнтних приймачів теплових потоків; отримання за експериментальними даними інтегральних моделей газоаналізаторів, плівкового термоприймача, п'єзоелектричного датчика тиску та ін. Результати дисертаційної роботи впроваджено на Черкаському міському РЕМ ПАТ «Черкасиобленерго» (м. Черкаси), ТОВ «СІКАМ Україна» (м. Київ), ДП «Черкасистандартметрологія» (м. Черкаси), ПАТ «АЗОТ» (м. Черкаси), ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон» (м. Тернопіль), ТОВ «Навіс-Україна» (м. Сміла), в навчальний процес Черкаського державного технологічного університету.

45.11.20.0317/0419U000064

Вінниченко Ірина Леонідівна
Перетворювачі частоти на основі резонансних інверторів з часо-імпульсним керуванням: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 621.314.5

190 с. - Бібліогр.:118 назв

Вінниченко І.Л. Перетворювачі частоти на основі резонансних інверторів з часо-імпульсним керуванням. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 05.09.12 «Напівпровідникові перетворювачі електроенергії». – Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, 2018. Дисертацію присвячено розвитку

теорії перетворювачів частоти з проміжною високочастотною резонансною ланкою та часо-імпульсним керуванням. В рамках дисертаційної роботи проведено аналіз існуючих схемотехнічних рішень і способів регулювання вихідних характеристик перетворювачів частоти, обрано структуру резонансного перетворювача, який поєднує переваги імпульсного регулювання та м'якої комутації силових транзисторів, удосконалено математичну модель даного перетворювача в частинах опису електромагнітних процесів і визначення функціоналу високочастотних імпульсів напруги, що дозволило визначити закон часо-імпульсного керування, який дозволяє формувати бажану синусоїдальну форму вихідної напруги заданої частоти з низьким коефіцієнтом гармонік при досить широкому діапазоні зміни навантаження. Також отримано аналітичні залежності, що дозволяють здійснити розрахунок параметрів елементів схеми силової частини перетворювача. Розроблено адаптивну мікропроцесорну систему керування перетворювачем і проведено його імітаційне моделювання та експериментальні дослідження. Ключові слова: додатковий комутаційний блок, додатковий резонансний конденсатор, коефіцієнт гармонік, м'яка комутація силових транзисторів, перетворювачі частоти, резонансні інвертори, розрахунок параметрів елементів схеми, часо-імпульсне керування.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.11.20.0318/0419U000232

Толстих Єлизавета Геннадіївна
Удосконалення моделей та методів радіоакустичного зондування атмосфери:
Дис...Кандидат технічних наук/

Харківський національний університет
радіоелектроніки - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.37/.39; 621.38; 621.37; 621.39;

163 с. - Бібліогр.:134 назв

Об'єкт – процес зондування атмосфери акустичними і електромагнітними хвилями. Мета – удосконалення моделей і методів радіоакустичного зондування (РАЗ) атмосфери, що дозволять підвищити точність вимірювання характеристик атмосфери та визначити якісні показники їх вимірювання. Предмет дослідження – моделі і методи радіоакустичного зондування атмосфери системами РАЗ і аналіз їх показників якості. Методи – теорії статистичних рішень для синтезу оптимальних алгоритмів обробки сигналів систем РАЗ, теорії поширення хвиль у турбулентній атмосфері, методи теорії оптимальної лінійної фільтрації, числові методи аналізу, комп'ютерне моделювання. Результати – запропоновані нові ефективні методи вимірювання швидкості вертикального та горизонтального вітру системами РАЗ, які відрізняються від відомих методів застосуванням комбінованої обробки розсіяних сигналів – доплерівської і кореляційної, що дозволяє розширити можливості систем РАЗ по вилученню нової інформації з даних радіоакустичного зондування атмосфери; вперше запропоновано новий метод прийому та обробки сигналів у системах РАЗ атмосфери, який заснований на пасивній радіолокації плями розсіяних електромагнітних коливань, сфокусованих сферичними хвильовими фронтами акустичного пакета. новизна методу полягає в тому, що для прийому розсіяного сигналу при зносі пакету акустичних хвиль вітром, на відмінну від відомих методів, які використовують матрицю приймальних антен, використовується одна приймальна антена; запропонована нова методика метрологічної атестації систем РАЗ, яка на відміну від відомих, ґрунтується на метрологічній атестації основних пристроїв системи, які визначають похибку вимірювання інформаційного

параметра відбитого сигналу системи; удосконалено метод фільтрації «миттєвих» профілів температури, які одержуються системою РАЗ, який, на відміну від відомих, дозволяє значно зменшити час, що витрачається на отримання температурних профілів з необхідною достовірністю. Впроваджено – у науково-дослідних роботах та навчальний процес ХНУРЕ (м. Харків). Галузь використання – розробка систем радіоакустичного зондування атмосфери

47.01 Загальні питання електроніки і радіотехніки

47.11.20.0319/0419U000306

Гривачевський Андрій Петрович
Підвищення інформативності мультиспектральних систем моніторингу шляхом комплексування зображень видимого та інфрачервоного діапазонів.: Дис...Кандидат технічних наук/
Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 654.197; 621.37/.39

170 с. - Бібліогр.:113 назв

В дисертаційній роботі розв'язано актуальне науково-технічне завдання розроблення методів підвищення ефективності, а саме підвищення інформативності та зменшення кількості надлишкової інформації, яка формується мультиспектральними оптико-електронними системами моніторингу об'єктів та сцен, що мають в своєму складі сенсори видимого та інфрачервоного діапазонів електромагнітних хвиль. Удосконалена багатокритеріальна метрика оцінювання інформативності зображень невідомого сюжетного змісту. Розроблений метод та алгоритм мультимодального комплексування зображень видимого та інфрачервоного діапазонів на основі дискретного вейвлет-перетворення в якому, на відміну від відомих методів, формування низькочастотних вейвлет-коефіцієнтів

результуючого вейвлет-спектра комплексованого зображення базується на основі регресійного аналізу відповідних частин вейвлет-спектрів вхідних зображень, що дає змогу підвищити інформативність комплексованого зображення приблизно на 10%, а також зменшити обсяг даних без втрати корисної інформації в середньому на 26.72%, порівняно з сумарним обсягом даних, що отримуються каналами видимого та інфрачервоного діапазонів. Розроблений адаптивний до дестабілізуючих факторів метод та алгоритм виявлення рухомих об'єктів під час відеомоніторингу. На основі розроблених технологій вдалося збільшити імовірність виявлення, розпізнавання та ідентифікації рухомих об'єктів мультиспектральною системою моніторингу, що, в свою чергу, дало змогу збільшити віддаль ефективного спостереження на 11%.

47.09 Матеріали для електроніки і радіотехніки

47.11.20.0320/0219U100594

Розробка технології виготовлення та організація дослідного виробництва обтікачів інфрачервоних головок самонаведення керованих ракет "повітря-повітря" та зенітних ракет "земля-повітря" (Шифр - ПТМ-2017/1).: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Рагуля Андрій Володимирович - ДР 0117U003408, УДК 666.798.2; 669.018.95

161

Розробка технології виготовлення та організація дослідного виробництва обтікачів інфрачервоних головок наведення керованих ракет "повітря-повітря" та зенітних ракет "земля-повітря"

47.11.20.0321/0219U100615

Структурні та електрофізичні характеристики напівізолюючих кристалів

АІВVI (CdTe, Cd_{1-x}MnxTe, Cd_{1-x}ZnxTe)
після впливу зовнішніх чинників:
Заключний звіт/Чернівецький
національний університет імені Юрія
Федьковича; Керівник Фочук Ігорь
Михайлович - ДР 0116U001451, УДК
621.315.592

145

Створення комплексу нових
експериментальних та теоретичних
підходів неруйнуючої Х-променевої
структурної діагностики складних за
будовою низькоомних та напівізолюючих
твердих розчинів та тонких плівок на
основі CdTe (Cd_{1-x}ZnxTe, Cd_{1-x}MnxTe)
для з'ясування особливостей впливу
дефектної структури на механізми
фізичних процесів, що визначають
електропровідність напівізолюючих
кристалів CdTe і твердих розчинів на його
основі (а також тонких плівок на цих
матеріалах) та спектральний розподіл
ефективності детектування Х і ? -
випромінювання.

47.13 Технологія і устаткування для електронного та радіотехнічного виробництва

47.11.20.0322/0219U100580

"Теоретичні та експериментальні
дослідження резонансних дифракційних
ефектів на мікро- та наноструктурованих
поверхнях у субміліметровому діапазоні
радіохвиль та визначення фізичних
характеристик таких поверхонь":
Заключний звіт/Радіоастрономічний
інститут НАН України; Керівник
Литвиненко Леонід Миколайович - ДР
0118U000558, УДК 621.396.6:658.562;
621.396.66

62

Розроблення сучасних аналітичних та
числових методів опису властивостей
нелінійних матеріалів, моделювання
нелінійних пасивних та активних
двовимірних метаматеріалів (меташарів).
Отримання нових даних про
електромагнітні нелінійні явища, які
можуть виникати у плазмонних структурах
і метаматеріалах під дією інтенсивного
випромінювання та які можуть бути
основою для створення обмежувачів
потужності, перемикачів та модуляторів.
Розроблення нового методу вимірювання
товщини та комплексної діелектричної
проникності мікро/нано плівок у
субміліметровому діапазоні довжин хвиль.

47.14 Проектування і конструювання електронних приладів та радіоелектронної апаратури

47.11.20.0323/0219U100561

Розробка та виготовлення складової
частини пристрою для забезпечення
безпеки у відведеному просторі:
Заключний звіт/Державний науково-
дослідний інститут МВС України;
Керівник Заїчко Костянтин Вікторович -
ДР 0117U005355, УДК 621.37-973.001.63;
621.37-73.001.66

1

Вивчення можливості розробки та
виготовлення експериментального зразка
виробу (системного модуля) виявлення
засобів придушення радіочастотних
каналів

47.11.20.0324/0419U000068

Стахов Володимир Петрович Метод
синтезу моноімітансних логічних
елементів та спеціалізовані пристрої на їх
основі: Дис...Кандидат технічних наук/
Вінницький національний технічний
університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 621.38.049.77.001.63;
621.375.82.001.63; 621.38.049.77.001.66;
621.375.82.001.66; 004.315; 004.312;
681.587; 004.3'144:681.587; 004.312.46

195 с. - Бібліогр.:121 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці методу синтезу моноімітансних логічних елементів, дослідження їх математичних моделей і експериментальних зразків; побудови комбінаційних схем та транспондерних систем на їх основі. Метою роботи є покращення статичних і динамічних параметрів логічних елементів шляхом застосування інформативного параметра у вигляді імітансу та синтез компонентів обчислювальних систем на їх основі. У роботі отримав подальшого розвитку імітансний метод синтезу логічних елементів, в якому, на відміну від відомого, логічна функція реалізується на моноімітансному базисі за рахунок трансформувальних властивостей відрізків ліній передачі у НВЧ діапазоні, що дозволяє виконати пряме та зворотне перетворення імітансу та забезпечити потенційно вищу швидкодію, частотний діапазон роботи і завадостійкість при низькому енергоспоживанні логічних елементів. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми пасивних моноімітансних логічних елементів та розроблено методику розрахунку впливу дестабілізуювальних факторів на інформативний параметр від дестабілізуювальних факторів, що дозволяє їх оптимізувати. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми комбінаційних логічних схем на основі розроблений моноімітансних логічних елементів, які, на відміну від відомих, мають можливість додаткової оптимізації та скорочення компонентів за рахунок властивостей чвертьхвильових та півхвильових відрізків лінії передачі. Розроблено пасивний радіочастотний передавач на принципах зворотного відбиття або помноження частоти, сумісні з моноімітансними логічними схемами, що дозволило на їх основі розробити пасивні радіочастотні транспондери з використанням різних моноімітансних

логічних схем, та провести комп'ютерні моделювання, які доводять їх роботоздатність. Результати дослідження впроваджено у науково-виробничому підприємстві «ВТН» (м. Вінниця) і у навчальний процес Вінницького національного технічного університету.

47.49 Радіотехнічні системи зондування, локації та навігації

47.11.20.0325/0219U000737

Гнучка система формування багатокомпонентних порцій шихти для завантаження у домену піч: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Головка В'ячеслав Ілліч - ДР 0116U008358, УДК 621.396.933:527.8

110

Розробка і обґрунтування нової структури, алгоритмів функціонування та математичної моделі гнучкої системи управління формуванням багатокомпонентних(змішаних) порцій для підвищення продуктивності доменної печі та зменшення питомої витрати коксу

49 ЗВ'ЯЗОК

49.43 Радіозв'язок і радіомовлення

49.11.20.0326/0519U000018

Ситник Олександр Олексійович Методи математичного та комп'ютерного моделювання динаміки вимірювальних перетворювачів на основі інтегральних рівнянь: Дис...Доктор технічних наук/Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.314; 621.396.946.2; 539.2

431 с. - Бібліогр.:234 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-технічної проблеми створення і розвитку математичного та комп'ютерного моделювання динаміки широкого класу сучасних вимірювальних перетворювачів. Метою дослідження є підвищення ефективності методів і засобів математичного моделювання динамічних процесів у вимірювальних перетворювачах на основі застосування динамічних моделей у вигляді інтегральних рівнянь і операторів Вольтерри, створення алгоритмічних основ та програмних засобів їх комп'ютерної реалізації. В якості вдосконалення запропоновано, обґрунтовано та досліджено інтегральний метод математичного моделювання процесів у вимірювальних перетворювачах, який полягає в застосуванні математичних моделей у вигляді інтегральних операторів та рівнянь Вольтерри. Розроблено методи формування явних і неявних непараметричних моделей динаміки стаціонарних вимірювальних перетворювачів з зосередженими та розподіленими параметрами, в тому числі макромоделей. Запропоновано спосіб ідентифікації нестационарних вимірювальних перетворювачів на основі розв'язання алгебраїчної системи, отриманої шляхом апроксимації інтегрального оператора, що має потенційну високу швидкодію та завадостійкість. Проаналізовано властивості непараметричних динамічних моделей у вигляді інтегральних операторів і рівнянь Вольтерри, що визначають їх функціональні можливості при дослідженні різних класів вимірювальних перетворювачів. Запропоновано метод чисельного розв'язання інтегральних рівнянь Вольтерри I роду у некоректній задачі відновлення вхідного сигналу вимірювального перетворювача з розподіленими параметрами; метод забезпечує отримання стійкого розв'язку на основі «внутрішньої» регуляризації із застосуванням способу модельних експериментів. На основі запропонованих алгоритмів вперше розроблений комплекс прикладних програм для моделювання широкого класу вимірювальних

перетворювачів з реалізацією лінійних і нелінійних інтегральних моделей та їх систем. Розроблена методика використання програм комплексу для розв'язання конкретних задач. За допомогою запропонованих алгоритмів і розроблених програмних засобів вирішено ряд наступних прикладних задач: формування інтегральних динамічних моделей вимірювальних перетворювачів вологості газу, швидкості потоку, кута повороту, прискорення, витрат, тиску, температури, хемотронного ВП; побудова моделей градієнтних приймачів теплових потоків; отримання за експериментальними даними інтегральних моделей газоаналізаторів, плівкового термоприймача, п'єзоелектричного датчика тиску та ін. Результати дисертаційної роботи впроваджено на Черкаському міському РЕМ ПАТ «Черкасиобленерго» (м. Черкаси), ТОВ «СІКАМ Україна» (м. Київ), ДП «Черкасистандартметрологія» (м. Черкаси), ПАТ «АЗОТ» (м. Черкаси), ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон» (м. Тернопіль), ТОВ «Навіс-Україна» (м. Сміла), в навчальний процес Черкаського державного технологічного університету.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬН А ТЕХНІКА

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.11.20.0327/0519U000134

Мусієнко Андрій Петрович
Методологічні основи забезпечення функціональної стійкості бездротових сенсорних мереж на основі багатокритеріальної оптимізації:
Дис...Доктор технічних наук/ Державний

університет телекомунікацій - Захищена;
3-.-0.2016

УДК: 002; 681.5; 004

328 с. - Бібліогр.:228 назв

В результаті дисертаційних досліджень вирішена важлива науково-прикладна проблема щодо розробки методологічних основ багатокритеріального синтезу функціонально стійких бездротових сенсорних мереж, які мають автономно функціонувати в умовах впливу зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих факторів. Вперше розроблено необхідну і достатню умову функціональної стійкості бездротових сенсорних мереж, яка полягає в працездатності всіх вузлів комутації і наявності альтернативних маршрутів передачі інформації між вузлами. Дане наукове положення є основою запропонованих методологічних основ і дозволяє на його базі розробити моделі та методи аналізу, синтезу, діагностування і забезпечення властивості функціональної стійкості бездротових сенсорних мереж. Вперше розроблено узагальнену методіку синтезу функціонально стійкої бездротової сенсорної мережі, що заснована на використанні наявних надмірностей та перерозподілу функцій сенсорних вузлів, які вийшли з ладу, між справними вузлами. Перерозподіл функцій в бездротовій сенсорній мережі має відбуватись на основі розв'язання багатокритеріальної оптимізаційної задачі. Реалізація запропонованої методіки дозволяє синтезувати бездротову сенсорну мережу з урахуванням відстані між сенсорними вузлами, потужності передавачів, енергоспоживання та пропускної здатності каналу зв'язку.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.11.20.0328/0219U100616

Розвиток і підтримка базових сервісів Західного грид-центру УНГ: Заключний звіт/Інститут фізики конденсованих систем

НАН України; Керівник Мриглод Ігор Миронович - ДР 0118U004724, УДК 004.001; 004.001.57; 004.7.001.57

18

Забезпечення стабільної роботи та умов для ефективного використання обчислювальних ресурсів кластера ІФКС, який функціонує на базі Західного грид-центру. Розвиток та підтримка базових грид-сервісів кластера, фундаментальні наукові і науково-практичні задачі з використанням методів комп'ютерного моделювання, зокрема робота віртуальної організації Multiscale, через яку надаються обчислювальні ресурси грид-центру.

50.09 Елементи, вузли і пристрої автоматики, телемеханіки та обчислювальної техніки

50.11.20.0329/0419U000068

Стахов Володимир Петрович Метод синтезу моноімітансних логічних елементів та спеціалізовані пристрої на їх основі: Дис...Кандидат технічних наук/Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 621.38.049.77.001.63;
621.375.82.001.63; 621.38.049.77.001.66;
621.375.82.001.66; 004.315; 004.312;
681.587; 004.3'144:681.587; 004.312.46

195 с. - Бібліогр.:121 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці методу синтезу моноімітансних логічних елементів, дослідження їх математичних моделей і експериментальних зразків; побудови комбінаційних схем та транспондерних систем на їх основі. Метою роботи є покращення статичних і динамічних параметрів логічних елементів шляхом застосування інформативного параметра у вигляді імітансу та синтез компонентів обчислювальних систем на їх основі. У роботі отримав подальшого

розвитку імітансний метод синтезу логічних елементів, в якому, на відміну від відомого, логічна функція реалізується на моноімітансному базисі за рахунок трансформувальних властивостей відрізків ліній передачі у НВЧ діапазоні, що дозволяє виконати пряме та зворотне перетворення імітансу та забезпечити потенційно вищу швидкодію, частотний діапазон роботи і завадостійкість при низькому енергоспоживанні логічних елементів. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми пасивних моноімітансних логічних елементів та розроблено методику розрахунку впливу дестабілізувальних факторів на інформативний параметр від дестабілізувальних факторів, що дозволяє їх оптимізувати. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми комбінаційних логічних схем на основі розроблених моноімітансних логічних елементів, які, на відміну від відомих, мають можливість додаткової оптимізації та скорочення компонентів за рахунок властивостей чвертьхвильових та півхвильових відрізків лінії передачі. Розроблено пасивний радіочастотний передавач на принципах зворотного відбиття або помноження частоти, сумісні з моноімітансними логічними схемами, що дозволило на їх основі розробити пасивні радіочастотні транспондери з використанням різних моноімітансних логічних схем, та провести комп'ютерні моделювання, які доводять їх роботоздатність. Результати дослідження впроваджено у науково-виробничому підприємстві «ВТН» (м. Вінниця) і у навчальний процес Вінницького національного технічного університету.

50.11.20.0330/0419U000068

Стахов Володимир Петрович Метод синтезу моноімітансних логічних елементів та спеціалізовані пристрої на їх основі: Дис...Кандидат технічних наук/ Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.38.049.77.001.63;
621.375.82.001.63; 621.38.049.77.001.66;

621.375.82.001.66; 004.315; 004.312;
681.587; 004.3'144:681.587; 004.312.46

195 с. - Бібліогр.:121 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці методу синтезу моноімітансних логічних елементів, дослідження їх математичних моделей і експериментальних зразків; побудови комбінаційних схем та транспондерних систем на їх основі. Метою роботи є покращення статичних і динамічних параметрів логічних елементів шляхом застосування інформативного параметра у вигляді імітансу та синтез компонентів обчислювальних систем на їх основі. У роботі отримав подальшого розвитку імітансний метод синтезу логічних елементів, в якому, на відміну від відомого, логічна функція реалізується на моноімітансному базисі за рахунок трансформувальних властивостей відрізків ліній передачі у НВЧ діапазоні, що дозволяє виконати пряме та зворотне перетворення імітансу та забезпечити потенційно вищу швидкодію, частотний діапазон роботи і завадостійкість при низькому енергоспоживанні логічних елементів. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми пасивних моноімітансних логічних елементів та розроблено методику розрахунку впливу дестабілізувальних факторів на інформативний параметр від дестабілізувальних факторів, що дозволяє їх оптимізувати. Запропоновано математичні моделі та електричні схеми комбінаційних логічних схем на основі розроблених моноімітансних логічних елементів, які, на відміну від відомих, мають можливість додаткової оптимізації та скорочення компонентів за рахунок властивостей чвертьхвильових та півхвильових відрізків лінії передачі. Розроблено пасивний радіочастотний передавач на принципах зворотного відбиття або помноження частоти, сумісні з моноімітансними логічними схемами, що дозволило на їх основі розробити пасивні радіочастотні транспондери з використанням різних моноімітансних логічних схем, та провести комп'ютерні моделювання, які доводять їх

роботоздатність. Результати дослідження впроваджено у науково-виробничому підприємстві «ВТН» (м. Вінниця) і у навчальний процес Вінницького національного технічного університету.

50.33 Цифрові обчислювальні машини та обчислювальні комплекси (ОК)

50.11.20.0331/0419U000305

Грушко Світлана Сергіївна Методи зменшення апаратурних витрат для суміщених мікропрограмних автоматів на мікросхемах програмованої логіки: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 004.382.4

154 с. - Бібліогр.:108 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної наукової задачі розробки структур і вдосконаленню методів синтезу суміщеного МПА, орієнтованих на зменшення апаратурних витрат при реалізації логічної схеми СМПА базисі ПЛІС (FPGA і CPLD). В роботі розроблено структуру СМПА для реалізації в базисі FPGA, що базується на використанні гетерогенної структури FPGA, вдосконалені методи синтезу схем СМПА на FPGA, що дозволяють ефективно використовувати особливості базису гетерогенних FPGA для зменшення апаратурних витрат в логічній схемі СМПА. Розроблено структури і вдосконалено методи синтезу схем СМПА на CPLD. Показано що використання цих структур забезпечує зменшення апаратурних витрат у логічній схемі СМПА в середньому на 29,6 %. Вирішена науково-практична задача мінімізації апаратурних витрат в схемі блоку управління конфігурацією бортовим обчислювальним комплексом. Розроблені

рекомендації щодо використання запропонованих структур і методів для елементної бази різних виробників.

50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)

50.11.20.0332/0219U100538

Моделі та методи кібернетичного захисту інформаційних систем на основі інтелектуального аналізу даних і машинного навчання: Заключний звіт/Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Новіков Олексій Миколайович - ДР 0116U004874, УДК 004.7

175

Мета роботи полягає у побудові методів та технологій кібернетичного захисту інформаційних систем з використанням інтелектуального аналізу даних та машинного навчання, що надасть змогу виконувати випереджаюче виявлення шкідливого програмного забезпечення.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.11.20.0333/0219U000725

Обґрунтування архітектурних рішень щодо побудови інформаційної інфраструктури Міністерства оборони України: Заключний звіт/Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Кірпишніков Юрій Анатолійович - ДР 0118U000378, УДК 004.4; 004.4:004.7

159

Формування вимог до системної архітектури інформаційної інфраструктури, як основи функціонування єдиної інформаційної

системи управління оборонними ресурсами (DRMIS)

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.11.20.0334/0219U100626

Розробка методів розпізнавання та аналізу структур складних об'єктів на основі марківських моделей: Заключний звіт/Науково-учбовий центр прикладної інформатики НАН України; Керівник Распопов Віктор Борисович - ДР 0116U002094, УДК 004.49; 004.056.57

68

Розробка алгоритмів та комп'ютерного забезпечення на їх основі для математичного аналізу структурованих даних у біоінформатиці. Розробка ефективних методів для практичного розв'язку задач структурного аналізу складних даних, які представлені у вигляді системи відносин (графів). Удосконалення методів аналізу структур точкових множин. Створення інформаційних моделей і розвинутих механізмів пошуку для інформаційного супроводу депозитарію культур мікроорганізмів та клітинних ліній.

50.11.20.0335/0419U000123

Голоскокова Анна Олександрівна Моделі та інформаційна технологія планування покращення якості процесу розробки програмного забезпечення: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 004.4; 004.4:004.7

153 с. - Бібліогр.:134 назв

У дисертаційній роботі вирішено важливу науково-практичну задачу підвищення якості процесу розробки програмного забезпечення на основі моделі зрілості СММІ з використанням ковзного планування. Виконано аналіз сучасного стану проблем підвищення якості ПР ПЗ. З урахуванням наведених проблем поставлено задачу розробки методу планування покращення якості ПР ПЗ, який базується на ковзному плануванні і дозволяє за рахунок спрощеної динамічної моделі зменшити розмірність задачі, а за рахунок статичної моделі підвищити точність результату. Для підвищення швидкості роботи алгоритму «Ки-ївський віник», який відноситься до методу послідовного аналізу варіантів, удосконалено технологію спрямованого перебору варіантів на кожному його етапі за рахунок вирішення множини оптимізаційних задач булевого програмування. На основі розробленого методу, моделей та алгоритмів реалізовано інформаційну технологію СППР, для якої було обрано архітектуру програмої системи типу трирівневий «клієнт-сервер» з виділеним сервером застосунків. Результати досліджень впроваджено в практику функціонування ІТ-компаній м. Харкова, а також у навчальний процес кафедри програмної інженерії та інформаційних технологій управління НТУ «ХПІ».

50.11.20.0336/0419U000172

Іваненко Павло Андрійович Методи автоматизації створення автотюнерів для паралельних програм: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 004.4; 004.4:004.7

149 с. - Бібліогр.:64 назв

Дисертація присвячена розробці методів і моделей для автоматизації оптимізації програм у сучасних паралельних платформах. Розроблені методи формалізовані у побудованих моделях

автотюнінга. Ефективність методів пояснюється й аналізується у моделі PRAM* – запропонованому розширенні класичної моделі додатковим рівнем пам'яті. Коректність методів доводиться у термінах дискретних динамічних систем. Для цього було побудовано алгебро-динамічну модель автотюнінгу для мультипроцесорних платформ. Також створено програмну реалізацію усіх запропонованих методів автотюнінга, що не залежить від предметної області задачі й операційної системи обчислювального середовища. Система автотюнінга базується на системі правил переписування й орієнтована в першу чергу на програмні додатки на мові Java. Загалом запропоноване рішення підходить для будь-якої імперативної мови програмування. Розроблені засоби було застосовано для оптимізації складних обчислювальних задач, в результаті досягнуто значні показники їх ефективності.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.11.20.0337/0219U000739

Дослідження автоматизованих систем компенсації ексцентриситету валків при прокатці смуг на листових прокатних станах: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Потап Олег Юхимович - ДР 0116U008362, УДК 681.51; 681.52

64

Розробка способу автоматичної компенсації ексцентриситету шляхом примусового змінення міжвалкового зазору у протифазі з його неконтрольованими коливаннями, що спричинені ексцентриситетом валків

50.11.20.0338/0219U000738

Розробка та дослідження системи енергозберігаючого управління термічною підготовкою сталерозливних ковшів: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Михайловський Микола Володимирович - ДР 0116U008357, УДК 681.5

64

Зниження питомих енерговитрат на виробництво сталевих заготовок завдяки реалізації імпульсного режиму нагріву ковша

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.47 Розроблення нафтових і газових родовищ

52.11.20.0339/0219U004008

Послуги щодо наукового досліджування та експериментального розроблення у сфері інших природничих наук (Енергетичні та супутні послуги) (Послуги з енергоаудиту, моніторингу та аналізу енергоспоживання, визначення показників енергоефективності, розробка пропозицій щодо енергозбереження для об'єктів ПАТ "Укртрансгаз": Заключний звіт/Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Карпаш Максим Олегович - ДР 0116U006978, УДК 622.276; 622.279

241

Метою роботи є проведення оцінки потенціалу енергозбереження, здійснення інструментального технічного контролю за ефективністю витрат паливно-енергетичних ресурсів, аналізу енергоефективності лінійної частини магістрального газопроводу, компресорних станцій.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.01 Загальні питання металургії

53.11.20.0340/0419U000048

Бондаренко Сергій Валерійович
Обґрунтування та розробка технології валкового розливу-прокатки штаб із забезпеченням змінних за шириною параметрів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1--0.2019

УДК: 621.771; 669(094)

176 с. - Бібліогр.:101 назв

В роботі наведено інформацію щодо розробленої технології виготовлення профільованих штаб та плоских штаб з гетерогенними механічними властивостями з алюмінієвих сплавів валковим розливом-прокаткою з використанням профільуючої стрічки. На основі лабораторної установки спроектовано й виготовлено пристрій розливу-прокатки штаб з профільованим поперечним перерізом. Шляхом зворотного аналізу відомих експериментальних даних спільно з теоретичними розрахунками визначено значення коефіцієнту тепловіддачі на межі метал-інструмент для експериментальних умов валкового розливу-прокатки. Теоретично визначено вплив технологічних параметрів процесу розливу-прокатки на ступінь деформації, швидкість та температуру штаб на виході з валків, що формувались без та за участю профільуючої стрічки. На основі отриманих теоретичних даних розроблено метод визначення раціональних технологічних параметрів валкового розливу-прокатки профільованих штаб з мінімальними повздовжніми напруженнями. Експериментально визначено вплив параметрів геометрії профільуючої стрічки і параметрів холодної прокатки на прояв

повздовжнього «закату» та формування змінних за шириною механічних властивостей при прокатці на гладкій бочці попередньо профільованих штаб з алюмінієвих сплавів. Результати дисертаційної роботи використовуються в умовах ПрАТ Дніпровський завод «АЛЮМАШ», а також в навчальному процесі на кафедрі обробки металів тиском Національної металургійної академії України та на кафедрі матеріалознавства Падерборнського університету.

53.11.20.0341/0519U000058

Костецький Юрій Віталійович Наукові і теоретичні основи інтенсифікації і контролю процесів рафінування залізовуглецевих розплавів від міді та сірки: Дис...Доктор технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1--0.2019

УДК: 669.1.01; 662.2.01; 669(094)

325 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена дослідженню процесів рафінування залізовуглецевих розплавів від розчиненої міді методом сульфідного рафінування і наступного видалення сірки та неметалевих включень з металу, а також розробленню основ технології контролю процесу продування рідкого металу інертним газом на установці ківш-піч шляхом аналізу віброактивності поверхні стальківша.

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.11.20.0342/0219U000731

Розробка новітніх технологій використання техногенних відходів на основі заліза та марганцю для ресурсозаощадження та покращення екологічного стану Придніпров'я: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Учитель Олександр Давидович - ДР 0117U002346, УДК 669.162

Розширення сировинної бази чорної металургії та значне зниження екологічного навантаження на навколишнє середовище за рахунок розробки новітніх технологій і обладнання для переробки відходів залізних та марганцевих руд та створення нового виду огрудкованої сировини

53.11.20.0343/0519U000058

Костецький Юрій Віталійович Наукові і теоретичні основи інтенсифікації і контролю процесів рафінування залізовуглецевих розплавів від міді та сірки: Дис...Доктор технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 669.1.01; 662.2.01; 669(094)

325 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена дослідженню процесів рафінування залізовуглецевих розплавів від розчиненої міді методом сульфідного рафінування і наступного видалення сірки та неметалевих включень з металу, а також розробленню основ технології контролю процесу продування рідкого металу інертним газом на установці ківш-піч шляхом аналізу віброактивності поверхні стальківша.

53.11.20.0344/0419U000277

Шуваєв Сергій Павлович Розробка, освоєння і впровадження технології виробництва марганцевого агломерату та марганцевих феросплавів з використанням концентрату високоінтенсивної магнітної сепарації шламу: Дис...Кандидат технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 669.181

226 с. - Бібліогр.:134 назв

Дисертація присвячена вирішенню актуальної задачі ГМК України – розробці, дослідженню, промислому освоєнню і впровадженню наскрізної технологічної схеми і процесів виробництва марганцевого агломерату і виплавки конкурентоспроможних марганцевих феросплавів з різним вмістом фосфору. Проаналізовані принципова і кількісно-якісна схеми збагачення оксидної марганцевої руди і сортамент концентратів. Корисне вилучення марганцю з руди в концентрати складає 73,74%, а вихід шламу при збагаченні сирової руди 59,64%. Заскладовано 129,5 млн. т шламу з середнім вмістом 12,3% Mn. Розроблена і освоєна технологія високоінтенсивної мокрої магнітної сепарації шламу з виробництвом марганцевих концентратів. Впроваджена технологія виробництва на БЗАФ агломерату марки АМ-2. Виконано комп'ютерне моделювання термодинамічної рівноваги однотипних фаз при спіканні агломераційної шихти з заміною долі рудних концентратів концентратом ВММСШ (ТУ У 07.2-00190928-007:2012). Приведені матеріали дослідно-промислового освоєння і впровадження виробництва агломерату (39,81–40,06% Mn) з концентратом ВММСШ без і з реагентом РТГ в умовах БЗАФ на модернізованій агломашині К 4-50(площа спікання 65 м²), а також в умовах аглоцеху АТ НЗФ на агломашині АКМ-5-105. Досягнуто регламентована питома продуктивність агломашин при агломерації розробленої аглошихти із концентратом ВММСШ и реагентом РТГ. Науково обґрунтовано і впроваджено технології виплавки переробного малофосфористого марганцевого шлаку (МФШ) із агломерату АМНВ-2 з використанням концентрату ВММСШ, а також виплавки марганцевих феросплавів на АТ НЗФ і переробного низькофосфористого марганцевого шлаку ШМП-78 на АТ ЗФЗ з використанням у складі шихти агломерату АМ-2. Приведено комплексний аналіз екологічного впливу виробництва марганцевого агломерату АМ-2 на БЗАФ на навколишнє середовище.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.11.20.0345/0519U000058

Костецький Юрій Віталійович Наукові і теоретичні основи інтенсифікації і контролю процесів рафінування залізвуглецевих розплавів від міді та сірки: Дис...Доктор технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 669.1.01; 662.2.01; 669(094)

325 с. - Бібліогр.:220 назв

Дисертація присвячена дослідженню процесів рафінування залізвуглецевих розплавів від розчиненої міді методом сульфідного рафінування і наступного видалення сірки та неметалевих включень з металу, а також розробленню основ технології контролю процесу продування рідкого металу інертним газом на установці ківш-під шляхом аналізу віброактивності поверхні стальківша.

53.39 Порошкова металургія

53.11.20.0346/0219U100635

Особливості формування структури та механічних властивостей титану та його сплавів в процесі спікання та термомеханічної обробки при застосуванні в якості вихідної сполуки гідриду титану: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Іванова Інна Іванівна - ДР 0116U003510, УДК 621.762

80

встановити вплив умов спікання та наступної гарячої деформації порошкового гідриду титану на повноту видалення газових домішок, формування зеренної та

дислокаційної структури; оптимізувати параметри технології щодо заданого рівня механічних властивостей отриманого титану та його сполук

53.11.20.0347/0219U100623

Розробка технологій і матеріалів для електроіскрового нанесення покриттів з метою підвищення терміну експлуатації і надійності деталей технологічного і енергетичного обладнання та інструментів: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Стороженко Марина Сергіївна - ДР 0116U005333, УДК 621.762

53

Мета досягається шляхом поверхневого електроерозійного зміцнення і в разі необхідності відновлення зношених деталей з застосуванням розроблених спеціальних композиційних порошкових матеріалів, спеціального устаткування і технології. За рахунок технології виготовлення і складу електродів будуть отримані оптимальні з точки зору ерозійних властивостей електродні матеріали, необхідні для нанесення зносо- і жаростійких електроіскрових покриттів необхідної товщини.

53.11.20.0348/0219U100664

Розробка проектів національних стандартів, гармонізованих з міжнародними стандартами з методів аналізу металевих порошоків та твердих сплавів: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Павлиго Тетяна Михайлівна - ДР 0118U002087, УДК 621.762:669.1

54

Метою досліджень є виявлення недоліків міждержавних стандартів (ГОСТ), національних стандартів (ДСТУ) з порошкової металургії (ПМ) та твердих сплавів, які чинні в Україні, і розроблення

нових національних стандартів, які відповідали б сучасному рівню розвитку науки і техніки, вимогам міжнародних стандартів, положенням Угоди про технічні бар'єри у торгівлі СОТ.

53.43 Прокатне виробництво

53.11.20.0349/0219U000729

Розробка та дослідження системи програмного управління режимом натягу на безперервному дрібносортовому стані: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Єгоров Олександр Петрович - ДР 0116U008359, УДК

11

Зниження питомих енерговитрат на виробництво товарного сортового прокату на підставі розвитку методів багатокритеріальної оптимізації управління складними електромеханічними комплексами потокових технологічних процесів за рахунок зменшення кількості технологічної обрізи, яка пов'язана з некратністю довжин прутків у пакеті мірній довжині та утворюється в процесі виробництва прокату.

53.11.20.0350/0419U000033

Макеєва Ганна Сергіївна Розробка основ технології прокатки алюмінієвих штаб з армуванням сталевую сіткою для конструкційних виробів з прогнозованими механічними властивостями:

Дис...Кандидат технічних наук/
Національна металургійна академія України - Захищена; 1--0.2019

УДК: 621.771

184 с. - Бібліогр.:115 назв

Дисертація спрямована на вирішення науково-технічної задачі розробки основ

технології отримання алюмінієвих штаб з армуванням сталевую сіткою способом гарячої прокатки за рахунок дослідження параметрів деформації ґратки сітки, витяжки та овалізації її дротів, а також впливу цих параметрів на механічні властивості та здатність до поглинання енергії удару отриманого композиту. В роботі розроблено інженерну методику розрахунку параметрів деформації сітки між двох алюмінієвих штаб після прокатки та експериментально досліджено вплив орієнтації армуючої сітки між шарами матриці на деформацію ґратки сітки та властивості композиту, зокрема на досягнення показників розрахункової міцності, а також на здатність композиту до поглинання енергії удару.

Експериментально досліджено вплив параметрів деформації на формозміну сітки та на механічні властивості армованого композиту. Встановлено три механізми руйнування композиту під час випробування на розтягування. Встановлено, що моделювання процесу прокатки армованого композиту в середовищі програмного продукту QForm адекватно представляє результати експерименту. Досліджено вплив термічної обробки після процесів деформації на механічні властивості, а також досліджена анізотропія властивостей прокатаного композиту шляхом порівняння результатів вимірювання механічних властивостей в поздовжньому та поперечному напрямках. На основі результатів дослідження розроблено основи технології прокатки алюмінієвих штаб армованими сталевими сітками для одержання суцільного композиту з підвищеними механічними властивостями.

53.11.20.0351/0419U000048

Бондаренко Сергій Валерійович
Обґрунтування та розробка технології валкового розливу-прокатки штаб із забезпеченням змінних за шириною параметрів.: Дис...Кандидат технічних наук/ Національна металургійна академія України - Захищена; 1--0.2019

УДК: 621.771; 669(094)

176 с. - Бібліогр.:101 назв

В роботі наведено інформацію щодо розробленої технології виготовлення профільованих штаб та плоских штаб з гетерогенними механічними властивостями з алюмінієвих сплавів валковим розливом-прокаткою з використанням профілюючої стрічки. На основі лабораторної установки спроектовано й виготовлено пристрій розливу-прокатки штаб з профільованим поперечним перерізом. Шляхом зворотного аналізу відомих експериментальних даних спільно з теоретичними розрахунками визначено значення коефіцієнту тепловіддачі на межі метал-інструмент для експериментальних умов валкового розливу-прокатки. Теоретично визначено вплив технологічних параметрів процесу розливу-прокатки на ступінь деформації, швидкість та температуру штаб на виході з валків, що формувались без та за участю профілюючої стрічки. На основі отриманих теоретичних даних розроблено метод визначення раціональних технологічних параметрів валкового розливу-прокатки профільованих штаб з мінімальними повздовжніми напруженнями. Експериментально визначено вплив параметрів геометрії профілюючої стрічки і параметрів холодної прокатки на прояв повздовжнього «закату» та формування змінних за шириною механічних властивостей при прокатці на гладкій бочці попередньо профільованих штаб з алюмінієвих сплавів. Результати дисертаційної роботи використовуються в умовах ПрАТ Дніпровський завод «АЛЮМАШ», а також в навчальному процесі на кафедрі обробки металів тиском Національної металургійної академії України та на кафедрі матеріалознавства Падерборнського університету.

53.47 Виробництво труб

53.11.20.0352/0219U000735

Дослідження механізмів станів пильгерної прокатки прецизійних безшовних труб, формування завдань їх синтезу з метою розробки комплексів механізмів, спроможних реалізувати технології виготовлення трубчастих виробів з прогнозованим рівнем їх характеристик: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Добров Ігорь Вячеславович - ДР 0116U008356, УДК 621.774.21:669.14

58

Метою розробок проекту є встановлення впливу якісних та кількісних характеристик конструктивних, кінематичних та динамічних особливостей функціонування механізмів та пристроїв, що впливають на формування миттєвих осередків деформації та умови протікання в них процесу ОМТ.

53.49 Металознавство

53.11.20.0353/0219U100625

Розробка технології виготовлення керамічних підшипників з ефектом самозаліковування для експлуатації в екстремальних умовах агресивних середовищ.: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Згалат-Лозинський Остап Броніславович - ДР 0117U000855, УДК 669.017:543, 669.13.017:620.18; 669.13.017:620.17, 666.1/.7; 674; 678, 621.825

43

Розробка дослідно-промислової технології новітніх композиційних матеріалів на основі нітридокремнієвої кераміки, та одержання з них методом іскроплазмового спікання керамічних виробів, зокрема підшипників і ущільнювачів, з подовженим ресурсом роботи в екстремальних умовах експлуатації при дії агресивних середовищ (газових та рідких)

та абразивів під дією високих температур та навантажень.

53.11.20.0354/0219U100624

Розробка технології виготовлення керамічних підшипників з ефектом самозаліковування для експлуатації в екстремальних умовах агресивних середовищ.: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Згалат-Лозинський Остап Броніславович - ДР 0117U000855, УДК 669.017:543, 669.13.017:620.18; 669.13.017:620.17, 666.1/.7; 674; 678, 621.825

40

Розробка дослідно-промислової технології новітніх композиційних матеріалів на основі нітридокремнієвої кераміки, та одержання з них методом іскроплазмового спікання керамічних виробів, зокрема підшипників і ущільнювачів, з подовженим ресурсом роботи в екстремальних умовах експлуатації при дії агресивних середовищ (газових та рідких) та абразивів під дією високих температур та навантажень.

53.11.20.0355/0219U100625

Розробка технології виготовлення керамічних підшипників з ефектом самозаліковування для експлуатації в екстремальних умовах агресивних середовищ.: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Згалат-Лозинський Остап Броніславович - ДР 0117U000855, УДК 669.017:543, 669.13.017:620.18; 669.13.017:620.17, 666.1/.7; 674; 678, 621.825

43

Розробка дослідно-промислової технології новітніх композиційних матеріалів на основі нітридокремнієвої кераміки, та одержання з них методом іскроплазмового

спікання керамічних виробів, зокрема підшипників і ущільнювачів, з подовженим ресурсом роботи в екстремальних умовах експлуатації при дії агресивних середовищ (газових та рідких) та абразивів під дією високих температур та навантажень.

53.11.20.0356/0419U000271

Аболіхіна Олена Вікторівна
Матеріалознавчі аспекти утворення та еволюції дефектів, що визначають ресурс експлуатації алюмінієвих конструкцій літаків.: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 669.017

215 с. - Бібліогр.:179 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей утворення дефектів у високоміцних алюмінієвих сплавах систем легування Al-Zn-Mg-Cu, Al-Cu-Mg-Mn та встановленню зв'язку структурних чинників, таких, як розмір та склад інтерметалідних фаз, що обумовлені режимами термічної обробки, з еволюцією дефектів, а також прогнозуванню впливу великої кількості фізичних чинників на довгострокову (десятки років) поведінку елементів структури матеріалу з метою забезпечення оптимальних умов реалізації технічних засобів, спрямованих на подовження термінів експлуатації літаків. При дослідженні кувальних сплавів В93Т1, В93пчТ3, що застосовуються у силових елементах конструкції літаків, на межах зерен виявлені виділення інтерметалідних фаз з вмістом міді, які обумовлюють схильність сплавів до корозійного розтріскування. Присутність міді у складі зміцнюючих фаз не відповідає ствердженням розробника сплавів та відіграє важливу негативну роль в утворенні дефектів і передчасному руйнуванні деталей. Моніторинг дефектів в обшивках панелей крил з сплавів В95Т1, Д16Т протягом 45 років експлуатації

літаків Ан-24, Ан-26 та результати статистичної обробки даних дозволили отримати оригінальні рівняння регресії для швидкості росту корозійних ушкоджень у відповідних кліматичних умовах. Це дало можливість в 6 разів збільшити періоди регламентних робіт та експлуатувати літаки «Антонов» без демонтажу панелей протягом 12 років, тобто забезпечити безперебійність польотів та мінімізувати капітальні витрати на обслуговування.

55

МАШИНОБУДУВАННЯ

55.01 Загальні питання машинобудування

55.11.20.0357/0219U100548

Інтегрована технологія виготовлення модульної технологічної оснастки: Заключний звіт/Сумський державний університет; Керівник Криворучко Дмитро Володимирович - ДР 0117U002252, УДК 621(094)

158

Скорочення часу від замовлення до виготовлення спеціальної модульної технологічної оснастки на основі створення інтегрованої технології.

55.11.20.0358/0419U000167

Бойко Ігор Андрійович Підвищення динамічної якості високошвидкісних багатоцільових верстатів: Дис...Кандидат технічних наук/ Житомирський державний технологічний університет - Захищена; 1--0.2019

УДК: 621.9.06.002; 621(094)

228 с. - Бібліогр.:134 назв

Дисертація присвячена вирішенню завдання підвищення динамічної якості високошвидкісних п'ятикоординатних багатоцільових верстатів при різанні важкооброблюваних матеріалів. Для вирішення цієї проблеми здійснено аналіз патентних і науково-технічних джерел з метою визначення шляхів підвищення динамічної якості багатоцільових верстатів. Запропоновано методику математичного моделювання методом скінчених елементів базових вузлів багатоцільового верстата. Виконано дослідження і аналіз динамічних характеристик базових вузлів багатоцільового верстата методом скінчених елементів. Встановлено значний вплив на амплітуду коливань переднього кінця шпинделя розміщення опорних башмаків і їх кількості, а також переміщення рухомих вузлів верстата вздовж робочої зони. Розроблено методичні рекомендації по визначенню інтервалів частот збудження коливань, підбору і призначенню режимів різання, що базуються на результатах дослідження динамічних характеристик верстата і запропоновано шляхи їх автоматизації. Запропоновано спосіб закріплення заготовки для обробки складно-фасонних деталей. Запропоновано шляхи зменшення кількості інтервалів частот збудження коливань за рахунок об'єднання близькорозташованих інтервалів або частот, а також розроблено методику відбору складових елементів БЦВ для внесення змін у їх конструкцію.

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.11.20.0359/0219U100611

Теоретико-експериментальні методи та комп'ютерні моделі забезпечення живучості циліндричних трибосистем ковзання при нормальному і швидкісному терті: Заключний звіт/Хмельницький національний університет; Керівник Сорокати́й Руслан Володимирович - ДР 0116U001549, УДК 621.891

Створення теоретико-експериментального комплексу системи методів і моделей забезпечення зносостійкості і живучості циліндричних трибосистем ковзання, в тому числі для стволів стрілецької зброї

55.11.20.0360/0219U100625

Розробка технології виготовлення керамічних підшипників з ефектом самозаліковування для експлуатації в екстремальних умовах агресивних середовищ.: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Згалат-Лозинський Остап Броніславович - ДР 0117U000855, УДК 669.017:543, 669.13.017:620.18; 669.13.017:620.17, 666.1/.7; 674; 678, 621.825

43

Розробка дослідно-промислової технології новітніх композиційних матеріалів на основі нітридокремнієвої кераміки, та одержання з них методом іскроплазмового спікання керамічних виробів, зокрема підшипників і ущільнювачів, з подовженим ресурсом роботи в екстремальних умовах експлуатації при дії агресивних середовищ (газових та рідких) та абразивів під дією високих температур та навантажень.

55.11.20.0361/0419U000231

Ревелюк Іван Сергійович Вибір та обґрунтування параметрів силіконового демпфера крутильних коливань колінчастого вала високообертового дизеля: Дис...Кандидат технічних наук/ Харківський національний автомобільно-дорожній університет - Захищена; 1.-. 0.2019

УДК: 620.9; 621.01; 621.81

176 с. - Бібліогр.:122 назв

Дисертацію присвячено вирішенню актуальної науково-практичної задачі вибору основних параметрів силіконового демпфера гасіння крутильних коливань системи колінчастого вала вітчизняного високообертового малолітражного дизеля 6ЧН8,8/8,2, який проектується в рамках державного інвестиційного проекту «Слобожанський дизель», одним із завдань якого є створення конструкції і освоєння виробництва нової серії шестициліндрових рядних чотиритактних дизелів потужністю 110 – 130 кВт. Об'єкт досліджень – процеси, що виникають в системі колінчастого вала в результаті впливу крутильних коливань на резонансних режимах роботи двигуна. Предмет досліджень – конструктивні характеристики елементів системи колінчастого вала та параметри силіконового демпфера його крутильних коливань. В основу теоретичних та експериментальних досліджень покладені фундаментальні положення теорії ДВЗ, теорії коливань, гідродинаміки, прикладної математики та математичної фізики, теорії міцності та надійності. З метою визначення резонансних частот коливань колінчастого вала високообертового малолітражного дизеля застосовувався програмний комплекс AVL EXCITE Designer. Розрахункове визначення амплітуд вимушених коливань та дотичних напружень системи колінчастого вала проводилось за методом на основі чисельного розв'язання високорівневої системи нелінійних диференціальних рівнянь у вигляді моделі в просторі станів. Розрахунково-експериментальне дослідження з визначення величини жорсткості кривошипа колінчастого вала базувалося на застосуванні методу математичного планування експерименту. Для побудови математичної залежності деформації ділянки колінчастого вала від прикладеного моменту та точки закріплення використаний широко поширений і визнаний метод апроксимації - метод найменших квадратів. Для визначення коефіцієнтів апроксимуючих залежностей методом найменших квадратів була застосована програма ApproximationLSM, що розроблена в

середовищі MatLAB, яка дозволяє вирішувати задачі оптимізації побудованої функції. Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні необхідності застосування демпфуючого елемента в системі колінчастого вала вітчизняного високообертового малолітражного дизеля 6ЧН8,8/8,2; в удосконаленні методу експериментально-розрахункового визначення фактичного значення жорсткості кривошипа колінчастого вала; в уточненні математичної моделі синфазної течії в'язкої рідини в зазорах демпфера, в якій вперше враховано інерційність рідини; у введенні критеріїв проектування системи колінчастого вала високообертового малолітражного дизеля з прийнятними напруженнями та амплітудами від крутильних коливань; та в розробці методу перевірки ефективності роботи силіконового демпфера. Результати дисертаційного дослідження використовуються на науково-виробничих підприємствах України, зокрема ТОВ «Науково-виробниче підприємство Дизель Груп», та державному підприємстві «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування», а також передані для вживання й впровадження в науково-дослідній лабораторії кафедри двигунів внутрішнього згоряння Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, та для використання у навчальному процесі цієї кафедри при підготовці студентів за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування», професійне спрямування «Двигуни внутрішнього згоряння». Результати дисертації можуть бути використані для розробки нових та модернізації існуючих конструкцій дизельних двигунів.

55.09 Машинобудівні матеріали

55.11.20.0362/0219U001679

ФТІМС-2017: Заключний звіт/Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Нарівський Анатолій Васильович - ДР 0117U006754,

УДК 621.73; 621.96/.98,
621.002.3:669.13]:539.4

364

ФТІМС-2017

55.11.20.0363/0219U100579

Особливості росту мікро- та нановолокон SiC на різних підкладках та їх використання для створення нових конкурентоздатних нанокompозитних матеріалів на полімерній та графітовій основах: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Солонін Юрій Михайлович - ДР 0118U001649, УДК 620.1

53

Встановлення оптимальних параметрів виготовлення мікро- та нановолокон SiC, напрацювання дослідних зразків волокон для армування композитів та розроблення методики виготовлення нанокompозиту з полімерною матрицею та їх дослідження

55.13 Технологія машинобудування

55.11.20.0364/0419U000047

Михайлова Ірина Олександрівна Розвиток методів розрахунку охолодження обертових елементів газових турбін: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 621.7; 621.9

156 с. - Бібліогр.:125 назв

Дисертацію присвячено вирішенню важливої науково-технічної задачі вдосконалення систем охолодження газових турбін шляхом подальшого розвитку методів гідравлічного і теплового розрахунку каналів системи охолодження

газових турбін. Вивченню структури і властивості потоку в цих елементах, отриманню залежностей, описуючих цей потік. Виконано аналіз науково-технічної літератури, присвяченій проектуванню систем охолодження ГТД, в якому розглянуто міжнародний досвід експериментальних досліджень і обчислювальних експериментів, що до дослідження теплообміну і гідродинаміки течії в обертових елементах. В результаті аналізу літератури показано що, основним напрямом розвитку ефективних і надійних систем охолодження ГТД є підвищення точності розрахунку витратних і гідравлічних характеристик елементів системи охолодження. Показано, що на моделювання процесів впливає геометрія каналу, направлення течії (відцентрове, доцентрове), наявність супутних потоків, параметри і властивості (повітря, масло-повітря) охолоджуючого середовища. Тому від точності, з якою буде змодельований окремий елемент, залежить надійність моделювання всієї системи охолодження. Проведено адаптацію математичних моделей елементів гідравлічних мереж для розрахунку систем охолодження газових турбін, таких як: апарат закручування потоку, теплообмінник, канали, що переміщуються. Наведено опис, теоретичні основи моделювання цих елементів гідравлічної схеми, проведені чисельні дослідження по впливу апарата закручування і теплообмінника на ефективність охолодження, складені відповідні моделі систем охолодження. Проведено дослідження впливу відцентрового ефекту на можливість подачі повітря в порожнини ротора турбіни. Розглянуті приклади течії повітря в порожнинах, утворених двома паралельними дисками з осью або радіальною подачею повітря на периферійному радіусі. Проведений CFD аналіз показав, що в залежності від напрямку подачі повітря істотно змінюється характер течії в порожнині. При радіальній подачі повітря в напрямку осі обертання має місце безвихровий характер течії, при осьовій - з'являється вихор. Проте, відмінність в характері течії

майже не позначається на величині протитиску, який перешкоджає переміщенню повітря. Визначено діапазон достовірності результатів методу розрахунку насосного ефекту в придискових порожнинах роторів газових турбін, а саме: відношення ширини порожнини до зовнішнього радіуса диска не перевищує величину 0,17, що дозволяє обґрунтовано використовувати цей метод для розрахунків систем охолодження. Розроблено узагальнений підхід до методу розрахунку коефіцієнтів витрати і гідравлічного опору елементів систем охолодження газових турбін таких, як отвори, потовщені діафрагми, лабіринтові ущільнення, які регламентують витрату охолоджуючого повітря і відповідають за надійність і економічність системи охолодження. Розрахунок гідравлічної схеми застосовує коефіцієнти гідравлічного опору кожної ділянки схеми, а експериментальні дані часто представлені коефіцієнтами витрати. Тому встановлено зв'язок між ними за допомогою припущень, які враховують різницю між стисливим і нестисливим середовищами. На основі проведених досліджень, обґрунтовано поправку на стисливість до коефіцієнту гідравлічного опору подовжених діафрагм, отворів, лабіринтових ущільнень, яка уточнює коефіцієнт гідравлічного опору до 25%. Розроблено математичну модель розрахунку підшипника, описані підходи до визначення концентрації і термодинамічних характеристик двофазного гомогенного середовища, що дозволило включити підшипник як в гідравлічну, так і теплову моделі систем охолодження газових турбін. Розроблено метод розрахунку гідравлічної мережі для маслоповітряної суміші, який істотно розширив можливості моделювання процесів охолодження роторів і підшипників газових турбін і маслозабезпечення підшипників, що дозволило провести спільний розрахунок системи охолодження ротора турбіни і підшипників. Проведено дослідження системи охолодження ротора високотемпературної газової турбіни за допомогою розроблених методів

розрахунку. Встановлено, що методи розрахунку відповідають робочим даним газотурбінного двигуна Д 36. Ключові слова: газова турбіна, система охолодження, гідравлічний опір, витрата повітря, підшипник, система маслозабезпечення.

55.11.20.0365/0419U000120

Сеник Андрій Антонович Технологічне забезпечення виготовлення згортних втулок підвищеної точності форми і якості: Дис...Кандидат технічних наук/ Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 621.7; 621.9

245 с. - Бібліогр.:155 назв

Дисертація присвячена теоретичним і експериментальним дослідженням технологічного процесу виготовлення згортних втулок підвищеної якості. У роботі теоретично досліджено зміну форми втулки в процесі її формування; силові характеристики при згортанні втулки; відносну площу регулярного мікрорельєфу з підвищеним ступенем перекриття і в імовірнісному аспекті - зусилля дорнування внутрішніх циліндричних поверхонь (ВЦП) цих втулок. Розроблено нові конструкції заготовок згортних втулок і технологічного спорядження для їх формування. На основі використання імовірнісно-статистичного методу експериментально досліджено вплив кривини транспортного каналу та форми заготовок втулок на точність форми ВЦП втулок. Експериментально досліджено закономірності зміни зусилля формування згортних втулок при транспортуванні заготовок у транспортних каналах різної кривизни, а також вплив зусилля обкочування кулькою поверхні заготовки для зниження шорсткості і підвищення ступеня зміцнення.

55.15 Ливарне виробництво

55.11.20.0366/0219U001679

ФТІМС-2017: Заключний звіт/Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України; Керівник Нарівський Анатолій Васильович - ДР 0117U006754, УДК 621.73; 621.96/.98, 621.002.3:669.13]:539.4

364

ФТІМС-2017

55.19 Різання матеріалів

55.11.20.0367/0219U000741

Удосконалення технологій колесофрезерної обробки та розробка нових конструкцій фасонних фрез до верстатів КЖ20: Заклучний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Добров Ігорь Вячеславович - ДР 0116U008355, УДК 621.923.01

58

Метою роботи є розробка технологічних заходів щодо ефективності використання фасонних фрез до верстатів КЖ20 та підвищенню строку служби за рахунок зміни технологічних показників режиму обробки та геометричних параметрів інструмента, а також вплив цих заходів на якість обробленої поверхні та продуктивність ремонту поверхні кочення колісних пар.

55.11.20.0368/0219U100658

Дослідження фізико-хімічного модифікування поверхні нанопорошків вуглецевих матеріалів, що входять до складу композиційних покриттів шліфпорошків алмазів для шліфувального інструменту підвищеної зносостійкості: Заклучний звіт/Інститут надтвердих

матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України;
Керівник Пріхна Тетяна Олексіївна - ДР
0115U006575, УДК 621.923

300

Дослідження фізико-хімічного
модифікування поверхні нанопорошків
вуглецевих матеріалів, що входять до
складу композиційних покриттів
шліфпорошків алмазів для шліфувального
інструменту підвищеної зносостійкості

55.23 Виробництво виробів з порошкових матеріалів

55.11.20.0369/0219U100617

Розробка та впровадження технології
виробництва литих деталей навісного
обладнання сільськогосподарської техніки
в заміні деталей зарубіжного виробництва:
Заключний звіт/Інститут проблем
матеріалознавства ім. І.М.Францевича
НАН України; Керівник Гогаєв Казбек
Олександрович - ДР 0116U002997, УДК
621.762.002.3

101

Розробка технології виробництва та
впровадження литих деталей з БВЧШГ для
навісного обладнання
сільськогосподарської техніки з високим
ресурсом експлуатації взамін деталей
закордонного виробництва

55.11.20.0370/0219U100625

Розробка технології виготовлення
керамічних підшипників з ефектом
самозаліковування для експлуатації в
екстремальних умовах агресивних
середовищ.: Заключний звіт/Інститут
проблем матеріалознавства ім.
І.М.Францевича Національної академії
наук України; Керівник Згалат-Лозинський
Остап Броніславович - ДР 0117U000855,
УДК 669.017:543, 669.13.017:620.18;
669.13.017:620.17, 666.1/.7; 674; 678,
621.825

43

Розробка дослідно-промислової технології
новітніх композиційних матеріалів на
основі нітридокремнієвої кераміки, та
одержання з них методом іскроплазмового
спікання керамічних виробів, зокрема
підшипників і ущільнювачів, з
подовженим ресурсом роботи в
екстремальних умовах експлуатації при дії
агресивних середовищ (газових та рідких)
та абразивів під дією високих температур
та навантажень.

55.29 Верстатобудування

55.11.20.0371/0419U000167

Бойко Ігор Андрійович Підвищення
динамічної якості високошвидкісних
багатоцільових верстатів: Дис...Кандидат
технічних наук/ Житомирський державний
технологічний університет - Захищена; 1.-.
0.2019

УДК: 621.9.06.002; 621(094)

228 с. - Бібліогр.:134 назв

Дисертація присвячена вирішенню
завдання підвищення динамічної якості
високошвидкісних п'ятикоординатних
багатоцільових верстатів при різанні
важкооброблюваних матеріалів. Для
вирішення цієї проблеми здійснено аналіз
патентних і науково-технічних джерел з
метою визначення шляхів підвищення
динамічної якості багатоцільових
верстатів. Запропоновано методику
математичного моделювання методом
скінчених елементів базових вузлів
багатоцільового верстата. Виконано
дослідження і аналіз динамічних
характеристик базових вузлів
багатоцільового верстата методом
скінчених елементів. Встановлено значний
вплив на амплітуду коливань переднього
кінця шпинделя розміщення опорних
башмаків і їх кількості, а також
переміщення рухомих вузлів верстата
вдоль робочої зони. Розроблено
методичні рекомендації по визначенню

інтервалів частот збудження коливань, підбору і призначенню режимів різання, що базуються на результатах дослідження динамічних характеристик верстата і запропоновано шляхи їх автоматизації. Запропоновано спосіб закріплення заготовки для обробки складно-фасонних деталей. Запропоновано шляхи зменшення кількості інтервалів частот збудження коливань за рахунок об'єднання близькорозташованих інтервалів або частот, а також розроблено методіку відбору складових елементів БЦВ для внесення змін у їх конструкцію.

55.30 Робототехніка

55.11.20.0372/0219U001723

Розробка моделей для оптимізації орієнтації кисті промислового робота: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Савків Володимир Богданович - ДР 0116U005075, УДК 621.865.8.001.6:62-231;621.865.8.001.5:531.3

188

Забезпечити мінімальне енергоспоживання під час транспортування об'єктів маніпулювання за допомогою струминних захоплювальних пристроїв і забезпечувати при цьому безвідривність транспортування від початкової точки транспортування до кінцевої

55.38 Спеціальні енергетичні установки

55.11.20.0373/0219U100620

Вдосконалення технології та обладнання для виготовлення суперконденсатора: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Стоцько Зіновій Антонович - ДР 0118U000413, УДК 621.221:537.84

21

Вдосконалення технології та механізація виготовлення електродів суперконденсатора

55.11.20.0374/0419U000231

Ревелюк Іван Сергійович Вибір та обґрунтування параметрів силіконового демпфера крутильних коливань колінчастого вала високообертового дизеля: Дис...Кандидат технічних наук/ Харківський національний автомобільно-дорожній університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 620.9; 621.01; 621.81

176 с. - Бібліогр.:122 назв

Дисертацію присвячено вирішенню актуальної науково-практичної задачі вибору основних параметрів силіконового демпфера гасіння крутильних коливань системи колінчастого вала вітчизняного високообертового малолітражного дизеля 6ЧН8,8/8,2, який проектується в рамках державного інвестиційного проекту «Слобожанський дизель», одним із завдань якого є створення конструкції і освоєння виробництва нової серії шестициліндрових рядних чотиритактних дизелів потужністю 110 – 130 кВт. Об'єкт досліджень – процеси, що виникають в системі колінчастого вала в результаті впливу крутильних коливань на резонансних режимах роботи двигуна. Предмет досліджень – конструктивні характеристики елементів системи колінчастого вала та параметри силіконового демпфера його крутильних коливань. В основу теоретичних та експериментальних досліджень покладені фундаментальні положення теорії ДВЗ, теорії коливань, гідродинаміки, прикладної математики та математичної фізики, теорії міцності та надійності. З метою визначення резонансних частот коливань колінчастого вала високообертового малолітражного дизеля застосовувався програмний комплекс AVL EXCITE Designer. Розрахункове визначення амплітуд вимушених коливань та дотичних напружень системи колінчастого

вала проводилось за методом на основі чисельного розв'язання високорівневої системи нелінійних диференційних рівнянь у вигляді моделі в просторі станів. Розрахунково-експериментальне дослідження з визначення величини жорсткості кривошипа колінчастого вала базувалося на застосуванні методу математичного планування експерименту. Для побудови математичної залежності деформації ділянки колінчастого вала від прикладеного моменту та точки закріплення використаний широко поширений і визнаний метод апроксимації - метод найменших квадратів. Для визначення коефіцієнтів апроксимуючих залежностей методом найменших квадратів була застосована програма ApproximationLSM, що розроблена в середовищі MatLAB, яка дозволяє вирішувати задачі оптимізації побудованої функції. Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні необхідності застосування демпфуючого елемента в системі колінчастого вала вітчизняного високообертового малолітражного дизеля 6ЧН8,8/8,2; в удосконаленні методу експериментально-розрахункового визначення фактичного значення жорсткості кривошипа колінчастого вала; в уточненні математичної моделі синфазної течії в'язкої рідини в зазорах демпфера, в якій вперше враховано інерційність рідини; у введенні критеріїв проектування системи колінчастого вала високообертового малолітражного дизеля з прийнятними напруженнями та амплітудами від крутильних коливань; та в розробці методу перевірки ефективності роботи силіконового демпфера. Результати дисертаційного дослідження використовуються на науково-виробничих підприємствах України, зокрема ТОВ «Науково-виробниче підприємство Дизель Груп», та державному підприємстві «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування», а також передані для вживання й впровадження в науково-дослідній лабораторії кафедри двигунів внутрішнього згоряння Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, та для використання у

навчальному процесі цієї кафедри при підготовці студентів за спеціальністю 142 «Енергетичне машинобудування», професійне спрямування «Двигуни внутрішнього згоряння». Результати дисертації можуть бути використані для розробки нових та модернізації існуючих конструкцій дизельних двигунів.

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.11.20.0375/0219U003474

Розроблення нових матеріалів та методів подовження ресурсу конструктивних елементів обладнання, що працює в умовах корозійно-механічного руйнування: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Хома Мирослав Степанович - ДР 0118U000474, УДК 622.24.05; 622.276.05; 622.323.002.5

43

Розроблення нових матеріалів та методів подовження ресурсу конструктивних елементів обладнання, що працює в умовах корозійно-механічного руйнування

55.11.20.0376/0219U004010

Експериментальні дослідження властивостей дослідних зразків бандажів нафтогазопроводів в умовах експлуатації: Заключний звіт/Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Копей Богдан Володимирович - ДР 0118U004335, УДК 621.67

92

Метою є експериментальне дослідження властивостей зразків бандажів нафтогазопроводів на основі нового економічно-ефективного вуглецевого волокна та епоксидного зв'язуючого в умовах експлуатації для підтвердження

доцільності заміни існуючих матеріалів на дешевий якісний вуглепластик.

55.11.20.0377/0419U000119

Ткач Павло Юрійович Вплив надроторних елементів шнеку на кавітаційно-ерозійні якості шнековідцентрового ступеня насоса: Дис...Кандидат технічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.51

134 с. - Бібліогр.:118 назв

У дисертаційній роботі вирішена актуальна науково-технічна задача – підвищення кавітаційно-ерозійних якостей шнековідцентрового ступеня за допомогою надроторних елементів шнеку. Наведено результати дослідження робочого процесу шнековідцентрового ступеня з надроторними елементами, а також визначено вплив їх геометричних параметрів на кавітаційно-ерозійні якості досліджуваного ступеня. Запропоновано фізичну модель течії у каналах шнековідцентрового ступеня з надроторними елементами на режимі недовантаження. Основним змістом роботи є отримання експериментальним шляхом оптимальних геометричних параметрів надроторних елементів для поліпшення кавітаційно-ерозійної характеристики досліджуваного шнековідцентрового ступеня та розроблення рекомендацій до проектування надроторних елементів у складі шнековідцентрового ступеня.

55.11.20.0378/0419U000142

Яценко Андрій Сергійович Підвищення вібронадійності відцентрових насосів АЕС на основі створення достовірних математичних моделей динамічної системи ротор-корпус: Дис...Кандидат технічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 621.662/.666

152 с. - Бібліогр.:123 назв

У роботі вирішена науково-практична задача із забезпечення вібронадійності відцентрових насосних агрегатів АЕС, що реалізується на створенні достовірної математичної моделі динамічної системи насосного агрегату в цілому. Розглянуто динамічну підсистему ротора насоса, встановлено, що власні частоти коливань ротора насоса в значній мірі залежать від податливостей корпусів підшипників. Оскільки ротор – невід’ємна частина насосного агрегату, то проаналізовано динамічні характеристики агрегату. Результати розрахунку та експериментального визначення власних частот агрегату показали, що власні частоти окремих елементів значно відрізняються від власних частот системи, отже, розгляд системи в цілому дозволяє визначати динамічні характеристики агрегату достовірно. Створено методіку побудови математичної моделі насосного агрегату, досліджено вплив податливості кріплення горизонтального насоса на його динамічні характеристики. У дисертаційному дослідженні розглянуто систему вертикального насосного агрегату та встановлено суттєву відмінність між власними частотами окремих підсистем та власними частотами системи в цілому, з’ясовано, як впливає податливість кріплення вертикального агрегату на його динамічні характеристики. Розроблено основні конструктивні способи відлаштування насосних агрегатів від резонансних режимів роботи.

55.41

Локомотивобудування і вагонобудування

55.11.20.0379/0219U003477

Експериментальне обґрунтування технологічних режимів виробництва і відновлення залізничних коліс з комплексом оптимальних службових характеристик в різних умовах експлуатації: Заключний звіт/Фізико-

механічний інститут ім. Г. В. Карпенка
НАН України; Керівник Осташ Орест
Петрович - ДР 0118U000478, УДК 629.43

60

Експериментальне обґрунтування
технологічних режимів виробництва і
відновлення залізничних коліс з
комплексом оптимальних службових
характеристик в різних умовах
експлуатації.

55.42 Двигунобудування

55.11.20.0380/0219U000758

Внутрішньокамерна та загальносистемна
термогідродинамічна нестійкість в
теплонапружених елементах рідинного
реактивного двигуна: Заключний
звіт/Інститут технічної теплофізики НАН
України; Керівник Гоцуленко Володимир
Володимирович - ДР 0118U005410, УДК
621.4.001.4

82

Метою роботи є визначення причин та
механізмів внутрішньокамерної та
загальносистемної нестійкості потоку
теплоносія, зокрема подовжніх
автоколивань, зумовлених теплопідводом,
та ґрунтуючись на цьому - створення
методів керування амплітудою коливань
для запобігання їх руйнівного впливу на
теплонапружені елементи
теплоенергетичних систем.

55.47 Авіабудування

55.11.20.0381/0219U100646

Методи траєкторного управління польотом
дронів у складних радіонавігаційних
умовах.: Заключний звіт/Національний
авіаційний університет; Керівник Грехов
Андрій Михайлович - ДР 0117U002369,
УДК 629.73

269

Розробка методів траєкторного управління
польотом дронів в складних
радіонавігаційних умовах, для
забезпечення виконання польотного
завдання та оптимального відстеження
траєкторії в умовах дії радіонавігаційних
завад, які виникають у вигляді навісних
та ненавісних завад.

55.11.20.0382/0419U000290

Рибалка Антон Олексійович Динаміка і
міцність наносупутника PolyItan-2-SAU на
етапі виведення на орбіту: Дис...Кандидат
технічних наук/ Національний технічний
університет України "Київський
політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 629.73.001.63

126 с. - Бібліогр.:104 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата технічних наук із спеціальності
05.02.09 – Динаміка та міцність машин. –
Національний технічний університет
України “Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського”, Київ,
2018 р. Дисертація присвячена
розв’язанню актуальної науково-
практичної задачі – розробці раціональної
з точки зору механіки конструкції
наносупутника (НС) PolyItan-2-SAU за
допомогою комплексної розрахунково-
експериментальної методики дослідження
динаміки і міцності конструктивних
елементів НС на етапі виведення на
навколосезну орбіту. В роботі реалізована
загальна методика розрахунково-
експериментальної оцінки міцності НС на
основі метода наскрізного проектування,
який включає в себе визначення
динамічних характеристик і
детермінованих та ймовірнісних
характеристик напруженого стану об’єкта
на основі єдиної імітаційної моделі (ІМ).
Результати розрахункового дослідження
динамічних характеристик і НДС стали
основою для оцінки міцності НС,
проведення експериментального
відпрацювання та подальшої верифікації
ІМ НС.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.11.20.0383/0219U001715

Моделювання, синтез та розробка енергоефективних транспортуючих та перевантажувальних систем для технологічної обробки насипних вантажів: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Рогатинський Роман Михайлович - ДР 0117U002246, УДК 631.34

383

Метою роботи є встановлення закономірностей взаємодії робочих органів з робочим середовищем, функціонування та динамічного навантаження машин для транспортування і технологічної обробки насипних вантажів та забезпечення їх функціональної придатності та довговічності роботи при мінімальних енерго- та матеріалоємності.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 Загальні питання ядерної техніки

58.11.20.0384/0219U100587

Фундаментальні дослідження взаємодії ультра-релятивістських електронів з кристалами, ядерно-фізичні дослідження на пучках поляризованого випромінювання та вивчення можливості високих технологій фізичного експерименту для ядерної енергетики і ядерної медицини: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Маслов Микола

Іванович - ДР 0116U005172, УДК 621.039(091); 621.039(092)

49

Метою роботи є фундаментальні дослідження взаємодії ультрарелятивістських електронів з кристалами, ядерно-фізичні дослідження на пучках поляризованого випромінювання та вивчення можливості використання високих технологій фізичного експерименту для ядерної енергетики, в тому числі: генерування та фундаментальні експериментальні дослідження властивостей когерентного випромінювання при енергії частинок (електронів) $E_0 \sim 100-200$ MeV; розробка методик та проведення поляризаційних фотоядерних (g,p) експериментів, зокрема, асиметрії перерізів реакції, та вимірювання асиметрії перерізів реакції двох-частинокового розщеплення вуглецю, $^{12}\text{C}(g,p)^{11}\text{B}$, коли ядро ^{11}B знаходиться в основному, або збудженому стані; дослідження генерації випромінювання в товстих мішенях та проходження випромінювання через середовища для визначення низькоенергетичної компоненти остаточного рентгенівського випромінювання (>5 keV) на виході біологічного захисту ядерних енергетичних пристроїв; дослідження методики та розробка детектуючого мод

58.11.20.0385/0219U100586

Спектрометрична детектуюча система та методика вимірювання щільності потоку теплових нейтронів для застосування в ядерної фізиці і медичних прикладеннях: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Маслов Микола Іванович - ДР 0118U004510, УДК 621.039(091); 621.039(092)

36

Виготовлення двохдетекторної спектрометричної системи на основі неохолоджуваних кремнієвих детекторів і металевого гадолінію для реєстрації

теплових нейтронів, розробка програмного забезпечення, налагодження та налаштування двохдетекторної спектрометричної системи і тестові вимірювання для реєстрації теплових нейтронів.

59 ПРИЛАДОБУДУВА ННЯ

59.35 Прилади для вимірювання складу і фізико-хімічних властивостей речовин і матеріалів

59.11.20.0386/0219U100592

Створення та впровадження перспективних стаціонарних та портативних систем для оперативної діагностики небезпечних інфекційних захворювань та експрес-аналізу якості питної води в польових умовах: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Маслов Володимир Петрович - ДР 0118U001909, УДК 543.082/.084:54-16; 541.12.011.2.082/.084

41

Створення та впровадження перспективних стаціонарних та портативних систем для оперативної діагностики небезпечних інфекційних захворювань та експрес-аналізу якості питної води в польових умовах

59.45 Прилади для неруйнівного контролю виробів і матеріалів

59.11.20.0387/0219U003472

Розроблення нових технологій вихрострумове контролю для визначення технологічної і експлуатаційної пошкоджуваності та напруженого стану критичних елементів конструкцій: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Учанін Валентин Миколайович - ДР 0118U000471, УДК 620.179.13.05

88

Розроблення нових технологій вихрострумове контролю для визначення технологічної і експлуатаційної пошкоджуваності та напруженого стану критичних елементів конструкцій.9036

59.11.20.0388/0219U003470

Розроблення методик і технічних засобів для контролю і підвищення надійності та ресурсу роботи метало-композитних з'єднань авіаційної техніки: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник МУРАВСЬКИЙ Леонід Ігорович - ДР 0118U000469, УДК 620.179.15.05

37

Розроблення блок-схеми та функціональної схеми переносного апаратно-програмного комплексу для створення на його основі методик неруйнівного контролю (НК) і діагностики метало-композитних з'єднань авіаційної техніки, а також дослідження зразків матеріалів та елементів авіаконструкцій в лабораторних умовах за різних видів навантажень з використанням методів цифрової кореляції зображень та спекл-інтерферометрії.

59.11.20.0389/0219U000756

Розроблення технології виготовлення, налагодження виробництва та впровадження хімічного індикаторного проявника витоків амоніаку крізь дефекти промислових конструкцій.: Заклучний

звіт/Інститут фізичної хімії ім.
Л.В.Писаржевського НАН України;
Керівник Манорик Петро Андрійович - ДР
0118U005224, УДК 620.179.15.05

203

Разроблення високочутливого до амоніаку хімічного індикаторного матеріалу як ефективного засобу діагностування місць витоків амоніаку крізь дефекти теплових труб систем терморегулювання космічної техніки, налагодження виробництва такого матеріалу для потреб підприємств та його впровадження на підприємстві космічної галузі.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.13 Процеси і апарати хімічної технології. Електрохімічні процеси

61.11.20.0390/0219U001721

Математичне моделювання реакторних та тепломасообмінних процесів у реакторах і теплообмінниках в умовах дії різних дестабілізуючих факторів: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Лучейко Ігор Дмитрович - ДР
0116U000407, УДК 66.02

43

Аналітичне дослідження нестаціонарних процесів у реакторах із ідеальною структурою потоку реагентів та енергоефективності роботи теплообмінних апаратів при дії різних дестабілізуючих факторів, зокрема, накипоутворення

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.11.20.0391/0219U003493

Теоретичні і експериментальні закономірності гетерогенних хімічних процесів синтезу і переробки складнооксидних хемосорбентів, каталізаторів та мінеральної сировини.: Заключний звіт/Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Ніколенко Микола Васильович - ДР 0117U001161, УДК 66.097.3;542.973

113

Встановлення нових знань про гетерогенні хімічні процеси, що мають місце при синтезі й хімічному розкладанні багатокомпонентних оксидних матеріалів та їх удосконалення, що дозволить визначити оптимальні умови хімічної переробки мінеральної сировини з отриманням продукції, яка має високий попит в хімічній та суміжних галузях промисловості.

61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів

61.11.20.0392/0219U000730

Теоретичні та прикладні аспекти створення вогнетривких бетонів на основі композицій системи $Al_2O_3 - SiO_2 - MgO - CaO - SiC$: Заключний звіт/Національна металургійна академія України; Керівник Пісчанська Вікторія Вікторівна - ДР
0118U006657, УДК 666.76

130

Пошук, систематизація, аналіз і узагальнення даних науково-технічної

літератури щодо теоретичних і практичних аспектів створення вогнетривких бетонів на основі композицій системи $Al_2O_3 - SiO_2 - MgO - CaO - SiC$ (шамотних, високоглиноземистих та алюмокарбідкремнієвих; магнезіальних бетонів із вмістом MgO не менше 80%) та технологічних параметрів виготовлення виробів із бетонних мас для металургійного виробництва, що становить підгрунтя для проведення прикладних досліджень у напрямку створення вогнетривких бетонів з комплексом заданих фізико-хімічних показників властивостей.

61.45 Технологія хіміко-фармацевтичних засобів

61.11.20.0393/0419U000182

Аксьонова Ілона Ігорівна Синтез, дослідження фізико-хімічних та біологічних властивостей похідних 4-аміно-3-(4-трет-бутилфеніл)-1Н-1,2,4-тріазол-5-тіону: Дис...Кандидат фармацевтичних наук/ Запорізький державний медичний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 661.12; 615.03; 615.1/.3; 615.32

217 с. - Бібліогр.:222 назв

Робота присвячена синтезу нових похідних 4-аміно-3-(4-трет-бутилфеніл)-1Н-1,2,4-тріазол-5-тіону та подальшому пошуку в даному ряді сполук з низькою токсичністю та високими показниками біологічної активності (протимікробної, протигрибкової, рістстимулюючої, актопротекторної, антиоксидантної, досліджено вплив на тривалість тіопентал-натрієвого наркозу), виявленню певної залежності «хімічна структура – біологічна дія», а також відбіру та рекомендації найбільш активної сполуки для подальших доклінічних досліджень.

61.11.20.0394/0419U000335

Росада Микола Володимирович Розробка та валідація методик аналізу рибоксину в лікарських засобах: Дис...Кандидат фармацевтичних наук/ Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 543.062; 661.12.091.547

139 с. - Бібліогр.:118 назв

Об'єкти – таблетки рибоксину та його комбінацій; мета – розробка та валідація методик контролю якості таблеток рибоксин, визначення залишкових кількостей рибоксину на поверхні обладнання у процесі виробництва та його комбінацій у лікарських формах промислового виробництва згідно з вимогами ДФУ; методи – фізичні та фізико-хімічні методи аналізу (абсорбційна спектрофотометрія в УФ- та видимій області, ВЕРХ); новизна – у перше розроблено та валідовано спектрофотометричну методику кількісного визначення у таблетках, спектрофотометричну методику кількісного визначення залишкових кількостей рибоксину на обладнанні при концентрації 0,5 до 10,0 ppm (патент України на корисну модель № 114269), досліджено вплив допоміжних речовин на розчинення таблеток рибоксину вітчизняних виробників і доведено прийнятність методик кількісного визначення АФІ в тесті «Розчинення» для таблеток українських виробників, вперше проведено валідацію методики для тесту «Розчинення» таблеток рибоксину відповідно до вимог ДФУ, вперше проведено валідацію методик визначення супровідних домішок гіпоксантину і гуанозину в таблетках рибоксину методом ВЕРХ відповідно до вимог ДФУ, вперше проведено валідацію методики кількісного визначення L-аргініну в таблетках «Кораргін» методом ВЕРХ; результати – розроблено та валідовано методику визначення залишкових кількостей рибоксину на поверхні обладнання, адаптовано методику кількісного визначення для здійснення тесту «Розчинення» таблеток рибоксину,

Досліджено профілі розчинення таблеток рибоксину, Розроблено та валідовано оригінальну методику визначення супровідних домішок (гіпоксантин, гуанозин) у ГЛФ рибоксину таблетках, Розроблено та валідовано методику кількісного визначення рибоксину та L-аргініну в таблетках «Кораргін»; впроваджено – на підприємстві, у науковий процес вищих навчальних закладів; галузь – фармація.

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.11.20.0395/0419U000296

Жибак Михайло Тарасович Розробка амперометричних нанокompозитних біо/хемосенсорів для визначення низькомолекулярних метаболітів у біологічних рідинах: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут молекулярної біології і генетики НАН України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: [573.6.086.83+577.21]

153 с. - Бібліогр.:255 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці амперометричних нанокompозитних біо/хемосенсорів для високоточного визначення концентрацій клінічно важливих низькомолекулярних метаболітів у біологічних зразках. На основі комерційних друкованих електродів, високочутливих електронанесених композитів та іммобілізованих ферментів створено лабораторні прототипи амперометричних хемосенсорів та моноферментних біосенсорів для визначення іонів амонію, холіну, L-аргініну, креатиніну та сечовини. Проведено розробку біосенсорів для визначення холіну із застосуванням двох підходів щодо іммобілізації холіноксидази на поверхні золотих друкованих

електродів: 1) використання амінованих вуглецевих багатостінкових нанотрубок як структурного елементу ферментної мембрани; 2) іммобілізація холіноксидази в золь-гелі SiO₂ шляхом електрохімічного нанесення. Представлені прототипи біосенсорів для визначення холіну застосовано для аналізу на вміст холіну у зразках дитячого харчування. Вперше розроблено моноферментний амперометричний сенсор для визначення L-аргініну на основі рекомбінантної аргініндеімінази та композиту нафіон/поліанілін (ПАНІ), за допомогою якого проведено вимірювання концентрації L-аргініну у фармацевтичних препаратах та зразках плазми крові людей. Вперше представлено високочутливий до іонів амонію нанокompозит на основі ПАНІ/Нафіон/Cu, який було застосовано як основу для високочутливих амперометричних сенсорів для визначення креатиніну і сечовини. Досліджено основні морфологічні, електрохімічні та аналітичні параметри нанокompозиту ПАНІ/Нафіон/Cu, запропонований його механізм роботи. Представлені хемо- та біосенсиори випробувані для визначення іонів амонію, креатиніну та сечовини у зразках сироватки крові людини.

62.09 Сировина і продуценти для біотехнологічного виробництва

62.11.20.0396/0219U000750

Створення та відбір високоолійних рослин і оцінка їх технічних характеристик для отримання біодизеля: Заключний звіт/Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Сахно Людмила Олександрівна - ДР 0118U005281, УДК 573.6.086.835:633/635

40

Вивчення філогенії та біохімічних особливостей вищих та нижчих рослин, які

можуть бути потенційними альтернативними джерелами для продукції біодизеля для виявлення ефективних продуцентів жирних кислот найкращої якості. Аналіз складу жирних кислот насіння олійних культур родини хрестоцвітих різних родів і різного походження та їхніх диких родичів, а також біомаси мікроводоростей.

62.13 Біотехнологічні процеси та апарати

62.11.20.0397/0419U000102

Манойлов Кирило Юрійович Біологічні властивості рекомбінантних фрагментів молекули дифтерійного токсину.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Інститут біохімії ім. О.В.Паладіна Національної Академії Наук України - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 577.1:616-006;
578.23;579.23;581.17;591.81;612.014;
573.6.086.83:577.112.4/.8; 579.66'112.4/.8;
616.931

135 с. - Бібліогр.:143 назв

Об'єкт: молекулярний механізм реалізації біологічної активності нетоксичних аналогів дифтерійного токсину. Мета: встановлення особливостей взаємодії рекомбінантних похідних молекули дифтерійного токсину, синтезованих в клітинах *Escherichia coli*, з клітинами ссавців на етапах зв'язування з рецептором, взаємодії з ліпідними мембранами та ендосомної інтерналізації. Методи: загальнобіохімічні: електрофорез в поліакриламідному гелі з використанням додецилсульфату натрію для аналізу проб протеїнів, електрофорез нуклеїнових кислот в агарозному гелі, модифікація протеїнів флуоресцеїнізотіоціанатом; хроматографічні: металоафінна хроматографія для очищення протеїнів що містять полігістидинову мітку; мікробіологічні: культивування бактерійних штамів-продуцентів на поживних середовищах; біотехнологічні:

трансформація прокаріотичних клітин векторними конструкціями, клонування фрагментів кДНК в плазмідні вектори; флуориметричні: протокова цитофлуориметрія, конфокальна мікроскопія; метод культур евкаріотичних клітин *in vitro*. Вперше було показано, що на відміну від нативного дифтерійного токсину, його рекомбінантні аналоги ефективніше взаємодіють з рецептором резистентних до токсину видів, причому константи зв'язування досліджуваних сполук з рецепторами резистентних та чутливих до токсину клітин, виявилися величинами одного порядку. Показано, що транслокаційний домен у складі рекомбінантних похідних, може впливати на інтерналізацію та ендосомний транспорт у клітинах, зберігає притаманну нативному токсину іон-провідну функцію, і є залученим у реалізацію протипухлинної дії. Результати можуть бути використані для розробки технологій онкотерапії.

62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія

62.11.20.0398/0219U000749

Створення селекційних ліній м'якої пшениці з генами стійкості до стеблової іржі штаму Ug99: Заключний звіт/Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович - ДР 0117U006842, УДК 573.6.086.83:577.21

139

Створення та аналіз за молекулярними маркерами селекційних ліній пшениці м'якої з генами стійкості до високовірулентного штаму (раси) стеблової іржі Ug99, а також перенесення генів стійкості до штаму (раси) стеблової іржі Ug99 у вітчизняні сорти пшениці

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВОЇСТЬ

65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість

65.11.20.0399/0419U000264

Шматченко Наталя Василівна
Удосконалення технології мармеладу
желейно-фруктового з використанням
плодово-овочевих кріодобавок:
Дис...Кандидат технічних наук/
Харківський державний університет
харчування та торгівлі - Захищена; 1.-
0.2019

УДК: 664.6; 664.143/.149; 664.858; 663.91

132 с. - Бібліогр.:280 назв

Об'єкт дослідження - технологія мармеладу желейно-фруктового. Метою роботи є наукове обґрунтування та вдосконалення технології мармеладу желейно-фруктового на пектині з використанням плодово-овочевих кріодобавок для підвищення харчової цінності й антиоксидантних властивостей готових виробів. Методи дослідження: стандартні та спеціальні органолептичні, фізико-хімічні, структурно-механічні, мікробіологічні методи визначення якості вихідної сировини, напівфабрикатів і готових виробів, математичні методи планування експерименту й обробки даних. Науково обґрунтовано та вдосконалено технологію мармеладу желейно-фруктового на пектині з використанням плодово-овочевих кріодобавок, що дозволяє розширити асортимент продукції з антиоксидантними властивостями, підвищеним вмістом вітаміну С, бета-каротину, пектинових і антоціанових речовин, із яскравим натуральним кольором, зменшеною витратою драглеутворювача, лимонної кислоти, цукру та повним виключенням із рецептури мармеладу синтетичних барвників і ароматизаторів. Отримано дані

щодо вмісту біологічно активних речовин і антиоксидантної ємності плодово-овочевих кріодобавок: кріопаст з айви, яблук, моркви, гарбуза, винограду та кріопорошків із шипшини, обліпихи, винограду. Експериментально визначено раціональні комбінації кріопаст і кріопорошків та спосіб їх введення до рецептурного складу мармеладу з метою підвищення його харчової цінності. На основі результатів експериментальних досліджень розроблено технологію й асортимент мармеладу, на які затверджено нормативну документацію. Технологію апробовано і впроваджено на кондитерських підприємствах та в навчальний процес. Розраховано економічну ефективність від їх реалізації.

65.35 Кондитерська промисловість

65.11.20.0400/0419U000264

Шматченко Наталя Василівна
Удосконалення технології мармеладу
желейно-фруктового з використанням
плодово-овочевих кріодобавок:
Дис...Кандидат технічних наук/
Харківський державний університет
харчування та торгівлі - Захищена; 1.-
0.2019

УДК: 664.6; 664.143/.149; 664.858; 663.91

132 с. - Бібліогр.:280 назв

Об'єкт дослідження - технологія мармеладу желейно-фруктового. Метою роботи є наукове обґрунтування та вдосконалення технології мармеладу желейно-фруктового на пектині з використанням плодово-овочевих кріодобавок для підвищення харчової цінності й антиоксидантних властивостей готових виробів. Методи дослідження: стандартні та спеціальні органолептичні, фізико-хімічні, структурно-механічні, мікробіологічні методи визначення якості вихідної сировини, напівфабрикатів і готових виробів, математичні методи планування експерименту й обробки

даних. Науково обґрунтовано та вдосконалено технологію мармеладу желеино-фруктового на пектині з використанням плодово-овочевих кріодобавок, що дозволяє розширити асортимент продукції з антиоксидантними властивостями, підвищеним вмістом вітаміну С, бета-каротину, пектинових і антоціанових речовин, із яскравим натуральним кольором, зменшеною витратою драглеутворювача, лимонної кислоти, цукру та повним виключенням із рецептури мармеладу синтетичних барвників і ароматизаторів. Отримано дані щодо вмісту біологічно активних речовин і антиоксидантної ємності плодово-овочевих кріодобавок: кріопаст з айви, яблук, моркви, гарбуза, винограду та кріопорошків із шипшини, обліпіхи, винограду. Експериментально визначено раціональні комбінації кріопаст і кріопорошків та спосіб їх введення до рецептурного складу мармеладу з метою підвищення його харчової цінності. На основі результатів експериментальних досліджень розроблено технологію й асортимент мармеладу, на які затверджено нормативну документацію. Технологію апробовано і впроваджено на кондитерських підприємствах та в навчальний процес. Розраховано економічну ефективність від їх реалізації.

65.39 Крохмале-патокова промисловість

65.11.20.0401/0219U000752

Розробити наукові основи ферментації рослинної сировини під вакуумом для отримання легких біопаливних компонентів: *Заключний звіт/Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"*; Керівник Циганков Сергій Петрович - ДР 0114U002171, УДК 664.2.004.8; 664.2.002.8; 664.2:658.567

146

Створення наукових основ технології вікуумної ферментації цукровмісних

поживних середовищ для отримання підвищених виходів легких продуктів метаболізму біохімії спиртового бродіння з подальшим їх використанням у виробництві компонентів біологічного палива

65.53 Консервна, овочесушильна промисловість, виробництво харчових концентратів

65.11.20.0402/0419U000263

Балабай Катерина Сергіївна Технологія заморожених та порошкоподібних дрібнодисперсних добавок і оздоровчих продуктів із інуліновмісної сировини з використанням кріодеструкції та механоактивації: *Дис...Кандидат технічних наук/ Харківський державний університет харчування та торгівлі - Захищена; 1.- 0.2019*

УДК: 664.8; 664.932

142 с. - Бібліогр.:306 назв

Об'єкт дослідження - технологічні процеси виробництва заморожених та порошкоподібних дрібнодисперсних добавок із інуліновмісної сировини з використанням кріодеструкції та механоактивації, а також оздоровчих продуктів з їх застосуванням: комбінованих кисломолочних напоїв та порошкоподібних "Instant" нанопоїв. Мета - наукове обґрунтування технології заморожених та порошкоподібних дрібнодисперсних добавок із інуліновмісної сировини (топінамбура) з використанням як інновації кріодеструкції та механоактивації, що дозволяють інактивувати окислювальні ферменти, трансформувати важкорозчинні біополімери (інулін, пектин, целюлозу, білок) в легкозасвоювану форму, зберегти біологічно активні фітокомпоненти під час переробки топінамбура та використання

отриманих з нього добавок у складі оздоровчих продуктів. Методи досліджень - загальноприйняті та спеціальні фізико-хімічні, хімічні, біохімічні, спектроскопічні, мікроскопічні, мікробіологічні, метод іонообмінної хроматографії та методи математичної обробки експериментальних даних з використанням комп'ютерних технологій. Наукова новизна - запропоновано, науково обґрунтовано і розроблено новий спосіб та кріотехнології заморожених та порошкоподібних дрібнодисперсних добавок із інуліновмісної сировини (топінамбура), яка є джерелом пребіотичних речовин, натуральних структуроутворювачів та одночасно збагачувачами біологічно активними фітокомпонентами, засновані на використанні процесів кріодеструкції та механоактивації, спільне застосування яких призводить до значної деструкції біополімерів (інуліну, пектину, целюлози, білку) до окремих мономерів та збільшення вилучення біологічно активних речовин із сировини і повної інактивації окислювальних ферментів, що дає можливість отримати добавки та оздоровчі продукти з новими унікальними властивостями в порівнянні із вихідною сировиною без синтетичних харчових добавок.

65.65 Олійно-жирова промисловість

65.11.20.0403/0519U000057

Левчук Ірина Володимирівна Науково-методологічні основи удосконалення технохімічного контролю сировини і готової продукції олійножирових виробництв: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 665.1/.3; 661.187

563 с. - Бібліогр.:342 назв

Дисертаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню застосування системного комплексного підходу щодо створення сучасних схем технохімічного контролю сировини і готової продукції олійножирових виробництв з використанням виключно інструментальних методів аналізу: газорідинної хроматографії, вискоефективної рідинної хроматографії, газової хромато-маспектроскопії, зонального капілярного електрофорезу та ін. На основі узагальнення теоретичних і експериментальних даних розроблено схему забруднення олійного насіння, соняшnikової олії та олієжировмісних продуктів природними та антропогенними екотоксикантами: пестицидами, поліхлорованими біфенілами, поліароматичними вуглеводнями, фталатами, сторонніми домішками органічного і неорганічного походження, харчовими добавками. Удосконалено стандартизований метод визначення воскоподібних речовин. Експериментально досліджено розподіл пестицидів різних класів у насінні соняшника і продуктах його переробки. Розроблено науково обґрунтовані способи визначення пестицидів, в т.ч. за умови їх сумісної присутності. Гармонізовано з міжнародними вимогами спосіб визначення поліароматичних вуглеводнів (ПАВ) і встановлено, що вміст бенз(а)пірену є технологічним маркером по відношенню до суми ПАВ. Розроблено пріоритетний спосіб визначення фталатів, що мігрують з ПЕТ-упаковки у рослинні олії та жиромісні продукти. Теоретично та експериментально обґрунтовано необхідність застосування методів визначення жирнокислотного, ацилгліцерольного (в т.ч. індивідуального) та складу стеролової фракції для ідентифікації олій та жирів, зокрема для виявлення сторонніх домішок мінерального (мінеральних олив) та органічного (нехарчового курячого жиру) походження, тобто для цілей фальсифікації. Створено наукове та методологічне підґрунтя щодо створення національного стандарту щодо контролювання вмісту консервантів у

жировмісних продуктах. Розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення схем техноіміконтролю сировини і готової продукції у виробництві соняшникової олії, в т.ч. фасованої в полімерну тару, маргаринової продукції, майонезу та салатних соусів, купажованих олій.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.11.20.0404/0219U000744

"Розроблення проекту ДБН на заміну ДБН В.2.2-15-2005 "Житлові будинки. Основні положення" та на заміну ДБН В.3.2-2-2009 "Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт": Заключний звіт/Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву"; Керівник Куцевич Вадим Володимирович - ДР 0118U003004, УДК 69:006

1

Основною метою розробки є приведення у відповідність до положень чинного законодавства та діючих державних будівельних норм вимог щодо проектування та будівництва житлових будинків. Приведення у відповідність до законодавства, усунення дублювання та невідповідностей між чинними державними будівельними нормами, виключення положень, що є предметом регулювання нормативно - правових актів. Створення ілюстративних матеріалів щодо проектування та будівництва житлових будинків на паперових носіях та в електронній формі, а також матеріалів для інформування громадськості щодо змісту проекту ДБН під час їх розроблення, зокрема порівняльні таблиці.

67.11.20.0405/0219U000743

"Розроблення проекту Зміна №2 ДБН В.2.2-18:2007 "Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення": Заключний звіт/Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву"; Керівник Куцевич Вадим Володимирович - ДР 0118U003002, УДК 69:006

1

Метою НДДКР є виконання абзацу 2 пункту 5 Плану заходів з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях, наданих Комітетом ООН з прав осіб з інвалідністю, до першої доповіді України про виконання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю на період до 2020 року", затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1073, стосовно доповнення ДБН В.2.2-18:2007 "Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення" новим розділом з окремими вимогами щодо проектування дитячих будинків-інтернатів системи соціального захисту населення. При розробленні проекту ДБН мають бути використані міжнародні дослідження, наукові підходи та міжнародний досвід проектування дитячих будинків-інтернатів системи соціального захисту населення. Проект ДБН повинен враховувати європейську тенденцію урахування доступності і використання інвалідами об'єктів архітектури в якості основної вимоги до будівель і споруд, визначеної Регламентом (ЄС) №305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 бере

67.11.20.0406/0219U000745

"Розроблення проекту ДБН на заміну ДБН В.2.2-16-2005 "Культурно-видовищні та дозвіллі заклади": Заключний звіт/Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву"; Керівник

Куцевич Вадим Володимирович - ДР
0118U003003, УДК 69:006

1

ДБН розробляється з метою приведення у відповідність до положень чинного законодавства та діючих державних будівельних норм вимог щодо проектування та будівництва культурно-видовищних та дозвіллевих закладів. Приведення у відповідність до законодавства, усунення дублювання та невідповідностей між чинними державними будівельними нормами, виключення положень, що є предметом регулювання нормативно - правових актів. Створення ілюстративних матеріалів щодо проектування та будівництва культурно-видовищних та дозвіллевих закладів на паперових носіях та в електронній формі, а також матеріалів для інформування громадськості щодо змісту проекту ДБН під час їх розроблення, зокрема порівняльні таблиці.

67.11.20.0407/0419U000234

Котко Ольга Костянтинівна Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку національної економіки: Дис...Кандидат економічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури" - Захищена; 1-. -0.2019

УДК:
007.003;007.008;007:001.89;007:338.26;
69:330.322

236 с. - Бібліогр.:272 назв

Дисертація присвячена науково-теоретичному обґрунтуванню методичних підходів та розробленню практичних рекомендацій щодо вдосконалення інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки. У дисертації уточнено понятійно-категоріальний апарат предмета дослідження, зокрема, тлумачення сутності поняття «інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку»,

систематизовано принципи інвестиційного забезпечення, перелік яких доповнено принципом узгодженості формування та використання інноваційного потенціалу (потенціалу у створенні та комерціалізації інновацій). Запропоновано послідовність формування інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки. Вдосконалено методичний підхід до оцінювання інноваційного потенціалу на основі показників, які мають найтісніший зв'язок з рівнем інноваційного розвитку, що оцінюється на основі показника віддачі інновацій. Удосконалено механізм інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки, який передбачатиме створення умов для достатнього фінансування інноваційного потенціалу в процесах його формування та використання. Установлено, що формування інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку національної економіки повинно базуватися на нових підходах і включати впровадження інноваційних екосистем, що дозволить створити сприятливе середовище для колаборації учасників процесів формування та використання інноваційного потенціалу з метою комерціалізації інноваційних ідей та виведення відповідних продуктів чи послуг на ринок.

67.11.20.0408/0419U000275

Ємел'янова Тетяна Анатоліївна Напружено-деформований стан та несуча здатність тришарових оболонки:
Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська державна академія будівництва та архітектури - Захищена; 1-. -0.2019

УДК: 624.01; 69

182 с. - Бібліогр.:186 назв

Об'єкт досліджень - процес нелінійного деформування та явищ втрати стійкості та вільних коливань тришарових оболонкових будівельних конструкцій симетричної будови з легким трансверсально-ізотропним заповнювачем,

що підкріплена ребрами жорсткості в поздовжньому та поперечному напрямках; мета – удосконалення методики розрахунку та розробка алгоритмів дослідження стійкості та вільних коливань тришарових оболонкових будівельних конструкцій з легким трансверсально-ізотропним заповнювачем, що підкріплені ребрами жорсткості в поздовжньому та поперечному напрямках з урахуванням дії поздовжніх сил в серединних площинах зовнішніх шарів та ребрах; методи досліджень – ретроспективне узагальнення наукових досягнень вітчизняних та іноземних вчених щодо вивчення стійкості та вільних коливань підкріпленої тришарової оболонки; розробка методики дослідження нелінійно-деформованого стану, стійкості та вільних коливань тришарових оболонок на основі дискретного підходу, що базується на використанні варіаційного принципу Остроградського-Гамільтона, ефективного варіанту методу скінченних різниць, використанні в рівняннях руху динамічного критерію стійкості; результати – побудовані нові методики розрахунку та розроблені алгоритми дослідження стійкості та вільних коливань тришарових підкріплених оболонок, досліджені частоти та форми вільних коливань, критичне навантаження підкріплених тришарових оболонок та отримані кількісні залежності параметрів втрати стійкості та вільних коливань, в залежності від фізико-механічних властивостей матеріалів, геометричних розмірів, параметру кривизни та параметру жорсткості заповнювача; розроблені комп'ютерні програми для визначення перших частот вільних коливань, параметру критичних сил та параметру жорсткості підкріпленої тришарової оболонки; впроваджено – у навчальний процес ОДАБА при проведенні лекційних та практичних занять для магістрів з дисциплін «Теорія оболонок» та «Системи автоматизованого проектування САД/САЕ», а також у проектній практиці НВЦ «ЭКОСТРОЙ» (м. Одеса).

67.07 Архітектура

67.11.20.0409/0219U100544

Місце та роль громадських інституцій в актуалізації нерухомої спадщини України (1991-2016 рр): Заключний звіт/Центр пам'яткознавства Національної академії наук України і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури; Керівник Грифен Леонід Олександрович - ДР 0115U004364, УДК 72

340

Вирішення найбільш актуальних питань збереження нерухомої культурної спадщини України, підвищення ефективності роботи громадських пам'яткоохоронних організацій на основі вивчення та систематизації наукового доробку попередників та сучасних дослідників.

67.09 Будівельні матеріали і виробу

67.11.20.0410/0519U000042

Кічаєва Оксана Володимирівна Наукові засади оцінювання надійності та безпеки системи "будівля - основа": Дис...Доктор технічних наук/ Харківський національний університет будівництва та архітектури - Захищена; 1-.-.2019

УДК: 624.01; 691

462 с. - Бібліогр.:358 назв

Дисертацію присвячено розбудові та розвитку моделей оцінювання надійності та безпеки системи «будівля – основа». Об'єкт – процеси деградації будівельних конструкцій та основ протягом експлуатації. Мета – розбудова та розвиток моделей оцінювання надійності та безпеки системи «будівля – основа»; методи - теорія надійності будівельних конструкцій; методи механіки твердого деформованого тіла; методи математичного моделювання напружено-деформованого стану будівельних

конструкцій; методи технічного діагностування цегляних конструкцій; експериментальні методи дослідження роботи конструкцій; методи математичної статистики й теорії ймовірностей; метод імітаційного моделювання Монте-Карло; новизна - вперше розроблено інтегральну модель відмови цегляних будівель, що експлуатуються в умовах нерівномірно-деформованої основи; вперше розроблено методологію визначення ймовірності руйнування цегляних конструкцій внаслідок досягнення кожного з можливих граничних станів; вперше розроблено методологію оцінки ймовірності відмов системи «будівля – основа», у тому числі при реконструкції, при підсиленні конструкцій, в складних інженерно-геологічних умовах; експериментально встановлені механізми руйнування цегляної кладки в умовах одновісного стиску, отримано зв'язок ступенів навантаження й категорії технічного стану цегляних балок-стінок, що опираються на неоднорідно-деформовану основу; експериментально отриманій залежності середнього значення міцності кладки при стиску й модуля деформації кладки в залежності від товщини розчинового шва; розроблено модель життєвого циклу експлуатації системи «будівля – основа»; отримано подальший розвиток: статистичних моделей матеріалу, навантажень і впливів, нерівномірно-деформованої ґрунтової основи в системі «будівля – основа»; феноменологічної моделі накопичення пошкоджень цегляної кладки; моделі тріщиноутворення цегляної конструкції, в функції параметрів напруженого стану; методології визначення ймовірності перевищення граничних деформацій ґрунтової основи системи «будівля – основа», підходів до скінченно-елементного моделювання системи «будівля – основа»; результати - розроблено інтегральну модель відмови цегляних будівель, що експлуатуються в умовах нерівномірно-деформованої основи, яка містить в собі відповідні моделі впливів на конструкції, моделі матеріалів, основи, феноменологічну модель накопичення пошкоджень, впливу середовища; розроблено за статистичним

методом Монте-Карло методологію визначення ймовірності руйнування цегляних конструкцій внаслідок досягнення кожного з можливих граничних станів першої і другої груп, яка містить необхідні алгоритми і комп'ютерні програми; розроблено за статистичним методом Монте-Карло методологію визначення ймовірності перевищення граничної деформації ґрунтової основи системи «будівля – основа», а також створено алгоритм та комп'ютерну програму, що реалізує запропоновану методику розрахунків; розроблено за статистичним методом Монте-Карло методологію оцінки ймовірності відмов системи «будівля – основа», яка враховує випадковий характер зовнішніх навантажень і впливів, властивостей матеріалів і основи і дозволяє оцінити ймовірність руйнування цегляної конструкції, пов'язаної з вичерпанням міцності від декількох впливів; розроблена модель життєвого циклу експлуатації системи «будівля – основа», у якій критерієм технічного стану системи приймається числовий параметр надійності, який служить кількісною інтегральною оцінкою технічного стану системи; експериментально доведено, що механізм руйнування цегляних конструкцій фрагментів стін в умовах одновісного стиску, що спираються на нерівномірно-деформовану основу, а також цегляних стовпів від центрального та позацентрального стиску, відбувається за схемою відриву, зрізу, роздроблення, а також руйнування матеріалу цегли і розчину з чітким визначенням стадій деформування й руйнування цегляної кладки; встановлений вплив величини діючих напруг при центральному і позацентральному стиску цегляних стовпів на утворення тріщин і на роботу кладки в цілому; експериментально отримано залежність середнього значення міцності кладки при стиску й модуля деформації кладки при різних значеннях товщини розчинового шва; розроблено рекомендації для конструкції підсилення пошкодженого цегляного стовпа з використанням залізобетонної обійми з сітчасто-

дисперсним армуванням; галузь – будівництво.

67.11 Будівельні конструкції

67.11.20.0411/0419U000099

Тонкачєєв Віталій Геннадійович
Ефективні купола зі сталевих гнутозварних замкнутих профілів з вузлами підвищеної жорсткості.: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 624.01; 624.014

204 с. - Бібліогр.:176 назв

Тонкачєєв В.Г. Ефективні купола зі сталевих гнутозварних замкнутих профілів з вузлами підвищеної жорсткості. - Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 05.23.01 "будівельні конструкції, будівлі та споруди" (19 – Архітектура та будівництво). – Київський національний університет будівництва і архітектури. – Київ, 2018. В дисертації проведений аналіз джерел інформації зі стану питання розвитку купольних покриттів та визначений науково-технічний рівень теоретико-методичного інструментарію конструювання ребристо-кільцевих куполів із сталевих гнутозварних замкнутих профілів. Досліджені конструктивні рішення ребристо-кільцевих куполів, виявлені і досліджені фактори і критерії, що впливають на ефективність куполів, обґрунтовано раціональну форму і оптимальні параметри куполу. Виконані теоретичні та числові дослідження роботи верхніх ярусів ребристо-кільцевих пологих куполів із сталевих замкнутих гнутозварних елементів з дослідженням їх роботи при зміні напряду дії навантаження та параметрів жорсткості вузлових з'єднань. Проведений натурний експеримент з втратою стійкості верхнього ярусу куполу для підтвердження

виявлених теоретичних залежностей між вертикальними переміщеннями гребеневого вузла та зовнішнім навантаженням при підвищенні жорсткості вузлових з'єднань. Проаналізовано теоретичні та експериментальні дані, розроблений теоретико-методичний інструментарій до конструювання і розрахунку сталевих ребристо-кільцевих пологих куполів із гнутозварних замкнутих стрижнів з вузлами підвищеної жорсткості.

67.11.20.0412/0419U000099

Тонкачєєв Віталій Геннадійович
Ефективні купола зі сталевих гнутозварних замкнутих профілів з вузлами підвищеної жорсткості.: Дис...Кандидат технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 624.01; 624.014

204 с. - Бібліогр.:176 назв

Тонкачєєв В.Г. Ефективні купола зі сталевих гнутозварних замкнутих профілів з вузлами підвищеної жорсткості. - Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук (доктора філософії) за спеціальністю 05.23.01 "будівельні конструкції, будівлі та споруди" (19 – Архітектура та будівництво). – Київський національний університет будівництва і архітектури. – Київ, 2018. В дисертації проведений аналіз джерел інформації зі стану питання розвитку купольних покриттів та визначений науково-технічний рівень теоретико-методичного інструментарію конструювання ребристо-кільцевих куполів із сталевих гнутозварних замкнутих профілів. Досліджені конструктивні рішення ребристо-кільцевих куполів, виявлені і досліджені фактори і критерії, що впливають на ефективність куполів, обґрунтовано раціональну форму і оптимальні параметри куполу. Виконані теоретичні та числові дослідження роботи верхніх ярусів ребристо-кільцевих пологих куполів із сталевих замкнутих

гнутозварних елементів з дослідженням їх роботи при зміні напрямку дії навантаження та параметрів жорсткості вузлових з'єднань. Проведений натурний експеримент з втратою стійкості верхнього ярусу куполу для підтвердження виявлених теоретичних залежностей між вертикальними переміщеннями гребеневого вузла та зовнішнім навантаженням при підвищенні жорсткості вузлових з'єднань. Проаналізовано теоретичні та експериментальні дані, розроблений теоретико-методичний інструментарій до конструювання і розрахунку сталевих ребристо-кільцевих пологих куполів із гнутозварних замкнутих стрижнів з вузлами підвищеної жорсткості.

67.11.20.0413/0419U000131

Фірсов Павло Михайлович Короткочасна міцність та напружено-деформований стан клейових сталобетонних з'єднань на акрилових модифікованих клеях: Дис...Кандидат технічних наук/ Український державний університет залізничного транспорту - Захищена; 1--0.2019

УДК: 624.01; 725.4

266 с. - Бібліогр.:159 назв

Дисертація присвячена улаштуванню клейових з'єднань сталі з бетоном, без застосування анкерування, шляхом склеювання вузлів кріплення та опорних частин виробничого устаткування з бетонними поверхнями конструкцій. Розроблено методика дослідження міцності клейових сталобетонних з'єднань при впливі різних видів навантажень. Визначено, що на короткочасну міцність клейових сталобетонних з'єднань на акрилових модифікованих клеях суттєвий вплив має вид докладених навантажень, геометрія та умовна жорсткість сталевих опорних пластин, клас бетону, віддалення зони склеювання від грані будівельної конструкції та окремі технологічні параметри, при цьому руйнування клейових кріплень відбувається по бетону.

Доведено, що при багаторазово повторюваних навантаженнях границя витривалості клейових з'єднань сталі з бетоном визначається границею витривалості бетону та не залежить від коефіцієнту асиметрії циклу повторюваних напружень. Розроблено метод інженерного розрахунку безанкерних клейових сталобетонних конструкцій, а також приведено рекомендації щодо проектування досліджуваних кріплень. Результати досліджень впроваджено на базі промислових підприємств м. Харкова, а також в навчальний процес ХНУМГ ім.О.М. Бекетова.

67.11.20.0414/0519U000042

Кічаєва Оксана Володимирівна Наукові засади оцінювання надійності та безпеки системи "будівля - основа": Дис...Доктор технічних наук/ Харківський національний університет будівництва та архітектури - Захищена; 1--0.2019

УДК: 624.01; 691

462 с. - Бібліогр.:358 назв

Дисертацію присвячено розбудові та розвитку моделей оцінювання надійності та безпеки системи «будівля – основа». Об'єкт – процеси деградації будівельних конструкцій та основ протягом експлуатації. Мета – розбудова та розвиток моделей оцінювання надійності та безпеки системи «будівля – основа»; методи - теорія надійності будівельних конструкцій; методи механіки твердого деформованого тіла; методи математичного моделювання напружено-деформованого стану будівельних конструкцій; методи технічного діагностування цегляних конструкцій; експериментальні методи дослідження роботи конструкцій; методи математичної статистики й теорії ймовірностей; метод імітаційного моделювання Монте-Карло; новизна - вперше розроблено інтегральну модель відмови цегляних будівель, що експлуатуються в умовах нерівномірно-деформованої основи; вперше розроблено методологію визначення ймовірності

руйнування цегляних конструкцій внаслідок досягнення кожного з можливих граничних станів; вперше розроблено методологію оцінки ймовірності відмов системи «будівля – основа», у тому числі при реконструкції, при підсиленні конструкцій, в складних інженерно-геологічних умовах; експериментально встановлені механізми руйнування цегляної кладки в умовах одновісного стиску, отримано зв'язок ступенів навантаження й категорії технічного стану цегляних балок-стінок, що опираються на неоднорідно-деформовану основу; експериментально отриманій залежності середнього значення міцності кладки при стиску й модуля деформації кладки в залежності від товщини розчинового шва; розроблено модель життєвого циклу експлуатації системи «будівля – основа»; отримано подальший розвиток: статистичних моделей матеріалу, навантажень і впливів, нерівномірно-деформованої ґрунтової основи в системі «будівля – основа»; феноменологічної моделі накопичення пошкоджень цегляної кладки; моделі тріщиноутворення цегляної конструкції, в функції параметрів напруженого стану; методології визначення ймовірності перевищення граничних деформацій ґрунтової основи системи «будівля – основа», підходів до скінченно-елементного моделювання системи «будівля – основа»; результати - розроблено інтегральну модель відмови цегляних будівель, що експлуатуються в умовах нерівномірно-деформованої основи, яка містить в собі відповідні моделі впливів на конструкції, моделі матеріалів, основи, феноменологічну модель накопичення пошкоджень, впливу середовища; розроблено за статистичним методом Монте-Карло методологію визначення ймовірності руйнування цегляних конструкцій внаслідок досягнення кожного з можливих граничних станів першої і другої груп, яка містить необхідні алгоритми і комп'ютерні програми; розроблено за статистичним методом Монте-Карло методологію визначення ймовірності перевищення граничної деформації ґрунтової основи системи «будівля – основа», а також

створено алгоритм та комп'ютерну програму, що реалізує запропоновану методику розрахунків; розроблено за статистичним методом Монте-Карло методологію оцінки ймовірності відмов системи «будівля – основа», яка враховує випадковий характер зовнішніх навантажень і впливів, властивостей матеріалів і основи і дозволяє оцінити ймовірність руйнування цегляної конструкції, пов'язаної з вичерпанням міцності від декількох впливів; розроблена модель життєвого циклу експлуатації системи «будівля – основа», у якій критерієм технічного стану системи приймається числовий параметр надійності, який служить кількісною інтегральною оцінкою технічного стану системи; експериментально доведено, що механізм руйнування цегляних конструкцій фрагментів стін в умовах одновісного стиску, що спираються на нерівномірно-деформовану основу, а також цегляних стовпів від центрального та позацентрального стиску, відбувається за схемою відриву, зрізу, роздроблення, а також руйнування матеріалу цегли і розчину з чітким визначенням стадій деформування й руйнування цегляної кладки; встановлений вплив величини діючих напруг при центральному і позацентральному стиску цегляних стовпів на утворення тріщин і на роботу кладки в цілому; експериментально отримано залежність середнього значення міцності кладки при стиску й модуля деформації кладки при різних значеннях товщини розчинового шва; розроблено рекомендації для конструкції підсилення пошкодженого цегляного стовпа з використанням залізобетонної обойми з сітчасто-дисперсним армуванням; галузь – будівництво.

67.11.20.0415/0419U000233

Пашинський Микола Вікторович
Територіальне районування кліматичних навантажень і впливів на будівельні конструкції: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська державна академія будівництва та архітектури - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 624.01; 725.4

238 с. - Бібліогр.:176 назв

Об'єкт досліджень – територіальна мінливість кліматичних навантажень на будівельні конструкції на території України; мета – на основі імовірнісного подання метеорологічних даних розробити удосконалені методи визначення й територіального районування характеристичних значень кліматичних навантажень на будівельні конструкції для території України; методи – методи математичної статистики для оброблення результатів метеорологічних спостережень, методи теорії імовірностей і теорії надійності для визначення розрахункових значень кліматичних навантажень, чисельні методи математики та використання засобів векторної графіки для територіального районування характеристичних значень; результати – для включення в нормативні документи державного рівня розроблені карти територіального районування за характеристичними значеннями кліматичних навантажень, а також пропозиції щодо їх адміністративно-територіального районування; впроваджено – у навчальний процес Центральноукраїнського національного технічного університету при підготовці спеціалістів та магістрів, а також прийняті для впровадження в Державні будівельні норми України "Навантаження і впливи"

67.29 Об'єкти будівництва

67.11.20.0416/0419U000131

Фірсов Павло Михайлович Короткочасна міцність та напружено-деформований стан клейових сталобетонних з'єднань на акрилових модифікованих клеях:
Дис...Кандидат технічних наук/
Український державний університет залізничного транспорту - Захищена; 1.- - 0.2019

УДК: 624.01; 725.4

266 с. - Бібліогр.:159 назв

Дисертація присвячена улаштуванню клейових з'єднань сталі з бетоном, без застосування анкерування, шляхом склеювання вузлів кріплення та опорних частин виробничого устаткування з бетонними поверхнями конструкцій. Розроблено методику дослідження міцності клейових сталобетонних з'єднань при впливі різних видів навантажень. Визначено, що на короткочасну міцність клейових сталобетонних з'єднань на акрилових модифікованих клеях суттєвий вплив має вид докладених навантажень, геометрія та умовна жорсткість сталевих опорних пластин, клас бетону, віддалення зони склеювання від грані будівельної конструкції та окремі технологічні параметри, при цьому руйнування клейових кріплень відбувається по бетону. Доведено, що при багаторазово повторюваних навантаженнях границя витривалості клейових з'єднань сталі з бетоном визначається границею витривалості бетону та не залежить від коефіцієнту асиметрії циклу повторюваних напружень. Розроблено метод інженерного розрахунку безанкерних клейових сталобетонних конструкцій, а також приведено рекомендації щодо проектування досліджуваних кріплень. Результати досліджень впроваджено на базі промислових підприємств м. Харкова, а також в навчальний процес ХНУМГ ім.О.М. Бекетова.

67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва

67.11.20.0417/0219U000759

Комбінована теплонасосна система енергопостачання будівлі з використанням теплоти ґрунту та інсоляції: Заключний звіт/Інститут технічної теплофізики Національної академії наук України; Керівник Гончарук Світлана Михайлівна - ДР 0118U006247, УДК 697.1

Основною метою проекту є комплексні дослідження гідродинаміки та теплообміну в низькотемпературному ґрунтовому контурі теплонасосної системи, а також аналіз інтенсивності сонячної радіації в м. Києві і, на їх основі, розробка і впровадження комбінованої системи енергопостачання з використанням теплоти ґрунту та інсоляції.

67.11.20.0418/0519U000003

Мартинов Сергій Юрійович Розвиток науково-технічних засад контактного знезалізнення підземних вод за нелінійних ефектів фізико-хімічних перетворень забруднень: Дис...Доктор технічних наук/ Національний університет водного господарства та природокористування - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 628.14

350 с. - Бібліогр.:286 назв

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-прикладної проблеми теоретичного обґрунтування складних нелінійних процесів фізико-хімічних перетворень, які виникають при формуванні та трансформації осаду на фільтрувальних спорудах контактного знезалізнення підземних вод, та врахування отриманих наукових результатів при будівництві або реконструкції станцій знезалізнення води, що має важливе значення для водопостачання населених пунктів України якісною питною водою.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.11.20.0419/0219U000547

Розроблення національного стандарту щодо вимог безпеки причепів сільськогосподарських машин: Заключний звіт/Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-дослідний інститут фермських машин"; Керівник Коцар Михайло Володимирович - ДР 0118U006257, УДК 63:006

Гармонізація вітчизняних стандартів до вимог СОР та ЄС, підвищення рівня нормативного і нормативно-правового забезпечення у сфері технічного регулювання агропромислового виробництва

68.11.20.0420/0219U000546

Розроблення національного стандарту стосовно вимог щодо безпеки машин клинових для розщеплювання колод: Заключний звіт/Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-дослідний інститут фермських машин"; Керівник Коцар Михайло Володимирович - ДР 0118U006256, УДК 63:006

Гармонізація вітчизняних стандартів до вимог СОР та ЄС, підвищення рівня нормативного і нормативно-правового забезпечення у сфері технічного регулювання агропромислового виробництва

68.29 Землеробство

68.11.20.0421/0219U000373

Обґрунтування системи критеріїв оцінки екологічних факторів для оптимізації розміщення виноградників в умовах зміни клімату: Заключний звіт/Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова; Керівник Власов Вячеслав Всеволодович - ДР 0116U001170, УДК 631

Оцінка екологічних факторів для оптимізації розміщення виноградників в умовах зміни клімату.

68.11.20.0422/0219U000375

Обґрунтування системи критеріїв оцінки екологічних факторів для оптимізації розміщення виноградників в умовах зміни клімату: Заключний звіт/Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова; Керівник Власов Вячеслав Всеволодович - ДР 0116U001170, УДК 631

20

Оцінка екологічних факторів для оптимізації розміщення виноградників в умовах зміни клімату.

68.11.20.0423/0419U000082

Бреус Денис Сергійович Агроекологічне обґрунтування ведення органічного землеробства в Херсонській області: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Дніпровський державний аграрно-економічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 574; 631

142 с. - Бібліогр.:169 назв

У дисертаційній роботі здійснено агроекологічне обґрунтування ведення органічного землеробства на основі інтегративного та геоінформаційного підходів. Дослідження просторової неоднорідності розподілу агрохімічних і еколого-токсикологічних показників та часової динаміки їх змін в ґрунтах Херсонської області проведено за даними останніх 47 років досліджень. Просторово-часове моделювання неоднорідності розподілу досліджуваних показників проводилися із застосуванням ГІС-технологій та багатомірної статистики. Відсутність регулярного надходження і необхідної кількості мінеральних добрив, прояв вітрової та водної ерозії, включаючи іригаційну, і дефляції ґрунтів, а також

тривале зрошення, сприяли погіршенню агроекологічного стану ґрунтів. Встановлено, що близько 16,1 % (286,2 тис. га) і 67,2 % (1194,5 тис. га) є обмежено придатними для ведення органічного землеробства. При фактичній наявності земель зайнятих під органічним землеробством – 4,3 % (75,9 тис. га) земель мають потенціал до збільшення площ під органічне землеробство у 4,2 рази, в перспективі ці площі можливо розширити до 794,0 тис. га (44,7 % від загальної кількості с.-г. угідь).

68.31

Сільськогосподарська меліорація

68.11.20.0424/0519U000002

Марковська Олена Євгенівна Наукове обґрунтування агроекологічних та технологічних заходів у сівозмінах на зрошуваних землях Південного Степу України: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 631.6; 626.8

422 с. - Бібліогр.:516 назв

Об'єкт досліджень - процес наукового обґрунтування агроекологічних та технологічних заходів у сівозмінах на зрошуваних землях Південного Степу України. Мета досліджень - розробка та наукове обґрунтування агроекологічних та технологічних заходів у сівозмінах на зрошуваних землях Південного Степу України для забезпечення їх родючості, підвищення продуктивності сільськогосподарських культур, економічної й енергетичної ефективності. Методи досліджень - польовий, лабораторний, аналітичний, статистичний, розрахунковий, порівняльно-обчислювальний, дисперсійний, кореляційний, регресійний і варіаційний

аналізи. Результати досліджень - Для теорії: Уперше для умов Південного Степу України за результатами узагальнення багаторічних наукових досліджень, проведених у стаціонарних дослідах за умов тривалого зрошення темно-каштанового середньосуглинкового ґрунту науково обґрунтовано напрями з оптимізації технологій вирощування сільськогосподарських культур для короткоротаційних сівозмін за умов зрошення. Визначено вплив тривалого зрошення та поєднання різних за способами, прийомами, глибиною та енергоємністю систем основного обробітку ґрунту, органо-мінеральних систем удобрення з використанням листостеблової маси культур сівозміни на формування водного та поживного режимів ґрунту, фітосанітарного стану посівів, урожайності сільськогосподарських культур і продуктивності короткоротаційних сівозмін. Для практики: За результатами узагальнення багаторічних польових, лабораторних та аналітичних досліджень для збереження та покращення родючості ґрунту, зменшення витрат поливної води, отримання високих, сталих та економічно вигідних урожаїв досліджуваних культур рекомендовано оптимальний добір культур у короткоротаційних сівозмінах із застосуванням біологічно оптимальних режимів зрошення, диференційованої системи основного обробітку ґрунту на фоні органо-мінеральної системи удобрення з сумісним використанням листостеблової маси всіх культур, мінеральних добрив та інокулянтів. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства півдня України.

68.35 Рослинництво

68.11.20.0425/0219U000126

Удосконалити елементи технології вирощування нових сортів пшениці озимої в залежності від строків сівби та попередників в умовах Південного Степу України: Заключний звіт/Миколаївський інститут агропромислового виробництва;

Керівник Ганганов Володимир
Миколайович - ДР 0116U001133, УДК
633.1

26

Наукове обґрунтування та удосконалення окремих агротехнічних елементів технології вирощування пшениці озимої, а саме вивчення впливу основних попередників та строків сівби на урожайність і якісні показники зерна. Випробування сортів як окремої складової у технології вирощування пшениці озимої з виділенням найбільш придатних до широкого впровадження у виробництві.

68.11.20.0426/0219U001155

Високопродуктивна ґрунтозахисна система землеробства на сірих лісових ґрунтах Лісостепу України: Заключний звіт/Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН; Керівник Корнійчук Олександр Васильович - ДР 0116U003254, УДК 633.2.031/.033

36

Розробка високопродуктивної ґрунтозахисної системи землеробства, яка передбачає збереження та покращення природної родючості сірих лісових ґрунтів Лісостепу України.

68.11.20.0427/0219U001169

Розробка науково-методичних основ ефективного насінництва низових багаторічних злакових трав для створення культурних пасовищ і озеленення агроландшафтів в умовах правобережного Лісостепу: Заключний звіт/Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН; Керівник Корнійчук Олександр Васильович - ДР 0116U003269, УДК 633.2.031/.033

60

Теоретично обґрунтувати та перевірити шляхом лабораторно-польових досліджень

методи підвищення посівних та врожайних властивостей насіння багаторічних низових злакових трав (пажитниця багаторічна - партерна, міглиця тонка, тонконіг лучний, тимофіївка мала, костриці: тонколиста, овеча, різнолиста, червона, блакитна, валійська) та удосконалити існуючі та розробити нові ресурсозберігаючі технології їх вирощування

68.11.20.0428/0419U000003

Юзюк Сергій Миколайович
Продуктивність картоплі на краплинному зрошенні за різних умов зволоження та способів удобрення на півдні України: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет" - Захищена; 1-.0.2019

УДК: 635.21; 633.491; 633.4; 635.1; 635.2

159 с. - Бібліогр.:255 назв

Об'єкт досліджень - водний, поживний режим ґрунту; показники росту, розвитку та продуктивності рослин картоплі весняного садіння залежно від елементів технології поливу та способів внесення добрив. Мета досліджень - встановлення особливостей водоспоживання, ростових та продукційних процесів картоплі залежно від елементів технологічного процесу вирощування за краплинного зрошення в умовах півдня України. Методи досліджень - польовий; лабораторний; статистичний; розрахунково-порівняльний. Результати досліджень - Для теорії: Уперше для умов півдня України встановлено особливості процесів водоспоживання, росту, розвитку, фотосинтетичної діяльності та динаміки накопичення врожаю бульб рослинами картоплі за краплинного зрошення залежно від умов зволоження та способів внесення добрив. Визначено економічну та енергетичну ефективність розроблених елементів технології вирощування картоплі за умов краплинного зрошення на півдні України. Для практики: Результати досліджень дали можливість

запропонувати науково обґрунтовані рекомендації з технології вирощування картоплі на краплинному зрошенні в умовах півдня України; визначено оптимальний спосіб внесення добрив та умови зволоження ґрунту, які забезпечують високу врожайність за економії матеріальних і трудових ресурсів. Сфера використання - сільськогосподарські підприємства півдня України.

68.11.20.0429/0419U000159

Сергєєв Леонід Аркадійович Насіннева продуктивність пшениці озимої залежно від удобрення та захисту рослин в умовах півдня України: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Інститут зрошувального землеробства Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1-.0.2019

УДК: 633/635:631.52

186 с. - Бібліогр.:226 назв

Об'єкт дослідження – процеси росту, розвитку та формування врожаю насіння пшениці озимої залежно від добрив та захисту рослин. Мета – удосконалення технології вирощування насіння пшениці озимої після різних попередників, при використанні добрив і захисту рослин в неполивних умовах Південного Степу України. Методи – польовий – для спостереження за фазами розвитку рослин, визначення їх біометричних показників, насінневої продуктивності та проведення обліку врожаю; лабораторний – аналіз рослинних та ґрунтових зразків для визначення вмісту основних елементів живлення, визначення якості насіння та структури врожаю; статистичний – для проведення дисперсійного, кореляційного та регресійного аналізів оцінки результатів досліджень; розрахунково-порівняльний – для встановлення економічної й енергетичної ефективності елементів технології вирощування насіння пшениці озимої. Результати – Визначено та рекомендовано виробництву оптимізовану технологічну систему з застосування

добрив і захисту рослин, що дає можливість одержувати в неполивних умовах півдня України, після непарових попередників урожайність насіння пшениці озимої 4-5 т/га, при раціональному використанні ресурсів. Розроблено науково-методичні рекомендації для виробництва. Встановлено, що в неполивних умовах півдня України для отримання врожайності насіння пшениці озимої 4-5 т/га і більше, забезпечення високої його якості, максимальної економічної та енергетичної ефективності необхідно вирощувати культуру за технологією, яка передбачає основне внесення мінеральних добрив у дозі N90P40 і проведення інтегрованого захисту рослин. Азотні добрива краще вносити у два строки – N30 під передпосівну культивуацію, а решту – рано весною до відновлення вегетації. Строки внесення азотних добрив необхідно коригувати залежно від вологості ґрунту восени і системи захисту рослин. Новизна – уперше для умов півдня України науково обґрунтовано технологію вирощування насіння пшениці озимої з оптимізованими системами удобрення та захисту рослин. Встановлено вплив досліджуваних факторів на ріст і розвиток культури, формування кореневої системи та надземної маси після різних попередників. Доведена позитивна дія добрив та засобів захисту рослин на фітосанітарний стан насінневих посівів. Наукова цінність – удосконалено елементи технології вирощування культури шляхом встановлення оптимальної схеми застосування мінеральних добрив у взаємодії із захистом рослин. Галузь – сільське господарство.

68.37 Захист сільськогосподарських рослин

68.11.20.0430/0219U001307

Аналіз фітосанітарного ризику *Drosophila suzukii* для України та розробка фітосанітарних заходів: Заключний

звіт/Інститут захисту рослин НААН; Керівник Скрипник Наталія Володимирівна - ДР 0116U003547, УДК 632.9

44

Визначення економічної шкідливості *Drosophila suzukii* та розробка рекомендацій з її виявлення, ідентифікації, моніторингу та фітосанітарних заходів в умовах України

68.39 Тваринництво

68.11.20.0431/0219U000338

Вивчити біологічні та продуктивні ознаки та обґрунтувати систему збереження генофонду бурої карпатської породи: Заключний звіт/Закарпатський інститут агропромислового виробництва; Керівник Головач М.Й. - ДР 0116U000552, УДК 636.2

18

Сформувати нові групи (племінне ядро) високопродуктивних корів бурої карпатської породи ВРХ з високо генетичними задатками племінних якостей

68.11.20.0432/0219U000370

Розробити та унормувати зоогігієнічні параметри утримання свиней за різних кліматичних умов при вирощуванні за новими технологіями з використанням ресурсоощадних приміщень полегшеного типу: Заключний звіт/Інститут свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Курман Андрій Федорович - ДР 0116U005017, УДК 636.4

28

Розроблення і упорядкування зоогігієнічних параметрів утримання свиней за новою технологією

68.11.20.0433/0219U003228

Розробити комплекс технологічних рішень інтенсивного виробництва ягнятини і молоді баранини за якістю згідно світових вимог.: Заключний звіт/Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова "Асканія-Нова" - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства; Керівник Яковчук Віктор Станіславович - ДР 0116U001198, УДК 636

131

Розробка комплексу технологічних рішень інтенсивного виробництва ягнятини і молоді баранини за якістю згідно світових вимог; створення технологічних і ветеринарних вимог поточного виробництва ягнятини і молоді баранини; розробка інноваційного проекту та патенту.

68.11.20.0434/0419U000079

Онищенко Олена Михайлівна Розробка технології виробництва суспензії мікроводоростей як екологічно чистого джерела мікронутрієнтів для забезпечення потреб птахівництва: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Дніпровський державний аграрно-економічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 574; 636.5

192 с. - Бібліогр.:160 назв

У роботі обґрунтовується новий підхід до розробки та впровадження технологій культивування зелених мікроводоростей для забезпечення потреб галузі птахівництва та перспективність для підвищення екологічної безпечності виробництв продукції птахівництва різного типу та розміру. Запропонована методика напівінтенсивного культивування заснована на принципі стабілізації оптичної густини та відповідності обсягів введення біогенів у культуральне середовище попередньо розрахованим потребам культури у певні проміжки часу для досягнення високих показників питомої продуктивності при масштабуванні систем культивування.

Досліджено технологічні основи перетворення біогенних елементів у запропонованій системі культивування, визначені раціональні технологічні умови впровадження для малих та великотоварних підприємств, оцінено потенціал зниження навантаження на оточуюче середовище, що створюється цими підприємствами за рахунок забезпечення замкнутого циклу виробництва та перетворення відходів у корисний продукт (біомасу).

Запропонована та експериментально верифікована модель розрахунку рівнів введення біогенів у культуральне середовище та запропонована логістична модель повномасштабної системи культивування, яка забезпечує режими культивування у відповідності до запропонованих принципів. Встановлені співвідношення у рамках технологічної схеми птахокомплексів, які визначають ефективність утилізації біогенів у складі посліду та газоподібних викидів у разі наявності у технологічному циклі переробки стадії біогазового збродження.

68.41 Ветеринарія

68.11.20.0435/0219U100512

Розробити наукові основи біоморфології органів локомоції птахів.: Заключний звіт/Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Мельник Олег Петрович - ДР 0114U000653, УДК 619

338

Установити дійсні механізми еволюційного становлення скелетних та м'язових структур локомоторного апарату птахів.

68.11.20.0436/0419U000134

Магац Дар'я Юріївна Вивчення віруспродукуючої активності та умов культивування перещеплюваної культури клітин FLK BLV за впливу наночасток Аргентуму, Феруму, Цинку та двоокису

Мангану: Дис...Кандидат ветеринарних наук/ Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини" - Захищена; 1.-. 0.2019

УДК: 619:578

189 с. - Бібліогр.:271 назв

Дисертаційна робота присвячена вивченню впливу наночасток металів на цитогенетичні показники, кардіологічні характеристики та віруспродукуючу активність трьох субліній перещеплюваної культури клітин FLK BLV. Доведено, що наночастки Цинку та двоокису Мангану в усіх дослідних розведеннях чинили істотний цитотоксичний ефект на ріст і розмноження клітин. Під дією наночасток Аргентуму в розведенні 1:100 спостерігали виражену стимуляцію проліферації в порівнянні з контролем клітин усіх трьох субліній. Доведено, що застосування наночасток двоокису Мангану та Цинку в усіх дослідних розведеннях пригнічувало мітотичну активність клітин FLK BLV порівняно з контролем. За результатами досліджень встановлено, що наночастки та нанокарбоксилати Аргентуму в усіх дослідних розведеннях спричиняли зниження відсотка патологічних мітозів та стимулювали проліферацію клітин. Зменшення модального класу хромосом дослідних субліній виявлено при культивуванні з наночастками Цинку та двоокису Мангану в усіх дослідних розведеннях. Каріотипічні ознаки при впливі наночасток Аргентуму та Феруму в розведеннях 1:20 та 1:100 були наближені до контролю. На основі отриманих даних, уперше доведена доцільність використання наночасток Аргентуму в розведенні 1:100 (вихідна концентрація 432,0 мкг/см³ за металом) при додаванні до поживного середовища з метою підвищення віруспродукуючої активності культури клітин FLK BLV. Додавання наночасток Аргентуму 1:100 на повний моношар двох субліній FLK SBBL та FLK 71 протягом 8 послідовних пасажів призвело до підвищення активності антигену у порівнянні з контролем.

Культивування клітин культури FLK 71 з наночастками Ag 1:100 призводило до збільшення об'єму фактично отриманого антигену в 1,6 разів.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТИЧНО- ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАНН Я

71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі

71.11.20.0437/0219U001722

Маркетингові стратегії розвитку підприємств автомобілебудівної промисловості: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Краузе Ольга Ігорівна - ДР 0116U000408, УДК 339.13; 658.6:659.1

203

Метою науково-дослідної роботи є моделювання та розробка маркетингових стратегій розвитку підприємств автомобілебудівної промисловості України.

71.11.20.0438/0219U004005

Методологічні засади формування тарифів і зборів у портовому господарстві: Заключний звіт/Одеський національний морський університет; Керівник Жихарева Влада Вікторівна - ДР 0117U000619, УДК 338.5

217

Розробка методологічних засад формування тарифів і зборів у портовому господарстві для підвищення ефективності управління в портовій галузі

71.11.20.0439/0519U000020

Кафка Софія Михайлівна Методологія та організація обліку необоротних матеріальних активів: Дис...Доктор економічних наук/ Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 658.01:658.532;

525 с. - Бібліогр.:559 назв

Об'єкт – процес формування інформації бухгалтерського обліку в частині необоротних матеріальних активів, спрямований на забезпечення потреб широкого кола користувачів. Мета – вдосконалення та розвиток теоретико-методологічних, організаційних і практичних засад бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів відповідно до вимог широкого кола користувачів інформації в частині забезпечення всіх її якісних характеристик. Методи – аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, ідеалізація, узагальнення діалектичний, системний, історичний, гносеологічний, формальної логіки. Результати реалізовано шляхом обґрунтування та формування практичних рекомендацій щодо вдосконалення методологічних і організаційних положень бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів, їх оцінки, відображення у поточному обліку та фінансовій звітності. Новизна полягає у вирішенні наукової проблеми, пов'язаної з розвитком та вдосконаленням теоретико-методологічних, організаційних і практичних положень бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів відповідно до вимог користувачів для цілей управління. Впроваджено у діяльність ПАТ «Укрнафта», ПАТ «Укртрансгаз», філія управління магістральних газопроводів «Прикарпаттрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз»,

нафтогазовидобувне управління «Надвірнанафтогаз» ПАТ «Укрнафта», ТзОВ «Навігатор-комплект», ТзОВ «Капітал-лізинг», ТзОВ «Українська аудиторська служба», ТзОВ «Аудит-Сервіс ІНК», Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Сфера використання – діяльність підприємств нафтогазової промисловості.

71.11.20.0440/0519U000027

Будько Оксана Володимирівна Система обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку організації: Дис...Доктор економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 658.01:658.532; ;

599 с. - Бібліогр.:443 назв

Дисертаційна робота спрямована на вирішення наукової проблеми розробки й обґрунтування концептуальних теоретико-методологічних і організаційно-практичних положень формування та розвитку системи обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку організацій відповідно до сучасних потреб і запитів менеджменту у сфері реалізації стратегії сталого розвитку. Подано теоретико-методологічну концепцію обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку організацій як цілісну інформаційну систему генерування якісної та релевантної інформації про економічні, соціальні й екологічні взаємозв'язки суб'єкта у внутрішньому і зовнішньому середовищі. Обґрунтовано базові положення державної облікової доктрини. Вдосконалено порядок облікового відображення у системі обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку інформації про економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності фінансового та нефінансового характеру. Визначено концептуальні засади звітності зі сталого розвитку. Розроблено методологічні засади аналітичного забезпечення сталого розвитку:

сформовано методику економічного аналізу, що ґрунтується на використанні комплексного інтегрального показника через зведення значень часткових інтегральних показників складових сталого розвитку, а саме економічної, екологічної, соціальної, а також визначенні показника зовнішньої сталості.

72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

72.15 Зовнішньоторговельна політика

72.11.20.0441/0219U000720

Розвиток механізму активізації експортної діяльності підприємств в умовах торгівельних війн та інтеграційних процесів: Заключний звіт/Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Серпухов Максим Юрійович - ДР 0117U007236, УДК 339.564

208

Створення середовища підприємств-експортерів, які з використанням розробленого методичного та інформаційно-аналітичного апарату та запропонованих алгоритмів організації експорту, отримують можливість диверсифікувати ринки збуту продукції, вийти на нові ринки та збільшити обсяги експорту продукції або її імпортозаміщення

73 ТРАНСПОРТ

73.29 Залізничний транспорт

73.11.20.0442/0219U100503

Організація та проведення попередніх та приймальних випробувань дослідного зразка надресорної балки і рами візка пасажирського вагона: Заключний звіт/ТОВ "Науково-виробниче підприємство "Укртранскад" (ТОВ "НВП "Укртранскад"); Керівник Пінчук Олена Петрівна - ДР 0119U100064, УДК 656.2, 629.44

11

Підготовка програм-методик попередніх та приймальних випробувань, проведення попередніх випробувань, підготовка протоколів попередніх випробувань, проведення приймальних випробувань, підготовка протоколів приймальних випробувань дослідного зразка надресорної балки і рами візка пасажирського вагона.

73.11.20.0443/0219U100503

Організація та проведення попередніх та приймальних випробувань дослідного зразка надресорної балки і рами візка пасажирського вагона: Заключний звіт/ТОВ "Науково-виробниче підприємство "Укртранскад" (ТОВ "НВП "Укртранскад"); Керівник Пінчук Олена Петрівна - ДР 0119U100064, УДК 656.2, 629.44

11

Підготовка програм-методик попередніх та приймальних випробувань, проведення попередніх випробувань, підготовка протоколів попередніх випробувань, проведення приймальних випробувань, підготовка протоколів приймальних випробувань дослідного зразка надресорної балки і рами візка пасажирського вагона.

73.34 Водний транспорт

73.11.20.0444/0219U004004

Методи та моделі удосконалення підприємницької діяльності і організації

торгівлі на морському транспорті:
Заключний звіт/Одеський національний
морський університет; Керівник
Махуренко Геннадій Сергійович - ДР
0117U005052, УДК 656.6:338.47;
656.6:338.26; 656:658.012; 656.001.18

163

Обґрунтування напрямків удосконалення
підприємницької діяльності та організації
торгівлі на морському транспорті

73.11.20.0445/0419U000358

Калініченко Григорій Євгенович
Вдосконалення методів розходження суден
з урахуванням їх динаміки та навігаційних
перешкод: Дис...Кандидат технічних наук/
Національний університет "Одеська
морська академія" - Захищена; 2-.-0.2019

УДК: 656.6

261 с. - Бібліогр.:134 назв

В роботі розглянуто мінімальну динамічну систему, поточний стан якої залежить від керуючих впливів обох суден. Проведено її формалізацію та отримано аналітичні вирази взаємної залежності параметрів істинного та відносного руху. Розглянуто ситуаційні збурення, які виникають при небезпечному зближенні суден і можуть приймати два значення, що визначають стандартне та екстремне маневрування. Наведено поняття області небезпечних курсів мінімальної динамічної системи та розглянуто її використання для вибору безпечного маневру розходження змінюю курсів. В роботі розглянуто питання врахування інерційності при повороті суден і навігаційних небезпек в районі їх маневрування при формуванні області небезпечних курсів суден. Показано, що через інерційність суден при їх повороті дистанція найкоротшого зближення виявляється менше розрахункової, тому при побудові області небезпечних курсів її межі розраховуються для гранично - допустимої дистанції зближення, яка збільшена на величину втрати дистанції найкоротшого зближення через

інерційність судна. Розглянуто урахування навігаційних небезпек при виборі маневру розходження суден за допомогою області небезпечних курсів. Отримані вирази для розрахунку граничних курсів ухилення суден при наявності різних типів навігаційних небезпек: точкових, розподілених лінійних і складних розподілених. Показано відображення граничних курсів ухилення разом з областями небезпечних курсів і розроблено процедуру вибору безпечних курсів ухилення суден для розходження з урахуванням обмежень, що виникають через наявність навігаційних небезпек. Для перевірки коректності одержаного в дисертаційній роботі способу вибору безпечного маневру розходження розглянута імітаційна комп'ютерна програма, приведено її опис, а також представлено результати імітаційного моделювання процесів коректного розходження суден в різних ситуаціях небезпечного зближення. Ключові слова: безпека судноводіння, попередження зіткнень суден, область небезпечних курсів, навігаційні перешкоди.

73.37 Повітряний транспорт

73.11.20.0446/0219U100643

Методологія синтезу інтегрованої авіоніки для навігації і синергетичного управління аерокосмічними динамічними об'єктами: Заключний звіт/Національний авіаційний університет; Керівник Чепіженко Валерій Іванович - ДР 0116U004634, УДК 656.7:658.012.011.56; 656.7:004

849

Розробка дослідного зразка інтегрованої авіоніки для навігації і синергетичного управління АДО

73.39 Трубопровідний транспорт

73.11.20.0447/0219U003473

Розробка нових екологічно безпечних інгібувальних синергічних композицій для протикорозійного захисту та продовження ресурсу обладнання нафтової та енергетичної галузей промисловості: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Зінь Іван Миколайович - ДР 0118U000473, УДК 656.56:620.193; 656.56:620.197

52

Розробка конкурентноздатних інгібіторів корозії нового покоління на основі біогенних поверхнево-активних речовин для їх використання у нафтовій та енергетичній промисловостях, які забезпечують високу ефективність протикорозійного захисту обладнання та будуть екологічно безпечними.

73.41 Промисловий транспорт

73.11.20.0448/0219U001719

Розробка методів прогнозування довговічності та оцінки технічного стану металоконструкцій машин для внесення добрив: Заключний звіт/Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Попович Павло Васильович - ДР 0118U003480, УДК 621.867

129

Метою дослідження є розробка теоретичних основ і аналітично - емпіричних методів оцінки та прогнозування ресурсу з розробленням методологічних підходів до оцінювання технічного стану несучих систем машин для внесення мінеральних добрив з врахуванням впливу корозійно-експлуатаційних факторів.

73.11.20.0449/0219U001717

Розробка та комплексне дослідження синтезованих транспортно-технологічних механізмів автоматизованих виробничих систем: Заключний звіт/Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Ляшук Олег Леонтійович - ДР 0117U003998, УДК 621.867

56

Підвищення ефективності транспортно-технологічних механізмів неперервної дії сільськогосподарських машин шляхом розроблення теоретичних основ їхнього проектування та розрахунку конструктивних і технологічних параметрів різних робочих органів.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.01 Загальні питання медицини і охорони здоров'я

76.11.20.0450/0419U000136

Керецман Анжеліка Олексіївна «Медико – соціальна оцінка демографічних втрат, спричинених хворобами органів травлення та обґрунтування функціонально – організаційної моделі їх мінімізації»: Дис...Кандидат медичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: ; 61

231 с. - Бібліогр.:171 назв

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі охорони здоров'я – науковому обґрунтуванню функціонально – організаційної моделі зниження

передчасної смертності населення внаслідок хвороб органів травлення на регіональному рівні. В ході проведення комплексного медико – соціального дослідження встановлено високий рівень показника втрачених років потенційного життя (ВРПЖ) внаслідок хвороб органів травлення (ХОТ) при низькому рівні профілактики передчасної смертності населення від цих патологій та відсутності комплексних наукових розробок, що дозволило обґрунтувати функціонально – організаційну модель зниження передчасної смертності населення внаслідок хвороб органів травлення. На ефективне впровадження запропонованої моделі розроблено логічно – структурну схему її реалізації, яка відображає основні задачі та напрями міжсекторальної взаємодії з метою зниження передчасної смертності. Функціонально – організаційна модель зниження передчасної смертності населення внаслідок ХОТ на регіональному рівні базується на принципово нових підходах надання медичної допомоги в напрямі профілактики передчасної смертності внаслідок ХОТ з використанням багаторівневого міжсекторального підходу, відповідає стратегії реформування системи охорони здоров'я та забезпечує єдність дій на всіх рівнях управління, міжсекторальний підхід до організації профілактики захворюваності та смертності внаслідок ХОТ, безперервність і спадкоємність заходів профілактики на всіх етапах (первинна, вторинна, третинна) і рівнях здійснення, комплексність і системність, ефективний моніторинг епідеміологічної ситуації щодо ХОТ в регіоні. Обґрунтована функціонально – організаційна модель позитивно оцінена експертами й вирішує актуальну наукову задачу зниження передчасної смертності населення внаслідок ХОТ на регіональному рівні.

76.11.20.0451/0419U000272

Гайда Іван Михайлович Медико-соціальне обґрунтування удосконалення системи медичної реабілітації військовослужбовців на регіональному рівні: Дис...Кандидат

медичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1.-0.2019

УДК: ; 61

180 с. - Бібліогр.:185 назв

Дисертація присвячена питанням удосконалення системи медичної реабілітації військовослужбовців на регіональному рівні. Визначено основні організаційні проблеми з питань реабілітації військовослужбовців. Базуючись на отриманих результатах обґрунтовано, розроблено та апробовано інтеграційно-координаційну модель системи медичної реабілітації військовослужбовців Збройних Сил України – учасників бойових дій на регіональному рівні, удосконалено методологічні підходи до функціонування моделі системи медичної реабілітації військовослужбовців Збройних Сил України та оцінено ефективність її впровадження, що дало змогу обґрунтувати структуру медичного реєстру учасників бойових дій, які потребують медичної реабілітації.

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.11.20.0452/0419U000261

Харченко Віталіна Сергіївна Роль сфінголіпідів в модуляції фосфоліпаза Д-залежного сигналінга інсуліна в старості.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 1.-0.2019

УДК: 61:577.1

219 с. - Бібліогр.:349 назв

Наведено результати дослідження деяких особливостей регуляції інсуліном фосфатидилхолін (ФХ)-залежної фосфоліпази (ФЛД) і обміну глюкози в клітинах печінки, м'язовій тканині і

неокортексі щурів лінії Вістар у процесі старіння. За допомогою інгібіторів фосфатидилінозитол-3-кінази (ФІЗ-кінази) (вортманіна, LY294002), Akt/протеїнкінази В (апігенін-7-глюкозида та лютеолін-7-глюкозида) та ФЛД (галопеміда) встановлено, що ФЛД є компонентом сигнального каскаду інсуліна і знаходиться під контролем ФІЗ-кінази і Akt/ПКВ, а також приймає участь у регуляції процесів обміну глюкози у гепатоцитах та неокортексі щурів. В умовах вікового підвищення рівня внутрішньоклітинних керамідів відбувається пригнічення індукованої інсуліном активності ФЛД поряд зі стимульованим гормоном обміном глюкози в клітинах печінки, діафрагмі і неокортексі щурів. При моделюванні підвищеного рівня ендогенних керамідів за допомогою пальмітинової кислоти і С2-цераміда, або паклітаксела або доксорубіцину відбувається пригнічення активації інсуліном ФЛД і процесів поглинання глюкози в тканинах-мішенях дії гормону. За допомогою специфічних інгібіторів синтеза сфінголіпідів (міріюцина, фумонізина В1) та сфінгомієліназ (СФМаз) (іміпраміна, GW4869) встановлено, що пальмітинова кислота і С2-церамід індукують синтез ендогенного цераміда *de novo*, а доксорубіцин і паклітаксел підвищують вміст сфінголіпиду як шляхом синтеза *de novo*, так і активуючи СФМази. Використання суміші інгібіторів синтеза сфінголіпідів і СФМаз сприяє відновленню активації інсуліном ФЛД, процесів поглинання глюкози і утворення глікогена знижуючи рівень ендогенного цераміда і нормалізуючи чутливість клітин-мішеней до дії гормону.

76.11.20.0453/0419U000268

Повх Вячеслав Леонідович Роль модуляторів NMDA-рецепторів в механізмах нейроретинопротекції за ішемічного та травматичного ураження зорового аналізатора (експериментальне дослідження): Дис...Кандидат медичних наук/ Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова - Захищена; 1--0.2019

УДК: 61:577.1

173 с. - Бібліогр.:223 назв

Об'єкт – механізми нейроретинопротекції за ішемічного та травматичного ушкодження зорового аналізатора; мета – встановити роль модуляторів NMDA-рецепторів в механізмах нейроретинопротекції за ішемічного та травматичного ураження ока і на цій основі експериментально обґрунтувати нові підходи до корекції патології зорового аналізатора; методи – біохімічні, імуноферментні, функціональні, метод протокової цитометрії, фармакологічні, статистичні; результати – визначена роль фармакологічних модуляторів різних сайтів NMDA-рецепторів в механізмах нейроретинопротекції за ураження зорового аналізатора ішемічного та травматичного генезу в досліджах *in vivo*; експериментально обґрунтована доцільність корекції нейроретино-деструктивних змін за ішемії / реперфузії ока та контузійної травми ока за допомогою інгібітора поліамінового сайту амантадину сульфату та інгібітора фенциклідинового сайту мемантину, засвідчена менша ефективність блокатору іонного каналу магнію сульфату; вперше показано, що за ішемічного та травматичного ураження зорового аналізатора зростання рівня NSE та білка S100 в сироватці крові асоціюється із формуванням несприятливого метаболічного патерну, посиленням цитометричних ознак апоптозу та нейрогліопрولیферативної активності в сітківці ока у різні терміни досліджу; встановлено, що за ішемічного та травматичного ураження зорового аналізатора нейроретинопротекторний ефект інгібіторів NMDA-рецепторів реалізується не лише через модуляцію глутаматної ексайтотоксичності, і й через зменшення в сітківці ока мікроциркуляторних розладів, зниження рівня прозапальних та проапоптичних чинників, підвищення активності глутатіонпероксидази в сітківці; вперше засвідчено, що амантадину сульфат значуще перевершує мемантин за

здатністю акселерувати деескалацію рівня NSE та білка S100 в крові, коригувати показники клітинного циклу (зі зниженням рівня фрагментації ДНК) та за метаботропним ефектом; галузь – медицина.

76.11.20.0454/0419U000284

Самофалова Дарія Олексіївна
Реконструкція просторової структури протеїнфосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин, та структурно-біологічні механізми їх взаємодії зі специфічними інгібіторами:

Дис...Кандидат біологічних наук/
Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України" -
Захищена; 1--0.2019

УДК: 577.21:576.314;576.52;577.352; 576.3;
61:57.086

165 с. - Бібліогр.:297 назв

Дисертацію присвячено дослідженню протеїн фосфатаз, задіяних в регуляції цитоскелету у рослин та вивченню особливостей їх взаємодії зі специфічними інгібіторами. У результаті проведених досліджень було реконструйовано повні фосфатоми рослин, які представлені суперродинами серин/треонін-, тирозин- та аспартат-специфічних протеїнфосфатаз. Відібрано групу рослинних протеїнфосфатаз, пов'язаних з регуляцією структури та функцій мікротрубочок, та реконструйовано тривимірні моделі протеїнфосфатаз людини і представників одно- та дводольних рослин. Встановлено структурно-біологічні особливості взаємодії інгібіторів з протеїнфосфатазами рослин. Оригінальні дані щодо сайтів ліганд-білкової взаємодії розширюють уявлення стосовно механізмів, що обумовлюють селективність відомих інгібіторів протеїнфосфатаз та особливостей їх дії в клітинах вищих рослин та мають значення для подальшого раціонального дизайну сполук з антифосфатазною активністю. Встановлені відмінності спорідненості інгібіторів до різних PP1, PP2A і PP4 рослин дають

можливість оптимізувати молекулярний дизайн нових біологічно активних сполук із підвищеною селективністю до зазначених молекулярних мішеней. Висловлено припущення про 5 похідних інгібіторів протеїнфосфатаз з більшим рівнем спорідненості до цільових PP1, PP2A, PP4, які можуть знайти застосування як нові ефективні інгібітори протеїнфосфатаз вищих рослин.

76.09 Медичні матеріали, засоби і вироби.

76.11.20.0455/0219U100636

Розробка механіко-математичної моделі для дослідження напружено-деформованого стану процесу остеоінтеграції в системі імплантат-кістка при дентальній імплантації: Заключний звіт/Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАНУ; Керівник Григоренко Олександр Ярославович - ДР 0118U100126, УДК 539.3, 615.46:616.31

17

Вдосконалення сучасної технології протезування за допомогою дентальних імплантатів на основі розробки механіко-математичної моделі системи імплантат-кістка, що враховує фактори, які впливають на остеоінеграцію імплантатів, для покращення якості дентального ортопедичного лікування.

76.29 Клінічна медицина

76.11.20.0456/0219U003110

Розробити та впровадити систему об'єктивної оцінки результатів лікування хворих з дегенеративними захворюваннями хребта: Заключний звіт/Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка Національної академії медичних наук України"; Керівник Радченко Володимир Олександрович - ДР 0116U001086, УДК 616.711

Обґрунтувати, розробити і впровадити уніфіковану систему об'єктивної оцінки результатів лікування хворих з дегенеративною патологією хребта

76.11.20.0457/0219U000195

Морфологічна характеристика клітинного складу і паренхиматозно-стромальних взаємовідношень пухлин аденогіпофіза для оптимізації діагностики і виявлення прогностично значущих критеріїв:

Заключний звіт/ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України"; Керівник Малишева Тетяна Андріївна, Гук Микола Олександрович - ДР 0117U002422, УДК 616.89; 615.851

40

удосконалити морфологічну діагностику і критерії індивідуалізації лікування хворих з пухлинами аденогіпофіза

76.11.20.0458/0219U003081

Розробка алгоритму індивідуалізації тактики інтенсивної терапії у онкохворих після мультиорганних операцій:

Заключний звіт/Державна установа "Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України"; Керівник Красносельський Микола Вілленовіч - ДР 0117U001049, УДК 616-006

155

Знизити ризик післяопераційних ускладнень у хворих з мультиорганными операціями, шляхом індивідуалізації тактики інтенсивної терапії.

76.11.20.0459/0419U000001

Потій Вікторія Віталіївна Природний перебіг та можливі стратегії елімінації вірусного гепатиту С: Дис...Кандидат медичних наук/ Вінницький національний

медичний університет імені М. І. Пирогова - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 616.9

165 с. - Бібліогр.:209 назв

Дисертація присвячена вивченню природного перебігу й розробці стратегій елімінації вірусного гепатиту С в Україні. Епідеміологічні особливості ГГВ і ГГС були вивчені у 4358 хворих, природний перебіг ХГС – у 1654 пацієнтів, з яких 142 з ЦП. 897 хворим було виконано визначення стадії фіброзу й активності гепатиту за допомогою неінвазивних методів дослідження або біопсії, у 667 пацієнтів було проведено генотипування вірусу гепатиту С. Створена популяційна модель, що дозволяє оцінити тягар вірусного гепатиту С, розробити стратегії реалізації Програми ВООЗ щодо елімінації вірусного гепатиту С в Україні до 2030 року. Розроблений спосіб, що дозволяє спрогнозувати динаміку фіброзу у конкретного хворого через довільну кількість років залежно від стадії та активності захворювання на момент прогнозування. Використання моделі природного перебігу вірусного гепатиту С в Україні дозволяє визначити витрати на реалізацію елімінаційної Програми ВООЗ в Україні та планувати щорічну кількість пацієнтів, які підлягають виявленню та лікуванню у рамках цієї Програми. Прогнозування динаміки фіброзу у конкретного хворого через довільну кількість років залежно від стадії й активності захворювання на момент прогнозування дозволяє об'єктивізувати пріоритетність у призначенні протівірусної терапії в умовах обмежених матеріальних ресурсів.

76.11.20.0460/0419U000006

Сінгх Шайлендра Бхагванович Рання діагностика та лікування фіброзу печінки у дітей, хворих на хронічний вірусний гепатит В, в ремісії лімфобластного лейкозу: Дис...Кандидат медичних наук/ Вінницький національний медичний

університет імені М. І. Пирогова -
Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 616.9

171 с. - Бібліогр.:140 назв

Проведено комплексне дослідження у дітей, яке включало вивчення клінічних проявів захворювання, характеру та ступеня ушкодження печінки шляхом оцінки показників холестазу, цитолізу, печінково-клітинної недостатності, ліпідного обміну, визначення ступеня фіброзу печінки з обґрунтуванням нового неінвазивного методу його діагностики, оптимізовано схему лікування таких хворих. Проведено визначення плазмового рівня остеопонтину у дітей з ХГВ в ремісії ЛБЛ, встановлено його діагностичне значення щодо ступеня вираженості фібротичних змін в печінці. Доповнено та розширено уявлення про патогенез розвитку фібротичних змін в печінці. На основі клініко-параклінічних даних обґрунтовано доцільність та ефективність використання аргінін-бетаїнового засобу в комплексному лікуванні хворих з ХГВ в ремісії ЛБЛ.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.11.20.0461/0219U100546

Створення системи швидкого скринінгу ДНК-зв'язувальних сполук для пошуку інгібіторів ферментів біосинтезу нуклеїнових кислот як потенційних протипухлинних і протимікробних засобів: Заключний звіт/Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України; Керівник Дубей Ігор Ярославович - ДР 0115U001404, УДК 615.2.03

26

Розробка системи пошуку низькомолекулярних сполук, здатних ефективно зв'язуватися з різними формами ДНК, як інгібіторів ферментів теломерази

й топоізмрази та потенційних терапевтичних засобів. Тест-система буде ґрунтуватися на принципі FID (Fluorescent Intercalator Displacement).

76.35 Інші галузі медицини і охорони здоров'я

76.11.20.0462/0419U000028

Ковалевська Євгенія Валеріївна
Використання спеціальних медичних знань під час розслідування злочинів: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 343.1; 343.98; 340.6

283 с. - Бібліогр.:384 назв

У дисертації на основі вивчення положень вітчизняного законодавства, наукових праць, літературних джерел, результатів узагальнення слідчої, судової практики та офіційної статистики викладено комплекс проблемних питань, що виникають при використанні спеціальних медичних знань під час досудового розслідування, в тому числі, при проведенні судово-медичної експертизи.

76.11.20.0463/0519U000019

Козань Наталія Миколаївна
Діагностика загальних фенотипових ознак людини шляхом комплексного дослідження дерматогліфічних особливостей кисті та стопи: Дис...Доктор медичних наук/ Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 340.6

418 с. - Бібліогр.:326 назв

У докторській дисертації встановлено факторні критерії та розроблено нові

моделі діагностики загальних фенотипових ознак людини (етнотериторіальної належності, статі, антропометричних та антропометричних параметрів) на основі гребінцевого малюнку пальців рук та ніг, дерматогліфіки кисті та стопи з урахуванням даних цитологічного дослідження нейтрофільних гранулоцитів периферійної крові. Проведене дослідження показало достовірні відмінності між фенотиповими параметрами осіб чоловічої та жіночої статі бойківської, лемківської, гуцульської та контрольної груп, що дає можливість більш глибокого вивчення діагностичних параметрів етнотериторіальної та гендерної належності. На основі отриманих даних з використанням штучних нейронних мереж розроблено комп'ютерну ідентифікаційну програму, як пропонується для використання при проведенні судово-медичних ідентифікаційних експертиз для встановлення зовнішньо-розпізнавальних ознак невідомої особи

76.11.20.0464/0419U000087

Оксюта Тарас Григорович Процесуальний статус запасного судді у судовому провадженні України: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1--0.2019

УДК: 343.1; 343.98; 340.6

241 с. - Бібліогр.:353 назв

Підготовка дисертації здійснювалась у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна». Захист дисертації відбудеться у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних, правових і прикладних проблем участі запасного судді у кримінальному судочинстві України. Окреслено сучасний стан та методологічні засади наукового дослідження статусу запасного судді у кримінальному провадженні України; охарактеризовано зарубіжний досвід і

міжнародні стандарти здійснення кримінального судочинства за участю запасного судді; охарактеризовано гарантії повноважень запасного судді, з'ясовано підстави та процесуальний порядок його призначення; визначено зміст повноважень запасного судді, наслідки його призначення, а також особливості дослідження обставин кримінального провадження та їх оцінки запасним суддею. Загалом у дисертації вирішено наукове завдання щодо розробки теоретичних засад, правових і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення правового статусу запасного судді у судовому провадженні України, сформульовано висновки, пропозиції та рекомендації, що відповідають вимогам наукової новизни.

76.11.20.0465/0419U000136

Керецман Анжеліка Олексіївна «Медико – соціальна оцінка демографічних втрат, спричинених хворобами органів травлення та обґрунтування функціонально – організаційної моделі їх мінімізації»: Дис...Кандидат медичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1--0.2019

УДК: ; 61

231 с. - Бібліогр.:171 назв

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі охорони здоров'я – науковому обґрунтуванню функціонально – організаційної моделі зниження передчасної смертності населення внаслідок хвороб органів травлення на регіональному рівні. В ході проведення комплексного медико – соціального дослідження встановлено високий рівень показника втрачених років потенційного життя (ВРПЖ) внаслідок хвороб органів травлення (ХОТ) при низькому рівні профілактики передчасної смертності населення від цих патологій та відсутності комплексних наукових розробок, що дозволило обґрунтувати функціонально –

організаційну модель зниження передчасної смертності населення внаслідок хвороб органів травлення. На ефективне впровадження запропонованої моделі розроблено логічно – структурну схему її реалізації, яка відображає основні задачі та напрями міжсекторальної взаємодії з метою зниження передчасної смертності. Функціонально – організаційна модель зниження передчасної смертності населення внаслідок ХОТ на регіональному рівні базується на принципово нових підходах надання медичної допомоги в напрямі профілактики передчасної смертності внаслідок ХОТ з використанням багаторівневого міжсекторального підходу, відповідає стратегії реформування системи охорони здоров'я та забезпечує єдність дій на всіх рівнях управління, міжсекторальний підхід до організації профілактики захворюваності та смертності внаслідок ХОТ, безперервність і спадкоємність заходів профілактики на всіх етапах (первинна, вторинна, третинна) і рівнях здійснення, комплексність і системність, ефективний моніторинг епідеміологічної ситуації щодо ХОТ в регіоні. Обґрунтована функціонально – організаційна модель позитивно оцінена експертами й вирішує актуальну наукову задачу зниження передчасної смертності населення внаслідок ХОТ на регіональному рівні.

76.11.20.0466/0419U000191

В'язовченко Олександр Валерійович
Міжнародне співробітництво під час розслідування ухилень від сплати податків транснаціонального характеру:
Дис...Кандидат юридичних наук/
Приватний вищий навчальний заклад "Європейський університет" - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 343.1; 343.98; 340.6

228 с. - Бібліогр.:186 назв

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню міжнародного співробітництва під час розслідування

транснаціональних податкових злочинів. Подано авторське визначення феномену "ухилення від сплати податків транснаціонального характеру" та виокремлено критерії ідентифікації цього явища. Розкрито сутність міжнародного співробітництва під час розслідування ухилень від сплати податків транснаціонального характеру та виділено його форми. Наведено авторську класифікацію двосторонніх міжнародних договорів у сфері розслідування ухилень від сплати податків транснаціонального характеру. Охарактеризовано специфіку взаємодії компетентних органів з міжнародними організаціями, підстави та порядок отримання міжнародної правової допомоги під час розслідування ухилень від сплати податків транснаціонального характеру. З'ясовано сутність, особливості та види процесуальних дій під час розслідування ухилень від сплати податків. Визначено сутність та умови допустимості доказів під час розслідування транснаціональних податкових злочинів. Сформульовано напрями вдосконалення міжнародного співробітництва під час розслідування ухилень від сплати податків транснаціонального характеру.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.03 Теорія фізичної культури і спорту

77.11.20.0467/0419U000030

Дешевий Євген Григорович Фізична реабілітація осіб з дорсалгіями в грудному відділі хребта в умовах спортивно-оздоровчого комплексу: Дис...Кандидат наук з фізичного виховання і спорту/
Національний університет фізичного виховання і спорту України - Захищена; 1-.-0.2019

УДК: 615.825:796

236 с. - Бібліогр.:288 назв

Дисертація присвячена питанням реабілітації осіб із дорсалгіями в грудному відділі хребта. Запропоновано та науково обґрунтовано комплексну програму фізичної реабілітації, спрямовану на відновлення функціонального стану опорно-рухового апарату, функціональних можливостей, фізичної активності та якості життя даного контингенту хворих. Комплексна програма включала в себе різноманітні засоби та форми фізичної реабілітації, елементи сучасних фітнес технологій, різні методики масажу, когнітивно-поведінкову терапію та передбачала поетапне впровадження за трьома періодами. Під впливом розробленої програми спостерігали достовірне покращення загального самопочуття пацієнтів, статистично значуще зниження прояву больового синдрому, покращення фізичного стану, позитивну динаміку показників електроспондилографії, покращення якості життя пацієнтів.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.09 Воєнна історія

78.11.20.0468/0419U000363

Тютенко Роман Володимирович
Соціальний портрет офіцера українських армій періоду Національної революції (1917–1921 рр.): Дис...Кандидат історичних наук/ Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного - Захищена; 2.-.-0.2019

УДК: 355(091); 355:93/99; 355.4

356 с. - Бібліогр.:347 назв

Дисертація є системним дослідженням колективного портрету українського офіцера армій Української Народної Республіки, Української Держави та

Західно-Української Народної Республіки у 1917–1921 рр. У центрі дослідження постає офіцер як людина з її професійними і приватними проблемами, набуттям досвіду та повсякденними практиками. У дослідженні висвітлено особливості появи українського офіцерського корпусу, його розвиток в українських арміях у період революційних подій 1917–1921 рр. Було простежені суспільні, політичні настрої офіцера під час революцій, війн, змін влади, особисте ставлення офіцерів до війни, сприйняття себе у війнах проти ворогів УНР/ЗУНР та місця України у цих війнах. Досліджено родинне походження офіцера, умови отримання освіти в навчальних закладах та життєвий шлях після поразки Української революції 1917–1921 рр. Також представлено образи українських офіцерів в інтерпретаціях особових, візуальних джерел та художньої літератури. У дисертації доведено, що українські офіцери становили окрему соціальну цілість, поєднану спільною ідентичністю, а їхня роль у відродженні держави та української нації на початку ХХ століття була однією із найзначніших.

78.25 Озброєння та військова техніка

78.11.20.0469/0219U000742

Розробка автотранспортного засобу машини вогневого ураження: Заключний звіт/Державне підприємство "Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова; Керівник Федоренко Євген Володимирович - ДР 0118U005114, УДК 623.438;623.438.3;623.438.1; 623.437.46;623.438.34; 355.424.5;623.438.7;623.438.2;623.438.33;6 23.438.36;623.437.446;623.451.4

46

Створення автотранспортного засобу (АТЗ) високої прохідності машини вогневого ураження (МВУ)

81 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК

81.09 Матеріалознавство

81.11.20.0470/0219U100603

Нанокompозитні матеріали на основі шаруватих кристалів АЗВ6, вузькозонних напівпровідників А4В6, наноструктурованого вуглецю і твердих електролітів $MeNO_3$ ($Me = K, Na, Rb, Cs$) для виготовлення фотоперетворювачів і накопичувачів електричної енергії: Заключний звіт/Чернівецьке відділення Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Ковалюк Захар Дмитрович - ДР 0116U003513, УДК 620.22

153

Одержання нанокompозитних матеріалів ,які являють собою матриці гексагональних шаруватих кристалів АЗВ6 з нанорозмірними включеннями кубічних кристалів вузькозонних напівпровідникових сполук А4В6, твердих електролітів $MeNO_3$ ($Me = K, Na, Rb, Cs$) і наноструктурованого вуглецю, а також іонних нанокompозитів з 2D включеннями напівпровідників АЗВ6, придатних для використання у фотоперетворювачах і накопичувачах електричного заряду.

81.11.20.0471/0219U100604

Розробка технології та фізичні властивості вузькозонних і шаруватих кристалів для сенсорів і джерел терагерцового та інфрачервоного випромінювання:

Заключний звіт/Чернівецьке відділення Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Ковалюк Захар Дмитрович - ДР 0116U003514, УДК 620.22

304

Одержання кубічних (на основі А4В6) і шаруватих гексагональних (на основі АЗВ6) монокристалів, придатних для роботи в терагерцовому та інфрачервоному діапазонах.

81.11.20.0472/0219U100619

Розробка батарей суперконденсаторів на основі технології отримання нанопористих вуглецевих матеріалів з органічної сировини: Заключний звіт/Чернівецьке відділення Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича Національної академії наук України; Керівник Ковалюк Захар Дмитрович - ДР 0116U005335, УДК 620.22

112

Метою наукових досліджень є розробка технології одержання нанопористого вуглецевого матеріалу з органічної сировини рослинного походження, ефективного в якості електродної компоненти суперконденсаторів, виготовлення та комплексне дослідження параметрів батарей суперконденсаторів на основі отриманого нанопористого вуглецю та вивчення механізмів накопичення енергії в них.

81.14 Проектування. Конструювання

81.11.20.0473/0219U100534

Розробка методології оцінювання та картографування біофізичних параметрів сільськогосподарських культур з використанням супутникових даних високого розрізнення: Заключний звіт/Національний університет біоресурсів

і природокористування України; Керівник
Ткаченко Олексій Миколайович - ДР
0116U001584, УДК 004.942

215

Розробка методології оцінювання та побудови геопросторових регіональних моделей та картографування біофізичних параметрів сільськогосподарських культур на основі методів машинного навчання, аналізу часових рядів даних та індукційного підходу з використанням супутникових даних високого розрізнення та даних наземних спостережень на базі полігонів сільськогосподарського призначення JESAM-Ukraine

81.11.20.0474/0419U000132

Вуж Тетяна Євгенівна Інформаційна технологія просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності: Дис...Кандидат технічних наук/
Вінницький національний технічний університет - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 681.51.015; 612.017.3:616-056.43;
550.3:004; 911.3:616.9](4/9)ВОЗ; 004.942

214 с. - Бібліогр.:132 назв

Робота присвячена розробленню інформаційної технології просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних рослин на людей за умов невизначеності. Удосконалено просторово-хронологічну інформаційну модель впливу ареалів алергенного пилку на стан здоров'я людей шляхом підвищення комплексності врахування характеристик джерел та об'єктів цього впливу, нормалізовану за типовими правилами для реляційних баз даних, що дозволило формалізувати види невизначеності цих характеристик. Запропоновано використання циліндричної системи координат при формалізації даних, що дозволило оптимізувати цю інформаційну модель. Вперше розроблено інформаційну технологію просторово-хронологічного оцінювання впливу ареалів алергенних

рослин на стан здоров'я людей в заданій точці перебування з комплексом нових методів для зменшення невизначеності складових цього впливу, що дозволяє підвищити точність оцінювання ризику впливу пилку на людину, точність алергопрогнозів та обґрунтованість прийняття рішень щодо знищення чи зменшення розмірів виявлених ареалів алергенних рослин. Створено типове програмно-інформаційне забезпечення для реалізації запропонованих методів й інформаційної технології та випробувано за реальними даними Європейських систем метеорологічного й аеробіологічного моніторингу та польових досліджень. Результати роботи впроваджено в діяльність управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, в навчальний процес і наукову діяльність кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, в навчальний процес зі спеціальності 126 – «Інформаційні системи та технології» (освітня програма «Інформаційні технології аналізу даних та зображень») Вінницького національного технічного університету.

81.11.20.0475/0519U000055

Адоньєв Євген Олександрович Композиційний метод геометричного моделювання багатофакторних систем: Дис...Доктор технічних наук/ Київський національний університет будівництва і архітектури - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 658.512:514.1; 004.9

512 с. - Бібліогр.:753 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.01.01 – Прикладна геометрія, інженерна графіка. Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ, Україна, 2018. Дисертацію присвячено вирішенню наукової проблеми моделювання багатофакторних систем і процесів з будь-якою наперед заданою кількістю вихідних факторів різної

фізичної природи. З цією метою розроблено композиційний метод геометричного моделювання (КМГМ), який є подальшим розвитком принципів та інструментарію точкового числення Балюби-Найдиша (БН-числення). За допомогою КМГМ підвищується якість та обґрунтованість управлінських рішень, з метою підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання у різних галузях народного господарства. В результаті теоретичних досліджень розроблено та обґрунтовано алгоритм формування координат Балюби-Найдиша (БН-координат) для інтерполяції вихідних точок параметричною кривою Балюби (Б-кривою). Одним із головних інструментів КМГМ є розроблені геометричні матриці Балюби-Найдиша (БН-матриці).

Використання БН-матриць дозволило узагальнити геометричну формалізацію вихідних факторів та спростити розв'язки задач. Ключовою у КМГМ є методика формування сегментів одно-параметричних Б-кривих евклідового простору, яка базується на переході від глобальної системи координат до розв'язання задачі у локальних симплексах. Перехід від вихідної геометричної фігури до Б-кривої, з БН-координатами у локальній системі координат забезпечує зменшення кількості параметрів при параметризації вихідних даних моделі. Розроблена методика формування неперервних БН-координат для сегменту поверхні у вигляді параметричної БН-матриці, що інтерполює точки вихідної геометричної фігури. При цьому, аналіз розв'язку будь-якої n-вимірної задачі здійснюється через аналіз n-одновимірних задач, які виникають за результатами проектування на n осей, з подальшим об'єднанням результатів. Розроблено спосіб утворення k-вимірних проєкцій для n-вимірних Б-фігур, який надає можливість детального дослідження впливу групи різнорідних факторів на поведінку системи. Важливою особливістю КМГМ є роз'єднання вихідної геометричної фігури на параметричну та геометричну частини. Завдяки цьому, параметрична частина моделі (яка визначає всі властивості та зв'язки об'єкта

моделювання), залишається незмінною в разі змінення вихідних точок геометричної фігури. Це дає можливість зручного аналізу діяльності системи в динаміці шляхом простого змінення координат вихідних точок. Результати впровадження КМГМ свідчать про перспективність його подальшого розвитку і застосування у різних галузях народного господарства. Ключові слова: геометричне моделювання, композиційний метод, БН-числення, БН-координати, БН-матриці, багатофакторні моделі, Б-крива, Б-фігура, параметричний зв'язок, багатовимірний простір.

81.33 Корозія і захист від корозії

81.11.20.0476/0219U003476

Розроблення методу оцінювання роботоздатності та залишкової довговічності магістральних трубопроводів з експлуатаційним макророзшаруванням: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Цирульник Олександр Тимофійович - ДР 0118U000477, УДК 620.193; 620.197

35

Розробити та впровадити на підприємствах транспортування вуглеводнів методику оцінювання роботоздатності та залишкової довговічності труб системи магістральних трубопроводів з експлуатаційним макророзшаруванням.

81.35 Зварювання

81.11.20.0477/0219U100477

Дослідження закономірностей впливу складу плазмоутворюючого середовища на процеси взаємодії дуги з електродними та оброблюваними матеріалами при плазмовому різанні на прямій та зворотній полярностях: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України;

Керівник Коржик Володимир
Миколайович - ДР 0115U006699, УДК
621.791.01

252

Дослідження та розробка нових типів електродугових плазмотронів для різання, пошук нових плазмоутворюючих середовищ та дослідження їх впливу на процеси в приелектродних областях дуги, зокрема на ерозію електродів та характер поведінки дуги в порожнині різу і підвищення на основі цього ефективності процесів плазмового різання

81.11.20.0478/0219U100479

Розробка методів створення наночаруватих металевих фольг для використання в технологіях з'єднання жароміцних сплавів на NiCr-основі: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Устінюв Анатолій Іванович - ДР 0118U006293, УДК 621.791.12; 621.791.4

134

Оптимізувати структуру наночаруватих металевих фольг та розробити методи їх виготовлення для використання в технологіях твердофазного з'єднання жароміцних сплавів на NiCr-основі

81.11.20.0479/0219U100517

Розробка та дослідження прототипів розкривних модулів Місячної промислово-дослідницької бази: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Лобанов Леонід Михайлович - ДР 0118U004073, УДК 621.791

21

Розробка концепції побудови позаземних захищених споруд та розробка конструктивно-технологічної схеми

великогабаритних перетворюваних оболонкових конструкцій для населених службових модулів

81.83 Монтаж, ремонт промислового устаткування

81.11.20.0480/0219U003478

Розроблення методологічних основ оцінки технічного стану та обґрунтування безпечного терміну експлуатації елементів конструкцій об'єктів підвищеної небезпеки у воденьвмісних середовищах: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Дмитрах Ігор Миколайович - ДР 0118U000479, УДК 658.58

45

Розроблення методологічних основ оцінки технічного стану та обґрунтування безпечного терміну експлуатації елементів конструкцій об'єктів підвищеної небезпеки у воденьвмісних середовищах.

81.11.20.0481/0219U003475

Розроблення нових методів підвищення надійності та довговічності гнучких труб для газонафтовидобування за колтубінговими технологіями: Заключний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Сиротюк Андрій Михайлович - ДР 0118U000476, УДК 658.58

53

Розроблення нових методів підвищення надійності та довговічності гнучких труб для газонафтовидобування за колтубінговими технологіями.

81.95 Технічна естетика. Ергономіка

81.11.20.0482/0219U100641

Дослідження та розроблення систем візуальної інформації для транспортної галузі України та їх унормування.:
Заключний звіт/Національний авіаційний університет; Керівник Чемакіна Октябрина Володимирівна - ДР 0117U004332, УДК 331.101.1

224

Розроблення інноваційних принципів і методологій дизайну систем візуальної інформації на транспорті як стратегічного напрямку підвищення якості інформаційного забезпечення пасажирів і персоналу.

82 ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ

82.13 Державне та адміністративне управління

82.11.20.0483/0419U000111

Дмитренко Валерій Іванович Механізми впровадження електронного урядування на місцевому рівні: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 351; 35.01; 351.862.4

248 с. - Бібліогр.:252 назв

У межах дисертаційного дослідження здійснено теоретико-методологічне обґрунтування механізмів впровадження електронного урядування на місцевому рівні й розроблено рекомендації для удосконалення розвитку електронного урядування на місцевому рівні в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду. Розглянуто сучасні дослідницькі підходи до електронного урядування та удосконалено понятійно-категоріальний апарат, зокрема надано авторське

визначення понять: «електронне урядування на місцевому рівні», «електронне місто», «розумне місто», «розумне урядування». Проаналізовано нормативно-правове регулювання розвитку електронного урядування в Україні та визначено вплив на впровадження електронного урядування на місцевому рівні, надано пропозиції щодо його удосконалення. Досліджено кращі зарубіжні практики електронного урядування на місцевому рівні та можливості їх імплементації в Україні. Розкрито сучасні тенденції впровадження електронного урядування на місцевому рівні, зокрема вирішення проблем сумісності, налагодження координації між усіма рівнями влади – центральним, регіональним і місцевим, розвитку розумних міст, створення міських живих лабораторій, залучення громадян до процесу вироблення та прийняття управлінських рішень.

82.11.20.0484/0419U000111

Дмитренко Валерій Іванович Механізми впровадження електронного урядування на місцевому рівні: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 1.-.-0.2019

УДК: 351; 35.01; 351.862.4

248 с. - Бібліогр.:252 назв

У межах дисертаційного дослідження здійснено теоретико-методологічне обґрунтування механізмів впровадження електронного урядування на місцевому рівні й розроблено рекомендації для удосконалення розвитку електронного урядування на місцевому рівні в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду. Розглянуто сучасні дослідницькі підходи до електронного урядування та удосконалено понятійно-категоріальний апарат, зокрема надано авторське визначення понять: «електронне урядування на місцевому рівні», «електронне місто», «розумне місто», «розумне урядування». Проаналізовано

нормативно-правове регулювання розвитку електронного урядування в Україні та визначено вплив на впровадження електронного урядування на місцевому рівні, надано пропозиції щодо його удосконалення. Досліджено кращі зарубіжні практики електронного урядування на місцевому рівні та можливості їх імплементації в Україні. Розкрито сучасні тенденції впровадження електронного урядування на місцевому рівні, зокрема вирішення проблем сумісності, налагодження координації між усіма рівнями влади – центральним, регіональним і місцевим, розвитку розумних міст, створення міських живих лабораторій, залучення громадян до процесу вироблення та прийняття управлінських рішень.

82.11.20.0485/0419U002164

Книшик Світлана Іванівна Реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні в контексті європейської інтеграції: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 351

210 с. - Бібліогр.:266 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління (доктора філософії) за спеціальністю 25.00.01. – теорія та історія державного управління. – Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Львів, 2019. У дисертації обґрунтовано теоретичні засади реформування та функціонування системи державного управління у сфері загальної середньої освіти. Уточнено понятійно-категорійний апарат дослідження, зокрема визначено специфіку системи загальної середньої освіти як об'єкта державного управління в умовах суспільної трансформації. У роботі

проаналізовано сучасний стан системи загальної середньої освіти та визначено її проблеми та тенденції. Досліджено становлення системи державного управління середньою освітою в Україні, яка налічує майже сам тисячоліть, ґрунтовно відображено в сучасній науковій літературі, поділяючись на стародавній етап, індустріальний етап, етап систематизації та інформації тощо. Сьогодення загальної середньої освіти України з набуттям незалежності відбувається кількома етапами: реформування з залученням певного загальноєвропейського досвіду, який базується на адаптації учнів до конкурентних умов сучасного інформаційного суспільства через демократизацію освіти; плюралізм, багатоукладність, варіативність і альтернативність освіти; відкритість та диференціація освіти тощо.

Проаналізовано теоретичні засади удосконалення системи державного управління загальною середньою освітою в контексті реалізації державної політики та надано практичні пропозиції органам державної влади щодо реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні в контексті європейської інтеграції. Ключові слова: система освіти, загальна середня освіта, реформування, державне управління у сфері освіти, державно-громадське управління загальною середньою освітою.

82.11.20.0486/0519U000063

Пасічник Василь Миколайович Теоретико-методологічні засади формування державної політики національної безпеки в контексті української національної ідеї: Дис...Доктор наук з державного управління/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 321(091); 34(091); 35.01; 351.862.4

518 с. - Бібліогр.:815 назв

Дисертацію присвячено теоретико-методологічним і практичним аспектам формування державної політики національної безпеки України на основі української національної ідеї та вироблення методологічних підходів щодо стратегії подолання системної кризи українського суспільства в умовах постіндустріального розвитку. У дисертаційній роботі визначено головні загрози національній безпеці, які постали перед Україною на сучасному етапі, а також теоретично обґрунтовано шляхи модернізації державного управління з метою їх нейтралізації. Здійснено комплексний аналіз, узагальнено та систематизовано теоретико-методологічні засади дослідження державної політики національної безпеки. Розкрита роль національної ідеї як теоретико-методологічної основи державної політики національної безпеки. Визначено зміст базових категорій та понять у сфері національної безпеки. Обґрунтовано духовну парадигму державної політики національної безпеки та державного управління. Розкрито роль української національної ідеї в формуванні цивілізаційного проекту України. Обґрунтовано стратегічну мету державної політики національної безпеки, яка полягає в подолання кризи матеріалістичної цивілізації шляхом побудови духовної цивілізації. Окреслено напрямки реформування державного управління на засадах української національної ідеї. Розкрито теоретико-методологічні засади формування геополітичної стратегії України. Визначено місце та роль України на міжнародній арені в умовах глобалізації та на зламі історичних епох.

82.15 Організація управління економікою

82.11.20.0487/0219U100612

Обґрунтування механізму лібералізації енергетичного ринку України: Заключний звіт/Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН

України; Керівник Белікова Надія Володимирівна - ДР 0117U001756, УДК 338.2

312

наукове обґрунтування та розробка методичного забезпечення формування складових механізму лібералізації енергетичного ринку України.

82.11.20.0488/0519U000020

Кафка Софія Михайлівна Методологія та організація обліку необоротних матеріальних активів: Дис...Доктор економічних наук/ Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 1-.-.0.2019

УДК: 658.01:658.532;

525 с. - Бібліогр.:559 назв

Об'єкт – процес формування інформації бухгалтерського обліку в частині необоротних матеріальних активів, спрямований на забезпечення потреб широкого кола користувачів. Мета – вдосконалення та розвиток теоретико-методологічних, організаційних і практичних засад бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів відповідно до вимог широкого кола користувачів інформації в частині забезпечення всіх її якісних характеристик. Методи – аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, ідеалізація, узагальнення діалектичний, системний, історичний, гносеологічний, формальної логіки. Результати реалізовано шляхом обґрунтування та формування практичних рекомендацій щодо вдосконалення методологічних і організаційних положень бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів, їх оцінки, відображення у поточному обліку та фінансовій звітності. Новизна полягає у вирішенні наукової проблеми, пов'язаної з розвитком та вдосконаленням теоретико-методологічних, організаційних і практичних положень бухгалтерського обліку необоротних матеріальних активів

відповідно до вимог користувачів для цілей управління. Впроваджено у діяльність ПАТ «Укрнафта», ПАТ «Укртрансгаз», філія управління магістральних газопроводів «Прикарпаттрансгаз» ПАТ «Укртрансгаз», нафтогазовидобувне управління «Надвірна нафтогаз» ПАТ «Укрнафта», ТзОВ «Навігатор-комплект», ТзОВ «Капітал-лізинг», ТзОВ «Українська аудиторська служба», ТзОВ «Аудит-Сервіс ІНК», Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. Сфера використання – діяльність підприємств нафтогазової промисловості.

82.17 Соціальне управління

82.11.20.0489/0219U001714

Дослідження проблем дистанційного навчання інспекторів праці: Заключний звіт/Ду "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці"; Керівник Іхно Дмитро Сергійович - ДР 0118U003036, УДК 35.08; 658.310.823-057.177

45

Навчання посадових осіб Держпраці з питань праці та зайнятості населення

84 СТАНДАРТИЗАЦІ Я

84.01 Загальні поняття стандартизації

84.11.20.0490/0219U000654

Розроблення національного стандарту щодо правил екологічного маркування продукції: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут "Система";

Керівник Сухенко Анатолій Сергійович - ДР 0118U004972, УДК 006

6

Розроблення національних стандартів, ідентичних міжнародним та/чи європейським стандартам

84.11.20.0491/0219U000647

Розроблення національного стандарту щодо спиртомірів, ареометрів для спирту і термометрів для використання в спиртометрії: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут "Система"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович - ДР 0118U004963, УДК 006

6

Розроблення національних стандартів, ідентичних міжнародним та/чи європейським стандартам

84.11.20.0492/0219U000658

Розроблення національних стандартів щодо засобів вимірювання електричної енергії змінного струму: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут "Система"; Керівник Сухенко Анатолій Сергійович - ДР 0118U004966, УДК 006

6

Розроблення національних стандартів, ідентичних міжнародним та/чи європейським стандартам

87 ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони довкілля і екології людини

87.11.20.0493/0219U100621

Створення системи спостережень за впливом господарської діяльності на природні комплекси та оперативного контролю негативних змін у їх складі: Заключний звіт/Інститут геологічних наук НАН України; Керівник Митропольський Олексій Юрьович - ДР 0115U001626, УДК 504.064.3

94

Метою роботи є виконання першого етапу проекту зі створення системи моніторингу за впливом господарської діяльності на природні комплекси та оперативного контролю негативних змін у їх складі. Завдання роботи передбачають розробку методики та обґрунтування створення системи спостережень; виготовлення необхідного устаткування та його експериментальне випробовування, роботи з вибору оптимальної ділянки для проведення режимних спостережень та узгодження завдань з дистанційних та натурних досліджень.

87.11.20.0494/0419U000186

Васільцова Олена Володимирівна
ЕКОЛОГОГІЧНА КАПІТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: Дис...Кандидат економічних наук/ Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України - Захищена; 1-. -0.2019

УДК: 504; 504.75; 574

254 с. - Бібліогр.:180 назв

Досліджено теоретичні положення щодо систематизації форм капіталізації залежно від механізму нарощування виробничих потужностей; видів капіталізації за

суб'єктами, об'єктами, формами прояву, інструментами; форм інвестування за джерелами забезпечення екологічної капіталізації та виділено їхні основні ознаки. Систематизовано кількісні та якісні ознаки показників екологічної капіталізації за такими формами капіталізації: ринкова капіталізація, фінансова, нематеріальна, маркетингова, корпоративна, фіктивна. Удосконалено систематизацію функціональних особливостей харчової галузі, що впливають на зміст екологічної капіталізації харчових підприємств, до яких належать: вагомий експортний потенціал; значний обсяг інвестування основного капіталу, спрямованого на підтримання діючих потужностей; звужені можливості пошуку новітніх ринково-орієнтованих інновацій; дефіцит фінансових ресурсів і недостатня диверсифікація джерел фінансування галузі; активне кредитування галузі; перетворення амортизації на найвагоміший реноваційний ресурс. Встановлено алгоритм дій екологічно орієнтованого підприємства харчової промисловості щодо ефективної реалізації господарської діяльності та запровадження екологічної капіталізації.

87.03 Теорія і методи вивчення охорони довкілля. Економічні основи використання природних ресурсів

87.11.20.0495/0219U100610

Інтерактивна діагностика фітоценосистем із застосуванням БПЛА для оцінки впливу на довкілля.: Заключний звіт/Національний авіаційний університет; Керівник Ісаєнко Володимир Миколайович - ДР 0117U004331, УДК 504.05

56

Розвиток експрес-діагностики з використанням біоіндикаційних та дистанційних підходів для вирішення завдань індикації та оцінки впливу транспортної та містобудівної діяльності на довкілля із застосуванням БПЛА.

87.15 Забруднення довкілля. Контролювання забрудненості

87.11.20.0496/0219U003494

Нові потенціометричні сенсори для аналізу і екологічного моніторингу об'єктів довкілля.: Заключний звіт/Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Волнянська Олена Вікторівна - ДР 0117U006415, УДК 504.054.001.5; 504.064

78

На основі комплексних досліджень взаємодії органічних сполук з гетерополіаніонами структури Кеггіна розробити нові потенціометричні сенсори для кількісного визначення забруднювачів навколишнього середовища з оптимальними метрологічними характеристиками.

87.17 Забруднення і охорона атмосферного повітря

87.11.20.0497/0219U004003

Комплекс нових стохастично-гідродинамічних та атомно-діагностичних моделей моніторингу антропогенного забруднення атмосфери промислових міст та "Green City" технологія: Заключний звіт/Одеський державний екологічний університет; Керівник Хецеліус Ольга Юрївна - ДР 0117U000622, УДК 504.3.054

120

Розробка комплексу нових стохастично-гідродинамічних та оптично-діагностичних моделей моніторингу та прогнозування стану, безпеки та моніторингу забруднення атмосфери великих промислових міст із значним антропогенним навантаженням. Комплекс моделей буде включати вперше в світі кількісне модельне з'ясування атмосферної вентиляції великих індустріальних міст з можливостями подальшої експертизи господарських заходів по рекреації приміського та міського ландшафтів. Планується розробка комплексу принципово нових нелінійно-оптичних (спектроскопічних) технологій визначення рівня та параметрів забруднення та кінетики атмосфери від певних факторів у часі та просторі на основі нових квантово-оптичних та кінетичних моделей атомно-молекулярних компонент та атмосферних газів, створення комплексу комп'ютерного еколого-економічного моніторингу, й на його основі розробка теоретичних основ та подальша практична реалізація технології "Green City".

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт

87.11.20.0498/0419U000018

Шмарін Сергій Левович Прогнозування викидів парникових газів з місць захоронення твердих побутових відходів в Україні: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління" - Захищена; 1.-.0.2019

УДК: 504.056:574; 502.58:574

189 с. - Бібліогр.:148 назв

Дисертацію присвячено розв'язанню наукової задачі розкриття особливостей впливу чинників на процеси утворення парникового газу метану з місць захоронення твердих побутових відходів як наукове підґрунтя удосконалення методики прогнозування їх викидів в Україні. Визначено вміст у складі захоронених твердих побутових відходів сімох біорозкладних вуглецевмісних компонентів, рекомендованих Міжурядовою групою експертів з питань зміни клімату, для усіх областей України, обсяги їх захоронення за період з 1990 по 2014 роки, оцінено обсяги утилізації метану, що утворювався у складі звалищного газу, та створено відповідну інформаційну базу даних твердих побутових відходів в Україні. Запропоновано аналітичну залежність викидів парникового газу метану з місць захоронення твердих побутових відходів, яка на відміну від відомих, враховує кліматичні умови регіонів України, вміст та константи утворення метану семи біорозкладних вуглецевмісних компонентів (папір або картон, текстиль, харчові відходи, деревина, садово-паркові відходи, засоби особистої гігієни, резина або шкіра). Це дало змогу з використанням розробленої методики розрахувати викиди метану з місць захоронення твердих побутових відходів в Україні за період з 1990 по 2014 роки, щорічний обсяг яких поступово зростав від 162,0 до 217,8 тис. тонн, що еквівалентно негативному впливу від 4,05 до 5,45 млн тонн вуглекислого газу, а також спрогнозувати їх значення на період до 2050 року за різними сценаріями впровадження заходів у сфері поводження з відходами та демографічних змін в країні. Результати дисертаційної роботи впроваджено шляхом використання Міністерством екології та природних ресурсів України при підготовці Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні, поданого Україною до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату у 2015–2018 роках. Це призвело до зниження невизначеності результатів розрахунків в частині викидів парникового

газу метану з місць захоронення твердих побутових відходів в Україні на 10–15 %.

87.11.20.0499/0519U000068

Харламова Олена Володимирівна
Науково-методологічні основи управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного навантаження:
Дис... Доктор технічних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.- 0.2019

УДК: 504.056:574; 502.58:574;

371 с. - Бібліогр.:313 назв

У дисертаційній роботі приведено результати наукових досліджень із розробки науково-методологічних основ управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного навантаження. Встановлено закономірності та особливості виникнення та поширення екологічної небезпеки в умовах дії природно-антропогенних чинників. Запропонована модель формування екологічної небезпеки в соціально-економічній зоні (СЕЗ), яка включає сукупність внутрішньозонних чинників із врахуванням зовнішнього природно-антропогенного впливу та поширення небезпеки за межі зони. Розроблено загальні теоретичні положення управління екологічною безпекою в умовах природно-антропогенного навантаження, створено наукові засади реалізації ієрархічної схеми досліджень задля забезпечення ефективного управління в СЕЗ. Науково обґрунтовано методологію аналізу можливих проявів екологічної небезпеки стосовно об'єктів підвищеної небезпеки в СЕЗ. Запропоновано універсальний підхід визначення параметрів радіємності та застосування їх як індикатора стану екологічної безпеки. Науково обґрунтована доцільність використання стану ґрунтово-рослинного покриву як елемента моніторингу рівня формованої екологічної небезпеки, встановлено кореляції між показниками накопичення важких металів у ґрунтах і листі дерев,

кислотної деградації і дегуміфікації ґрунту, ступеня пошкодження листя і хвої рослин та рівнем екологічної небезпеки антропогенного походження. Розроблено полістадійний спосіб отримання адсорбенту підвищеної поглинальної здатності на основі відходів агропромислового комплексу, який включає механохімічне модифікування, електростатичну сепарацію, обробку в полі кавітації (на стадії процесу отримано патенти на корисну модель).

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.53 Геофізичні дослідження космічними засобами

89.11.20.0500/0219U003480

Удосконалення наявної наземної низькочастотної акустичної та радіоастрономічної інфраструктури для проведення активних наземно-космічних експериментів: Заклучний звіт/Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України; Керівник Кошовий Володимир Вікторович - ДР 0118U000492, УДК 551.510/.513:629.78

32

Розвинути наукові основи короткострокового прогнозування землетрусів, що ґрунтуються на результатах досліджень акустичного каналу літосферно-іоносферної взаємодії, процесів акустичної модифікації іоносфери, спричиненої низькочастотними (НЧ) акустичними хвилями, згенерованими наземними засобами, і на результатах досліджень методів дистанційного виявлення та ідентифікації акусто-іоносферних збурень (АІЗ), як іоносферних провісників високоенергетичних явищ у літосфері. Провести комплекс активних наземно-

космічних експериментів з використанням наявних та удосконалених наземних засобів, що забезпечують штучну керувану акустичну модифікацію іоносфери (НЧ керований акустичний випромінювач) та реєстрацію АІЗ радіоастрономічними методами (радіотелескоп УРАН-3) і реакцій геофізичних полів (геомагнітного, інфразвукового і геоелектричного). Розвинути інформаційні технології, спрямовані на втілення, на сучасній науковій і технологічній основ, ідей раннього виявлення

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.11.20.0501/0219U000755

Удосконалення державного первинного еталона одиниць електричної напруги змінного струму в діапазоні від 1 до 1,2x330/ 3 кВ та коефіцієнта масштабного перетворення електричної напруги на частоті 50 ГЦ ДЕГУ 08-05-99: Заклучний звіт/ДП Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів; Керівник Кікало Валерій Миколайович - ДР 0118U0004686, УДК 621.317

80

Удосконалення системи метрологічного забезпечення виробництва та експлуатації трансформаторів напруги та засобів вимірювань коефіцієнта масштабного перетворення електричної напруги

Показчик

Єгоров Олександр Петрович	0349	Балухтіна Олена Миколаївна	0013
Ємел`янова Тетяна Анатоліївна	0408	Барбашова Ірина Анатоліївна	0149
Ємець Алла Іванівна	0280	Барвінська Оксана Юріївна	0283
Єноктаєв Ростислав Миколайович	0314	Барікова Анна Анатоліївна	0075
Іваненко Павло Андрійович	0336	Батринчук Зоряна Романівна	0187
Іваненко Світлана Олександрівна	0194	Бедан Вікторія Борисівна	0166
Іванов Юрій Борисович	0034	Безкоровайний Богдан Вікторович	0113
Іванова Інна Іванівна	0346	Безуса Юлія Олегівна	0059
Іванова Наталія Олександрівна	0143	Бережанський Генадій Іванович	0097
Іванова Янна Володимирівна	0167	Близнюкова Олена Миколаївна	0174
Іванова Янна Володимирівна	0171	Блюм Ярослав Борисович	0398
Іванюта Наталя Валеріївна	0079	Богданюк Ігор Васильович	0111
Іващук Олег Тимофійович	0032	Боженко Анастасія Олегівна	0016
Ігнатенко Тетяна Сергіївна	0027	Бойко Ігор Андрійович	0358
Ігнатенко Тетяна Сергіївна	0036	Бойко Ігор Андрійович	0371
Ігнатенко Тетяна Сергіївна	0051	Бондар Олег Валентинович	0076
Ілляшенко Олег Олександрович	0216	Бондаренко Сергій Валерійович	0340
Ісаєнко Володимир Миколайович	0495	Бондаренко Сергій Валерійович	0351
Іхно Дмитро Сергійович	0489	Брайченко Олена Юріївна	0021
Іщенко Вікторія Сергіївна	0157	Бреус Денис Сергійович	0423
Аблаєва Ульвіє Османівна	0015	Будько Оксана Володимирівна	0440
Аболіхіна Олена Вікторівна	0356	Бутко Юлія Леонідівна	0007
Авраменко Олександр Іванович	0092	Бухарєв Владислав Вікторович	0074
Авраменко Олександр Іванович	0094	Белікова Надія Володимирівна	0487
Адарюкова Людмила Борисівна	0141	Білик Олександр Вікторович	0159
Адарюкова Людмила Борисівна	0156	Білоус Наталя Петрівна	0161
Адоньєв Євген Олександрович	0475	Вакарюк Людмила Василівна	0095
Айзенбарт Любомира Михайлівна	0191	Василенко Владислав Михайлович	0212
Аксьонова Ілона Ігорівна	0393	Васильчишин Олександра Богданівна	0047
Алалі Ахмад Юсеф	0124	Васільцова Олена Володимирівна	0494
Амінов Руслан Флузович	0295	Вашук Аліна Віталіївна	0269
Андрусишин Тетяна Василівна	0292	Венгер Євген Федорович	0255
Аносова Юлія Вікторівна	0116	Вергун Лариса Іванівна	0030
Арделян Вікторія Віталіївна	0215	Весна Наталія Олександрівна	0082
Асманов Алим Расимович	0144	Весна Наталія Олександрівна	0084
Бабій Григорій Ярославович	0041	Весна Наталія Олександрівна	0087
Бадахов Юрій Назірович	0063	Весна Наталія Олександрівна	0118
Бажин Анатолій Іванович	0245	Вишня Ірина Андріївна	0008
Бажин Анатолій Іванович	0246	Власов Вячеслав Всеволодович	0421
Байда Світлана Петрівна	0179	Власов Вячеслав Всеволодович	0422
Балабай Катерина Сергіївна	0402	Войтенко Нана Володимирівна	0261
		Волнянська Олена Вікторівна	0496
		Волошин Володимир Леонідович	0289

Ворончук Ірина Олексіївна	0010	Дмитренко Валерій Іванович	0483
Вуж Тетяна Євгенівна	0235	Дмитренко Валерій Іванович	0484
Вуж Тетяна Євгенівна	0296	Добров Ігорь Вячеславович	0352
Вуж Тетяна Євгенівна	0299	Добров Ігорь Вячеславович	0367
Вуж Тетяна Євгенівна	0304	Докаш Віталій Іванович	0006
Вуж Тетяна Євгенівна	0474	Дубей Ігор Ярославович	0461
Вінниченко Ірина Леонідівна	0317	Думікян Артур Камосевич	0048
В'язовченко Олександр Валерійович	0466	Деєв Костянтин Сергійович	0211
Гайда Іван Михайлович	0451	Деєв Костянтин Сергійович	0230
Гайдено Юлія Олексіївна	0186	Дікова Юлія Леонідівна	0240
Гайдур Галина Іванівна	0226	Жибак Михайло Тарасович	0395
Гальонкін Сергій Анатолійович	0071	Жихарева Влада Вікторівна	0438
Гальонкін Сергій Анатолійович	0072	Жуковський Віктор Володимирович	0233
Ганганов Володимир Миколайович	0425	Журавська Оксана Валеріївна	0189
Гогаєв Казбек Олександрович	0369	Загородня Наталя В'ячеславівна	0078
Головач М.Й.	0431	Залізник Ганна Миколаївна	0022
Головко В'ячеслав Ілліч	0325	Заїчко Костянтин Вікторович	0323
Голоскокова Анна Олександрівна	0335	Згалат-Лозинський Остап Броніславович	0353
Гончаренко Тетяна Андріївна	0208	Згалат-Лозинський Остап Броніславович	0354
Гончарук Світлана Михайлівна	0417	Згалат-Лозинський Остап Броніславович	0355
Горобець Леонід Вікторович	0290	Згалат-Лозинський Остап Броніславович	0360
Гоцуленко Володимир Володимирович	0380	Згалат-Лозинський Остап Броніславович	0370
Град Анна Олександрівна	0294	Зінь Іван Миколайович	0447
Грехов Андрій Михайлович	0381	Казарін Володимир Павлович	0001
Гривачевський Андрій Петрович	0204	Казарін Володимир Павлович	0002
Гривачевський Андрій Петрович	0319	Казарін Володимир Павлович	0004
Григоренко Олександр Ярославович	0455	Калініченко Григорій Євгенович	0445
Гримало Анна Костянтинівна	0247	Капустянський Андрій Олександрович	0244
Гринь Андрій Анатолійович	0066	Капустянський Андрій Олександрович	0312
Гринь Андрій Анатолійович	0070	Каргіна Наталія Вікторівна	0168
Грицай Ірина Олегівна	0061	Карпаш Максим Олегович	0339
Грицай Ірина Олегівна	0065	Каріх Ігор Володимирович	0125
Грицак Роксолана Володимирівна	0252	Кафка Софія Михайлівна	0439
Грушко Світлана Сергіївна	0331	Кафка Софія Михайлівна	0488
Гріфен Леонід Олександрович	0409	Качан Юлія Вікторівна	0012
Губанова Ірина Вячеславівна	0112	Качковська Наталія Ничипорівна	0195
Гумовський Олексій Васильович	0287	Кашканова Наталія Геннадіївна	0089
Гунчак Роман Васильович	0270	Кашканова Наталія Геннадіївна	0120
Дешевий Євген Григорович	0467		
Дзюба Наталія Валеріївна	0023		
Дидик-Меуш Ганна Михайлівна	0185		
Дихта-Кірфф Вікторія Леонідівна	0151		
Дмитрах Ігор Миколайович	0480		

Керецман Анжеліка Олексіївна	0450	Криворучко Дмитро Володимирович	0357
Керецман Анжеліка Олексіївна	0465	Крючок Сергій Іванович	0053
Кир'ян Тетяна Іванівна	0146	Кузнецова Олена Дмитрівна	0199
Кир'ян Тетяна Іванівна	0147	Кузнцова Марія Маратівна	0172
Кліментова Олеся Василівна	0182	Курман Андрій Федорович	0432
Книшик Світлана Іванівна	0485	Кухар Максим Анатолійович	0121
Ковалевська Євгенія Валеріївна	0102	Куцевич Вадим Володимирович	0404
Ковалевська Євгенія Валеріївна	0462	Куцевич Вадим Володимирович	0405
Коваль Василь Михайлович	0196	Куцевич Вадим Володимирович	0406
Ковалюк Захар Дмитрович	0470	Куцевич Максим Петрович	0090
Ковалюк Захар Дмитрович	0471	Куцевич Максим Петрович	0093
Ковалюк Захар Дмитрович	0472	Кудин Яна Миколаївна	0067
Ковтун Альбіна Анатоліївна	0181	Кікало Валерій Миколайович	0501
Кодлюк Ярослава Петрівна	0152	Кіпичніков Юрій Анатолійович	0333
Козань Наталія Миколаївна	0463	Кічаєва Оксана Володимирівна	0410
Козаченко Вікторія Іванівна	0104	Кічаєва Оксана Володимирівна	0414
Колісник Тетяна Євгеніївна	0297	Лакуста Оксана Миколаївна	0291
Коноваленко Олександр Олександрович	0306	Левчук Ірина Володимирівна	0403
Копей Богдан Володимирович	0376	Литвиненко Леонід Миколайович	0322
Кордюк Олександр Анатолійович	0249	Литовченко Світлана Віталіївна	0155
Коржик Володимир Миколайович	0477	Лихацький Петро Григорович	0272
Корнійчук Олександр Васильович	0426	Лобанов Леонід Михайлович	0479
Корнійчук Олександр Васильович	0427	Логвиненко Євгенія Сергіївна	0064
Коршун Наталія Володимирівна	0241	Логойда Лілія Святославівна	0267
Костецький Юрій Віталійович	0341	Лозинська Ірина Ігорівна	0271
Костецький Юрій Віталійович	0343	Лозинська Ірина Ігорівна	0293
Костецький Юрій Віталійович	0345	Лубковський Сергій Анатолійович	0044
Котко Ольга Костянтинівна	0228	Лубковський Сергій Анатолійович	0046
Котко Ольга Костянтинівна	0407	Лучейко Ігор Дмитрович	0390
Коцар Михайло Володимирович	0419	Ляшук Олег Леонтійович	0449
Коцар Михайло Володимирович	0420	Летицька Олена Миколаївна	0288
Коцкулич Вероніка Вікторівна	0096	Літвінова Марина Борисівна	0162
Коцкулич Вероніка Вікторівна	0098	МУРАВСЬКИЙ Леонід Ігорович	0388
Кошовий Володимир Вікторович	0307	Магац Дар'я Юріївна	0436
Кошовий Володимир Вікторович	0500	Макєєва Ганна Сергіївна	0350
Красносельський Микола Вілленовіч	0458	Максимлюк Ірина Василівна	0193
Красовський Арнольд Янович	0257	Малишева Тетяна Андріївна, Гук Микола Олександрович	0457
Красовський Арнольд Янович	0258	Манойлов Кирило Юрійович	0273
Красовський Арнольд Янович	0259	Манойлов Кирило Юрійович	0281
Красовський Сергій Олександрович	0132	Манойлов Кирило Юрійович	0397
Краузе Ольга Ігорівна	0437	Манорик Петро Андрійович	0389
Кремень Вікторія Михайлівна	0033	Марадіна Юлія Сергіївна	0100
Кречетова Віра Альбертівна	0025	Марадіна Юлія Сергіївна	0108

Маргітич Тетяна Олегівна	0248	Нікітін Анатолій Володимирович	0231
Марковська Олена Євгенівна	0424	Овсіюк Оксана Володимирівна	0009
Мартинов Сергій Юрійович	0418	Оксюта Тарас Григорович	0103
Маруняк Євгенія Олександрівна	0303	Оксюта Тарас Григорович	0464
Марченко Ірина Ярополківна	0136	Олефір Людмила Іванівна	0110
Марченко Ірина Ярополківна	0137	Олійник Аліна Сергіївна	0038
Марченко Ірина Ярополківна	0138	Онищенко Олена Михайлівна	0434
Маслов Володимир Петрович	0386	Онищук Вікторія Олегівна	0049
Маслов Микола Іванович	0384	Осташ Орест Петрович	0379
Маслов Микола Іванович	0385	Петрик Михайло Романович	0232
Матківський Остап Миколайович	0250	Павленков Володимир	0225
Матухно Валентин Анатолійович	0315	Володимирович	
Махненко Олег Володимирович	0224	Павлиго Тетяна Михайлівна	0348
Махуренко Геннадій Сергійович	0444	Павликівська Ольга Іванівна	0050
Мельник Олег Петрович	0435	Пагіря Михайло Михайлович	0219
Миргород-Карпова Валерія Валеріївна	0073	Пагіря Михайло Михайлович	0223
Мироненко Тарас Олегович	0123	Палига Євген Миколайович	0035
Миронов Олексій Вадимович	0207	Панов Едуард Васильович	0260
Миронов Олексій Вадимович	0214	Панова Світлана Ігорівна	0083
Митропольський Олексій Юрьович	0493	Панова Світлана Ігорівна	0085
Михайлова Ірина Олександрівна	0364	Панова Світлана Ігорівна	0088
Михайловський Микола Володимирович	0338	Панова Світлана Ігорівна	0119
Михальов Олександр Ілліч	0229	Панок Віталій Григорович	0177
Михальов Олександр Ілліч	0238	Панькова Світлана Михайлівна	0017
Михальченко Наталія Миколаївна	0101	Панькова Світлана Михайлівна	0019
Михальченко Наталія Миколаївна	0109	Паньонко Ігор Михайлович	0081
Можаровська Тетяна Вікторівна	0173	Пархоменко Володимир-Петро Олегович	0310
Мозоль Станіслав Анатолійович	0107	Пасічник Василь Миколайович	0062
Морозова Марія Миколаївна	0158	Пасічник Василь Миколайович	0486
Мриглод Ігор Миронович	0328	Пашинський Микола Вікторович	0415
Мусієнко Андрій Петрович	0206	Пашко Сергій Володимирович	0227
Мусієнко Андрій Петрович	0327	Пашко Сергій Володимирович	0234
Мешкова-Клименко Наталія Аркадіївна	0263	Педько Андрій Борисович	0052
Наняк Юлія Олегівна	0183	Перепелицин Артем Євгенович	0239
Наняк Юлія Олегівна	0184	Петренко Ігор Миколайович	0028
Нарівський Анатолій Васильович	0362	Петренко Ігор Миколайович	0029
Нарівський Анатолій Васильович	0366	Петренко Ігор Миколайович	0077
Новіков Олексій Миколайович	0332	Петренко Ігор Миколайович	0129
Ніколенко Микола Васильович	0391	Петрученко Олексій Анатолійович	0126
Нікульченко Артем Олександрович	0209	Повх Вячеслав Леонідович	0453
Нікітін Анатолій Володимирович	0210	Погоральський Ярослав Володимирович	0014
		Погріщук Галина Борисівна	0045

Пожарська Катерина Віталіївна	0220	Сахно Людмила Олександрівна	0396
Пожарська Катерина Віталіївна	0222	Сачко Дар'я Вікторівна	0018
Полякова Ольга Володимирівна	0192	Сачко Дар'я Вікторівна	0020
Поліщук Олена Андріївна	0165	Сема Оксана Василівна	0264
Попович Павло Васильович	0448	Семен Наталія Федорівна	0026
Потап Олег Юхимович	0337	Семененко Олександр Іванович	0313
Потій Вікторія Віталіївна	0459	Сеник Андрій Антонович	0365
Прокойченко Анастасія Володимирівна	0188	Сергєєв Леонід Аркадійович	0429
Проценко Сергій Іванович	0253	Сергєєва Ірина Леонідівна	0127
Пряхіна Катерина Андріївна	0056	Сергієнко Тетяна Миколаївна	0164
Пріхна Тетяна Олексіївна	0368	Серпухов Максим Юрійович	0441
Півторак Галина Федорівна	0115	Сидоренко Михайло Васильович	0276
Піддубняк Сергій Васильович	0175	Сидоренко Михайло Васильович	0279
Пінчук Олена Петрівна	0442	Сидоренко Михайло Васильович	0298
Пінчук Олена Петрівна	0443	Симоненко Наталія Олександрівна	0145
Пісчанська Вікторія Вікторівна	0392	Симоненко Наталія Олександрівна	0148
Рабоконт Анастасія Миколаївна	0277	Сиротюк Андрій Михайлович	0481
Рагуля Андрій Володимирович	0320	Ситник Олександр Олексійович	0254
Радченко Володимир Олександрович	0456	Ситник Олександр Олексійович	0316
Распопов Віктор Борисович	0334	Ситник Олександр Олексійович	0326
Расюк Анастасія Олександрівна	0105	Скакун Юлія Володимирівна	0003
Раєвська Олена Валентинівна	0160	Скакун Юлія Володимирівна	0005
Ребуха Лілія Зіновіївна	0163	Скакун Юлія Володимирівна	0256
Ревелюк Іван Сергійович	0361	Скрипник Наталія Володимирівна	0430
Ревелюк Іван Сергійович	0374	Смирний Дмитро Вагіфович	0311
Рибалка Антон Олексійович	0382	Сокиринська Ірина Геннадіївна.	0031
Рогатинський Роман Михайлович	0383	Солецький Олександр Маркіянович	0190
Розлуцький Назарій Васильович	0011	Солонін Юрій Михайлович	0363
Романишин Ольга Василівна	0043	Сопова Катерина Андріївна	0080
Романчук Василь Іванович	0221	Сорокати Руслан Володимирович	0359
Романчук Василь Іванович	0237	Ставченко Сергій Вікторович	0122
Романчук Василь Іванович	0243	Стадник Альона Георгіївна	0024
Романюк Віталія Анатоліївна	0086	Стасевич Рішард Казимирович	0091
Росада Микола Володимирович	0266	Стахов Володимир Петрович	0324
Росада Микола Володимирович	0394	Стахов Володимир Петрович	0329
Руденко Едуард Михайлович	0251	Стахов Володимир Петрович	0330
Руденко Ярослава Василівна	0130	Степанова Сніжана Володимирівна	0058
Руденко Ярослава Василівна	0131	Степанова Сніжана Володимирівна	0069
Савка Юлія Василівна	0054	Стороженко Марина Сергіївна	0347
Савків Володимир Богданович	0372	Стоцько Зіновій Антонович	0373
Самофалова Дарія Олексіївна	0278	Струганець Любов Василівна	0180
Самофалова Дарія Олексіївна	0282	Сугак Тетяна Олександрівна	0057
Самофалова Дарія Олексіївна	0454	Сухенко Анатолій Сергійович	0490

Сухенко Анатолій Сергійович	0491	Чепіженко Валерій Іванович	0446
Сухенко Анатолій Сергійович	0492	Чорнуха Олександр Сергійович	0099
Семененя Олексій Ігорович	0170	Чужа Наталія Петрівна	0154
Сінгх Шайлендра Бхагванович	0460	Чуєнко Андрій Ігорович	0284
Тарасенко Ярослав Володимирович	0213	Чуєнко Андрій Ігорович	0285
Тарасенко Ярослав Володимирович	0236	Чуєнко Андрій Ігорович	0286
Теодорська Людмила Іванівна	0200	Шадріна Оксана Володимирівна	0128
Теодорська Людмила Іванівна	0201	Шевченко Людмила Станіславівна	0140
Теодорська Людмила Іванівна	0205	Шевчук Олександра Валеріївна	0142
Ткач Павло Юрійович	0377	Шевчук Олександра Валеріївна	0150
Ткаченко Олександр Олександрович	0042	Шевчук Олександра Валеріївна	0153
Ткаченко Олексій Миколайович	0473	Шендрик Ольга Олегівна	0133
Ткачук Ірина Іванівна	0178	Шендрик Ольга Олегівна	0134
Толстих Єлизавета Геннадіївна	0242	Шендрик Ольга Олегівна	0203
Толстих Єлизавета Геннадіївна	0318	Шепетяк Оксана Тарасівна	0217
Тонкачєєв Віталій Геннадійович	0411	Шеремет Олег Семенович	0106
Тонкачєєв Віталій Геннадійович	0412	Шкода Тетяна Никодимівна	0055
Тютенко Роман Володимирович	0468	Шкуропат Олександр Григорович	0218
Ульянов Олег Михайлович	0305	Шмарін Сергій Левович	0498
Устінов Анатолій Іванович	0478	Шматченко Наталя Василівна	0399
Учанін Валентин Миколайович	0387	Шматченко Наталя Василівна	0400
Учитель Олександр Давидович	0342	Шорський Павло Олександрович	0068
Федоренко Євген Володимирович	0469	Шостаковська Антоніна Віталіївна	0114
Федорова Тетяна Сергіївна	0060	Шрамко Ігор Анатолійович	0176
Фещук Юрій Леонідович	0309	Штанов Юрій Володимирович	0262
Фочук Ігорь Михайлович	0321	Штанов Юрій Володимирович	0265
Фурдуй Юлія Володимирівна	0198	Шуваєв Сергій Павлович	0344
Фурман Анатолій Васильович	0169	Шульга Сергій Михайлович	0268
Фірсов Павло Михайлович	0413	Юзюк Сергій Миколайович	0428
Фірсов Павло Михайлович	0416	Юрчак Ірина Володимирівна	0274
Харишин Дем'ян Васильович	0308	Яворський Ярослав Теодєєвич	0117
Харламова Олена Володимирівна	0275	Яковчук Віктор Станіславович	0433
Харламова Олена Володимирівна	0499	Ямпольський Юрій Моїсїєвич	0300
Харченко Віталіна Сергіївна	0452	Ярошенко Ігор Васильович	0039
Хецеліус Ольга Юріївна	0497	Ясинецька Олена Андріївна	0139
Хома Мирослав Степанович	0375	Яценко Віктор Германович	0301
Циганков Сергій Петрович	0401	Яценко Віктор Германович	0302
Цирульник Олександр Тимофійович	0476	Яцків Ярослав Степанович	0202
Чабанюк Віктор Савович	0135	Яценко Андрій Сергійович	0378
Чемакіна Октябрина Володимирівна	0482		
Чень Люсін ...	0197		

00 СУСПІЛЬНІ НАУКИ В ЦІЛОМУ	3
00.08 Суспільні науки та ідеологія	3
00.09 Історія суспільних наук	3
00.21 Організація науково-дослідної роботи в галузі суспільних наук.....	4
02 ФІЛОСОФІЯ	4
02.41 Соціальна філософія	4
02.91 Історія філософії	4
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	5
03.09 Загальна історія	5
03.19 Історія окремих країн.....	5
03.41 Археологія.....	8
03.61 Етнологія, етнографія й історична антропологія.....	8
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	9
04 СОЦІОЛОГІЯ	11
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси.....	11
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів.....	11
05 ДЕМОГРАФІЯ.....	14
05 ДЕМОГРАФІЯ.....	14
05.11 Загальні проблеми народонаселення.....	15
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ.....	15
06.01 Загальні питання економічних наук	15
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	15
06.39 Наука управління економікою.....	16
06.51 Світове господарство. Міжнародні економічні відносини.....	17
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	17
06.56 Суспільно-економічна структура	17
06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут.....	18
06.61 Територіальна структура економіки. Регіональна і міська економіка	18
06.71 Галузева структура економіки.....	20
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	21
06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни	24
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси.....	25
06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством	25
06.92 Економічна безпека.....	27
10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34	28
10.01 Загальні питання	28
10.07 Загальна теорія держави і права	28
10.09 Історія держави і права	29

10.11 Історія політичних і правових вчень	31
10.15 Державне (конституційне) право і управління	31
10.17 Адміністративне право	33
10.19 Інформаційне право	34
10.21 Фінансове право	36
10.23 Господарське право.....	36
10.27 Цивільне право.....	37
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	39
10.47 Сімейне право	40
10.63 Трудове право	41
10.67 Право соціального забезпечення	43
10.71 Правоохоронні органи	44
10.77 Кримінальне право.....	46
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес).....	47
10.81 Кримінологія	48
10.83 Кримінально-виконавче право. Пенітенціарія.....	49
10.85 Криміналістика.....	50
10.86 Судова статистика.....	51
10.87 Міжнародне право.....	52
10.89 Міжнародне приватне право.....	53
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	56
11.01 Загальні питання політичних наук	56
11.09 Історія політичних вчень	56
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика.....	57
12 НАУКОЗНАВСТВО	599
12.09 Розвиток науки	60
13 КУЛЬТУРА	61
13.01 Загальні питання культури	61
13.09 Історія культури. Історія вивчення культури.....	62
13.31 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство	62
13.41 Бібліографія. Бібліографознавство.....	63
13.61 Охорона пам'ятників історії і культури.....	64
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА.....	65
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	65
14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки	66
14.07 Загальна педагогіка	66
14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія	68
14.15 Система освіти	70
14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка.....	71

14.25	Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	72
14.29	Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія	73
14.33	Середня професійна освіта. Педагогіка середньої професійної освіти	74
14.35	Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи	75
14.37	Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта	76
14.43	Спеціалізовані галузі педагогіки	77
15	ПСИХОЛОГІЯ	79
15.01	Загальні питання психології	79
15.21	Загальна психологія	80
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	81
15.41	Соціальна психологія	82
15.81	Прикладна психологія	83
16	МОВОЗНАВСТВО	84
16.21	Загальне мовознавство	84
16.31	Прикладне мовознавство	85
16.41	Мови світу	87
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	88
17.07	Теорія літератури	88
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	89
18.07	Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства	89
18.09	Історія та сучасний стан мистецтва, мистецтвознавства та художньої критики	90
18.41	Музика. Музикознавство	92
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	93
19.01	Загальні питання вивчення масової комунікації	93
19.21	Масова комунікація	93
19.45	Засоби масової інформації	93
19.51	Друк	94
19.61	Телебачення	95
19.71	Використання технічних засобів для масової комунікації	95
20	ІНФОРМАТИКА	96
20	ІНФОРМАТИКА	96
20.01	Загальні питання інформатики	96
20.51	Інформаційне обслуговування	97
20.53	Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів	99
20.54	Комп'ютерні науки та інформаційні технології	101
20.55	Комп'ютерна інженерія	101
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	102
21.41	Релігії, церкви і товариства	102
23	КОМПЛЕКСНЕ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ КРАЇН І РЕГІОНІВ	102

23.01 Загальні питання комплексного вивчення окремих країн і регіонів	102
27 МАТЕМАТИКА	103
27 МАТЕМАТИКА.....	103
27.03 Основи математики і математична логіка.....	104
27.23 Математичний аналіз	105
27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	107
27.47 Математична кібернетика.....	107
28 КІБЕРНЕТИКА.....	107
28.01 Загальні питання кібернетики	107
28.15 Теорія систем автоматичного керування	109
28.17 Теорія моделювання	110
28.19 Теорія кібернетичних систем керування.....	112
28.21 Теорія інформації.....	115
28.23 Штучний інтелект	115
28.31 Кібербезпека (КНУ, КП, КНЕУ, КНУТД)	116
29 ФІЗИКА.....	118
29 ФІЗИКА.....	118
29.15 Ядерна фізика.....	118
29.27 Фізика плазми	120
29.29 Фізика атома і молекули	121
29.31 Оптика	122
30 МЕХАНІКА	123
30.01 Загальні питання механіки.....	123
30.19 Механіка деформованого твердого тіла.....	123
31 ХІМІЯ.....	124
31.01 Загальні питання хімії.....	124
31.15 Фізична хімія.....	124
31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	125
31.19 Аналітична хімія	126
31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги	127
31.25 Хімія високомолекулярних сполук	127
31.27 Біологічна хімія.....	128
31.29 Екологічна безпека (наказ МОН №1057).....	131
34 БІОЛОГІЯ	131
34.05 Методи і устаткування для біологічних досліджень	131
34.15 Молекулярна біологія	132
34.17 Біофізика	133
34.19 Цитологія.....	133

34.23	Генетика	134
34.27	Мікробіологія	135
34.33	Зоологія	136
34.35	Екологія	136
34.39	Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів	137
34.41	Морфологія людини і тварин	138
34.43	Імунологія.....	139
34.45	Фармакологія.....	139
34.49	Радіаційна біологія.....	140
37	ГЕОФІЗИКА	140
37.01	Загальні питання геофізики	140
37.15	Геомagnetизм і вищі шари атмосфери. Земний магнетизм (геомagnetизм) Дослідження вищих шарів атмосфери космічними засобами	141
38	ГЕОЛОГІЯ	141
38.33	Геохімія	141
38.49	Геологія рудних корисних копалин	142
39	ГЕОГРАФІЯ.....	142
39.21	Економічна і соціальна географія	142
39.25	Медична географія.....	142
41	АСТРОНОМІЯ.....	143
41.51	Обсерваторії. Інструменти, прилади і методи астрономічних спостережень.....	143
43	ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДНИЧИХ І ТОЧНИХ НАУК.....	144
43.01	08 Точні науки.....	144
44	ЕНЕРГЕТИКА	145
44.01	Загальні питання енергетики	145
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка.....	145
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	146
45.01	Загальні питання електротехніки	146
45.29	Електричні машини.....	146
45.33	Трансформатори та електричні реактори.....	147
45.37	Силова перетворювальна техніка	147
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	149
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	149
47.01	Загальні питання електроніки і радіотехніки.....	149
47.09	Матеріали для електроніки і радіотехніки	150
47.13	Технологія і устаткування для електронного та радіотехнічного виробництва.....	150
47.14	Проектування і конструювання електронних приладів та радіоелектронної апаратури	151
47.49	Радіотехнічні системи зондування, локації та навігації	152

49 ЗВ'ЯЗОК	152
49.43 Радіозв'язок і радіомовлення	152
50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	153
50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА.....	153
50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки.....	154
50.09 Елементи, вузли і пристрої автоматики, телемеханіки та обчислювальної техніки .	154
50.33 Цифрові обчислювальні машини та обчислювальні комплекси (ОК)	155
50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)	156
50.39 Обчислювальні мережі (ОМ).....	156
50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	156
50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю.....	157
52 ГІРНИЧА СПРАВА	158
52.47 Розроблення нафтових і газових родовищ.....	158
53 МЕТАЛУРГІЯ.....	159
53.01 Загальні питання металургії	159
53.31 Виробництво чорних металів і сплавів	159
53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів	161
53.39 Порошкова металургія	161
53.43 Прокатне виробництво.....	162
53.47 Виробництво труб.....	163
53.49 Металознавство.....	164
55 МАШИНОБУДУВАННЯ	165
55.01 Загальні питання машинобудування	165
55.03 Машинознавство і деталі машин.....	166
55.09 Машинобудівні матеріали	167
55.13 Технологія машинобудування.....	168
55.15 Ливарне виробництво	169
55.19 Різання матеріалів	169
55.23 Виробництво виробів з порошкових матеріалів	170
55.29 Верстатобудування	170
55.30 Робототехніка.....	171
55.38 Спеціальні енергетичні установки	171
55.39 Хімічне і нафтове машинобудування.....	172
55.41 Локомотивобудування і вагонобудування.....	173
55.42 Двигунобудування	174
55.47 Авіабудування.....	174
55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	175
58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА.....	175
58.01 Загальні питання ядерної техніки.....	175

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ.....	176
59.35 Прилади для вимірювання складу і фізико-хімічних властивостей речовин і матеріалів.....	176
59.45 Прилади для неруйнівного контролю виробів і матеріалів.....	176
61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	177
61.13 Процеси і апарати хімічної технології. Електрохімічні процеси.....	177
61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів.....	177
61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів	177
61.45 Технологія хіміко-фармацевтичних засобів	178
62 БІОТЕХНОЛОГІЯ	179
62 БІОТЕХНОЛОГІЯ	179
62.09 Сировина і продуценти для біотехнологічного виробництва	179
62.13 Біотехнологічні процеси та апарати.....	180
62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія	180
65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ.....	181
65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість	181
65.35 Кондитерська промисловість.....	181
65.39 Крохмале-патокова промисловість	182
65.53 Консервна, овочесушильна промисловість, виробництво харчових концентратів... ..	182
65.65 Олійно-жирова промисловість	183
67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	184
67.01 Загальні питання будівництва	184
67.07 Архітектура	186
67.09 Будівельні матеріали і вироби.....	186
67.11 Будівельні конструкції.....	187
67.29 Об'єкти будівництва.....	191
67.53 Інженерне забезпечення об'єктів будівництва.....	191
68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	192
68.01 Загальні питання сільського господарства.....	192
68.29 Землеробство.....	192
68.31 Сільськогосподарська меліорація	193
68.35 Рослинництво	194
68.37 Захист сільськогосподарських рослин	196
68.39 Тваринництво.....	196
68.41 Ветеринарія	197
71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТИЧНО-ЕКСКАРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	198
71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі	198
72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ.....	200
72.15 Зовнішньоторговельна політика.....	200

73	ТРАНСПОРТ	200
73.29	Залізничний транспорт	200
73.34	Водний транспорт	200
73.37	Повітряний транспорт.....	201
73.39	Трубопровідний транспорт.....	201
73.41	Промисловий транспорт	201
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	202
76.01	Загальні питання медицини і охорони здоров'я.....	202
76.03	Медико-біологічні дисципліни.....	203
76.09	Медичні матеріали, засоби і вироби.....	204
76.29	Клінічна медицина	204
76.31	Клінічна фармакологія. Фармація	207
76.35	Інші галузі медицини і охорони здоров'я.....	207
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	209
77.03	Теорія фізичної культури і спорту	209
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	210
78.09	Воєнна історія	210
78.25	Озброєння та військова техніка.....	210
81	ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК.....	211
81.09	Матеріалознавство	211
81.14	Проектування. Конструювання	211
81.33	Корозія і захист від корозії.....	213
81.35	Зварювання.....	213
81.83	Монтаж, ремонт промислового устаткування	214
81.95	Технічна естетика. Ергономіка.....	214
82	ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ.....	215
82.13	Державне та адміністративне управління	215
82.15	Організація управління економікою	217
82.17	Соціальне управління	218
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ.....	218
84.01	Загальні поняття стандартизації.....	218
87	ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	218
87.01	Загальні питання охорони довкілля і екології людини	219
87.03	Теорія і методи вивчення охорони довкілля. Економічні основи використання природних ресурсів	219
87.15	Забруднення довкілля. Контролювання забрудненості.....	220
87.17	Забруднення і охорона атмосферного повітря.....	220
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт	220

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	222
89.53 Геофізичні дослідження космічними засобами	222
90 МЕТРОЛОГІЯ.....	222
90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик	222
Показчик	223